aventura

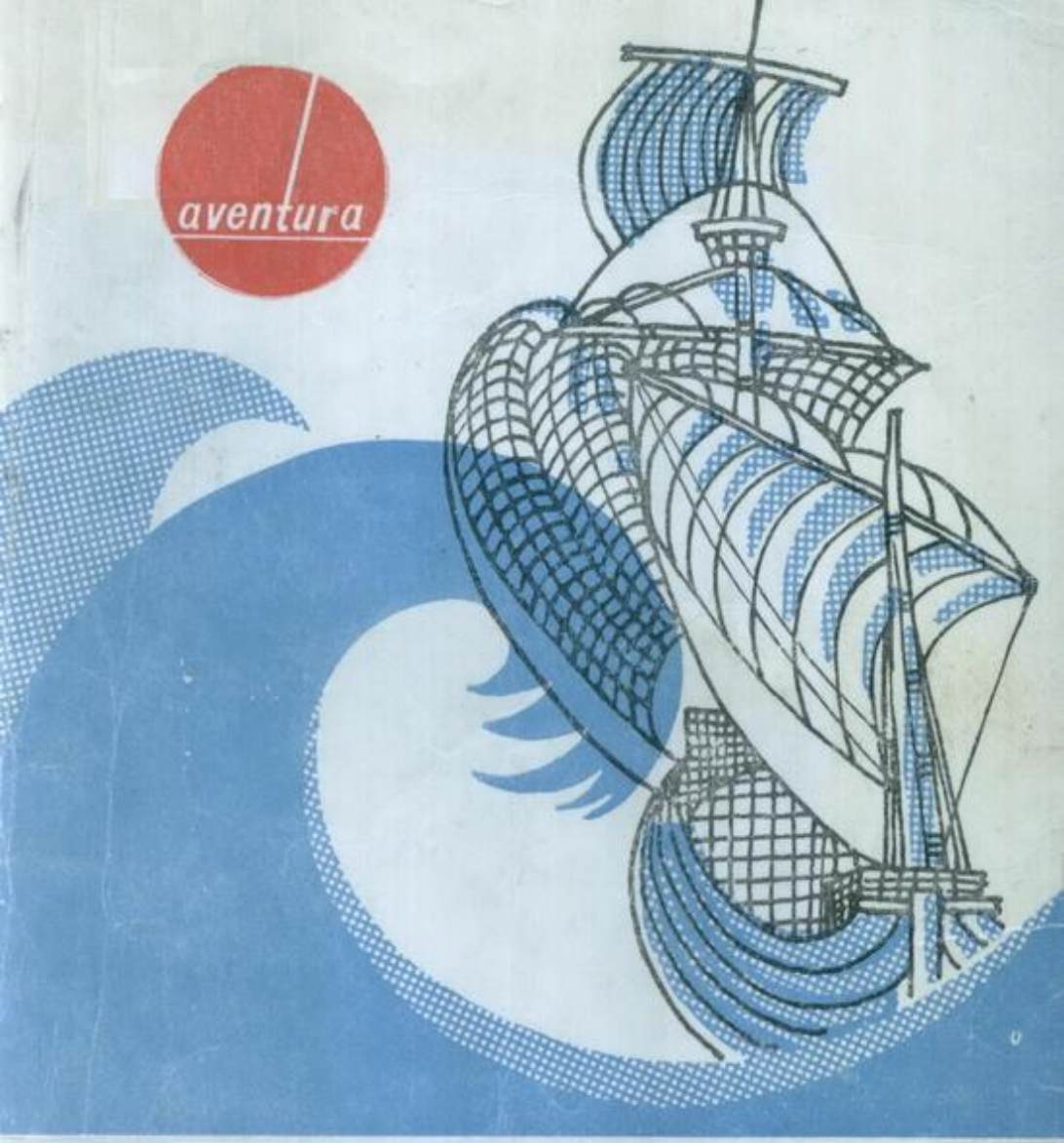

LEII DE MARE

roman

de FENIMORE COOPER

BRAȘOV
EDITURA AVANTA

Coperta de
Simo Enikö

ISBN 973-95436-9-3
© Copyright — ARANIA SRL, 1992

Toate drepturile asupra acestei ediţii sînt rezervate editurii ARANIA

Fenimore Cooper

Leii de mare

roman

În românește de

Anamaria Lefter
și Silvia Popa

Cine cunoaşte harta Americii ştie care este aşezarea şi configuraţia insulelor ce apără portul uriaşului oraş comercial New-York. Pe vremuri ele fuseseră botezate de olandezi Hassan şi Staten, dar englezii le-au schimbat denumirea în Long-Island.

Insula lungă se întinde de la gurile râului Hudson până la hotarul de Răsărit al statului Connecticut, formând un dig care apără portul de valurile oceanului. În această insulă se află cele mai vechi comitate ale statului New-York şi anume: Kingsland, Queens şi Suffolk. Primul, fiind populat la început de olandezi, denumirile s-au păstrat până azi ca şi cele englezeşti. Populaţia Queens-ului e mai puţin omogenă, fiindcă diferite colonii s-au stabilit din vechime acolo, dar comitatul Suffolk, care ocupă două treimi din insulă, se află dintotdeauna în stăpânirea descendenţilor puritanilor Noii Anglii.

Kingsland-ul e cel mai mic dintre cele trei, dar, după New-York, e cel mai populat district. Şi aceasta, fiindcă două dintre suburbiile lui, Brooklin-ul şi

Williamsburg-ul, sunt situate în raza acestui comitat pe malul greşit numit East-River, în dreptul unui canal maritim ce poartă denumirea de North-River.

Cele două suburbii având una o sută mii de locuitori, iar cealaltă aproape douăzeci de mii s-au contopit, iar comitatul Kingsland şi-a pierdut cu totul particularităţile. Faptul, deşi în mai mică măsură, se referă şi la Queens. Dar Suffolk-ul rămâne tot Suffolk. Şi, pentru că în povestirea noastră va fi vorba tocmai de acesta, nu este de prisos să spunem despre el câte ceva.

Deşi coasta Suffolk-ului e mai lungă decît aceea a întregului stat New-York, comitatul are un singur port, care, nici el nu este comercial. Vasele găzduite de el se ocupă aproape numai cu vânătoarea balenelor, iar printre oraşele cu asemenea îndeletniciri Sag-Harbourg-ul ocupă al treilea sau al patrulea loc şi ştie să-şi menţină renumele.

Dar, un port ce trăieşte de pe urma vânatului de balene nu poate prospera fără o bună organizaţie a vânătorilor. Şi, fără oameni obişnuiţi cu această îndeletnicire grea şi temerară, rar se întâmplă ca vreo expediţie să-şi atingă scopul.

Portul New- York-ului poate echipa, şi a şi făcut-o deseori, baleniere cu căpitani specializaţi în vânătoarea balenelor, dar mai rar s-a întâmplat ca armatorii să trimită aceleaşi vase într-un raid.

Marinarii au toţi un fel al lor comun şi aparte, de parcă ar fi mereu pe un vas de război. Toţi membrii asociaţiilor de vânători de balene au acest fel de a se comporta, iar pe vremea când

începe povestirea noastră nu era nici unul a cărui dibăcie, curaj să nu fie bine cunoscute tuturor camarazilor şi femeilor şi fetelor din orăşel. O expediţie bună după balene se răsfrângea asupra bunăstării întregului orăşel şi întreaga suflare privea cu dragoste şi mândrie pe meşterii harponului şi ai lanciei mândrindu-se cu dibăcia vânătorilor şi cu numărul balenelor ucise.

Înspre Răsărit, Long-Island-ul are două ramificaţii, dintre care cea mai scurtă poartă denumirea de Limba stridiilor, iar cealaltă este vestitul cap Olantouk. Între ele se află insula Shelter, iar între ea şi ramura de Sud se găseşte un liman destul de lat, care formează portul Sag-Harbourg-ului. Insula mai e despărţită printr-un canal îngust şi adânc de ramura de Nord, care se termină cu Capul stridiilor.

În anul 1819 încep toate cele ce urmează:

Pe acea vreme, Oyster Pond-Point-ul avea un aspect rustic. Locuitorii lui erau obişnuiţi cu marea şi tot felul de vase, de la corăbiile cu două punţi şi până la bărcile prăpădite, murdare, cu care se aducea din oraş cenuşă pentru îngrăşarea solului nisipos. Iar New-York-ul era piaţă pentru vânzarea şi cumpărarea de mărfuri pentru toată coasta, pe fiecare canal existând cel puţin un vas de *cabotaj*[1] care făcea curse dus-întors.

Dar, la fel de cunoscut era şi Oyster Pond-Point aciuit în canalul îngust ce despărţea limba de pământ de insula Shelter şi, unde, în oraşul Ster-

1 *cabotaj* = navigaţie dintr-un port în altul, de-alungul coastei

ling erau două-trei vase de cabotaj. Dar, în aceste ţinuturi, centrul vânătorii de balene era la Sag-Harbourg. Tinerii se grăbeau într-acolo să-şi facă o meserie, să câştige un ban bun. De obicei, străduinţele lor erau încununate de izbândă, ca atunci când nu urmăreşti neapărat lucruri noi, eşti întreprinzător, curajos, harnic. Nimeni nu se îmbogăţea în adevăratul sens al cuvântului, unii ajungeau oameni cu stare, dar majoritatea îşi făceau o viaţă îndestulată şi erau mulţumiţi fără prea mari pretenţii.

Povestea începe într-un septembrie, când fructele se pârguiesc. Nu se poate spune că Suffolk-ul este un ţinut prea roditor, solul e sărac, pe câmpuri întinse arareori se întâlnesc petece de pământ fertil. Oyster Pont-Point-ul apare ca o minunată grădină având sate frumoase, cu livezi, cu drumuri îngrijite, câmpuri muncite, cu numeroase case de rugăciuni ale sectanţilor. Şi, în această pitorească regiune, cu climă splendidă, vremea florilor trecuse, iar frunzişul de un verde închis găzduia arămiul fructelor. Din loc în loc erau construite debarcadere unde se încărcau şalupe, se descărca cenuşă şi bălegar, poveri obişnuite ale vaselor de cabotaj atunci când se înapoiau. La un debarcader era ancorat un vas de o construcţie neobişnuită, destul de mic, destinat curselor pe mare. Era o *goeletă*[2] lansată de curând a cărei armare nici nu era încă terminată.

---

2 *goeletă* = corabie de mic tonaj, cu două catarge şi cu pânze.

Era în sfânta zi de duminică şi lucrul era oprit. Armatorul vasului era diaconul Pratt, care locuia la o jumătate de *milă*[3] depărtare, iar pe cele trei bucăţi de pământ pe care le deţinea avea înălţate diferite construcţii. Fermele nu erau mari, toate trei nu aveau mai mult de două sute de hectare, dar pământul era roditor, bine cultivat, iar diaconul Pratt era un om cu stare. În America există două feluri de diaconi. Unii care fac parte din tagma bisericii şi, cu timpul, ajung preoţi şi episcopi, iar alţii sunt mireni. Aceştia din urmă ar trebui să fie cei mai evlavioşi oameni, dar, deseori sunt cei mai lacomi şi mai hrăpăreţi.

Şi diaconul Pratt făcea parte din această ultimă categorie fiindcă nu era un altul mai acaparator decât acest om evlavios. Zi şi noapte se gândea, doar la înmulţirea bunurilor sale pământeşti. Dar, nimeni nu-l bârfea, fiindcă avea legături atât de strânse cu biserica încât a gândi rău despre el ar fi fost o adevărată erezie.

Despre diaconul Pratt se poate spune că era tare zgârcit. Nu înşela pe nimeni, dar banul era pentru el mai presus de orice. Era văduv, n-avea copii şi asta făcea ca zgârcenia lui să fie şi mai greu de înţeles.

Singura lui moştenitoare era o nepoată, iar diaconul ar fi putut s-o nesocotească şi să-şi lase averea şi altor neamuri mai îndepărtate. Biserica, sau mai degrabă casa de rugăciuni, spera şi ea să obţină ceva. Se şoptea că deja i s-a stors din pumnul

---

3 *milă*(marină engleză)=unitate de măsură egală cu 1855 metri

atât de strîns o sumă însemnată, și anume 100 de dolari pentru un colegiu teologic. Și, se mai vorbea că aceasta este numai începutul pioasei danii, că diaconul va lăsa mare parte din averea sa unor scopuri plăcute Domnului, nepoata lui neprimind mai nimic.

Cea care se gîndea cel mai puțin la moștenire era Mary, unica fată a fratelui mai mare, Israel Pratt. Rămăsese orfană de la zece ani, când părinții ei pieriseră la un interval de câteva luni unul de celălalt. Zece ani locuise la unchiul său, până începuse să se simtă acolo ca și acasă. Nu se găsea o fată mai puțin egoistă și cu mai puțină grijă de interesele ei decât Mary. Iar unchiul ei îi făcea deseori reproșuri pentru dărnicia ei, pentru ajutorul dat altuia, calificându-l drept risipă. Dar ea nu prea se sinchisea de aceasta și-și vedea în liniște de îndatoririle ei.

Din zgârcenie sau din speranța că nepoată-sa se va mărita cu un om bogat și astfel va putea recupera toate cheltuielile, diaconul nu uita să treacă în carnetul său orice ban cheltuit pentru educație, haine sau micile distracții ale fetei. Fiecare om, ca și fiecare lucru, avea pentru el un preț bine stabilit. Și, așa, contul nepoatei care nu bănuia nimic și care își iubea mult unchiul, se ridica exact la o mie de dolari, sumă cheltuită pînă atunci.

Diaconul, așa zgârcit, era însă un om cinstit și nu-i trecuse nici un ban în plus fiindcă își iubea atât de mult nepoata că-i trecuse cele mai moderate sume.

În duminica cu pricina, diaconul Pratt fusese la slujba religioasă de la o casă de rugăciuni ce se afla la depărtare de două mile. Contrar obiceiului, după slujbă n-a mai rămas la predică ci a plecat degrabă cu gabrioleta sa, mijloc folosit în acea vreme de către oamenii înstăriți, și s-a îndreptat către casă. Aceasta era mult prea bună pentru un zgârcit ca el. În spate se întindea o livadă cu meri, iar în față păşunea plină de flori, pe care cresteau patru rânduri de vișini. Construcția era din lemn, ca majoritatea caselor din Suffolk, unde piatra lipsește cu desăvîrșire, clădirile din cărămidă fiind socotite igrasioase. Acoperită cu șindrilă, cu cele două încăperi și cinci ferestre ale ei, era frumoasă și bine întreținută, după vechiul proverb că „lucrul pe care-l repari la timp e ca și nou".

Mânându-și iapa, diaconul nu se gândea la frumusețea locurilor.

Pe scara casei, Mary se pare că aștepta cu nerăbdare înapoierea unchiului. Ajuns în dreptul casei, diaconul trecu hățurile unui negru, urmașul unor foști sclavi ai familiei, și care continuase să se învârtă prin curte, lucru pentru care primea de la Pratt lefșoară bunicică.

— Mary, întrebă el, cum îi mai e?

— Vai, unchiule, mă îndoiesc că o s-o mai ducă mult. Te rog, dă-mi voie să trimit după doctorul Sage.

Pratt se codi să împlinească rugămintea nepoatei sale din două motive: întâi, nu voia să cheltuiască bani pe doctor, apoi exista un motiv chiar mai

important. În urmă cu câteva săptămâni, un vas, înapoindu-se din cursă, ancorase la plaja Gardner, escală obişnuită a corăbiilor de tot felul. De pe bordul vasului, care, mai apoi îşi continuase drumul spre Apus, probabil spre New-York, fusese coborâtă o barcă ce debarcase pe mal, la Oyster Pond-Point, un marinar. Necunoscutul era un bătrân şi se vedea că e istovit de suferinţe îndelungate.

Povestind despre el, nu încurca şi nu ascundea nimic. Se născuse la Martha's Vineyard, dar, potrivit obiceiului, la doisprezece ani fugise de acasă şi de atunci, de peste cincizeci de ani, nu-şi mai văzuse locurile copilăriei. Simţindu-se slăbit şi dându-şi seama că îi sînt numărate zilele, marinarul, care spusese că se numeşte Tom Daget, hotărâse să plece acasă şi să închidă ochii acolo unde văzuse întâia oară lumina zilei. Îl rugase pe căpitan să-l ducă la Indiile apusene pe Oyster Pont-Point iar de aici până la Martha's Vineyard mai rămâneau doar o sută de mile engleze.

Daget spunea că e sărac, că n-are prieteni, nici rude. Adusese însă un cufăr solid, cum avea pe vremea aceea orice marinar din flota comercială, căci cei de pe vasele de război îşi ţineau lucrurile în saci, ca să le fie mai uşor de transportat. Judecând după exterior, cufărul lui Daget nu călătorise mai puţin decât stăpânul lui, care povestea că îl salvase din trei naufragii. Era destul de greu, deşi lucrurile din el nu păreau a fi de mare preţ.

La puţin timp după debarcare, se înţelesese cu o văduvă foarte săracă, de vîrstă mijlocie şi care

locuia nu departe de casa lui Pratt, să-l ia în pensiune, „până când se va ivi ocazia să plece la Martha's Vineyard".

La început, Daget era vioi și ieșea deseori la plimbare. În timpul uneia din preumblările sale se întâlnise cu diaconul. Și, ciudat lucru, inexplicabil chiar, așa i se părea lui Mary, unchiul ei manifestase un fel de simpatie pentru necunoscut. Diaconul nu obișnuia a se împrieteni cu oameni nevoiași, iar văduva White vestise pe toată lumea că cel pe care-l găzduia n-are nici un ban. Știrea se dovedise adevărată, dar Daget avea unele obiecte necesare unui marinar. De acea fusese chemat la sfat Rosvel Gardiner, un tânăr socotit pe Oyster Pond-Point drept un iscusit vânător de balene și corăbier și, care, mai târziu, va fi angajat căpitan pe goeleta lui Pratt. Cu ajutorul lui Gardiner, sau Garner, cum i se spunea pe scurt, brațele de ancoră, acele pentru cusut pânzele de corabie și alte lucruri asemănătoare fuseseră trimise în port (adică la Sag-Harbourg) și vândute avantajos marinarilor de acolo. Și așa, necunoscutul putuse plăti casa și masa pe câteva săptămâni, numai că oaia, cât și pensiunea erau și proaste și costau mult.

Aceste relații cu Gardinerii avură mai târziu urmări mult mai importante decât procurarea mijloacelor traiului unui marinar suferind.

Mary Pratt și Rosvel Gardiner, deși tineri, erau vechi prieteni. Mary era o fată bună și milostivă, în adevăratul înțeles al cuvântului și Gardiner știa acest lucru. De aceea, când Daget simțise nevoia unui confort, pe care nu-l putea avea nici

cu mulți bani la văduva White, tânărul o înștiință-se pe Mary, care se oferi să aibă grijă de hrana bolnavului.

La început, diaconul nu știu despre acest lucru. Cu toată prietenia dintre el și Daget care sporea din zi în zi, iar consfătuirile lor zilnice deveneau tot mai lungi, diaconul nu se gândise să ușureze cu nimic viața noului său prieten. De altfel, lui Pratt nu-i trecuse niciodată prin cap să dăruiască ceva cuiva. Nu mică fusese mirarea locuitorilor din Oyster Pond-Point, când se aflase că diaconul Pratt tocmise o corabie nouă pentru care cumpărase și arama necesară căptușirii ei.

Vecinii se întrebau de ce diaconul își cumpărase la bătrânețe o corabie, dar Mary ghicise că această achiziție fusese făcută sub influența marinarului bolnav.

Pratt își petrecea acum jumătate din timpul lui în consfătuiri secrete cu Daget. De multe ori, aducând mâncarea bolnavului, nepoata vedea că cei doi cercetează cu multă luare-aminte niște hărți maritime soioase și rupte. Când intra, cei doi prieteni schimbau vorba. Și nici văduva White n-avea voie să fie de față la aceste tainice consfătuiri.

Corabia fusese cumpărată, căptușită cu aramă, și era gata de-a pleca pe mare, iar Gardiner fusese numit căpitan.

În ce-l privește pe Rosvel Garner nu era nici o taină. Se născuse cu douăzeci și șase de ani înainte de începerea povestirii noastre, pe Oyster Pond-Point și se trăgea dintr-una din cele mai bune

familii. Într-adevăr, era descendentul lui Leo Gardiner, inginerul care, cu vreo două sute de ani în urmă, fusese trimis în colonia lordului Say spre a întemeia un oraș și o cetate. Acest Leo Gardiner cumpărase de la vecinii săi indieni o insulă, ce-i poartă și astăzi numele, și care se află în stăpânirea urmașilor săi direcți, în a noua generație. Toți aceștia poartă același nume. Pentru America, această vechime este extraordinară. Așa se face că există multe familii bogate, nobile și glorioase, dar puține neamuri care să aibă vechimea Gardinerilor. Membrii unui neam vechi de două secole sunt totdeauna foarte numeroși, cum erau și descendenții lui Leo Gardiner. Ei se numără acum cu duzinele și aparțin diferitelor clase sociale. Astăzi în Suffolk e o cinste să fii urmașul lui Leo Gardiner.

Părinții lui Rosvel erau oameni onorabili, dar săraci și fără relații prea folositoare. Ca și Mary, băiatul rămăsese orfan de timpuriu și, la cincisprezece ani, retrăgându-se din școală, se făcuse marinar, silit să-și croiască singur calea vieții.

La scurt timp ajunsese locotenent pe o balenieră și devenise cunoscut în Suffolk. Și, dacă aceasta s-ar fi petrecut doi ani mai târziu când, vânătoarea balenelor se extinsese, ar fi primit fără nici-o greutate postul de căpitan pe un vas mai mare. Acum, Rosvel era încântat că diaconul Pratt îi dăduse comanda goeletei sale, care fusese botezată „Leul de mare", și i se părea că această denumire seamănă cu numele strămoșului său.

Mary Pratt urmărea toate acestea cu tristețe dar și bucurie. Faptul că unchiul ei se apucase la

bătrâneţe de un lucru la care nu se pricepea o întrista. Era dureros că omul pe care-l iubea nu atât pentru calităţile lui morale, cât din obişnuinţă, în loc să se pregătească acum, la sfârşitul vieţii, pentru marea schimbare ce-l aştepta, se îngrijea de înmulţirea averii sale, care şi aşa era mai mult decât îndestulătoare.

Un motiv de bucurie pentru Mary era faptul că Rosvel fusese numit comandant al goeletei şi inima îi bătea mai tare când era lăudat ca un marinar priceput. Şi era întotdeauna lăudat, de câte ori venea vorba. Printre marinarii din Suffolk era socotit un as pentru iscusinţa lui, pentru curajul întrale vânătorii de balene. Bucuroasă că Rosvel Gardiner fusese numit căpitan, Mary nu ştia încotro se va îndrepta această mică corabie de o sută patruzeci de tone dar, oriunde s-ar fi aflat, ar fi urmărit-o cu gândul şi rugăciunile ei.

Aşa stăteau treburile când diaconul se înapoiase de la biserică. Rugămintea nepoatei de a trimite după doctorul Sage la Sag-Harbourg îl izbi în chip neplăcut, nu numai din pricina cheltuielilor inerente, ci, fiindcă n-ar fi vrut să lase pe nimeni să intre la Daget, care-i spusese o mulţime de lucruri importante, dar nu-i dezvăluise încă, în întregime, taina sa.

Buna cuviinţă însă, cerea să admită propunerea nepoatei.

— Sag-Harbourg-ul e departe, Mary, foarte departe, spuse, după o mică pauză.

— Sunt bărci care pleacă deseori acolo şi se înapoiază în câteva ceasuri.

— Bărci? Da, pleacă, adevărat, dar nu știu dacă se cade să lucrezi cu vâsla în sfânta zi de Duminică.

— Cred că nu există nimic mai potrivit pentru ziua de Duminică decât să faci un bine.

— Da, dacă ești ferm convins că faci un bine, Fără îndoială, Sage e un medic iscusit, dar banii dați medicilor sunt de cele mai multe ori bani pierduți.

— Totuși, trebuie să ai grijă de aproapele tău bolnav. Lui Daget îi este așa de rău, încât mi-e teamă că n-o mai duce mult, mă îndoiesc chiar că apucă ziua de mâine.

— Ar fi mare păcat dacă s-ar prăpădi, spuse diaconul, dacă ar muri... așa de repede.

Ultimele două cuvinte le spusese inconștient și pe un ton care o făcu pe Mary să regrete că le auzise. Dar un cuvânt odată ieșit din gură nu mai poate fi oprit. Diaconul își dădu seama că vorbise mai mult decât trebuie.

— Mi-e teamă că e pe moarte, repetă Mary, și mi-ar părea rău dacă s-ar prăpădi. Să știi că nu ne vom găsi liniște dacă vom ști că n-am făcut tot ce ne-a stat în putință să-l salvăm, sau cel puțin să-i ușurăm ultimele zile.

— Dar portul e așa de departe, încât omul pe care l-am trimite... Și, ar trebui să-l plătim; alți bani pierduți.

— Sunt sigură că Rosvel Garner nu va refuza să ajute un biet bolnav, nici nu se va gândi să ceară plată.

— Așa e. Dacă ai nevoie de serviciile cuiva, nimeni nu-ți va lua mai puțin decât Garner, îmi place să-l angajez.

Mary pricepu foarte bine sensul ultimelor cuvinte. Arătau că diaconul știa bine că tânărul îl servise de mai multe ori, fără plată, în împrejurări ce meritau a fi recompensate.

Roșind ușor, își aminti de asemenea servicii gratuite. De ce o fi roșit oare? Din cauză că ieșise la iveală slăbiciunea celui care îi ținea loc de tată și pe care încerca să-l iubească, sau mai ales, din pricină că Rosvel voia să-i fie pe plac acelui unchi al ei?!

— Ei, unchiule, spuse fata după o nouă pauză, cred că trebuie să trimitem după Rosvel și să-l rugăm să-i facă un serviciu bietului bolnav.

— Vai, dragă, un om pe care-l trimiți după doctor e totdeauna grăbit. Mă tem că Rosvel va lua cu chirie un cal ca să traverseze insula Shelter, apoi și o barcă. Și, dacă nu va găsi barcă, va lua cu chirie un alt cal ca să gonească până la capătul limbii. Toate astea vor costa cel puțin cinci dolari.

— Chiar dacă ar fi să plătească cinci dolari, Rosvel îi va da din buzunarul lui pentru o faptă bună. Dar nu va avea nevoie de cal, pentru că la debarcader e barca noastră.

— Așa e, uitasem de ea. Dacă doctorul este acasă, vizita lui nu va costa mult, mai ales dacă Garner nu va cere plată. Și Daget mai are ceva lucruri, așa că va putea să plătească doctorul, așa cum și-a plătit pensiunea! Dar, uite-l pe Garner că vine, să vedem ce spune.

Rosvel Gardiner intră, călcând vioi şi ferm. Faţa, uşor arsă de soare, era frumoasă şi bărbătească. Ochii priveau limpede şi drept, iar fruntea-i nobilă trăda un om care gândeşte. Era robust şi bine legat dar nu înalt. Roşi uşor, salutând-o pe Mary, care se aplecase ca să nu i se observe îmbujorarea.

Diaconul nu-i lăsă pe cei doi tineri să vorbească şi trecu numaidecât la chestiunea care-l interesa. Îi spuse că Mary ar dori să uşureze suferinţa marinarului bolnav din casa văduvei White şi, pentru că ea crede că e nevoie de doctorul Sage, acesta trebuie adus neîntârziat şi, mai ales, avându-se în vedere sărăcia acestuia, cu o cât mai mică cheltuială.

— Domnule Pratt[1]), dacă îmi daţi voie să iau barca dumneavoastră, spuse Rosvel şi aruncă o privire spre Mary, care se uita rugător la el, voi căuta să execut însărcinarea cât mai repede posibil.

— Barca mea îţi stă la dispoziţie. Aş vrea însă ca bietul bolnav să nu fie silit să facă cheltuieli prea mari, fiindcă...

— O, în privinţa asta să n-aveţi grijă.

Pratt mai şopti ceva la urechea lui Rosvel şi, tânărul marinar, după ce dădu bună ziua, se grăbi spre debarcader, după doctor.

Despărţindu-se de cei doi, Pratt porni în grabă spre căsuţa sărăcăcioasă a văduvei White. Boala lui Daget se manifesta prin sleirea puterilor dar nu era însoţită de suferinţe prea mari. Acum,

---

1) Lui Pratt i se spunea „domnule" şi nu „părinte", pentru că, după cum se ştie, făcea parte din categoria diaconilor mireni.

marinarul stătea într-un jilț jerpelit și ar fi putut să întrețină conversația. Nu-și dădea seama de situația deznădăjduită în care se afla și credea că va mai trăi ani mulți. Când Pratt intră pe ușă, văduva o zbughi la o vecină să-i povestească despre diacon care, de ieri dimineață, venea pentru a treia oară. Îl văzuse de departe și își dădea seama că nu se cădea să fie de față la ceasul de taină dintre chiriașul ei și diacon.

După obișnuitele formule de salut și întrebări, diaconul, ceremonios, îl anunță că a trimis din proprie inițiativă după doctor, compătimindu-l pentru suferința care se zugrăvea pe fața bolnavului.

— Sper că am să fiu în stare să te răsplătesc pentru toată grija dumitale, ca și pentru cheltuieli, spuse cu un glas trist Daget. Știu că mai târziu sau mai curând, voi muri. Aș vrea doar să mai ajung în locurile unde am venit pe lume. Cred că, ce mi-a rămas din moștenirea de la tata mi-ar ajunge pentru restul zilelor. Cine știe, poate voi apuca să mai fac și alte afaceri.

Printre altele, lui Daget îi plăcea să amintească mereu că nu și-a primit partea din moștenirea rămasă de la părinți. Poate că era adevărat, dar se putea prea bine ca de la tatăl său să nu fi rămas nimic, deci nici n-avea ce primi. Tatăl fusese un simplu marinar și probabil lăsase o moștenire ca toți marinarii de teapa sa.

Pratt tăcu un timp, apoi aduse vorba despre lucrul ce-l interesa cel mai mult din ziua când începuseră convorbirile lui secrete cu marinarul bolnav.

— Daget, ce zici, te-ai mai gândit la harta dumitale, ţi-ai cercetat jurnalul? întrebă diaconul.

— Desigur. Aţi fost aşa de bun cu mine, încât mi-ar fi ruşine să uit binele ce mi l-aţi făcut.

— Insulele acelea, aş vrea să mi le arătaţi pe hartă, fiindcă nimic nú poate fi mai clar decât ce vezi cu ochii tăi.

— Dar, domnule, aţi uitat că noi, marinarii am jurat fiecare pe biblia sa să nu ne trădăm taina până la sfârşitul anului 1820? După aceea, fiecare poate să facă ce va voi. Harta o am în cufăr. Nu numai insulele, dar şi stâncile din apă sunt însemnate, încât oricine le va putea găsi. Cât sunt în viaţă, nu pot să mă despart de cufărul meu. Aşteptaţi, am să mă fac bine, şi atunci, pe bordul „Leului de mare" am să-i arăt căpitanului dumitale, Garner, tot ce trebuie. Cel care va ajunge prîmul la unul din acele locuri va deveni un om bogat.

— E uşor de spuş, Daget, dar cine-mi garantează că o altă corabie nu va ajunge acolo înaintea noastră?

— În afară de mine nimeni nu cunoaşte locurile acelea. Eram şapte inşi pe bric, iar patru au murit de friguri, în drum spre ţară. Dintre ceilalţi trei v-am mai spus: căpitanul s-a înecat când o trombă l-a măturat de pe punte şi aşa am mai rămas numai doi: eu şi Jack Tomson. Despre el, acum vreo şase luni, am citit că l-a mâncat o balenă.

— Jack Tomson e un nume comun, aşa că s-ar putea să fi fost altcineva. Dar chiar dacă ar fi fost omorât, oare putem fi siguri că mai înainte nu şi-a povestit taina la cine ştie câţi prieteni?

— Dar Jack a jurat ca noi toţi şi nu era unu din ăia care să-şi calce jurământul. Şi nu era un simplu jurământ, ci era în joc chiar cinstea noastră marinărească. Erau camarazi şi cu aşa ceva nu se glumeşte! Şi despre Jack, trebuie să-ţi mai spun, zise Daget, că nu se pricepea deloc la longitudini şi la latitudini şi nu ţinea vreun jurnal. Chiar dacă şi-ar fi călcat jurământul, ar rătăci pe mare un an şi tot n-ar mai nimeri acolo.

— Oare piratul nu te-a mințit când ţi-a povestit de insulă şi de comoara îngropată? întrebă diaconul.

— Nu m-a mințit. Şi pentru asta jur ca şi cum aş fi văzut eu însumi comoara. Şi cît de greu le-o fi fost dacă au lăsat atâta aur pe o insulă nelocuită. E adevărat că l-au lăsat, garanţia este cuvântul unui om pe patul de moarte.

— Un muribund, adică piratul?

— Sigur, el. Am stat închişi în aceeaşi celulă, în temniţă şi am vorbit de douăzeci de ori înainte ca el să atârne în ştreang. După ce s-a dovedit că eu nu sunt vinovat de piraterie m-au eliberat şi, imediat, am pornit spre ţară ca să mă angajez pe un vas şi să plec după o comoară sau alta, fiindcă sunt două comori. Acum, că am fost debarcat, îmi e indiferent de unde va porni vasul, din Martha's Vineyard sau din Oyster Pond-Point.

— Vreau să te ajut, să te liniştesc şi de aceea am cumpărat „Leul de mare" şi l-am angajat pe Rosvel Gardiner, căpitan. El va putea pleca peste două săptămâni şi dacă totul se potriveşte cum spui dumneata, expediţia ne va face bogaţi. Şi-

acum, trebuie făcut un singur lucru: dă-mi harta ca s-o studiez bine înainte de ridicarea ancorei.

— Cum, domnule, aveţi de gând să plecaţi şi dumneavoastră în expediţie? întrebă Daget oarecum mirat.

— Nu, răspunse diaconul. Sunt prea bătrân ca să plec de acasă pentru mai mult timp. Cu toate că m-am născut şi am copilărit la mare, n-am fost decât odată la York şi odată la Boston. Îmi pun la bătaie însă, întreaga avere şi cred că n-ar strica să cercetez mai amănunţit harta acum decât atunci când corabia va fi pe mare.

— Ehei, căpitanul Gardiner va avea destul timp să studieze harta înainte de a ajunge la unul din cele două locuri, răspunse evaziv marinarul. Dacă am să plec şi eu, şi cred că trebuie s-o fac,, n-o să-mi fie greu să-l călăuzesc.

Se aşternu o tăcere grea.

Dar despre ce vorbiseră atât de în taină cei doi?

Debarcat de pe vas, bolnav, sărac şi singur Daget începuse să chibzuiască ce să facă pentru a câştiga simpatia oamenilor ce i-ar fi putut fi de folos. După un timp, din observaţiile fugare ale văduvei White cu privire la diacon, sau la vizitele filantropice ale nepoatei sale, aflase ce fel de om este Pratt. La câteva zile, când se simţea tare rău, bolnavul îşi exprimă dorinţa să-l cunoască pe diacon. Întâlnirea se stabili cu oarecare greutate, dar Daget ştiuse să atâţe cu dibăcie la interlocutorul său dorinţa de a se îmbogăţi. Din ziua aceea, diaconul începuse să-l viziteze pe bolnav fără a mai fi poftit.

Încetul cu încetul, Daget îi mărturisi diferite lucruri, ocolind mereu esențialul, și așa ajunsese Pratt să nu mai se poată lipsi de el și să fie cuprins de o excitație înfrigurată.

Marinarul, șiret, îi dezvăluise diaconului taina sa, cu mare fereală, dar majoritatea celor povestite erau chiar adevărate. Vasul pe care servise și care se îndeletnicea cu vânătoarea focilor se apropiase mult de Polul Sud și făcuse importante descoperiri ale locurilor unde se găseau din belșug aceste animale. Armatorul vasului pe care Daget fusese secund obligase pe toți marinarii să jure că nu vor dezvălui descoperirile făcute. La înapoiere, în apropiere de coasta Antilelor, vasul naufragiase iar Daget și unul din camarazii săi rămăseseră singurii supraviețuitori și știutori ai tainei. Apoi, cei doi se despărțiseră și, acum, Daget credea că rămăsese singurul care știe. Dar, viața și căile unui marinar pot fi comparate cu drumul unei comete și Daget se preumblase apoi prin America latină, unde fusese învinuit de piraterie și întemnițat cu un altul, mai vinovat decât el.

Stând în aceeași celulă, hoțul îi povestise numeroasele sale peripeții. Printre altele, îi spusese că odată a ascuns o mare sumă de bani pe o insulă pe care i-o descrisese în amănunt. Această comoară i-o lăsase moștenire lui Daget, drept răsplată pentru nemeritata lui detenție, pentru că ceilalți doi tovarăși ai săi pieriseră pe când se înapoiau de acolo.

Piratul fusese executat, Daget pus în libertate, dar nu putea să plece după comoară fără prieteni

și ajutoare. Cu acest gând pornise spre țară și debarcase la Oyster Pond-Point.

Diaconului, cele povestite de marinar i se păreau adevărate, deși puțin cam umflate. Marinarul era convins că piratul i-a spus adevărul pentru că era un scoțian deștept și prudent la vorbă. Secretul i l-a dezvăluit fiindcă știa că nu mai are mult de trăit și, prin urmare, comoara era pierdută. Și apoi, Daget îi făcuse unele servicii și piratul putea să-și dovedească recunoștința înainte de a muri.

— Grozav mă preocupă povestea cu aurul ascuns, spuse diaconul după o tăcere îndelungată. S-ar putea să iasă la iveală proprietarii legali ai acestui aur, dacă, firește, Gardnier ar izbuti să-l afle.

— Dacă ceea ce mi-a spus Mac Gosh e adevărat și. anume că aurul de acolo a fost adunat din toate părțile, le-ar fi foarte greu să-și dovedească drepturile.

— Ai dreptate, totuși galbenii sunt la fel.

— Da, domnule, dar eu cred că dublonii sunt cei mai frumoși! Dacă ai șase dubloni în buzunar, poți să stai cît vrei în cârciumă și să-l privești pe patron în ochi, fără să-ți fie teamă că o să te dea afară.

În clipa când vorbea despre bani și plănuia că pleacă cu Rosvel în cursă, nenorocitul nu știa însă că are de trăit mai puțin de o zi.

Mary avusese deseori prilejul să observe muribunzi când îngrijea bolnavi, și acum apreciase bine situația. Dar, afară de ea, starea lui nu îngri-

jora pe nimeni, nici măcar pe Pratt. Bolnavul vorbea din gât, avea vocea înfundată, care deseori se pierdea, dar chiar el zicea că este răcit. Greu de spus dacă diaconul îl credea sau nu. Dar, pasionat de subiectul discuției, nici nu observa glasul ce îi dezvăluia taina.

În acea zi după prânz, diaconul fusese de două ori la bolnav, la văduva White, apoi trecuse în grabă drumul ca s-o vestească pe Stone, vecina sa.

Venind a doua oară, diaconul se uită cu ocheanul și zări o barcă și în ea pe doctorul Sage. Iuți pasul, ca să-i spună bolnavului un lucru ce nu mai putea fi amânat.

— Vine doctorul, îl anunță diaconul, dar nu trebuie să vorbești mult cu el, mai ales despre taina noastră. Te vei înflăcăra, pulsul îți va bate mai repede, obrajii ți se vor îmbujora și doctorul ar putea să-și facă o idee greșită despre starea sănătății.

— Înțeleg, înțeleg, dar nu vă faceți griji. Taina rămâne taină și nici un doctor din lume n-ar fi în stare să mi-o smulgă, câtă vreme am mintea întreagă. Nu mă prea împac cu ei și nici n-am să cer sfatul.

— Azi e Duminică, ziua Domnului, adăugă fariseul de diacon și, în asemenea zi, nu se cade să vorbești despre treburi lumești.

Spunând acestea Pratt uitase că numai cu câteva ceasuri în urmă vorbise mult despre dubloni, care nu prea pot fi trecuți în categoria chestiunilor spirituale.

Sosi doctorul Sage, un om deștept, cu spirit pătrunzător. Medic iscusit, își dădu imediat seama de starea bolnavului, și i se adresă diaconului.

— Nenorocitul își dă suflarea și nici o doctorie nu-i de folos. Ar putea să mai trăiască o lună, dar nu m-aș mira dacă peste un ceas ar muri.

— Și eu care speram că va apuca ziua când „Leul de mare" va fi gata de plecare și că poate călătoria pe mare i-ar face bine.

— Crede-mă, domnule diacon, că nimic nu-i va mai ajuta. O călătorie pe mare nu i-ar prii și ar fi mai bine să rămână pe loc, să moară în liniște. E din localitate?

— Nu, e dintr-un sat de Răsărit, răspunse diaconul, nevrând să-i dezvăluie doctorului locul de baștină al bolnavului. Aici n-are pe nimeni. De altfel, are unele lucruri, așa că am avea cu ce acoperi cheltuielile.

— Nu iau bani de la săraci, răspunse doctorul, înțelegînd aluzia pe care i-o făcuse diaconul. Am făcut cu Garner o plimbare frumoasă, și mi-a promis că mă va duce înapoi. Îmi place să merg cu barca, și dacă mi-aș lua pacienții cu mine, sunt sigur că aerul curat și mișcarea i-ar însănătoși pe jumătate din ei. Dar cum îl cheamă?

— Daget, răspunse diaconul în silă.

Mary ieși în întâmpinarea unchiului ei și a doctorului, care, înțelegându-i privirea, îi spuse:

— E foarte rău. Nu pot spune că am vreo speranță. Cât va mai putea s-o ducă nici eu nu știu. Dacă vrea să vadă pe vreunul din prietenii săi sau să dea vreo dispoziție, atunci s-o facă de îndată.

— N-are rude, îl întrerupse diaconul și, în focul grijii să nu afle altcineva taina marinarului, uită că mai adineauri îi spusese doctorului că nu știe exact de unde e de fel. Acum vreo cincizeci de ani și-a părăsit locul de baștină, Martha's Vineyard, și de atunci nu mai știe nimic despre rudele sale.

Doctorul observă contradicția dintre cuvintele acestea și cele de adineauri ale diaconului, dar iscusit cum era, aștepta ca lucrurile să se lămurească de la sine.

— Dar unde-i căpitanul Garner? întrebă doctorul, uitându-se în jur, ca și cum era convins că Rosvel trebuie să fie mereu lângă Mary.

Fata se înroși.

— S-a dus spre debarcader să pregătească barca pentru înapoiere, răspunse ea.

— Da, am să plec imediat, numai să beau vreo două cești de ceai, astă seară mai am bolnavi pe care trebuie să-i vizitez. Puteți să-i dați bolnavului din picăturile pe care i le-am lăsat. Îl vor ajuta, ușurându-i respirația, altceva n-am ce să-i fac. Iar pe dumneata, domnule diacon, te rog să n-ai nici o grijă în legătură cu vizita mea. Aerul curat, plimbarea și primirea amabilă făcută de domnișoara Mary m-au răsplătit îndeajuns. Bătrânilor le place când sunt primiți cu amabilitate. Și-acum domnișoară Mary, servește-mă, te rog, cu încă o ceașcă de ceai.

Doctorul își luă rămas bun după ce își bău ceaiul, repetându-i lui Mary că nu e posibil să-l smulgă pe bolnav din ghearele morții.

— Să-i înștiințați numaidecât prietenii, domnule diacon, spuse în drum spre barcă. Nu trebuie să pierdeți nici o clipă. A, bine că mi-am adus aminte: căpitanul Smith pleacă la Boston, mâine ridică ancora. Am să trimit cu el o scrisoare și, în escala de la Gool, o scrisoare adresată unui Daget va ajunge unde trebuie.

La auzul acestor cuvinte pe fruntea diaconului se iviră broboane de sudoare rece, dar nu putea protesta. Adică cum? o mânie surdă îl ardea în piept. Adică cum? El cumpără un vas, angajează căpitan, cheltuiește atâția bani și, acum, din toate astea să se aleagă praful?

Nu, nu trebuia ca altcineva să-i afle taina.

Pratt îl conduse pe doctor până la poarta grădinii, și se îndreptă din nou spre cocioaba văduvei White. Acolo începu o nouă consfătuire îndelungată cu bolnavul. Întrebările stăruitoare ale diaconului îl obosiră repede pe bietul Daget. Spusele doctorului că bolnavul ar putea să moară peste un ceas și teama că rudele marinarului, înștiințate de scrisoarea lui Sage, ar putea să vină și să afle taina, îl sileau pe diacon să grăbească afacerile. Trebuia doar să afle poziția acelor insule și vasul putea să plece. După aceea, alții n-aveau decât să trimită oricâte alte corăbii.

Nici de data aceasta Daget n-a fost mai deschis decât în alte dăți. Povesti din nou cât de multe foci sunt pe insulele acelea, că n-au văzut niciodată oameni, că le e frică de aceștia. N-ai decât să vii și să le vânezi, să le jupoi și să le topești grăsimea. Vorbi destul și despre miile de dubloni ascunși

într-o ladă. Vorbi până ce puterile îi sleiră de tot. Dar, oricât de mult vorbi, nu scăpă nici un cuvânt despre poziția geografică a insulelor.

Diaconul asculta și calcula ce dobândă îi va aduce această afacere și cât îi va spori averea.

Întors acasă, nu se mai duse la nepoată-sa, și nu mai citi cu ea rugăciunile obișnuite la acea oră, ci se plimbă singur, vreme îndelungată, prin grădină, până la căderea nopții.

A doua zi dimineață, pe când toți se sculaseră și se apucaseră de treburi, Mary îi atrase atenția.

— Uită-te, unchiule, văduva White vine repede spre noi. Mi-e teamă că îi este mai rău chiriașului ei!

— Mi se pare că aseară se simțea mai bine decât de obicei, răspunse diaconul. Era doar obosit, dar voia grozav să vorbească; n-am fost în stare să-l fac să mai tacă! Venisem să-i spun două vorbe și el a vorbit mereu, ca un limbut.

— Vai, domnule, nu va mai scoate nici o vorbă, — spuse văduva White, care se apropiase de diacon și de Mary și care auzise ultimele cuvinte ale lui Pratt. Nu va mai scoate nici o vorbă, nici bună, nici rea!

Vestea îl uimi în așa hal pe diacon, încît îl amuți. Mary își exprimă părerea de rău că totul s-a petrecut așa de repede și că mortul n-a avut timp de o spovedanie creștinească.

Vorbăreață, văduva nu se lăsă mult rugată și povesti cu cele mai mici amănunte tot ce știa. Între altele, spuse că Daget a murit, probabil în cursul nopții, că, se apropiase de patul lui și trupul îi era deja rece.

Probabil că discuția din ajun grăbise moartea marinarului, dar nimeni nu vorbi despre acest lucru. Se știe de altfel că ofticoșii mor aproape totdeauna în câteva clipe, pe neașteptate.

Diaconul a fost puternic impresionat de moartea subită a marinarului. Își dădea seama că nici el nu mai e tînăr și că, în curând, va trebui să se despartă de viața pământească. Mult timp gândurile nu-i dădură pace, dar se liniști cu încetul și începu să chibzuiască ce trebuia făcut în împrejurările de față.

Pentru că moartea lui Daget n-avea nimic neobișnuit, n-a fost nevoie de autopsie ci doar să se dea dispoziții în vederea înmormântării și să se aibă grijă de lucrurile mortului.

Diaconul luă asupra sa toată grija. Cufărul lui Daget fu adus pentru mai multă siguranță, în casa lui; cheia de la cufăr fu scoasă din buzunarul vestei mortului, apoi se făcură pregătirile pentru înmormântare.

Privind chipul celui trecut în neființă, diaconul petrecu o jumătate de oră groaznic de chinuitoare. Iată, aici zăcea un trup fără simțiri, iar fața parcă-i vorbea despre nimicnicia tuturor comorilor de pe pământ. Să se fi îngrămădit lângă el toate comorile din India, Daget tot n-ar mai fi putut mișca mâna să le ia. Ochii nu i se vor mai aprinde la vederea aurului, cu toate că, ieri încă, scânteiau doar când îl pomenea. Din tinerețe, diaconul se obișnuise cu fățărnicia în chestiuni de religie. Oamenii din secta lor dădeau importanță doar respectului exterior al legii și nu prea aveau grijă

de sfinţenia sufletului, şi el vorbea despre iubirea de Dumnezeu şi de aproape, dar, în realitate, nu se iubea decât pe sine. Mary însă, era pătrunsă toată de acea credinţă vie care se manifestă prin fapte bune. Ea credea din adâncul sufletului si n-avea nevoie să recurgă la discuţii de prefăcută evlavie ca să le dovedească oamenilor credinţa ei.

Trupul mortului a rămas pînă a doua zi dimineaţă în casa văduvei White, apoi a fost dus la cimitir şi îngropat într-un colţ depărtat, al celor umili şi săraci.

Abia acum se convinse diaconul că, afară de el, nimeni nu va cunoaşte taina lui Daget. Hârtiile erau în mâinile lui, iar marinarul nu mai putea să împărtăşească nimănui secretul său. Chiar dacă rudele lui Daget ar auzi despre moartea lui şi ar veni să ceară lucrurile rămase nici atunci n-ar putea să afle nimic, nici despre insulele focilor, nici despre comoara de dubloni.

Diaconul plăti văduvei White tot ce-i rămăsese dator răposatul ei chiriaş; îi dădu nu mai puţin de zece dolari, şi ea rămase tare mulţumită. Afară de aceasta, diaconul cumpără din banii săi coşciugul şi plăti groparii. Într-un cuvânt, înmormântă pe mort pe socoteala sa.

Cufărul rămas de la răposat a fost dus într-o cămară mare şi luminoasă, care se afla lângă odaia sa.

Nu conţinea nici un lucru de preţ ci doar haine uzate, bucăţi de mărgean, scoici, câteva *fanoane*[1]

1 fanon = iarnă cornoasă de pe maxilarul superior.

de balenă. Tot acolo se găseau şi două hărţi jerpelite. Diaconul se năpusti asupra lor ca un uliu asupra prăzii. Le ridică tremurând din tot trupul. După ce îşi reveni deschise una din hărţi. Aceasta înfăţişa emisfera de Sud. Trei sau patru puncte făcute cu cerneală reprezentau insulele, lângă care erau însemnate latitudinea şi longitudinea.

Când văzu aceste pete şi citi, diaconului i se tăie respiraţia şi-i tremurară mâinile. Le notă numaidecât în agenda lui, pe urmă rase atent cu briceagul atât petele, cât şi însemnările găsite. După aceasta, simţi că i se luase o piatră de pe inimă. Dar asta nu era încă tot. În odaia lui, pe masă, erau întinse hărţile pe care le cumpărase pentru vasul său. Pe una din ele, în punctul respectiv, trecu insulele şi notă lângă ele gradele şi minutele. Întinse apoi cea de-a doua hartă, care reprezenta amănunţit arhipelagul Antilelor şi pe care erau însemnate până şi cele mai mici insule şi stânci. În jurul uneia din insule era făcut un semn cu creionul: era, fără îndoială, aceea despre care vorbise hoţul de mare. Diaconul şterse cu o gumă semnul de mai sus ca şi punctele rase pe prima hartă, ca să nu se poată şti dacă acolo fusese scris ceva sau erau doar nişte pete. După ce desenă pe harta Antilelor o mică insulă, puse cele două hărţi ale lui Daget în cufăr şi-l închise cu cheia. Tot ce auzise de la marinar însemnă în carnetul său şi acum era sigur că stăpâneşte secretul cum să devină cel mai bogat om din Suffolk.

Mary se miră de buna lui dispoziţie. Diaconul era într-adevăr bucuros: răposatul Daget îl făcuse

să cumpere o corabie, să facă mari cheltuieli dar refuzase să-i dea cele mai importante amănunte, fără de care toată întreprinderea n-avea nici un rost. Acum, afacerea i se părea diaconului că avea serioase garanții.

După aflarea poziției geografice a insulelor, diaconul se duse să vadă cum merge lucrul pe „Leul de mare". Aici Rosvel Gardiner nu stătea cu mâinile în sân și, lucrul înaintase vizibil. Catargul și vergile fuseseră instalate, butoaiele cu apă încărcate și căruțele continuau să aducă la debarcader alimente. Vasul n-avea încărcătură proprie: corăbiile care se îndeletnicesc cu vânătoarea focilor nu iau decât sare și alimente. Lucrul avansa repede și căpitanul Gardiner îi declara nerăbdătorului armator că ar putea ridica ancora în cursul săptămânii.

— În sfârșit, mi-am găsit un secund, adăugase el. Acum e plecat la Stonington să angajeze șase oameni de încredere, iar restul îi voi tocmi de aici, dintre novici.

— Da, da, spuse diaconul, angajează cât mai mulți novici; se mulțumesc cu lefuri mici și fac armatorului mari economii. Văd că treaba merge strună și nu vreau să te reții. Dar, după masă ar trebui să-ți vorbesc. Treci pe la mine, am să fiu acasă. Mi se pare că bătrânul Joe Momeală a pescuit astăzi ceva bun.

— Cum să nu. A prins cu undița un „cap de oaie" de vreo trei sau patru kilograme.

Era adevărat. Diaconul, după ce se tocmise destul, cumpărase peștele cu jumătate de dolar.

Mary era vestită cât de bine știa să prepare peștele. În drum spre casă, Pratt îl poftise și pe Garner la masă.

Abia se înțelesese diaconul cu Joe, că la debarcader apăruse și preotul cu gândul de a găsi pe cineva care să-i invite la prînz.

Îndeletnicirea obișnuită a preotului era să compună și să țină predici, să cunune, să boteze, să înmormânteze și să alerge în căutarea unui loc unde să mănânce bine. Era silit să se pofteasc㠄 singur la masă; enoriașii săi îi dădeau o leafă atât de mică, încât se lupta mereu cu nevoile.

Diaconul avusese mustrări de conștiință când se întâlnise cu preotul, știind că el și familia lui se zbat în mizerie, dar nu se gândise niciodată să-l ajute. Astăzi îi era teamă că preotul îl va întreba de ce n-a fost duminică la vecernie. Dar, în clipa de față preotul era absorbit cu totul de îngurgitarea peștelui fiindcă diaconului îi venise creștinescul gând de a-l pofti totuși, la masă. Invitația îl bucurase într-atâta încât uitase să-l întrebe de ce lipsise la slujba de duminică. Și așa, totul se terminase cu bine pentru ambii.

Acum, diaconul avea doi oaspeți la masă. Peștele era bine gătit și toți lăudau arta lui Mary, dar ea nu era deloc veselă, o întrista apropiata plecare a lui Rosvel.

— Am fost plecat la Connecticut și n-am asistat la ultimele clipe ale nenorocitului care a stat la văduva White, spuse preotul, după ce onoră capul de oaie. Am auzit că nu mai putea fi vindecat.

— Da, asta-i părerea doctorului Sage, răspunse diaconul. Căpitanul Garner l-a adus cu barca mea și mulți cred că apa de mare face bine ofticoșilor, dar marinarii fac excepție probabil.

— Deci, a fost marinar? Credeam că a fost plugar. Era din localitate?

— Nu, la noi nici nu există numele de Daget. Dar la Martha's Vineyard acest nume e foarte des întâlnit. Aproape toți cei cu numele de Daget sunt marinari și mi se pare că și ăsta a fost la fel. De altfel, nu știu nimic precis despre el și am dedus aceasta din puținele lui cuvinte.

Diaconul îndrăznise să spună această minciună fiind sigur că nimeni nu știe de convorbirile lui cu bolnavul. Dar, el nu cunoștea firea văduvei White. E adevărat că aceasta pleca la vecina ei imediat ce venea el, dar, tot atât de repede se și întorcea acasă. Văduva cea curioasă nu numai că-și alesese un loc de unde putea să asculte, dar făcuse, pentru orice eventualitate, și o gaură în perete ca să nu-i scape nimic.

Masa era pe sfârșite când negrul Sam intră în odaie.

— Ce vrei? întrebă diaconul.

— A venit Momeală și vrea să vă vadă.

— Joe? Ce vrea? Dacă vrea să ia înapoi peștele, spune-i că a venit prea târziu.

— Da, da, adăugă Garner, râzând. Spune-i că peștele e departe și că nu-l va mai putea ajunge.

— I l-am plătit. Ce mai vrea?

— N-a venit pentru bani. A adus un om de pe insulă.

— Un om! Ce fel de om? Cine să fie? Porunci să fie poftit, iar Mary se sculă ca să mai pună un tacâm.

— Amfibie! îi şopti Rosvel lui Mary când Joe îl introduse pe necunoscut.

Porecla o purtau cei stabiliţi în partea de Răsărit a Long-Islandului, în Martha's Vineyard, toţi cei care nu erau marinari în adevăratul sens al cuvântului. Cu toate că îşi respectau îndatoririle şi aveau un spirit întreprinzător, curaj, nu se prea pricepeau la „răsucirea parâmelor", „noduri plate "şi nu erau iniţiaţi în tainele „înnădirii manevrelor", ca şi în alte asemenea lucruri. Adevăraţii marinari râdeau de ei, dar când era vorba de vâslit sau de salvarea vasului pe vreme rea, începeau să-i respecte pe cei pe care-i ironizaseră. Într-un cuvânt „amfibiile" erau ca poliţiştii faţă de soldaţii din armată; fiecare cu menirea lui.

Necunoscutul fu poftit la masă, şi aprecie la justa ei valoare arta culinară a lui Mary, mâncând o bucată bună de peşte. Apoi, cum până atunci nu făcuse nici o aluzie, încât diaconul făcuse fel de fel de presupuneri, dori să lămurească scopul vizitei sale.

— Peştele e foarte gustos, aci... spuse el. Dar şi la noi, la Martha's Vineyard...

— Eşti de la Martha's Vineyard? îl întrerupse diaconul.

— Da, domnule. Dar poate ar fi trebuit să mă recomand: mă numesc Daget şi am venit de pe insula Martha's Vineyard...

Auzind aceste cuvinte, diaconul scăpă, fără voie, pe farfurie cuțitul cu care luase unt. „Daget" și „Martha's Vineyard"! Oare doctorul Sage putuse să transmită nenorocita lui scrisoare așa departe atât de repede? Și oare omul venise să-i smulgă din mână comoara pe care abia o descoperise?

Pratt se zăpăci într-atât, încât își închipui că toate cheltuielile făcute pentru cumpărarea și armarea „Leului de mare" sunt bani aruncați în vânt și că el însuși va fi citat la tribunal să dea socoteală de informațiile primite de la marinarul care murise. Își reveni peste câteva clipe, se stăpâni și nimeni nu-i observă zăpăceala, iar oaspetele continuă:

— Numele de Daget e foarte răspândit la Martha's Vineyard. Și numai după nume, nu-i ușor să știu cărei ramuri aparține un Daget. Unul din vasele noastre de cabotaj s-a înapoiat acum câteva săptămâni la Gool și a adus știrea că a întâlnit lângă Newhaven un bric. Oamenii de pe el au povestit că debarcaseră aici, la Oyster Pond-Point, un concetățean al nostru, care se înapoia acasă după ce lipsise cincizeci de ani, și pe care-l chema Thomas Daget. Vestea a străbătut insula și a stârnit vâlvă printre toți care poartă acest nume. Oamenii de la Martha's Vineyard se împrăștie prin toată lumea și unii dintre ei se înapoiază să moară acasă. Cei mai mulți vin cu mâinile goale. De aceea vestea înapoierii cuiva îi tulbură pe toți. După ce am vorbit cu câțiva bătrâni, am ajuns la concluzia că acest Thomas Daget trebuie să fi fost fratele tatii, cel care a plecat acum cincizeci

de ani. Despre el nu s-a mai auzit nimic de atunci. Fiindcă informaţiile nu se potriveau decât la unchiul meu, familia a hotărât să plec şi să-l caut.

— Domnule Daget, îmi pare rău că ai întârziat, răspunse diaconul, cu glas slab. Dacă veneai săptămâna trecută, puteai să-ţi vezi unchiul, să vorbeşti cu el. Dacă veneai azi dimineaţă luai parte la înmormântarea lui. Era printre străini, de aceea am urmat pilda bunului samaritean şi şi tot ce se poate face, s-a făcut. Am chemat la el un medic iscusit, doctorul Sage din Harbourg. Ai auzit, probabil, de acest nume?

— Da, îl cunosc din auzite şi sunt sigur că s-a făcut tot ce s-a putut. Vasul de cabotaj, despre care am pomenit mai sus, s-a întâlnit cu bricul pe timp de acalmie şi cei doi căpitani au discutat vreme îndelungată. Astfel am aflat că ruda noastră e bolnavă rău. La debarcare era aproape de ducă şi ne închipuiam că nu poate fi salvat. Dar, pentru că unchiul meu a fost în tratamentul unui medic vestit, venit de departe, după moartea lui a rămas, probabil, ceva?

Atacul era dat prin surprindere, dar, din fericire, diaconul avea răspunsul pregătit.

— Marinarii ce se înapoiază şi sunt debarcaţi pe capuri şi limbi, de obicei, nu prea sunt împovăraţi cu bunuri pământeşti, răspunse diaconul, zâmbind. Dacă omul e avut debarcă într-un port mare, ia o trăsură şi trage la un hotel. În afară de aceasta, părinte, am observat că marinarilor le place să trăiască larg, dacă, bineînţeles le permit mijloacele.

— E foarte firesc, domnule diacon, e foarte firesc răspunse preotul. Şi ceea ce e firesc se întâmplă des.

— Cred că unchiul meu n-a împovărat pe nimeni, spuse întrebător musafirul.

— Nici vorbă, răspunse diaconul. La început, pensiunea îl costa puţin. Ca să poată plăti, a vândut câte ceva din ce avea. Providenţa a făcut ca el să se stabilească la o văduvă săracă. Crezând că aceasta ar face plăcere prietenilor săi — doar fiecare om are prieteni — am încheiat eu socotelile cu văduva aceea, azi dimineaţă. Văduva a primit tot ce i se cuvenea, după cum te poţi convinge.

Şi diaconul întinse musafirului său o fiţuică.

— Drept garanţie, continuă diaconul, am poruncit să fie adus la mine cufărul lui, care se află acum sus. Poţi să-l vezi când vrei. Cufărul nu-i greu şi nu cred să conţină mult aur sau argint.

Oaspetele se posomorî la aflarea acestei veşti. Firesc e ca un om, când se înapoiază în ţară după cincizeci de ani, să nu vină fără roadele muncii sale, încât nepotul nădăjduia ca osteneala să-i fie răsplătită.

Dar acesta nu era singurul scop al vizitei sale. Nepotul, gândindu-se mereu la adevăratul său ţel, îşi continuă chestionarea fără să atingă direct problemele ce-l frământau. La întrebările lui indirecte, diaconul îi dădea răspunsuri evazive, prudente

După vreun sfert de oră, timp în care Pratt îi descrisese cu de-amănuntul aspectul cufărului, iar musafirul prezentase dovezi scrise cu privire

la legăturile sale de rudenie cu defunctul, trecu la cercetarea acestuia.

Se duseră cu toţii în odaia diaconului, unde cufărul fu adus şi pus în mijlocul încăperii, jos. Priveau ţintă spre cufăr, pentru că toţi,. înafară de diacon, credeau că ascunde cine ştie ce. I-ar fi putut lămuri că nu conţine nimic deosebit, şi văduva white, pentru că nu o dată răscolise prin el dar fără a lua nimic. Fusese împinsă la aceasta numai de curiozitate şi nu de lăcomie. Examinase lucrurile, făcuse socoteala cât au costat de noi şi cu cât s-ar putea vinde acum. Citise de câteva ori cele cinci sau şase scrisori şi din care nu află nimic. De taina cea mare, în afară de cele câteva frânturi din convorbirile pe care le ascultase prin gaura din zid, nu ştia nimic.

— Iată cheia, spuse diaconul, scoţând-o din sertarul mesei. Probabil se potriveşte, am văzut cum răposatul a deschis cu ea cufărul.

Ca cel mai tânăr dintre cei de faţă, Rosvel Gardiner, obligat să facă servicii celor mai bătrâni, luă cheia şi deschise cufărul.

O mare dezamăgire se întipări pe feţele tuturor, în afară de cea a diaconului, la vederea conţinutului. Acesta era jumătate gol, cu haine vechi şi uzate.

— Şi dacă ai vinde toate lucrurile astea, nu cred că ţi-ai putea plăti drumul până la Martha's Vineyard, spuse sec Rosvel Gardiner, care fusese neplăcut impresionat că nepotul dovedise atâta lăcomie în timp ce vorbea despre moştenirea rămasă.

— Ce facem cu vechiturile astea?

— Cel mai bine ar fi să scoatem toate lucrurile, răspunse diaconul, şi să le examinăm; dacă am început cercetarea, s-o ducem până la capăt.

Rosvel începu să scoată fiecare lucru, numindu-l şi dându-l celui ce era moştenitor legal. Nepotul examina fiecare lucru, pipăia buzunarele hainelor, vrând parcă să se convingă că sunt goale, apoi îl dădea la o parte.

Nu se descoperi nimic deosebit, în afară de o cheiţă în buzunarul pantalonilor de sărbătoare şi care se potrivea la o cutie laterală pe care moştenitorul o luă fără vorbă.

— Se pare că pe răposat nu l-au prea interesat bunurile acestei lumi, spuse preotul, dezamăgit şi el şi, poate aşa i-a fost mai uşor să-şi trăiască ultimele clipe.

— Nu-i mare avutul, spuse Rosvel. Zău, Căpitane Daget, nu ştiu dacă face să duci aceste vechituri aşa de departe, acasă.

— Da, şi eu cred că nu face, dar, deseori, ceea ce pentru străini n-are nici o valoare, are, în schimb, pentru rude şi prieteni. Am văzut şi două hărţi. Vrei să mi le dai? Ar putea să prindă bine unui marinar. Deseori lupii de mare fac însemnări mai preţioase decât însăşi hărţile.

Cuvintele simple şi firesti îl neliniştiră pe diaconul Pratt şi aceasta spori când tînărul Daget întinse harta şi începu s-o cerceteze cu lăcomie.

Prima hartă desfăşurată era cea a emisferei sudice, pe care defunctul însemnase cu exactitate

insulele cu foci, ale căror urme diaconul cu greu le ștersese.

Era clar că moștenitorul nu găsea pe hartă ceea ce ar fi vrut, fapt care-l întristă. Și atunci, examină toate găurelele, al căror număr nu era mic, pe hârtia jerpelită și murdară.

— Harta e veche. A fost tipărită în 1812, spuse Daget. Astăzi ele nu se mai folosesc. Vânătorii noștri de foci au ajuns mult mai spre Sud și ar putea să facă multe adăugiri.

— După înfățișare, unchiul a fost un marinar de modă veche, spuse liniștit diaconul și de aceea, prefera, probabil, hărți vechi.

— Atunci a uitat ce a învățat în școală. La noi, până și babele știu că hărțile cele noi sunt mai bune decât cele vechi. Drept să vă spun, mi-a înșelat așteptările. Căpitanul vasului de cabotaj mi-a spus că știe de la căpitanul bricului că hărțile unchiului meu aveau adaosuri importante.

Diaconul tresări la auzul ultimelor cuvinte ale moștenitorului care arătau clar că răposatul mai vorbise și cu alții despre taina lui, ceea ce putea naște serioase dificultăți. Socoti că, deocamdată, e mai bine să tacă. Moștenitorul începu să cerceteze din nou harta. Faptul că atenția lui se îndrepta spre latitudinile polare, nu departe de locul unde fuseseră însemnate insulele focilor, îl surprinse.

— Nu înțeleg! Harta e foarte uzată, dar n-are adaosuri aproape deloc, spuse moștenitorul pe un ton ridicat. Văd că are trecute stânci acolo unde ele nu există în realitate și nu arată nici o insulă. Ce părere ai despre asta, căpitane Garner?

Spunând aceste cuvinte, nepotul arătă locul pe care diaconul Pratt îl rosese în chiar acea dimineață.

— Se pare că locul ăsta a fost deseori pipăit, continuă el. Și ăsta de aici, la fel.

— Iată un banc însemnat printr-o pată neagră, spuse Garner, râzând. Iar aici, sub această latitudine și longitudine nu poate fi trecută nici o insulă. Nici Cook nu s-a avântat așa de mult spre Sud. Probabil că unchiul dumitale se sprijinea aici în degete, când studia harta. Am cunoscut un marinar de modă veche, care recurgea mereu la acest procedeu. Puteți să vă închipuiți ce insule s-au însemnat pe hartă în trei ani! Printre marinarii noștri, mai ales printre vânătorii de balene, există mulți oameni ciudați. Unii din ei afirmă, de pildă, că recunosc după cap toate balenele bătrâne, care nu lasă să se apropie de ele nici un aruncător de *harpon*[1]

— Căpitane Garner, mi se pare că ai navigat deseori prin mările astea? întrebă Daget.

— Am crescut pe mare și-mi iubesc meseria, răspunse tânărul cu sinceritate. Eu nu dau mare atenție hărților. Sunt bune când vasul înaintează dar, în ceea ce privește balenele și focile, cine vrea să le descopere, trebuie să fie cu ochii în patru, după cum îi spun și patronului meu. Odinioară, cum ieșeai în larg, dădeai peste vânat, dar vremurile alea au trecut demult, căpitane Daget, și tot mai rar se întâlnesc azi balenele.

---

1 *harpon* = instrument cu lance, folosit la vânătoarea de balene

— Goeleta pe care am văzut-o la debarcader e destinată pentru vânătoarea balenelor?

— Da, va ieși pe mare să-și încerce norocul și ce va întâlni în cale, va fi bine venit.

— Pentru vânătoarea balenelor e prea mică. De altfel, vase de mărimea ei au făcut deseori afaceri bune, când țineau aproape de coasta noastră.

Garner răspunse evaziv:

— Abia la înapoiere se va vedea la ce e bună. Dar dacă s-ar îndrepta spre coasta Terei Nova, ce zici?

Daget îi aruncă o privire, ca și cum ar fi vrut să-i spună: „ce aiureală", apoi, deschise a doua hartă.

— Aa! spuse parcă pentru el, dar atât de tare, încât diaconul care asculta cu luare-aminte, tresări. E o hartă a Antilelor și pe ea sunt trecute până și cele mai mici insule.

Aceste cuvinte îi întăreau diaconului convingerea că moștenitorul știe și de comoară, fapt care îi spori și mai tare neliniștea. Era clar că nepotul auzise despre taina răposatului său unchi, dar în ce măsură îi era cunoscută, diaconul nu putea încă să știe. Pratt se felicită în sinea lui pentru faptul că nu întârziase să îndepărteze adaosurile făcute pe hărți de către defunctul marinar.

— Căpitane Garner, spuse nepotul, ochii dumitale sunt mai tineri decât ai mei. Fii drăguț și uită-te aici. Nu-i așa că lângă insula asta a fost parcă o însemnare, care a fost ștearsă pe urmă?

Auzindu-l, diaconul se aplecă şi privi peste umărul lui Rosvel. Constată bucuros că moştenitorul pusese degetul nu pe insula cu comoara ci pe alta, la câteva sute de mile depărtare de cea care-l interesa. Pe locul arătat era într-adevăr o rosătură, dar, harta era atât de jerpelită şi murdară, încât totul era neclar.

— E ciudat că harta unui marinar bătrân n-are nici o însemnare, nici un adaos, cu toate că e aşa de folosită, continuă moştenitorul, tare nemulţumit. Chiar şi hărţile mele sunt pline de adaosuri, încât aşa putea să tipăresc o hartă eu însumi.

— Fiecare om cu apucăturile sale, răspunse Rosvel Gardiner. Sunt marinari care văd mereu în mare stânci, şi le trec pe hărţile lor sau scriu despre ele prin ziare. Eu unul nu prea cred în măzgăliturile astea şi n-aş pune preţ pe adnotarea unui marinar, ce-a trecut pe o vreme rea pe lângă o banchiză sau o stâncă.

— Dar ce ai spune dumneata, dacă un vânător de foci ar trece pe hartă o insulă unde focile se tăvălesc pe ţărm, la soare, ca porcii în curtea unei ferme. Ai nesocoti un astfel de adaos? îi răspunse nepotul.

— Asta-i cu totul altceva, spuse Rosvel Gardiner, dar n-aş căuta aşa ceva. Majoritatea marinarilor noştri nu se călăuzesc după hărţi ci după presupuneri. Ei găsesc drumul spre un anume punct, însă nu ştiu să-l arate şi altora. Am cunoscut un bătrân, care însemnând o banchiză, a greşit doar cu un grad! Trebuie să recunoşti că aşa ceva, mai degrabă strică decât ajută.

— Se prea poate. Şi acum, domnule Pratt, nu îndrăznesc să vă mai tulbur. Sunt convins că unchiul meu n-a fost bogat şi nu pot spera la o moştenire, ci trebuie să muncesc singur. Dacă a lăsat ceva datorii, aş vrea să le plătesc.

Totul era atât de limpede, încât diaconul nu ştia ce să mai răspundă. Îşi aduse imediat aminte de cei zece dolari pe care îi plătise, şi zgârcenia vorbi în el cu atâta putere, încât uită orice prudenţă.

— Ar trebui plătit poate doctorul Sage pentru vizita făcută şi cei zece dolari pe care i-am dat azi dimineaţă văduvei pentru osteneala ei.

Căpitanul Daget scoase punga şi achită zece dolari. Apoi strânse hârţile şi, fără să deschidă cutia interioară, încuie cufărul, puse cheia în buzunarul vestei, şi spuse că va trimite să-l ia.

Pe urmă, rugă pe diacon să-i arate unde stă văduva White, pe care înainte de a pleca dorea s-o vadă.

— La întoarcerea acasă nu voi putea să scap de neamurile mele, şi vreau să culeg cât mai multe informaţii, spuse râzând. Căpitane Garner, fii bun şi condu-mă că şi eu am să te servesc când vei veni să-ţi iei moştenirea în primire pe meleagurile noastre.

Rosvel Gardiner primi cu plăcere fără să observe nemulţumirea patronului său. Marinarii ieşiră şi după ce-l conduse pe Daget până la uşa văduvei White, Rosvel porni spre debarcader.

Văduva White îşi primi vizitatorul cu multă amabilitate: pentru ea nu exista plăcere mai mare decât a povesti cu cineva.

— Cred că nimeni nu se plictisea stând de vorbă cu unchiul meu, spuse căpitanul când, după un schimb de amabilităţi, începură să discute. Ştiu că oamenilor de la noi le place să vorbească.

— Aveţi dreptate, domnule căpitan. Înainte ca diaconul să vină pe aici şi să discute cu el lucruri lumeşti, unchiul dumitale se pregătea să moară. S-a schimbat cu totul după ce s-au împrietenit.

— Dar, diaconul Pratt venea deseori la bolnav să-i citească din Sfânta Scriptură şi rugăciuni?

— El să se roage? N-a rostit un cuvânt de rugăciune niciodată. Cum se întâlneau, cum vorbeau despre insule şi foci.

— Adevărat? făcu nepotul, simţind că discuţia devine interesantă. Oare de ce? Ciudate discuţii pentru un muribund!

— E adevărat, răspunse văduva cu amărăciune, dar nu puteam să-i îndrept pe calea cea bună.

— Şi aşa, erai de faţă la discuţiile lor?

— N-aş putea spune că era chiar aşa, ei vorbeau, eu auzeam... ştiţi, cum se întâmplă uneori când stai pe-aproape...

Căpitanul Daget nu mai ceru şi alte amănunte; bănuia cum fusese.

— Da, răspunse el. Se întâmplă uneori să nu vrei să asculţi şi totuşi să auzi. Şi, deci, vorbeau numai despre insule şi foci?

Văduva îşi aduse aminte acum tot ce auzise şi chiar ceea ce nu auzise, încât îl zăpăci cu vorbele ei.

Dar căpitanul Daget ştia cât putea să creadă în aceste povestiri, însă ghicea ce anume văduva chiar auzise şi ce anume născoceşte.

Acum moștenitorul se convinse că diaconul cunoaște taina insulelor focilor, dar rămânea o problemă dacă știa și despre comoară. De altfel, cumpărarea și armarea „Leului de mare" arătau că diaconul are de gînd să organizeze, pe temeiul informațiilor primite de la marinarul decedat, o expediție pentru vânătoarea focilor.

Cei doi, căpitanul Daget și văduva White stătură de vorbă peste un ceas și se despărțiră ca doi prieteni adevărați. Hotărâră ca, din când în când, să-și scrie unul altuia în chestiunea ce-i interesa deopotrivă.

În aceeași zi, căpitanul Daget găsi prilejul să trimită la Sag-Harbourg cufărul rămas. Apoi, stătu vreo două ore la debarcader, întrebând pe toată lumea când va ridica „Leul de mare" ancora. Din informațiile primite, deduse că va ieși în larg peste vreo zece zile, că va pleca foarte departe, că înapoierea lui nu e așteptată înainte de un an și probabil că focile erau singurul scop al călătoriei.

În aceeași seară, curajosul marinar, chiar dacă era plugar pe jumătate, plecă cu barca lui spre casă, luând cu el și cufărul. De altfel, nu pentru prima oară călătorea singur pe mare, deseori o făcea în calitate de șef de echipaj ce trebuia să călăuzească vreun vas ce se îndrepta spre țărm.

Toate cele întâmplate după vizita lui Daget îl siliră pe diacon să grăbească angajarea de marinari pentru plecare. Știa că nu-i de glumit cu cei de la Martha's Vineyard chiar dacă n-avea

idee în ce măsură pătrunseseră taina pe care o cunoştea el. Cei de acolo erau oameni întreprinzători şi pentru ei a se pregăti de un drum lung era un fleac. Pentru a se pricopsi erau gata oricând să se ducă şi până la capătul pământului.

Vasul era gata să ridice ancora şi mâine, dar trebuiau tocmiţi doi sau trei marinari iscusiţi şi cu experienţă şi atunci Philip Gasard, ajutorul lui Rosvel, a fost invitat să se grăbească cu angajarea.

Pratt, armatorul „Leului de mare" nu bănuia că insularii ademeneau marinarii, sfătuindu-i stăruitor să nu se angajeze la el şi vrând să organizeze ei o altă expediţie, cu vasul lor, cu a cărui pregătire erau ocupaţi de o lună. Cumpăraseră un vas la New-Bedford, în speranţa unui câştig mare după cele auzite de la căpitanul vasului de cabotaj şi acela al bricului. Îl numiseră tot „Leul de mare" şi nădăjduiseră ca, din această coincidenţă de nume, întâmplătoare, să tragă foloase.

Gasard secundul angajase pe un oarecare Watson, despre care se spunea că e un excelent marinar şi cu care, în lipsa ajutoarelor sale, Rosvel Gardiner, care era încă novice în chestiuni de comandă se sfătuia.

Diaconul nu-şi iniţiase căpitanul chiar în toate tainele întreprinderii sale şi Gardiner ştia că vasul pleacă la vânătoare de foci şi *lei de mare*[1]. El habar n-avea de tainele răposatului Daget şi de cauzele ce-l îndemnaseră pe patronul său să se apuce la bătrâneţe de un lucru la care nu se pricepea.

---

1 *leu de mare* sau *ateric*= mamifer carnivor, asemănător cu foca

De fapt, Watson n-avea de gînd să se angajeze ca marinar pe vasul diaconului fiindcă era deja al doilea secund pe celălalt „Leu de mare", cumpărat la New-Bedford. Treaba lui era să câștige încrederea lui Gardiner, să afle cât mai mult în legătură cu călătoria proiectată, să transmită informațiile culese patronilor săi, nefiind altceva decât un spion.

Watson își îndeplinea misiunea cu multă îndemânare, ajunsese mâna dreaptă a lui Gardiner, întreba mereu încotro se va îndrepta vasul și nu semna contractul spunând că trebuie să știe cine îi vor fi camarazii, în această călătorie foarte lungă.

Dacă Gardiner ar fi știut destinația vasului său, i-ar fi spus, probabil, totul. Watson continuă cu șiretlicurile până când diaconul îi spuse verde să semneze neîntârziat contractul. După această invitație, Watson fugi, găsind un moment prielnic.

Dar, insularii nu rămăseseră fără spion. Unul dintre vecinii diaconului își luă această însărcinare, comunicând toate noutățile de la Oyster Pond-Point. Cei de la Martha's Vineyard izbutiseră să ademenească și doi dintre oamenii angajați de Gasard. Toate acestea întârziau plecarea „Leului de mare", timp în care celălalt „Leu de mare", ancorat la Holms-Goal, era aproape gata de plecare și, prin urmare, putea să ridice ancora odată cu primul.

Într-o zi, diaconul îl chemă pe Rosvel Gardiner. Îi ieși în întâmpinare, îl conduse în odaia sa și spre marea mirare a căpitanului, închizând ușa cu cheia, i se adresă grav.

— Căpitane Garner, trebuie să te rog să juri.

— Să jur? dar e un lucru neobișnuit!

— Da, trebuie să juri pe Biblie și să-ți respecți cu sfințenie jurământul. Dacă nu, înțelegerea noastră cade și ne vom despărți.

— O, atunci sunt gata să jur de două ori!

— Bine. Rosvel Garner îți cer să juri pe această Sfântă Biblie că n-ai să sufli nimănui nici un cuvânt despre tainele pe care ți le voi spune acum; că n-ai să profiți de ele în folosul nimănui și că, în tot ce are vreo legătură cu aceste taine, n-ai să mă trădezi și să calci îndatoririle față de mine și față de interesele mele. Așa să-ți ajute Dumnezeu!

Gardiner sărută Biblia, întrebându-se ce vor fi însemnând toate acestea și arzând de nerăbdare să afle ce va urma. Diaconul puse Biblia la loc, deschise cutia biroului și scoase două hărți pe care trecuse insulele misterioase.

— Căpitane Garner, continuă diaconul, întinzând pe pat harta emisferei sudice, dumneata mă cunoști demult și cred că te-ai mirat destul când ai aflat că, la bătrânețe, am devenit și armator.

— E drept, m-am mirat, domnule diacon, dar numai din cauză că un om deștept și practic ca dumneavoastră nu se interesa de singurul lucru demn de o persoană cu energie și cu stare.

— Vorbești așa pentru că ești marinar, dar nu știu dacă ai putea convinge de dreptatea părerii dumitale și pe cei care și-au trăit viața numai pe uscat.

— Domnule diacon, uitați-vă la harta asta care arată ce imensă e marea și ce mic e uscatul! Duminica trecută, preotul Wittle în predică a spus

că nimic n-a fost la întâmplare şi că în toate se văd legile înţelepte ale Providenţei Dumnezeieşti. Şi atunci, dacă uscatul ar trebui preferat mării, n-ar trebui ca el să ocupe un spaţiu mai mare decât cel pe care îl ocupă apa? Gândul ăsta mi-a venit încă de atunci şi dacă nu era Mary...

— Ce legătură are Mary cu ceea ce spui dumneata?... întrebă diaconul, întrerupându-l.

— Credeam că ceea ce îmi veţi spune se referă la ea...

— La Mary! Ceea ce am să-ţi spun e de cincizeci de ori mai important decât ea! De fapt, în ceea ce o priveşte pe nepoata mea, să ştii că din partea mea nu există nici o piedică, şi nu înţeleg de ce nu v-aţi luat până acum. Uită-te la harta asta şi spune-mi dacă vezi pe ea ceva nou, extraordinar?

— Domnule diacon, harta arată ca toate celelalte hărţi. Multe din aceste locuri le-am văzut şi eu. Da, dar asta ce-o mai fi? Văd nişte insule însemnate cu mâna şi lângă ele e notată şi poziţia geografică! îndrăznesc să vă întreb: cine e de părere că aici e uscat şi nu apă?

— Eu. Şi să ştii că e un loc foarte bun pentru vânătoarea focilor, aceste insule pot să ne îmbogăţească pe amândoi. N-are importanţă cum am aflat despre existenţa lor. Important este că ştiu. Şi doresc ca dumneata să mergi cu „Leul de mare" spre insulele astea, să încarci vasul cu fanoane, ulei de balenă, piei şi să te înapoiezi cât mai repede!

— Insulele au poziţia geografică arătată aici? întrebă Rosvel, aplecându-se asupra hărţii. N-am mai auzit de ele!

— Şi totuşi ele există şi, ca toate insulele situate în mările depărtate, unde omul se aventurează rar, vor răsplăti cu dărnicie pe marinarul care va debarca.

— Mă îndoiesc că există în realitate, poate fac parte din categoria celor ce li se năzare marinarilor, pe ceaţă.

— Nu, ele există aievea. E un pământ adevărat. Unul din cei care l-au călcat, mi-a vorbit de existenţa lui. Trebuie să fii prudent, Garner, şi să nu-ţi sfărâmi vasul, adăugă diaconul şi râse în hohote, cotcodăcind ca o găină, cu râsul celor neobişnuiţi cu aşa ceva.

— Să nu crezi că am mulţi bani şi că pot să cumpăr vase ca dumneata să mi le sfărâmi de ţărm.

— Ar însemna să merg spre pol, dar nici Cook n-a izbutit s-o facă!

— Nu-mi vorbi de Cook. Ce-a fost el? Un navigator regal, pe când marinarul care mi-a dat ştire a fost un american, un adevărat vânător de foci. Şi el a descoperit trei insule, care au atâtea animale câte scoici există pe un ţărm de mare.

— Se poate. Dacă există într-adevăr uscat, eu am să ajung acolo. Dar am să vă cer ordin scris că trebuie să navighez în părţile acelea.

— Să n-ai nici o grijă, nu vom avea dificultăţi, iar dacă vasul va suferi stricăciuni, eu voi suporta pagubele. Te rog, să ai grijă de el. Dar să ştii, Garner, că misiunea dumitale nu se reduce numai la asta. După ce vei încărca vasul, să te depărtezi cât mai repede de gheţuri.

— O, asta aș fi făcut-o chiar fără să-mi spuneți.

— Din câte am auzit mările acelea sunt furtunoase și, cu cât ieși mai repede din ele, cu atât mai bine. Și-acum, Garner, trebuie să mai juri odată. Vreau să-ți mai dezvălui o taină.

Gardiner obiectă că a mai jurat odată, diaconul repetă că, în caz contrar, vor fi siliți să se despartă și, atunci, Rosvel se supuse. Pentru întâia oară primise postul de comandant de vas și nu voia să se certe cu patronul său. Jurământul nu-l obliga decât să-i păstreze secretele.

Diaconul îi arătă o mică insulă din Indiile apusene și-l lămuri despre comoara de acolo. La început, Gardiner nu putu să ghicească de unde aflase diaconul de existența acestei comori și crezu chiar că patronul său înnebunise. Își aminti însă de desele întrevederi dintre diacon și răposatul Daget și atunci bănui izvorul adevărat al tainelor.

— Daget v-a spus de insula asta și despre insulele focilor? întrebă Gardiner.

Diaconul nu tăgădui. Îi povesti lui Rosvel totul trecând, firește, sub tăcere faptul că a ras harta. La început Gardiner asculta cu neîncredere, pe urmă cu mai multă luare aminte, iar spre sfârșit își spuse că povestea conține mai mult adevăr decât i se păruse la început.

— Cu toate astea, aurul aparține cuiva, dacă e îngropat într-adevăr acolo, spuse Gardiner. Ați vorbit și cu Mary?

— Ce pot să vorbesc cu o fată despre asemenea lucruri?! făcu diaconul, îngrozit. Ce, sunt nebun? Afară de comandantul vasului, care ești dumneata

și pe care-l trimit după acest aur și după foci, n-am mai dezvăluit nimănui taina mea. Dacă aș avea un singur țel, poate că n-aș mai risca, dar să scap asemenea prilej când însuși Dumnezeu mi l-a trimis, ar fi păcat!

Gardiner pricepu că lăcomia pusese stăpânire pe diacon, că ar fi zadarnic să mai obiecteze ceva și începu să asculte cu luare-aminte toate amănuntele pe care acesta i le dădea.

A doua zi după această consfătuire, „Leul de mare" se depărtă de debarcader și comunicarea începu să se facă cu ajutorul bărcilor. Cauza era dispariția neașteptată a lui Watson. Oamenii erau mai ușor de supravegheat cînd vasul era la o oarecare distanță de debarcader, decât atunci cînd era legat de chei.

Peste trei zile, corabia ridică ancora și pânzele, dar nu porni încă în lunga călătorie, ci se opri în golful Gardiner, rada tuturor porturilor din apropiere.

De aproape un ceas, „Leul de mare" era ancorat în golf când, venind din Apus, un vas de cabotaj se apropie de el. Bătea un vânt ușor și Rosvel Gardiner putu să schimbe întrebări și răspunsuri cu un marinar de pe cealaltă corabie.

— Ăsta e „Leul de mare" de la Oyster Pond-Point? întrebă marinarul.

— Da, răspunse Rosvel Gardiner.

— Aveți pe vas un marinar din insula Martha's Vineyard, ce se numește Watson?

— A fost până acum o săptămână dar a dispărut, însă nu pot spune că a dezertat pentru că nu a semnat contractul.

— Așa... deci, spuse căpitanul vasului de cabotaj, mirat parcă de această veste. Watson e cam ușuratic, dar pe mare e un marinar de preț. Când ridicați ancora, căpitane Gardiner, mâine?

— Poimâne, cel mai devreme, răspunse sincer Rosvel, fără a-și da seama că în felul acesta divulgă rivalilor săi informațiile așteptate. Secunzii mei nu s-au întors încă și apoi am nevoie încă de doi oameni. Eram demult în larg dacă Watson nu mă trăgea pe sfoară.

— Atunci, ridicați ancora poimâine?

— Dacă secunzii mei se înapoiază până atunci da.

— Nu cumva sunt ei în barca aceea?

La auzul acestor cuvinte, Rosvel Gardiner se cățără pe manevre și văzu o barcă ce se apropia de vasul său. Într-adevăr în barcă se afla Gasard, al doilea secund, cu doi marinari; acum nu mai exista nimic care să întârzie plecarea. Toate acestea căpitanul vasului de cabotaj le auzi.

— Uite că-ți vine restul echipajului, spuse el. Atunci poimâine ridicați ancora? Drum bun, căpitane Garner și succes! Ai făcut un drum lung, mergeți departe spre sud?

— Dar dumneata de unde știi unde merg? Doar nu ți-am spus unde vreau să vânez!

— Așa-i, răspunse căpitanul vasului de cabotaj, și totuși știu. În curând vei ridica ancora și, probabil, n-o să ne mai vedem. Îți dau un sfat: dacă

ai să întâlnești un vas care merge în aceeași direcție, nu te certa cu căpitanul lui, ci mai bine lucrează împreună, prietenește.

De pe vasul de cabotaj se auziră hohote de râs, dar pentru Rosvel Gardiner și oamenii lui toate aceste aluzii erau un adevărat mister. Coborând pe punte și dând ordin pentru primirea bărcii, Rosvel îl făcu prost și palavragiu pe marinarul de pe celălalt vas.

Dar, se înșela. Căpitanul era rubedenie cu cei care organizaseră călătoria celui de-al doilea „Leu de mare" și venise special să culeagă informații în legătură cu plecarea primului.

Cei din Martha's Vineyard erau oameni chibzuiți și nu se luaseră numai după zvonurile despre secretele răposatului Daget, ci aveau indicii precise. În cufărul acestuia era ascunsă o cutie interioară, pe care diaconul nu apucase s-o cerceteze, iar în ea era un carnet vechi, unsuros și zdrențuit. Carnetul cuprindea aproape tot ce răposatul marinar cunoștea despre insulele focilor și despre cea pe care era îngropată comoara. Tot aici se mai găseau și câteva petice de hîrtie unde cineva schițase, grosolan, poziția insulelor cu pricina și a celor din vecinătate.

Toate îl convinseseră pe nepot că ceea ce se povestise despre tainele răposatului său unchi erau adevărate. Un lucru lipsea: nicăieri nu era indicată poziția geografică a insulelor căutate.

În barca ce se apropiase erau într-adevăr Philip Gasard, primul său ajutor, Timotheus Green, al doilea ajutor și doi marinari care fuseseră greu

de găsit din cauza intrigilor insularilor. În sfârsit, vasul avea echipajul complet și aproape totul era gata pentru a se pleca în larg. Mai rămânea ca Rosvel să meargă la Sag-Harbourg pentru un certificat de la vamă, apoi să-și ia rămas bun de la Mary și de la patronul său.

În sfârșit, avea să pornească spre Polul Sud.

Echipajul „Leului de mare" se compunea din șaisprezece persoane, dintre care unsprezece marinari cu experiență, trei novici, un elev marinar și un bucătar.

Echipajul era bun. Marinarii erau tineri, sănătoși, voinici, și, se spera, vrednici. Livingstone și Floyd erau negri, Wix era obișnuit cu marea și, la nevoie, putea fi marinar nu numai teslar. Mown și Mot, cu toate că figurau ca elevi, lucraseră două veri pe vase de cabotaj, dar până acum nu ieșiseră încă în larg.

Fără îndoială, Gardiner era cel mai bun marinar din tot echipajul, dar nici el nu le știa chiar pe toate. Prin felul său de a fi, curajul, priceperea, hărnicia sa, ca și alte însușiri care-l fac pe om folositor, Rosvel s-ar fi remarcat oriunde. Dar nu se putea spune despre el că era un căpitan iscusit și cu atât mai mult nu i s-ar fi potrivit calificativul de căpitan experimentat. Nu cunoștea încă toate subtilitățile meseriei, îi lipsea experiența, acel lucru ce se manifestă uneori instinctiv și care face pe un marinar rutinat să ghicească exact ce trebuie într-un moment dificil. După căpitan, Stimson era cel mai bun dintre toți ceilalți marinari.

După înapoierea lui Gasard cu oamenii angajați dimineața, Rosvel se duse la Sag-Harbourg să-l întâlnească pe diacon, și să-și scoată un certificat de la vamă. Mary veni cu unchiul ei la debarcader, unde se hotărâră că diaconul va pleca spre vas cu barca lui Rosvel iar acesta o va duce pe fată acasă, cu barca lui Pratt.

După plecarea diaconului, porniră și cei doi tineri. În bătaia unui vânt ușor, barca înainta vioi și cei doi puteau vorbi în voie.

Căpitanul era un băiat sincer și drept, nu-și ascundea nici dragostea, nici părerile. Mary se simțise dintotdeauna atrasă de el, o îngrijora însă felul ușuratic cu care trata chestiunile de religie și nu-i ascunse că aceasta o întristează. Vorbiră mult, și Rosvel o combătu pe Mary dar argumentele lui n-o liniștiră.

— Să nu mai vorbim despre asta, spuse în cele din urmă, Mary. De ce să ne otrăvim clipa despărțirii? Îți făgăduiesc doar că am să-ți îndeplinesc rugămintea și n-o să mă mărit până la înapoierea ta. Și nu-mi va fi greu s-o fac. Îți spun adevărul, fiindcă nici n-aș putea să o fac cu un altul.

Cuvintele îl bucurară pe Rosvel, care răspunse că, acum, va pleca în lunga-i călătorie cu inima ușoară. Dar, își dădea seama că fericirea lui e încă departe, știind-o pe Mary cât e de neclintită în convingerile ei.

În aceeași zi corabia ridică ancora iar a doua zi dimineață țărmul nu se mai vedea. Rosvel privi cerul înspre Sud-Est, unde anumite semne îi arătau că vântul nu se va schimba.

— Frumoasă dimineaţă, domnule, spuse ajutorul său, Green. La Apus nu se vede nimic, nici măcar un vas de Coastă. Marea parcă e pustie. Dar uite, acolo, se zăreşte o corabie şi pare că ar vrea să se ia la întrecere cu noi. Dacă nu mă înşel, e o goeletă de acelaşi mărime cu a noastră. Are nu numai manevrele, dar şi pânzele aşezate ca la noi. Ia, uitaţi-vă cu ocheanul, domnule căpitan Garner.

— Ai dreptate, domnule Green, răspunse Rosvel, după ce se uită cu ocheanul. E o goeletă de aceeaşi mărime cu a noastră şi are velatura la fel.

Cei doi marinari încercară să ghicească ce fel de vas o fi acesta şi încotro se îndreaptă.

Peste o jumătate de ceas, vasul se apropie binişor. Văzând o barcă pe punte şi câte una de amândouă părţile goeletei, Rosvel ajunse la concluzia că acest vas, ca şi al lui, e destinat vânătorii focilor. Apropiindu-se, cineva strigă:

— Hello!

— Hello! răspunse „Leul de mare"

— Cum se numeşte vasul şi unde merge?

— „Leul de mare", de la Oyster Pond-Point, Long-Island. Mergem să vânăm foci, după cum se vede după armătura noastră.

— Cine-i căpitanul?

— Domnul Rosvel Garner. Dar al vostru?

— Jason Daget, răspunse însuşi căpitanul, făcând câţiva paşi pe punte. Căpitane Garner, ne-am cunoscut la Oyster Pond-Point, continuă el. Îţi mai aduci aminte de mine?

— Cum să nu, căpitane Daget! Nu mi-am închipuit că ai să te îndrepți atât de curând spre Sud. Când ai plecat din Goal?

— Alaltăieri după masă, pe la ora cinci.

— De unde sufla vântul?

— De la Sud-Vest. De atunci nu s-a schimbat aproape deloc.

Rosvel Gardiner bombăni ceva, dar nu găsi cu cale să spună ceea ce îi venise în minte.

— Da, da. Vântul a fost constant aproape o săptămână, dar mi se pare că trebuie să ne așteptăm la o schimbare. Simt că se va porni de la Răsărit.

— Lasă-l să se pornească. Suntem în larg și putem să ocolim Hatteras-ul pe orice vânt, chiar pe unul de la Sud-Est. Aici, pe o întindere de 200 sau 300 de mile de-a lungul coastei trece un curent dinspre sud.

— Un vânt puternic dinspre Sud-Est ar putea să ne împingă spre bancuri de nisip, lucru care nu-i deloc plăcut. Eu, când mă depărtez de coastă, caut să navighez cât mai spre Răsărit de golf-stream.

— Ai dreptate, căpitane Garner, e mai bine să navighezi cât mai departe de un curent. Dacă e cu putință. Se poate spune că acum suntem în larg. Așa, domnule, avem cam același drum și cred că ar fi mai bine să ne ținem aproape unul de altul. Când o să ne plictisim, o să mai stăm de vorbă. Mi-a plăcut așa de mult corabia dumitale încât am construit-o și pe a mea după modelul ei. Vezi, sunt făcute după aceleași planuri.

— Văd, căpitane Daget, că amândouă sunt făcute după acelaşi model.

— Da, da. Când am fost la Oyster Pond-Point, am aflat numele meşterului din Boston care a construit vasul dumitale, şi i-am comandat unul la fel. Dacă vasele noastre ar ancora unul lângă altul într-un port, nimeni n-ar putea să le deosebească.

— Ai dreptate. Dar spune-mi, te rog, n-aveţi la bord pe un oarecare Watson?

— Cum să nu. E al doilea ajutor al meu. Ştiu ce vrei să spui, căpitane Garner. Ai ghicit: e acela care se angajase la dumneata. Eu, neavând secund, l-am chemat la mine şi firește că a preferat să fie al doilea ajutor decât un simplu marinar.

Această explicaţie i se păru lui Rosvel foarte firească: omul căuta unde e mai bine. Numai că Daget trecu sub tăcere faptul că Watson înainte de a se tocmi la Rosvel fusese angajat de el.

— Dar de ce nu mi-ai spus nimic de vasul dumitale, când ai fost la Oyster Pond-Point? întrebă Gardiner.

— Eram tare necăjit de moartea unchiului meu şi nici nu mi-am mai amintit.

Şi acest răspuns era la fel de logic, încât Rosvel nici acum n-avu ce obiecta.

Întâlnirea şi discuţia îl convinseră pe Rosvel că spusele diaconului Pratt cu privire la insulele focilor erau adevărate. Era clar că Jason Daget cunoştea taina răposatului său unchi. Altfel, ce rost ar fi avut să construiască cu atâta grabă un vas şi să pornească la vânătoare de foci? Amintin-

du-şi de vorbele schimbate în timp ce examinau conţinutul cufărului şi mai ales hărţile rămase de la răposatul marinar, Rosvel se convinse şi mai mult de presupunerile sale.

Chiar dacă jurase, Rosvel nu-l crezuse pe diacon şi voise să pornească la vânătoare de foci fără să mai caute însă insulele din închipuirea acestuia. Acum, îşi schimbă intenţia şi hotărî să respecte hărţile lui Daget. Era clar că al doilea „Leu de mare" avea de gând să se ţină după el. Nădăjduia însă că, în cursul unei călătorii atât de lungi, va putea să scape de această tovărăşie supărătoare.

Timp de câteva ceasuri, amândouă vasele navigară împreună şi înaintau cu aceaşi viteză, încât era greu de spus care vas era mai uşor. Totuşi corabia lui Daget avea, poate, oarecari mici avantaje faţă de cea a lui Rosvel.

Vântul se mai potoli înspre seară. Cu ajutorul fanioanelor de semnalizare, căpitanul Daget îl pofti pe Gardiner în vizită, pe vasul său. Rosvel porni într-o barcă şi apoi, urcă pe bordul celălalt.

Daget făcu musafirului său o primire cordială. Îl trată cu rom şi cei doi căpitani băură unul în sănătatea celuilalt. Pe urmă, începură să vorbească despre călătoria ce aveau să facă, despre morse, foci şi lei de mare, despre vânătoare. Veni şi Watson, care nu se ruşină deloc la vederea lui Rosvel. Acesta, nemaifiind supărat de fuga lui, îi strânse mâna prietenește fiindcă nu era un om răzbunător ci mai degrabă foarte îngăduitor cu defectele semenilor săi.

În dimineața următoare vremea începu să se schimbe. Vântul puternic care sufla din Sud-Est îl făcu pe ofițerul de cart să pună direcția pe Sud-Vest. Așa puteau naviga câteva zile, altfel erau în primejdie de a intra în bancurile de nisip ce se întindeau departe, înspre Răsărit.

Dorind să evite necazurile, Gasard strânse câteva pânze, iar vasul lui Daget făcu aceeași manevră. Vântul era tot mai puternic, și cele două corăbii strângeau mereu alte și alte pânze.

În a treia zi, spre seară, Rosvel Gardiner crezu că se aflau la aceeași latitudine cu capul Henry, la o depărtare de vreo treizeci-patruzeci leghe de coastă. Mai sigur era de faptul că se lăsase seara, fiindcă soarele nu se mai vedea de când se dezlănțuise furtuna. În ajun, timp de o jumătate de zi, ceața și ploaia mărunță despărțise cele două corăbii iar valurile mării, ridicate de vântul puternic, schimbau mereu poziția celor două vase. Când unul, când celălalt rămânea în urmă părând că s-au despărțit.

Rosvel Gardiner se convinsese că Daget se ține cu tot dinadinsul după el, pentru că ori de câte ori natura încerca să despartă corăbiile lor, căpitanul vasului de la Martha's Vineyard lua toate măsurile ca acest lucru să nu se întâmple.

Depărtarea de coastă marinarii o aflau cu ajutorul sondei marine. Coasta americană nu e prea pitorească, dar coboară într-o pantă dulce, fapt ce dă posibilitatea aflării cu precizie a depărtării unui punct față de țărm.

Spre seara celei de a treia zile, Rosvel stabili că vasul lui se află la o depărtare de 32-33 leghe față de coastă și nicidecum că se găsește la aceeași latitudine cu Capul Henry, așa cum presupusese doar cu câteva zile în urmă.

— Vremea nu promite nimic bun, spuse Gardiner când se lăsă o noapte neagră și furtunoasă, și n-avem motiv să ne depărtăm prea tare de coastă. Daget, care merge înaintea noastră, este mai expus primejdiei, dacă ea există, într-o mai mare măsură decât noi.

În această împrejurare grea, Rosvel dovedi slăbiciune, fapt ce explică o bună parte din greșelile pe care le-a făcut. El nu voia ca rivalul său să-l întreacă în ceva, nici măcar în greșeli. Dacă „Leul de mare" de la Holms-Goal poate să navigheze așa, de ce n-ar putea naviga și „Leul de mare" de la Oyster Pond-Point? Iată cum vanitatea îi îndeamnă pe oameni să nu se sprijine unii pe alții, greșind.

În acest timp, Gardiner nu înceta să afunde sonda, operație repetată de două ori în noaptea aceea, constatându-se mereu că adâncimea apei scădea periculos. Probabil, vasul era împins spre țărm de vântul care bătea dinspre Miazăzi, dar căpitanul nu schimba direcția așteptând schimbarea acestuia. Faptul că Daget naviga chiar mai aproape pe țărm, îl încurca și mai mult. Și așa, cele două corăbii mergeau spre pierire sigură fiindcă în zori vântul se schimbă și începu să sufle dinspre Est-Nord-Est, împingîndu-le drept spre malul american. Cu toate că nu mai rămâse-

seră decât velele de pe arborele *trichet*[1], şi acestea strânse pe jumătate, încă mai erau prea multe pânze pentru un vas aşa de mic.

Când se lumină de ziuă şi ceaţa s-a mai împrăştiat se zări pământul în direcţia din care bătea vântul. Cercetând hărţile, Rosvel se convinse că se află în faţa capului Curriţuk, adică la şase grade spre Sud şi patru grade spre Est de locul de unde plecase. Îşi dădu sema că aici l-a adus întrecerea stupidă cu celălalt vas şi regretă că nu se îndepărtase încă din ajun de ţărmuri; acum ar fi fost în larg şi ar fi navigat în orice direcţie. Nici nu-şi închipuia că Daget îl împinsese în direcţia aceasta numai cu scopul de a se ţine de el.

Văzându-l pe Gardiner că navighează în apropiere de coastă, căpitanul Daget se încredinţă că acesta are de gând să teacă printre insulele Indiilor apusene ca să facă escală pe cea pe care era îngropată comoara.

Furtuna se dezlănţui pe la ora zece. Căpitanii îşi dădură seama, amândoi, de vârtejul primejdiei şi, lăsând la o parte rivalitatea şi întrecerea dintre ei, încercară să-şi salveze vasele. În ciuda tuturor eforturilor, acestea continuau să se apropie periculos de ţărm.

— Arborele mare se îndoaie ca o trestie, spuse Gasard. Vasul sare pe valuri ca o broască ce se bălăceşte în baltă, domnule căpitan.

— Va trebui să întoarcem corabia, altfel va fi aruncată pe ţărm, spuse Rosvel calm, cu toate că

---

1 *arbore trichet* = grindă verticală pentru susţinere.

numai liniştit nu era. Dacă vasul ar pieri, nu mi-aş ierta-o niciodată, chiar dacă Pratt ar face-o.

— Domnule căpitan Gardiner, dacă vasul ar pieri, puţini dintre noi s-ar putea salva. Priviţi coasta, acum se vede clar: rareori mi-a fost dat să văd un ţărm aşa de duşmănos faţă de noii veniţi.

Rosvel privi şi se convinse de adevăr. Ţărmul ieşea în mare, şi în faţă şi în spate, iar amândouă vasele se găseau ca într-o baie fără putinţa de a ocoli nici unul dintre capuri.

De-a lungul ţărmului, un rând de pietre se întindea sub apă, spuma albă a fluxului putând fi văzută cu ochiul liber. Toţi marinarii îşi dădură seama de marea primejdie ce-i ameninţa. Până la pietre mai rămâneau vreo două mile, dar Gardiner constată că era foarte periculos să întoarcă vasul spre larg şi, în acelaşi timp, era la fel de periculos să mai înainteze spre ţărm. Nădejdea lui era că va nimeri canalul ce duce spre Currituk, care în acea vreme mai exista, astăzi fiind astupat de nisipurile îngrămădite între timp. Gardiner ştia că aici se afla într-unul dintre cele mai primejdioase puncte de pe coasta americană. Acum, vasul lui Daget se afla într-o situaţie mai bună, mai departe de primejdie, la o depărtare de vreo două sute de metri de cel al lui Rosvel, în partea din care bătea vântul.

Furtuna, continuând să bântuie, amândouă corăbiile păreau sortite pieirii.

Cu toţii se uitau acum să zărească canalul iar Rosvel se hotărâse să pună capul busolei pe el, dacă împrejurările i-ar fi îngăduit. Vasul se apropia clipă de clipă de şirul de pietre care se vedea

tot mai clar. Corabia era aruncată dintr-o parte în alta. Prora era aproape la același nivel cu marea și de câteva ori crezură că va fi înghițită de valuri. Loviturile erau atât de puternice încât părea că se va izbi de fund, deși sonda arăta o adâncime apreciabilă. La unul din salturi, vasul se lovi de o stâncă. Arborele cel mare al corabiei era din lemn solid, dar cam subțire. Ar fi trebuit să aibă diametrul mai gros cu câțiva centimetri, dar diaconul, zgârcit cum era, cumpărase unul mai subțire. Acum, în bătaia vântului, arborele nu mai rezistă și crăpă la câteva picioare de punte aplecându-se peste arborele trichet. Rosvel Gardiner, mai mult tăcut până atunci, deveni dintr-o dată foarte activ; dădea ordine repezi și hotărâte, însuflețindu-i pe marinari prin exemplul său. Poruncise mai înainte să fie pregătite ancorele, altfel în câteva minute vasul putea fi aruncat peste pietre și zdrobit. Amândouă ancorele din față fură scufundate numaidecât. Vasul se opri și se întoarse cu prora spre mare, dus în direcția spre care bătea vântul. Marinarii afundară de îndată sonda spre a vedea dacă ancorele sunt bine prinse de fund, dar rezultatul a fost trist: în mai puțin de două minute furtuna îl împinse înapoi, pe o distanță egală cu lungimea sa. Nădejdea ar fi fost acum ca ancorele să se înfigă mai bine, dar fundul era tare nisipos, iar după calculele lui Gardiner într-o oră, dacă nu chiar mai devreme, vasul ar fi fost azvârlit pe pietre.

În acest timp, corabia lui Daget se afla la vreo două sute de metri de tizul ei, în direcția din

care sufla vântul și la o jumătate de milă spre Miazăzi. Vrând să evite pietrele din apă ce se întindeau spre mare, corabia puse capul pe Sud și așa ajunse între tizul ei și țărm, mai aproape de primejdie.

De pe punte, îngrijorat, Rosvel urmărea cu privirea corabia lui Daget care înainta, despicând cu prora valurile înspumate.

Și deși vasul său era împins încet, încet spre coastă, se deplasa atât de ușor, încât părea nemișcat în comparație cu viteza nebunească a corăbiei lui Daget.

Lui Rosvel i se păru că Daget îl va șterge cu vasul său și fu îngrijorat de *parâmele*[1] sale, ce se aflau la o înălțime de 60—80 de metri deasupra nivelului apei și erau atât de întinse, încît păreau cabluri de oțel, dar tizul se mișca așa de repede, încât primejdia trecu.

Când „Leul de mare" al doilea (și așa îl vom numi de acum pe cel din Martha's Vineyard) ajunse la o depărtare de vreo câteva sute de metri, împins de vânt trecu prin pupa primului Leu.

Ținîndu-se de parâme, ajunși la o distanță foarte mică, cei doi schimbară câteva cuvinte.

— Vă țin ancorele? întrebă Daget.

— Din nefericire, nu. În două minute, suntem împinși pe o distanță egală cu lungimea vasului.

— Dacă mai merge așa, într-un ceas va fi vai de voi. Dar ce zici de al meu?

---

1 *parâme* = cabluri

Gardiner observă acum că vasul lui Daget înaintează cu aceeași viteză și înainte și înapoi purtat de vânt.

— Să-ți ajute Dumnezeu! îi strigă lui Daget, făcându-i semn cu mâna și crezând că nu-l va va mai vedea decât pe cealaltă lume. Cine va rămâne în viață va afla sfârșitul acestei aventuri. Eu, dacă voi mai putea, voi coborî bărcile de salvare.

Daget nu-i mai răspunse, vasul fiindu-i împins departe, în viteză.

— Într-o jumătate de ceas, corabia va da peste stânci, spuse Gasard, care stătea lângă Rosvel. De ce nu aruncă ancora? Numai Providența l-ar mai putea salva.

— Și-l va salva. Slăvit să fie Atotputernicul pentru mila lui! exclamă Rosvel. Ai văzut, domnule Gasard?

Într-adevăr avea ce să vadă! Vântul se potolise brusc, iar pânzele corăbiei lui Daget începură să se destindă. Marinarii crezură întâi că au o iluzie optică, dar schimbarea din jurul lor era acum evidentă. Vântul începu să bată din nou, cu o putere înspăimântătoare, dar nu ținu decât câteva clipe. Gardiner fugi spre sondă, ancorele țineau bine.

— Slavă Domnului! făcu el. Să-i fie numele binecuvântat în vecii vecilor!

— Și numele singurului și adevăratului Său Fiul adăugă cineva lângă el.

Întorcând capul să vadă cine a rostit aceste cuvinte Rosvel îl zări pe cel mai bătrân marinar

de pe corabie, Stimson, care urmărea vasul ce era împins de vânt spre stânci. Rosvel a fost surprins nu atât de cuvinte cât de convingerea adâncă cu care fuseseră spuse şi, mai târziu, şi le-a amintit de multe ori.

— Se pare că furtuna a trecut, spuse Gasard. Pe coasta noastră se întâmplă deseori ca vântul de Sud-Est să înceteze brusc şi să înceapă să sufle vântul de Sud-Vest. Sper că lucrul acesta se va întâmpla şi acum şi că vasul lui Daget, împins spre stânci, se va salva.

— Dar de ce n-o fi aruncând ancora? strigă Rosvel, văzând că Daget e împins tot mai mult spre stânci; dacă n-o face, e ca şi pierdut!

— Nici nu se gândeşte la aşa ceva, răspunse Gasard. Uite, ridică pânzele. Un marinar se caţără pe *sarturi*[1], şi încă unul!

Probabil, Daget punea mai mult preţ pe pânze decât pe ancoră. După un timp, pânzele au fost ridicate toate. Vântul sufla în rafele şi împingea corabia spre ţărm.

Dar vîntul se potoli din nou şi pânzele căzură atât de repede, încât Gardiner şi oamenii săi, aflaţi la o jumătate de milă depărtare, auziră zgomotul lor. Apoi se umflară iarăşi, în partea opusă de data aceasta şi vântul începu să sufle dinspre ţărm. Vasul execută numaidecât o manevră de întoarcere iar sonda arătă că se mişcă în direcţia dorită. Şi ca întotdeauna, schimbarea neaşteptată a vremii era însoţită de un vânt puternic care bătea în direcţia opusă.

1 sart = frânghie pentru fixarea catargelor de bordurile navei

— Iată-l, vântul de Nord-Vest, spuse Gasard.

Așa era. Peste vreo zece minute începu să sufle un vânt puternic iar vasul lui Daget porni spre larg, tăind valurile, care se ridicau și se rostogoleau spre țărm, în timp ce vasul lui Gardiner se legăna pe loc, scuturat de tangaj.

Gardiner crezu că Daget va ieși în larg, dar acesta se apropie de vasul său avariat și aruncă ancora.

Era de înțeles acest gest prietenesc, Daget voia să-l ajute pe Rosvel. Vântul de Nord-Vest bătea atât de puternic, încât întâlnirea celor doi a fost amânată pentru dimineața următoare. Între timp, vântul încetă și marea se potoli. Fluxul mai putea fi văzut și acum lângă stânci, dar nu mai era periculos.

În zori, căpitanul Daget, cu ajutoarele sale, urcă pe vasul lui Rosvel, unde au fost întâmpinați cu prietenie. Dar sentimentului de camaraderie și iubirii creștine față de aproapele tău i se alătura interesul. Oferindu-și serviciile, Daget era mânat de două considerente: să-și ajute confratele în suferință dar nici să nu-l piardă din ochi.

A doua zi, după o călătorie în bune condițiuni, cele două vase ajunseră în fața portului Beaufort. Se opriră, așteptând fluxul, timp în care Rosvel Gardiner profită de împrejurare spre a-i face o vizită lui Daget și îi mulțumi pentru ajutor.

— Căpitane Daget, spuse Rosvel pe când se găsea în cabina comandantului, dumneata nu intri în port, nu? Cred că eu am să stau aici cel puțin

două zile, așa că probabil o să ne întâlnim dincolo de capul Horn, peste câteva luni.

— Știi ceva, Garner? răspunse Daget. Am să fiu sincer: sunt un om simplu și nu-mi place să vorbesc mult, dar îmi place să mă port ca un camarad. Era să naufragiem amândoi și ne-am salvat. Până acum, moartea n-a trecut niciodată atât de aproape de mine, și, cred că, dacă doi oameni au trecut prin asemenea clipe, unul nu trebuie să-l părăsească pe celălalt atâta vreme cât acesta nu stă încă bine pe picioarele sale. Cel puțin așa cred eu, dacă judecata mea e bună sau nu, nu știu.

— Sigur! inima îmi spune că ai dreptate și-ți mulțumesc pentru această nouă dovadă de prietenie față de mine, răspunse Rosvel. Dar, pe lume mai există și armatori, iar eu n-aș vrea să am de furcă cu patronul meu și nici n-aș vrea ca și dumneata să pățești același lucru.

Gardiner invocă tot felul de argumente împotriva opririi inutile a lui Daget, dar acesta nu se lăsă deloc.

— Nu, spuse el, dacă v-aș lăsa singuri lumea m-ar batjocori la înapoiere. La noi, pe insulă, există a unsprezecea poruncă, ce spune: „Alipește-te de prietenul tău".

Gardiner îi era foarte recunoscător lui Daget pentru grija și prietenia lui, dar nu bănuia ce motive serioase avea acesta „să se alipească" de el.

Pe vasele care se îndeletnicesc cu vânătoarea balenelor și focilor, marinarii nu primesc soldă, ca majoritatea marinarilor de pe celelalte corăbii.

Rolul marinarilor în asemenea întreprinderi e atît de mare încât fiecare primește o anumită cotă din beneficiul realizat. Partea fiecăruia este în funcție de locul ce-l ocupă pe vas, de experiență și pricepere. De obicei, pentru capitalul investit în cumpărarea vasului și organizarea unei expediții, armatorul primește două treimi din beneficiu, restul împărțindu-se între ofițeri și matrozi. Deci, Daget și echipajul său dacă pierdeau timp cu această oprire își micșorau câștigul. Gardiner, dându-și sema de acest lucru, prețui și mai mult prietenia lui Daget. Echipajul acestuia ajută mult la repararea vasului avariat de furtună.

Beaufort-ul era un port excelent pentru vase cu pescaj mic, dar un oraș lipsit de importanță, unde nu se prea găseau meșteri pricepuți în reparații. Oprindu-se, Daget îi făcuse lui Rosvel un mare serviciu. Prin eforturile comune ale celor două echipaje, lucrul merse cu spor și a doua zi, spre seară Gardiner ridică ancora. Vasul lui era, poate, într-o stare chiar mai bună decât în ziua când plecase în călătorie.

Dacă Morse ar fi inventat telegraful electric cu vreo treizeci de ani înainte, plecând din Beaufort Gardiner ar fi putut să-i trimită vești patronului său și să primească și răspunsul. În lipsa acestuia, Rosvel îi trimise o scrisoare, pe care diaconul o primi peste o săptămână.

— Unchiule, ai o scrisoare, spuse Mary. Era tulburată și roșie pentru că mesajul conținea ceva și pentru ea.

— O scrisoare? Pe ştampila poştei scrie Beaufort. Ciudat! De la cine o fi? Şi cât trebuie să plătesc? Hm, 50 de centi!

— Asta înseamnă că Beaufort-ul e departe, răspunse Mary, şi că scrisoarea e grea. Mi se pare că e scrisul lui Rosvel.

Dacă lângă el s-ar fi tras cu tunul, Pratt s-ar fi speriat mai puţin decât atunci când auzi ultimele cuvinte ale nepoatei sale. Îngălbeni şi, în loc să deschidă scrisoarea, lucru pe care se pregătise să-l facă, îşi retrase mâna.

— Ce o fi însemnând asta? spuse diaconul, după ce îşi mai reveni. Scrisul lui Garner! Da, da, acum îl recunosc şi eu. O, dacă mi-a distrus vasul, n-am să-l iert niciodată!

— Unchiule, de ce te gândeşti la lucruri rele? Marinarii scriu deseori scrisori în timpul călătoriei şi le trimit cu vasele cu care se încrucişează.

— El nu mi-ar fi scris! Sunt ruinat, ruinat! Hai, ia scrisoarea şi deschide-o!

Mary luă plicul şi-l deschise cu mâini tremurânde. Cel dintâi lucru ce-l văzu era scrisoarea care îi era adresată.

— Ce e, Mary? Ce s-a întâmplat, copila mea? Nu-ţi fie teamă că ai să mă sperii, spuse, în sfârşit, diaconul Pratt cu un glas mângâietor. Ca un bun creştin ce sunt, suport o nenorocire. Ce fel de ştampilă e asta? N-o fi din acelea pe care le pun notarii când cer bani?

— E o scrisoare către mine şi atâta tot, răspunse Mary, înroşindu-se. Rosvel îmi scrie din

când în când iar acum mi-a trimis o scrisoare în plicul dumitale.

— Așa, așa... Îmi pare foarte bine. Dar de unde vine scrisoarea? Are notată poziția geografică a locului? Aș fi curios să știu pe unde o fi acum.

Citind primele rânduri, Mary îngălbeni.

— Lui Rosvel i s-a întâmplat o nenorocire, spuse cu glas tremurând de emoție. Totul s-a terminat însă mai bine decât credea: Scrisoarea a fost scrisă de la Beaufort, din Carolina de Nord, unde vasului i s-au pus catarturi noi, căci cele vechi s-au rupt în timpul unei furtuni, nu departe de capul Hatteras.

— Hatteras! făcu diaconul. Dar cum a ajuns acolo vasul meu?

— Nu știu, unchiule. Dar mai bine să-ți citesc scrisoarea și aflăm.

Mary începu să citească cu glas tare. Gardiner descria tot ce s-a întâmplat încă din ziua plecării, sincer, fără să ascundă nimic, fără să se justifice. Scria în amănunțime despre „Leul de mare" al doilea, cel de la Martha's Vineyard, exprimându-și părerea că Daget are cunoștință de existența insulelor focilor dar se îndoiește că ar ști adevărata lor poziție. Despre insula pe care era îngropată comoara, Rosvel nu scria nimic, pentru că n-avusese prilejul să afle dacă Daget știe sau nu ceva despre ea. Și nici nu manifesta bănuiala că Daget se ține după el ca să nu-i scape comoara. Dimpotrivă, vorbea despre recunoștința pe care o poartă lui Daget și oamenilor săi pentru ajutorul priete-

nesc ce i l-au dat, ajutor fără de care ar fi pierdut cu repararea vasului cel puțin o săptămână. În post-scriptum, arăta că vasul a ieșit din port și că răvașul l-a trimis printr-un marinar.

— Ajutor prietenesc! bombăni diaconul. Ca și cum oamenii ar lucra din prietenie, nu pentru bani!

— Rosvel scrie că Daget l-a ajutat numai din prietenie, răspunse Mary. Spune că Daget nu i-a luat nimic, nici pentru că l-a însoțit în port, nici pentru ajutor. Marinarii se ajută deseori între ei, din prietenie și din iubire creștinească.

— Dar nu fără interes. Iubirea e un lucru foarte frumos și suntem datori să ne ajutăm semenii, numai că acestei iubiri i se alătură interesul, cum se alătură, de altfel, tuturor virtuților noastre. Vasul ăsta mă va ruina și voi fi silit să cerșesc la bătrânețe.

— Cam greu să se întâmple așa ceva, spuse Mary. Afară de vas mai ai cîteva ferme și alte averi. Cum crezi că te poți ruina?

— Da, da, sunt ruinat! stărui diaconul, bătând din picior. Sunt ruinat! Așa a fost și cu tatăl lui Rosvel. Ar fi putut să fie cel mai bogat om din părțile noastre dacă nu s-ar fi ocupat de speculații! Mi-aduc aminte că era mult mai bogat decât mine, dar a murit sărac lipit pământului. Da, da, simt că sunt ruinat din cauza vasului.

— Rosvel trimite un cont și o poliță pe care trebuie s-o plătești. În total, 116 dolari și 72 de cenți.

— Suma asta nu-i preţul ajutorului. Aşteaptă să ceară plata ajutorului dat de armatorii şi marinarii „Leului de mare" de la Holms Goal. Ştiu, ştiu! Garner m-a ruinat şi eu, ca şi tatăl său, am să mor ca un cerşetor.

— Uite, unchiule! Rosvel a pus probabil, în scrisoarea mea acest bilet. Uite-l. E o chitanţă făcută de Daget şi de întregul său echipaj, în care se arată că l-au ajutat pe Rosvel din prietenie şi că nu cer nici un fel de plată. Iat-o, citeşte-o.

Diaconul n-o citea, ci o devora cu ochii. Avu asupra lui un efect atât de liniştitor, încât nu numai că parcurse cu calm scrisoarea lui Rosvel, dar îi iertă şi neglijenţa.

Pe când acesta gusta bucuria pe care i-o pricinuise vestea, Mary citea singură, în odaia ei, scrisoarea lui Rosvel. Citind-o, plângea deasupra rândurilor duioase, care-i arătau o mare dragoste. Dar o întrista depărtarea de iubitul ei.

Ştirea despre cei doi „Lei de mare" gemeni, cum fuseseră porecliţi şi despre intrarea lor, împreună în portul Beaufort să-şi repare avariile suferite şi ieşirea în larg tot împreună apăru într-un ziar. Mary tăie articolul şi-l puse în scrisoarea primită de la Rosvel. Recitea aproape în fiecare zi atât articolul din ziar, cât şi scrisoarea lui Rosvel şi de fiecare dată simţea un val de bucurie.

În acest răstimp, „Leii de mare" îşi urmau drumul. După ce ieşiră din portul Beaufort, au mers cu vântul de Sud-Vest. Rosvel şi Daget nu se înţelegeau asupra direcţiei. Gardiner era de părere să ocolească insulele Bermude prin sud,

iar Daget că trebuie să navigheze mai spre Răsărit şi să ocolească insulele acestea prin Nord.

Gardiner voia să recâştige timpul pierdut cu repararea vasului şi să aleagă calea cea mai scurtă. Daget ţinea seama de direcţia vânturilor, având în vedere scopul principal al călătoriei.

Căpitanii discutară de multe ori calea pe unde să ocolească insulele Bermude. Drumul între aceste insule şi vânturile alizee putea fi scurtat cu patru grade, şi Rosvel era de părere că trebuie aleasă această rută şi că n-are nici un rost să navigheze spre Miazănoapte.

Discuţiile se desfăşurau de pe punţile celor două vase, în timp ce navigau spre Bermude, alegând astfel o rută intermediară. Între continent şi aceste insule sunt aproape şase sute de mile şi căpitanii avură timp să discute chestiunea din toate punctele de vedere, dar într-un mod prietenesc. Vremea era moderată, vântul nu se schimba. Înspre seară, vasele se apropiau în aşa fel ca cei doi căpitani să poată sta de vorbă.

În timpul celor cinci zile care trecură se dovedi că vasele au aproape aceleaşi calităţi. Deocamdată, corabia lui Daget avea o uşoară superioritate asupra aceleia a lui Rosvel, dar un verdict nu se putea da încă.

Şi, în timp ce căpitanii tot mai discutau în privinţa direcţiei, în faţă se zări pământ. Daget consimţi, în sfârşit, să ocolească insulele prin Sud, dar în aşa fel încât să nu le piardă din ochi.

După ce depăşiră insulele şi ultimele ridicături dispărură, Rosvel Gardiner răsuflă uşurat. Acum,

America rămăsese în urmă iar el spera să nu mai vadă ţărmurile până nu va ajunge la stânca ce străjuieşte intrarea într-unul din cele mai frumoase porturi din lume, Rio de Janeiro.

Călătorii mărilor nu ştiu ce porturi să admire mai mult: pe acesta, Napoli sau Constantinopolul. Bineînţeles, fiecare din aceste locuri îşi are farmecul lui.

Privit de pe mare, Constantinopolul apare ca cel mai frumos loc din lume, cu minaretele, Cornul lui de Aur şi cu Bosforul. Dar, dacă urci pe munţii care înconjoară Napoli şi priveşti spre Golful Salerno, sau Gaeta, sau Campagna Felice sau spre monumentele străvechi şi le vezi în atmosfera fermecătoare a Italiei, îţi vine să crezi că pe toată suprafaţa pământului nu există locuri mai pitoreşti. Şi, dacă intri în Golful Rio de Janeiro rămâi mut în faţa panoramei ce ţi se deschide, chiar dacă ai călătorit mult prin lume.

Cele două corăbii trecură de ecuator fără aventuri deosebite. Străbătură în linişte zona toridă şi, după 46 zile de la plecarea lor din Montauck, întâlniră o balenieră din Sag-Harbourg ce se înapoia acasă şi care plecase de o săptămână din Rio de Janeiro, unde descărcase ulei de balenă. Gardiner trimise cu acest vas o scrisoare diaconului în care îl înştiinţă că va sosi la Rio de Janeiro cu o săptămână mai devreme, sperând să-l mai liniştească.

O întâmplare din ziua întâlnirii cu baleniera le-a mărit plăcerea trimiterii de veşti despre ei. Pe cînd vasele navigau paralel, la vreo două sute

de metri unul de altul, Gasard observă o zarvă ciudată pe coverta „Leului" al doilea, cum obișnuiau să-i spună tizului lor.

— Au văzut o balenă! strigă Stimson, care se găsea pe sarturi. Da, da, continuă, urmărind cu privirea învălmășeala de pe cealaltă corabie, ori au văzut o balenă, ori le-a căzut un om în mare.

— O balenă, o balenă! strigă din nou. Adică, un cașalot. Acolo, domnule, acolo, în stânga!

Cel care s-a aflat vreodată într-o trăsură cu patru cai când aceștia o iau la goană, poate să-și închipuie ce agitație se stîrni pe vasul diaconului Pratt. Toți începură să alerge, ca și cum o singură voință punea în mișcare mușchii tuturor. Cei care erau în cabină fugiră într-un suflet pe punte, cei care erau pe vergi se dădură jos într-o clipită. Căpitanul Gardiner ieși repede din cabină, sări în barcă coborâtă de Gasard, iar acesta se năpusti în cea de a doua.

Deși nici unul din cele două vase nu era destinat vânătorii balenelor, fiecare avea parâme, lăncii, harpoane și tot ce era necesar pentru astfel de cazuri. Maniera specială de vâslit, ce se întrebuințează astăzi când barca se apropie de o balenă, era necunoscută pe acea vreme. Se spune că, acum, aceste animale sunt atât de sperioase, încât, lopătând ca înainte, nu te-ai mai putea apropia de un cetaceu. Ca să vânezi unul din acești uriași ai mării, astăzi, se cere mai multă prduență și mai mult meșteșug decât acum treizeci de ani.

Fiecare vas coborî aproape în același timp câte două bărci. Daget și Rosvel conduceau fiecare

câte una. Celelalte două bărci erau conduse de Gasard și Macy, secunzii lor. Toate bărcile se îndreptară spre locul unde fusese văzută coloana de apă aruncată de cetaceu. Marinarii susțineau că erau niște cașaloți, adică cei care dau un ulei de trei ori mai scump decât cel de balenă. Cele două specii se deosebesc între ele și datorită faptului că balena aruncă două coloane înalte de apă, iar cașalotul una joasă.

După scurt timp, bărcile conduse de căpitani ajunseră una în dreptul alteia, înaintând la aceeași distanță, încât marinarii puteau vorbi între ei. Pe fețe li se citea dorința de a se întrece, figurile erau grave și trădau hotărâre, brațele lucrau stăruitor. Obișnuiți să manevreze lopețile lungi pe o mare agitată, marinarii vâsleau minunat, energic și în zece minute se depărtară la o milă de vase, înaintând în contra vântului.

— Ce zici, Garner, strigă Daget, lucrăm pe jumătate sau fiecare barcă lucrează pentru ea?

Întrebarea fusese pusă pe un ton prietenesc dar cu un gând rău. Daget voia ca totul să se facă în comun, crezând că astfel va cimenta prietenia de la Beaufort și, pe viitor, acesta va deveni un obicei.

În clipa în care voi să-i răspundă, lui Rosvel îi veni un gând care-i sugeră un răspuns cuminte și anume, că întrecerea ar duce la rezultate mai bune decât munca în comun.

— Cred că ar fi mai bine ca fiecare să lucreze pentru el, răspunse Rosvel Gardiner.

La câteva minute, după aceea Daget şi Rosvel se despărţiră, fiecare uitându-se înainte şi căutând coloana de apă.

Probabil că mai toţi cunosc anatomia cetaceelor, şi ştiu că aerul le e la fel de necesar respiraţiei ca şi omului. Deosebirea în această privinţă e că o balenă poate să stea mai mult timp în apă fără să-şi reîmprospăteze aerul în cavitatea pectorală decât un animal de uscat. La anumite intervale, totuşi, trebuie să se ridice la suprafaţă şi să ia aer fiindcă, altfel moare. Când se elimină aerul prin „răsuflători", cum denumesc marinarii orificiile respiratorii, apa, datorită presiunii aerului, ţâşneşte în sus, formând coloane sau „havuzuri". Aşa află vânătorii de balene despre prezenţa vânatului. După ce a eliminat aerul stricat, balena îşi umple plămânii cu aer proaspăt sau rămâne la suprafaţă, jucându-se pe valuri sau se afundă căutându-şi hrana, ce este formată din insecte de mare sau moluşte. Le caută acolo unde ele abundă şi le prinde cu ajutorul firelor ce cresc pe fanoanele care îi ţin loc de dinţi. Caşalotul are însă un maxilar pe care îl foloseşte cu multă iscusinţă sfărâmând deseori barca vânătorilor. Atacând o balenă, marinarii n-au să se teamă decât de coada ei, pe când un caşalot se poate apăra şi cu dinţii.

Cele două bărci se despărţiră pornind fiecare în căutarea caşalotului. Cârmacii scrutau oceanul, dar nu se vedea nimic. Dacă Rosvel şi Daget n-ar fi văzut şi ei coloanele de apă, s-ar fi întors de mult fiecare pe vasul lui. Amândoi erau încredinţaţi că animalul se află prin apropiere, şi se depărtau

câte puțin unul de altul, privind stăruitor în jurul lor când bărcile se ridicau pe creștetul unui val lucitor. Nu se vedeau însă, decât valuri.

Deodată, ochii ageri ai lui Gardiner zăriră coada unui cașalot. Se găsea la o distanță egală între el și Daget. Cei doi căpitani păreau a-l fi zărit în aceeași clipă, pentru că bărcile porniră în urmărirea prăzii aproape în același timp. Nici rechinul, nici știuca nu se aruncă cu atâta repeziciune asupra prăzii lor, cum se năpustiră bărcile asupra cașalotului.

În scurt timp se văzu o ceată întreagă de cetacee, care înotau contra vântului. În frunte era un mascul uriaș, vreo șase pui se țineau după mamele lor sau se jucau între ei, ca niște căței. O femelă se întorsese pe o parte ca să-și alăpteze puiul. Deodată, toată ceata s-a oprit. Numai masculul înota în jurul ei. În acest timp, bărcile intrară în mijlocul cetei.

Mânați de spiritul de întrecere, marinarii uitaseră de orice prudență. Să ataci un cetaceu, ca și alte animale, când acestea trebuie să-și apere puii, e periculos. Dar, pe marinari nu-i mai interesa decât cine va învinge - Rosvel sau Daget - și ce vas va pune mâna pe pradă.

Fără să vadă primejdia, Rosvel intră cu barca drept în mijlocul cetei și se apropie de uriașul mascul.

Îndată ce simți lovitura de harpon, cașalotul ridică coada și se scufundă cu o uimitoare repeziciune. De obicei, cetaceele înoată cu iuțeala cu care merge un om sănătos și voinic. Când fuge

la suprafață de vreo primejdie, viteza lor este egală cu a unui vas ușor cu toate pânzele întinse. Când sunt răniți cu harponul, cetaceele înoată cu o înspăimântătoare iuțeală, uneori se afundă pe o adâncime de o milă. Au fost cazuri când din cauza repeziciunii cu care s-au afundat, animalele și-au zdrobit capul de stâncile din apă.

Cașalotul rănit de Gardiner se afundă pe o adâncime de vreo șapte sute de metri, cât măsura frânghia, apoi se ridică la suprafață și se îndreptă încet spre ceată.

După aruncarea harponului, în dispozitivul echipajului bărcii se petrece o schimbare de locuri. Harponul e o suliță dințată, prinsă de o vergea de lemn, de care se leagă o frânghie sau un otgon ca cetaceul să nu poată fugi, cu toate că se întâmplă uneori ca un om voinic și dibaci să-l omoare de la prima lovitură. De obicei, acesta se înfige în stratul de grăsime în care e învelit corpul animalului, iar la afundarea cetaceului dinții lui se înfig bine în piele. În timp ce cârmaciul, care era și aruncător de harpon, lansă „fierul", cum îi spun vânătorii de balene, Rosvel își schimbă locul. Se duse la proră și luă lancia, armă cu care balenele primesc lovitura de grație. Marinarii scoaseră lopețile din apă, fixându-le în inelele prin care treceau și care erau prinse de bărci astfel ca, în caz de nevoie, să se poată vâsli imediat. Vâslele ridicate, formau cu bordul un unghi de 45 de grade. Cașalotul se apropie de ceată, și atunci marinarii strânseră frânghia, iar cârmaciul o băga într-un butoi anume pregătit la pupă. Operațiunea se

făcea ca oamenii să nu se împiedice de frânghia pe care caşalotul o trăgea după el şi care întotdeauna putea fi tăiată cu un topor care se găsea la bord.

Rosvel nu ştia ce să facă fiindcă e neobişnuit ca un cetaceu să se întoarcă la locul unde a fost rănit. Crezu întâi că animalul se întoarce ca să înceapă lupta şi să facă pe marinari să simtă puterea fălcilor lui dar, când se apropie la o distanţă de o sută de *yarzi*[1] de barcă, se întoarse, izbind puternic valurile cu coada. Caşalotul remorca barca, înaintând contra vântului, cu o viteză de şase noduri, uneori mai încet. Oamenii strângeau treptat-treptat frânghia, apropiindu-se tot mai mult de caşalot, până când ajunseră la vreo cincisprezece metri de înspăimântătoarea lui coadă. Apoi fixară frânghia, aşteptând ocazia de a înfige lancia.

Şi, aşa, barca lui Rosvel merse vreo două ore. Celelalte nu se mai vedeau, dar animalul nu părea speriat de faptul că oamenii erau atât de aproape de el.

Înainte de aruncarea harponului, marinarii păstrară tăcere, pe urmă începură să vorbească în şoaptă, după aceea cu glas tare şi în cele din urmă comenzile se dădeau prin strigăte.

Cel mai bătrân şi mai bun marinar, Stimson, stătea acum la cârmă. Tot el aruncase şi harponul.

Stând la proră şi ţinând lancia în mână, căpitanul îi spuse:

---

1 yard=măsură englezească de lungime, de 0,9144 m

— Se pare că băiatul ăsta vrea să ne târască după el. Am putea să ne apropiem şi să dăm cu lancia în el, dar cred că ne simte.

— Cum să nu ne simtă, domnule căpitan! E mai bine să nu ne grăbim şi să câştigăm timp. Văd că mişcă uşor din coadă şi asta nu-mi place deloc. E mai bine să aşteptăm. Observaţi, se afundă mereu, în loc să înoate drept, cum ar trebui să facă un caşalot deştept.

— Da, tocmai asta mă face să fiu prudent. E mai bine să mai aşteptăm. Cred că băieţii de pe vas nu dorm şi manevrează cum trebuie.

— Domnul Gasard le-a poruncit să fie atenţi şi... Uitaţi-vă aici, uitaţi-vă!

În clipa aceea caşalotul se opri şi, ridicându-şi uriaşa coadă izbi cu ea apa cu atâta putere, încât zgomotul se auzi, probabil, la o jumătate de leghe şi începu să plouă, parcă. În aceeaşi clipă, marinarii dădură drumul la frânghie şi barca se depărtă cu vreo treizeci de metri. Erau acum în mijlocul oceanului pustiu, departe de vasul lor şi aşteptau răbdători ca uriaşul mărilor să se oprească spre a se apropia de el şi să-l răpună. Cei mai mulţi stăteau cu braţele încrucişate pe piept şi priveau caşalotul, în timp ce căpitanul şi cârmaciul urmăreau fiecare mişcare a caşalotului. Acesta încă mai izbea apa cu coada, când strigătul marinarilor îl făcu pe Rosvel să privească într-o parte, acolo unde un caşalot mic trăgea după el barca lui Daget drept spre barca lui Rosvel.

Acesta vru întâi să renunţe la pradă, să se dea la o parte, pentru că cetaceul cel mic părea că va

da peste barca lor. Dar mititelul se sperie, probabil, de zvârcolirile părintelui său, care tot mai agita apa și o făcea să spumege și își schimbă direcția începând să se învârtă în jurul uriașului. În această mișcare a cașalotului cel mic, frânghia de la barca lui Daget putea să treacă pe sub barca lui Rosvel și s-o răstoarne. De aceea, Gardiner porunci marinarilor să pregătească cuțitele ca să poată tăia frânghia în caz de primejdie.

Frânghia de la barca lui Daget intră în gura cașalotului cel mare și începu să-i taie colțurile gurii. Uriașul se smuci înainte cu atâta putere, încât, înainte ca cetaceul cel mic să fi putut descrie o jumătate de cerc, smulse harponul din el. Oamenii din barca lui Rosvel dădură repede drumul la frânghie, pentru că animalul cel mare se afundase adânc. Daget se văzu silit să facă aceeași operație; nu voia să taie frânghia și s-o piardă.

— Căpitane Daget, spuse Rosvel, știi bine că prada e a mea. După regulile vânătorești am fixat frânghia așteptând un moment prielnic să arunc lancia, când prada cu frînghia dumitale mi-au tăiat drumul și au intrat în gura prăzii mele. Știi că frânghia dumitale se ține întâmplător și că acest lucru este contrar tuturor obiceiurilor.

— Nu știu. Frânghia mea se ține și asta îmi ajunge. Deocamdată, cașalotul nu-i al meu, dar după ce-l voi omorî, va fi al meu.

Gardiner își dădu seama că n-are rost să mai stea de vorbă cu un astfel de om. Hotărând să nu renunțe în nici un caz la drepturile sale, porunci oamenilor să strângă frânghia. Cașalotul înota

tot mai încet și nu trebuia să se mai piardă timp. Oamenii lui Daget făceau același lucru. Acum se punea problema cine se va apropia mai repede de cașalot și-l va omorî?

Căpitanii își îndemnau oamenii, care lucrau voioși. Peste câteva clipe, amândouă bărcile se apropiară de cașalot: Gardiner din partea stângă, adică din aceea în care era înfipt harponul, iar Daget din partea dreaptă, astfel că frânghia lui ieșea în partea aceea din gura animalului. Amândoi căpitanii stăteau la proră, cu lănciile în mână, gata să răpună prada. Marinarii vâsleau, apropiindu-se repede de cașalot. Daget era în acele clipe mai rece și mai calculat decât Rosvel. Acesta era însă mai voinic și mai îndrăzneț. Amândoi căpitanii aruncară lănciile în același timp și amândoi cu succes. În aceeași clipă, bărcile dădură drumul la frânghie și începură să se depărteze de cașalot cu toată graba. Marea spumega în jurul animalului, dar acesta nu se zbătu mult. Marinarii din cele două bărci urmăreau cu oarecare plăcere și curiozitate cum țâșnea sângele. Muri foarte repede.

Pe trupul cașalotului răpus, Daget și Rosvel se întâlniră față în față. Înfigând lănciile mai adînc în grăsime și ținându-se de capetele lor, se priveau în ochi; nici unul din ei nu se gândea să renunțe la pradă.

— Căpitane Daget, începu Rosvel, cu asprime, ești un vânător cu experiență și trebuie că știi obiceiurile meseriei noastre. Harponul meu a fost înfipt înaintea harponului dumitale, eu n-am scăpat nici o clipă prada, care a fost ucisă cu lancia mea. Într-o

atare situație nici un om care cunoaște obiceiurile vânătorești n-ar proceda așa cum faci dumneata.

— Eu am obiceiurile mele, răspunse Daget. Nu te-am părăsit când ai avut catarturile rupte și am să mă țin după dumneata și acum. Așa se obișnuiește prin părțile noastre.

Auzind răspunsul căpitanului lor, marinarii lui Daget râseră în hohote. Gardiner îi privi supărat.

— Vorbe goale, spuse el. Știi că în cazul nostru, nu interesează ce se obișnuiește prin părțile dumitale, ci care sunt legile americane. Dacă dumneata mi-ai lua cașalotul, și cred că nu ești omul care s-o facă, ajuns în țară ai plăti scump. Unchiul Sam are mâini lungi, care cuprind tot pământul. Te rog, gândește-te bine la toate înainte de a hotărî.

Daget tăcea. Îi dădea probabil dreptate lui Rosvel dar credea că dacă ar da înapoi de la început și u-ar mai stărui n-ar proceda după obiceiul american.

— Frînghia dumitale a ținut bine, dar nici a mea nu s-a rupt, răspunse el. Eu nu-ți cunosc legile dar o balenă aparține aceluia care a înfipt harponul în ea, dacă, firește, poate să ajungă la ea și s-o omoare. Dar mai există o lege mai puternică decât toate legile, anume voința lui Dumnezeu. Domnul a vrut ca prada să nu scape nici unuia din noi. Prin urmare, amândoi avem dreptul la ea și mă îndoiesc că legile Statelor nu mi-ar da dreptate. Mi-am pierdut prada din cauza dumitale și mi se cuvine o despăgubire.

— Ţi-ai pierdut prada din cauză că ea s-a apropiat de a mea. Dacă harponul din cașalotul dumitale nu ieșea, eram obligat să tai frînghia. Dacă unul din noi doi are drept la despăgubire, acesta sunt eu, pentru că am fost silit să depun o muncă grozavă ca să nu scap cașalotul.

— Ba, cred că eu am omorât cașalotul. Eu am aruncat lancia mea, și atunci ai înfipt-o pe a dumitale. Deci, eu l-am rănit primul. Ascultă, Garner, uite mâna mea, am fost prieteni și nu vreau să ne certăm acum. Vreau să-ţi propun ca de azi înainte să lucrăm împreună, cu orice am avea de-a face, cu balene, morse sau cu altceva. Înainte de a ne înapoia acasă vom împărţi și fiecare își va primi partea lui.

Rosvel pricepu îndată unde voia să ajungă Daget, scopul principal al rivalului său era de a-i afla taina, de a-i călca drepturile.

— Căpitane Daget, ești stăpân pe vasul dumitale, pe când eu nu sunt pe al meu; ai dreptul să faci asemenea propuneri, eu însă n-am dreptul să le primesc. Datoria mea e să încarc vasul cât mai repede și să mă înapoiez imediat la patronul meu, pe când dumneata poţi să cutreieri mările cât poftești. Iată de ce nu-ţi pot primi propunerea.

— Da, un răspuns frumos, Garner, pentru care am să te iubesc și mai mult. Doar n-o să ne stricăm prietenia pentru patruzeci sau cincizeci de butoaie de ulei de balenă. Te-am ajutat la Beaufort și nu ţi-am cerut plată, acum din nou. Poate că are să mă facă fericit și pe mine Dumnezeu, pentru dezinteresul meu,.

Era șiret și prudent fiindcă știa bine că legea nu l-ar fi apărat, ba, după întoarcere ar fi trebuit să răspundă înaintea justiției. Acestea și altele îl făcură să cedeze.

Să-i lăsăm, acum, pe marinari și să ne întoarcem la casa diaconului Pratt.

În luna martie din anul următor, Mary stătea la fereastră și privea întristată baia unde văzuse ultima oară, cu aproape șase luni în urmă, vasul lui Rosvel dispărând dincolo de zare. După ce bătuse vreme îndelungată un vânt puternic, acum sufla unul călduț de la Miază-Zi și primăvara se arăta.

Mary deschise fereastra, pe unde un vânt ușor pătrundea. Diaconul scria lângă căminul în care pâlpâia focul.

— Unchiule, a propos, nu știi cât e de la noi până la Oceanul Antarctic?

— Ar trebui să faci singură socoteala, de ce am plătit taxele la școală?

— Cu dragă inimă aș face-o dar nu știu cum să încep.

— Câte mile are un grad de latitudine? ar trebui să știi.

— Peste 69 de mile, unchiule.

— Bine. Acum, la ce grad de latitudine e situat Oyster Pond-Point-ul?

— Mi-aduc aminte că Rosvel spunea că la 41 de grade și câteva minute.

— Așa. Înmulțim 41 cu 69 și ne dă 2829. Deci, pe drumul cel mai scurt, între noi și ecuator sunt 3000 de mile. Acuma... cercul polar de Sud e la 23°30′. Scăzând asta din 99°, rămân 66°30′ între ecuator și punctul cel mai apropiat al Oceanului Înghețat de Sud. Mai departe: 66°30′ fac 4589 de mile în linie dreaptă, socotind că un grad are numai 69 de mile. Împreună cu cele 3000 de mile pe care le-am avut, fac 7589 de mile. Dar nu poți naviga în linie dreaptă în nici un caz. Prin urmare, Garner a făcut cel puțin 8000 de mile, fără să mai socotesc că a trebuit să ocolească capul Horn.

— Grozavă distanță!

— Da, da, în special pentru acel care și-a trimis toată averea într-acolo! Să știi că nu dorm noptile și mă tot întreb pe unde or fi acum?

— Uite-l pe Joe. Vine cu o scrisoare.

Mary fugi în întâmpinarea pescarului și recunoscu scrisul lui Rosvel pe adresă.

— O scrisoare, o scrisoare! strigă, dând buzna în odaie. Un răvaș de la Rosvel, scris de mâna lui. Și lacrimi de fericire îi țâșniră din ochi.

— Liniștește-te, Mary, liniștește-te! îi spuse diaconul. Șezi și citește mai repede! Ochii mei nu mai vor să mă servească.

— Rio de Janeiro, Brazilia, America de Sud, 14 Noiembrie 1819, începu Mary.

— Rio de Janeiro! o întrerupse unchiul. Ia spune-mi, Mary, asta e dincolo de capul Horn?

— Nu, unchiule, Brazilia e așezată spre Răsărit de Anzi și Rio de Janeiro e capitala ei.

— Așa-i, așa-i. Uitasem. Bancurile de nisip din Brazilia, pe care le vizitează vânătorii noștri de balene din Oceanul Atlantic. Dar de ce o fi intrat în Rio? Probabil să cheltuiască bani!

— Hai să citim scrisoarea, scrie ceva despre un cașalot, despre ulei de balenă.

— Un cașalot? Ulei de balenă? strigă diaconul, înveselit. Citește, Mary, citește! draga mea! mai repede!

„Mult stimate domnule Israel Pratt,-începu să citească Mary- amândouă vasele au plecat împreună din Beaufort, lucru despre care v-am mai scris. Vremea era minunată și vasele au navigat repede până când au ajuns în regiunea unde schimbările obișnuite ale vremii ne-au cauzat o întârziere de aproape o săptămână. La 18 Octombrie, s-au auzit, deodată, strigăte: „balenă, balenă", și am văzut în apropiere o ceată de cașaloți. Cele două vase au lansat bărci și peste puțin timp am izbutit să aruncăm harponul într-un cașalot uriaș, care ne-a târât mult până când am putut să-l răpunem cu lancia. Căpitanul Daget a emis pretenții asupra cașalotului, pe motiv că frânghia lui intrase întâmplător între fălcile acestuia. Și-a băgat însă repede mințile în cap și ne-a ajutat chiar să-l remorcăm până la vas. Harponul lui ieșise dintr-un alt animal, tânăr, și oamenii lui au fost tare nemulțumiți; din fericire a mai apărut o ceată de cașaloți tineri și căpitanul Daget a izbutit să ucidă trei din ei, iar Gasard a mai ucis unul tânăr pentru noi. Sunt fericit să vă anunț că vremea ne-a favorizat, așa că am spintecat cașaloții și am topit

uleiul. Același lucru l-a făcut și căpitanul Daget. Cașalotul cel mare ne-a dat 190 de butoaie de grăsime, din care 43 de butoaie de *spermanțet*[1]; iar cel mic 58 de butoaie, din care 21 de spermațet. Daget a obținut 133 de butoaie de la cei trei cașaloți, dar mai puțin spermațet decât noi. Cu această încărcătură am sosit la Rio. Și etapa aceasta a decurs cu bine. V-am trimis, după cum se vede în factura alăturată 177 de butoaie dintre care 64 butoaie de spermațet, iar restul ulei, cu bricul „Jason", comandat de căpitanul Williams, care pleacă la 20 ale lunii viitoare și va lua și această scrisoare. Încărcătura e trimisă pe numele Fish și Grinel, New-York, și va fi predată la cererea dumneavoastră".

— Ia stai, Mary, ia stai nițel! Veștile sunt așa de frumoase, încât nu-mi vine să cred, spuse diaconul, întrerupând-o. Da, da, sunt așa de frumoase, încât nu-mi vine să cred! Mai citește-mi-le odată, Mary, citește-mi tot de la început, cuvânt cu cuvânt.

Mary reciti scrisoarea, bucurându-se de succesul lui Rosvel.

— Unchiule, spuse ea, tot uleiul ăsta e de cașalot și, prin urmare, e mult mai scump decât uleiul de balenă.

— Da, da, e aproape de trei ori mai scump. Ia dă-mi ultimul număr al jurnalului să vedem ce preț are uleiul de cașalot.

---

* *spermanțet*=ceară obținută din craniulde balenă, de lfin, cașalot, întrebuințată la fabricarea lumânărilor.

Mary găsi ziarul și-l întinse unchiului.

— Uite, 9 șilingi galonul. Mary, ia o hârtie și înmulțește 177 cu 30. Cât face?

— Face exact 5310. De ce trebuie să înmulțesc cu 30?

— Fiecare butoi are 30 de galoane, de fapt, ar trebui să aibă 32 de galoane, dar, azi, toată lumea te înșeală și te fură. Înmulțește acum 5310 cu 9. Cât face?

— 47.790. Sper că e bine.

— Ăștia sunt șilingi. Acum, împarte 47.790 la 8. Mai repede, dragă Mary, mai repede.

— Mi-a dat 5973 și 6. Cred că e corect.

— Da, da, e bine, draga mea. În cifră rotundă, avem 6000 de dolari. E o sumă frumușică, nu? și diaconul își frecă mâinile, mulțumit.

— Patru mii de dolari, Mary, e o sumă care acoperă aproape în întregime costul vasului, fără să mai pun la socoteală, firește, armătura și garniturile. Da, acest Garner e un băiat minunat! Am fost întotdeauna de această părere. Este cam repezit dar, băiat bun. Sunt sigur că i s-au rupt catarturile când a vrut să-l depășească pe Daget. Dar astea sunt fleacuri! Nu există un om mai potrivit pentru vânătoarea balenelor sau a morselor. Am știut acest lucru ca nimeni altul fiindcă l-am angajat, n-aș fi angajat pentru vasul meu un comandant slab!

— Rosvel e un băiat bun, răspunse Mary și lacrimile îi țâșniră din ochi, când își aduse aminte de cel care-i era drag. Unchiule, nimeni nu-l iu-

beşte şi nu-l stimează mai mult decât mine. Dar n-ar fi mai bine să isprăvim scrisoarea? mai este destul de citit.

— Da, da, continuă, dar mai citeşte o dată acolo unde vorbeşte despre numărul butoaielor de ulei ce ni le-a trimis.

Mary reciti pasajul, apoi continuă:

„Nu ştiu cum să procedez cu căpitanul Daget, scria Rosvel. Cu mine s-a purtat mărinimos şi nobil şi am crezut că ar fi fost urât să scap de el într-o noapte sau într-o furtună. Probabil ştie câte ceva despre insulele focilor, dar nu cred că ştie poziţia lor geografică. Marinarii lui fac mereu aluzii. Nu o dată mi-a trecut prin cap că Daget se ţine după noi pentru că, fără ajutorul nostru, n-ar fi în stare să găsească ceea ce caută. El nu este un mare navigator: se conduce mai mult după semne şi curenţi decât după ştiinţă, dar, aceasta nu-l împiedică să ajungă oriunde vrea".

— Opreşte-te, Mary, opreşte-te, draga mea. Lasă-mă să pătrund toate acestea. E îngrozitor, nu-i aşa?

Mary se sperie şi îngălbeni văzând groaza din cuvintele diaconului.

— Ce este îngrozitor? întrebă ea.

— Ce unelteşte şiretul de Daget, cu gaşca lui! Nişte bestii, oameni fără teamă de Dumnezeu! Se poate aşa ceva? Se ţine după Garner ca şi cum acesta s-ar fi angajat căpitan pe vasul lui! Dar poate o ajuta Dumnezeu şi o să-i prindă gheţurile în Oceanul Antarctic, ar fi o pedeapsă meritată.

— Eu cred, unchiule, că şi ei au acelaşi drept ca oricare altul să navigheze pe Ocean. Balenele şi morsele sunt un dar de la Dumnezeu şi nimeni n-are un drept exclusiv asupra lor.

— Draga mea, uiţi că un om poate avea un secret şi, atunci nu se apucă să-l spună tuturor. Dar citeşte mai departe, să aflăm acum totul.

„Am terminat tot ce am avut de făcut pe aici şi mâine ies în larg. Nădăjduiesc ca, peste douăzeci de zile, dacă nu mai curând, să fiu la capul Horn. Cum să scap de Daget, încă nu ştiu, mi-o ia înainte aproape totdeauna, în afară de zilele cu vânt puternic, când avantajul este de partea mea. Aş putea scăpă de el într-o noapte, dar mi-e teamă că, dacă cunoaşte mai mult poziţia insulelor vine acolo înaintea mea şi sperie animalele".

— Îngrozitor, îngrozitor! o întrerupse din nou diaconul. Nici că se putea ceva mai rău. Dar eu n-am să admit aşa ceva, şi aceasta nu se va întâmpla, pentru că nu vreau eu să se întâmple!

— Dar, unchiule, uiţi că Rosvel nu-ţi poate auzi cuvintele. Crede-mă, va proceda cât se poate mai bine.

Unchiul nu se linişti însă. Dimpotrivă, se înfierbânta tot mai tare, şi, scăpă câteva vorbe despre taina sa. Dându-şi seama, ca să nu facă o nouă imprudenţă, începu el însuşi să citească scrisoarea.

Bucuroasă, Mary citi scrisoarea care-i era adresată.

„Dragă Mary, îi scria Rosvel, unchiul îţi va povesti, probabil, cum am ajuns la Rio şi tot ce i-am scris despre vas. Îi trimit ulei de caşalot în

valoare de peste 4000 de dolari și cred că, acum, are să mă ierte pentru stricăciunea de la catarturi. Sper că se va sfârși cu bine călătoria noastră. O, dacă aș putea nădăjdui că, după înapoierea mea, ai să fii mai îngăduitoare în ceea ce privește ideile mele. Citesc în fiecare zi Biblia pe care mi-ai dat-o și mă rog lui Dumnezeu să-mi lumineze sufletul, dar încă nu pot să mă laud că mi-am schimbat ideile, dimpotrivă, sunt și mai viguroase ca înainte".

Ajungând la aceste cuvinte, Mary oftă și izbucni în lacrimi. Știa că Rosvel e sincer și că întotdeauna spune ceea ce gândește. Regreta amarnic că ideile lui Rosvel nu s-au schimbat și că n-a devenit încă un bun creștin.

„Dar, nu mă las pradă desnădejdii și nu pun Biblia la o parte nici în ruptul capului. Roagă-te pentru mine, Mary. De fapt, știu că o faci fără să te mai rog".

După ce isprăvi scrisoarea, Mary izbucni din nou în plâns.

Uleiul se vându pe un preț bun și diaconul Pratt nu înceta să-l laude pe Rosvel, care a vânat cașalotul cu atâta succes, tocmai când uleiul avea un preț ridicat cum nu mai fusese demult.

După scrisoarea de mai sus, diaconul mai primi de la Rosvel și pe a treia. Această scrisoare fusese scrisă în grabă, la două săptămâni de la plecarea din Rio și nu conținea nimic afară de vestea că vasul se află la 31 de grade latitudine sudică. Distanța între punctul unde se afla vasul și ecuator era astfel, egală cu distanța care despărțea în emisfera

nordică, ecuatorul de Oyster Pond-Point. Rosvel făgăduia să trimită din nou veşti la prima ocazie ce se ivea.

Vreme îndelungată nu mai sosi apoi nimic. Săptămânile şi lunile se scurgeau, dar nu se ştia nimic despre vas. Sosi primăvara, vara, pe urmă toamna, dar Rosvel nu dădea nici un semn de viaţă.

Veni şi a doua iarnă de la plecarea „Leului de mare". Familiile şi rudele marinarilor plecaţi ascultau triste cum vuiau furtunile. Casa diaconului era cufundată în tăcere, iar el se simţea din ce în ce mai rău cu sănătatea. Mary era sănătoasă, dar era mâhnită şi avea parcă o mare greutate pe inimă.

Rosvel Gardiner îi scrisese diaconului Pratt în 10 Decembrie 1819, la două săptămâni de la plecarea din Rio. Acum, trecuse o săptămână, iar vasul lui Rosvel, împins de un vânt uşor de Apus, se îndrepta cu o viteză de patru-cinci noduri către ţărmul stâncos, înalt şi cu desăvârşire sterp. Pământul era acoperit cu un strat subţire de zăpadă; şi ninsoarea se topea, cu toate că era abia jumătatea primei luni de iarnă. Era destul de cald şi simţeai că vremea se va încălzi şi mai mult în curând.

În ciuda vremii frumoase, aspectul ţărmului pustiu şi neprimitor făcea să ţi se strângă inima. O piramidă din stânci crăpate, ce alcătuia o mică insulă, se înălţa în faţa vasului. Şiruri de munţi

stâncoși, care formau insule rupte din continent cu câteva mii de ani în urmă se zăreau în depărtare.

Tot echipajul privea cu luare-aminte piramida din stânci de care vasul se apropia în diagonală. Rosvel se consulta mereu cu Stimson, cel mai bătrân marinar, ce călătorise pe mări mai des decât alții.

— Cunoști aceste locuri, Stephen? îl întrebă.

— N-aveți nici o grijă, domnule căpitan, nu mă înșel. E capul Horn. L-am ocolit de unsprezece ori iar acum trec a treia oară atât de aproape de el.

— Și eu l-am ocolit de șase ori, răspunse Gardiner, dar îl văd pentru prima dată. Marinarii caută să-l ocolească spunând că e cel mai furtunos loc din lume.

— Nu-i adevărat, domnule căpitan, credeți-mă. Drept e că, uneori, vântul de Sud-Vest e cam aspru și talazurile se izbesc de stâncile astea cu o putere grozavă. Dar cred că e mai bine să treci aproape de el decât să mergi cu două sute de mile mai spre Sud. Când bate cu putere vântul de Sud-Vest, poate că e mai bine să navighezi mai spre Miază-zi. Aici știu unde mă aflu și decât să cobori spre Sud cred că e mai bine să arunci ancora și să aștepți să înceteze furtuna.

— Ce ziceți, domnule căpitan, spuse Gasard, mi se pare că Oceanul Pacific s-a și făcut simțit. Cu toate că marea e liniștită, uitați-vă cât de înalte sunt valurile: patru, patru metri și jumătate.

— Ai dreptate. Oceanul Pacific s-a făcut simțit de vreo două ore. În Oceanul Atlantic nu vezi

valuri atât de mari! Pacificul e un ocean adevărat şi ne găsim acum în partea lui cea mai furtunoasă. Am impresia că, în curând, va începe să bată faimosul Sud-Vest.

— Lasă-l să bată! spuse Stimson. O să intrăm în port şi o să ancorăm. Eu am să fac pe pilotul şi-mi dau cuvântul că am să duc vasul într-un loc unde n-are de ce să se teamă chiar dacă ar bate douăzeci de vânturi de Sud-Vest! Ceea ce am făcut odată, pot să mai fac şi altă dată. Veţi vedea că Hornul o să fie pentru noi un adevărat port.

Rosvel plecă de lîngă marinari şi începu să măsoare coverta cu paşii, chibzuind. Trebuie să procedeze cu prudenţă şi hotărâre, fiindcă Daget nu-l slăbea deloc de când plecaseră în cursă. Vasele ieşiseră în aceeaşi zi din Rio; în ajun, ocoliseră împreună insula Statului şi înaintau atât de aproape unul de altul, încât căpitanii lor puteau vorbi de pe bord, unul cu celălalt.

Daget nu voise să treacă prin strâmtoarea Le Maire. Unul din unchii săi suferise acolo un naufragiu şi-i povestise că aceasta e cea mai periculoasă strâmtoare din lume.

Fără îndoială, în anumite cazuri, din cauza vântului şi a curenţilor, trecerea prin această strâmtoare e foarte primejdioasă, dar Rosvel cunoştea bine acele locuri din spusele lui Stimson.

Vântul era prea puternic ca să fi intrat în strâmtoare, şi o furtună putea să se dezlănţuie dintr-o clipă în alta, astfel încât Daget propusese să ocolească insulele Statului dinspre ocean, dar ar fi

trebuit să facă un ocol prea mare. Apoi vasele ar fi trebuit să fie îndreptate spre o regiune în care vânturile se schimbă des. Şi, atunci Rosvel hotărâse să profite de aceste dezavantaje ca să scape de Daget, de tovărăşia lui forţată.

După ce discută un timp, Rosvel îi propuse lui Daget să meargă înainte, iar el să-l urmeze. Puţinii marinari care au ocolit acest cap au văzut extremitatea de Miază-Zi a continentului american, pentru că a naviga mai la Sud se spune că e mai puţin primejdios.

Aşa procedă şi Daget. Se îndreptă spre largul oceanului, ajunse departe în direcţia vântului şi chiar dacă acesta i-ar fi fost prielnic nu putea nădăjdui să ajungă la insulele Hermite în mai puţin de o zi.

Rosvel câştigă însă mult fiindcă trecu prin strâmtoarea Le Maire. Era sigur că, în ziua aceea, nu şi-ar fi întâlnit rivalul chiar dacă l-ar fi aşteptat, dar nici nu se gândise la aşa ceva. Scăpând odată de mult plictisitorul lui tovarăş de drum, nu simţea plăcere să-l întâlnească iarăşi. Dorea să arunce ancora ca să scape definitiv de Daget.

Ţinuturile în care se aflau merită o descriere mai amănunţită.

La extremitatea de Sud a continentului american se află un grup de insule stâncoase, triste, sterpe, acoperite cu zăpadă aproape tot anul. Prima strâmtoare ce desparte acest grup de insule de continent e strâmtoarea Magellan, prin care trec

uneori vasele ce nu vor să coboare prea mult spre Sud. Dincolo de această strâmtoare e situată Ţara-de-Foc, cea mai mare dintre acele insule. Spre Sud de Ţara-de-Foc e aşezat un grup de insule mici ce poartă nume diferite. Grupul cel mai sudic, care e considerat de obicei ca extremitatea de Miază-Zi a continentului american, dar care nu face parte din continent, se numeşte grupul Hermitelor, adică al pustnicilor. Dacă singurătatea, pustietatea, locurile sterpe dau măreţie şi sunt potrivite pentru sihăstrie, atunci insulele acestea au fost botezate cu nume adecvat.

Pe cea mai sudică dintre acestea e situat capul Horn, alcătuit dintr-o stâncă piramidală crăpată. Stimson recomandase să se caute adăpost împotriva furtunii ce se apropia, în spatele insulelor Hermitelor.

Furtuna era gata să se dezlănţuie, vântul se întărea, marea începea să se agite, talazuri lungi şi înalte, ca nişte munţi se ridicau. Lui Rosvel îi era frică de ceaţă şi de întuneric. Dacă vremea era senină, ar fi fost mult mai puţin primejdios să treacă prin canalele înguste pe care i le arătase Stimson.

Îţi trebuia multă bărbăţie să te apropii de un ţărm ca al capului Horn pe o vreme ca aceasta Când vasul se apropie de coastă, aspectul şi mugetul valurilor care se ridicau şi se izbeau de stâncile crăpate erau înspăimântătoare. Feţele tuturor trădau îngrijorare. Dacă vasul ar fi fost aruncat pe ţărm într-un astfel de loc, s-ar fi făcut ţăndări

într-o clipă și nimeni nu s-ar fi putut salva. Cel mai îngrijorat era Rosvel, dar nu se trăda.

— Curenții și vârtejurile de apă sunt așa de puternice în jurul acestor insule, încât vasul e aruncat de valuri ca o bucată de lemn, spuse Rosvel primului său ajutor. Un curent ne-a târât aici. Ce loc sinistru!

— Numai să reziste catarturile și manevrele și să ne ajute Dumnezeu, răspunse Gasard. Uitați-vă la capul din fața noastră, domnule căpitan Garner. Cu toate că vântul nu bate în direcția aceea, vedeți cât de repede ne apropiem de el? E îngozitor cu câtă putere vin valurile dinspre Apus! Nici un vas n-ar putea să învingă un astfel de curent. Un câmp imens de valuri părea că înaintează spre stâncă. Fiecare val avea o lungime de aproape un sfert de milă. Când vreunul din aceste valuri intra pe sub vas și-l ridica, părea că peste o clipă corabia se va scufunda. Dar meșteșugul omului găsea mijlocul de a pune frâu acestei forțe înspăimântătoare. Micul vas se ridica la suprafață, ca o rață, cobora, iar se ridica și continua să țină piept furtunii.

Acum, cea mai mare amenințare venea din partea curentului, care nu era vizibil, dar efectele lui erau vădite: vasul era târât tot mai mult spre stânci în direcția în care bătea vântul. Deodată, corabia ajunse atât de aproape de țărm, încât marinarii își pierdură orice speranță. Capul Hatteras și toate celelalte primejdii păreau o nimica toată în comparație cu situația de acum. Dacă o mie de tauri ar fi mugit deodată, răgetul ar fi

fost mai puţin cumplit decât vuietul produs de talazurile care intrau printre crăpăturile dintre stânci. Stropi mari umpleau aerul, încât părea că plouă iar capul nu se mai vedea din pricina lor cu toate că era foarte aproape.

Toată lumea tăcea. Unii se rugau în sinea lor lui Dumnezeu. Toate privirile erau îndreptate spre stânca scundă, care trebuia ocolită altfel, piereau cu toţii. Un singur lucru îi mai putea salva, chiar lângă ţărm oceanul era destul de adânc. Îngroziţi, priveau cum trec prin faţa primei stânci care ieşea din mare şi care se afla doar la vreo sută de metri depărtare de prora corăbiei. Dar, toată primejdia era tocmai distanţa prea mică, şi, în acest haos, ea nu putea fi calculată suficient de exact. Rosvel scruta toate contururile din faţa lui ca să-şi dea seama cât de mult e împins de vânt. Deodată, observă o schimbare.

— Un curent opus începe să acţioneze asupra vasului, Stephen, spuse cu un glas care ieşea din fundul pieptului, şi ne târăşte încet-încet contra vântului.

— Ce-o fi însemnând asta, domnule? întrebă Stimson. Domnul Gasard trebuie să ţină tare cârma. Altfel, suntem pierduţi.

Gardiner întoarse capul şi văzu că ajutorul lui se lăsase cu toată greutatea trupului peste cârmă, ca şi cum ar fi vrut să învingă o forţă. Rosvel ghici numaidecât ce se întâmplase şi strigă cât îl ţinu gura:

— Domnul fie lăudat, băieţi! Se îndreaptă lucrurile. Curentul ne mână cu vântul în spate!

Într-adevăr, vasul nu mai era târât spre țărm în contra vântului. Cu o viteză de patru-cinci noduri, era împins acum în direcție opusă, cu o putere irezistibilă. Dându-și seama parcă de primejdia ce-l amenința, micul vas coti și ocoli și a doua stâncă ce ieșea din mare și care, cu un minut în urmă, părea că se înalță dinadins în calea lui ca să-l sfărâme.

Corabia trecu cu bine prin fața stâncii la o distanță de vreo două sute de metri, și zece minute mai tîrziu, ajunse în dreptul canalului. Cârmaciul întoarse cârma, să intre în canal. Prin puterea pânzelor, vasul înainta abia cu o viteză de cinci noduri. Cauza era forța extraordinară a curentului. Stimson dovedi acum că e un om pe care te poți bizui. Condusă cu o măestrie rară, corabia ajunse dincolo de insula pe care se afla capul și intră într-un mic bazin. Când se aruncă sonda, se constată că fundul are o adâncime de vreo sută de metri și e nămolos. Bazinul avea destulă apă, așa că vasul nu s-ar fi împotmolit în timpul refluxului, iar ancorele vor ține bine.

Și, așa, „Leul de mare" se adăposti în spatele capului Horn, într-un colț liniștit. Nici unui marinar obișnuit, în afara unui vânător de foci, nu l-ar fi trecut prin cap să arunce ancora într-un asemenea loc, dar asta este soarta acestor oameni: să intre în strâmtori și canale prin care n-a mai trecut nimeni înaintea lor.

Bazinul se dovedi a fi bine apărat contra vântului. În larg valurile urlau, însă în canal apa

era liniștită, încât parâmele ancorelor nu se prea întindeau. Furtuna bântuia deasupra insulelor Hermitelor, dar puterea ei se spărgea de stânci și vântul doar șuiera ușor în pânzele întinse.

Vântul îngrozitor de Sud-Vest ținu trei zile, într-a patra zi începu să bată cel dinspre Răsărit. Rosvel și-ar fi părăsit adăpostul dacă nu i-ar fi fost frică să-l întâlnească din nou pe Daget. Scăpase cu atâta greutate de însoțitorul său inoportun, încât ar fi fost o prostie să nu evite o nouă întâlnire. Probabil Daget nu bănuia că despărțirea fusese premeditată și-l căuta pe Rosvel în apropierea capului Horn. Furtuna putuse-să-l târască într-o direcție sau în alta. Gardiner știa că în apropierea coastei curenții te ajută să ocolești capul, și dacă Daget știa și el acest lucru ar fi putut să navigheze cât mai aproape de cap. În regiunea antarctică vremea prielnică pentru vânătoare nu ține mult și timpul era scump pentru vânători. În această privință, erau în avantaj, căci sosiseră la capul Horn cu zece zile înainte de termen. Aveau înaintea lor aproape o vară întreagă. Ajungând atât de devreme, s-ar fi putut întâmpla ca în Extremul Sud gheața să nu se fi rupt încă. La fel și vântul îi silea să nu-și amâne continuarea călătoriei fiindcă mai aveau o distanță însemnată spre Apus și nu trebuiau să uite de vântul care le bătea din spate.

Rosvel hotărî să mai rămână o zi pe loc, pentru că Gasard credea că pe o insulă din apropiere se găsesc morse.

Bărcile coborâră și Gasard plecă într-o direcție, iar Rosvel se îndreptă spre stânci, spre cea mai depărtată insulă din grupul Hermitelor.

Gardiner începu să urce pe o stâncă. Era însoțit de Stimson, care ducea o lunetă și o lancie veche. Această lancie îi ținea loc de baston cu vârful ascuțit, în care să se sprijine în timpul urcușului; ascensiunea nu era deloc ușoară. Cu mare greutate, ajutându-se unul pe altul în locurile periculoase, cei doi marinari ajunseră în vârf. Se găseau la altitudine destul de mare, de unde se deschidea orizontul asupra insulelor din jur și asupra oceanului pustiu și amenințător ce se întindea spre Miază-Zi.

Gardiner și Stimson se găseau acum la extremitatea sudică a continentului. În dreapta lor era Oceanul Pacific, drept în față, Oceanul Înghețat de Sud sau Antarctic, în stânga, Oceanul Atlantic. Câteva clipe rămaseră amândoi muți în fața măreției spectacolului. Întorcându-se cu fața la Nord văzură muntoasa Țară-de-Foc, cu multe din vârfuri acoperite de zăpadă. Dar piramida pe care se găseau ei era descoperită. Conturul stâncilor trăda originea lor vulcanică, dar erau de bazalt. Porumbei, pescăruși și albatroși spintecau văzduhul. Jos, valuri uriașe alergau spre stâncă, izbindu-se de țărm, cu un muget înspăimântător. Părea un tunet în depărtare, dar era mugetul valurilor. Lui Rosvel i se părea că aude cum oftează Oceanul Pacific, îngrădit de stâncile semețe.

După ce admiră această priveliște măreață, Rosvel începu să caute cu privirea corabia lui Daget.

O descoperi la o depărtare de câteva leghe şi înainta, probabil, drept spre cap. Daget bănuia oare unde s-a ascuns Gardiner şi venea să-l caute tocmai acolo?

Fără îndoială, era vasul lui Daget. Rosvel putu să se convingă de acest lucru, privind din vârf, cu ajutorul lunetei. Stimson după ce se uită şi el cu ochianul, confirmă constatarea.

— Corabia e împinsă, pe semne, de curent; de aceea înaintează aşa de repede, spuse Rosvel. Peste o jumătate de ceas va ajunge în dreptul capului Horn. Ar fi bine să mai stăm aici.

Într-adevăr peste o jumătate de oră, corabia trecu prin faţa piramidei stâncoase, la mai puţin de o milă depărtare de ea. Daget încă mai nădăjduia să-l întâlnească pe Rosvel în apropiere de cap, dar toate căutările lui au fost zadarnice. După ce se învârti destul de mult, Daget o porni spre Apus.

Faptul îl bucură pe Rosvel. Direcţia în care plecă Daget îi arăta că acesta nu cunoştea poziţia insulelor focelor. Convingându-se că Daget a pornit în acea direcţie, Rosvel se grăbi să coboare de pe stâncă şi se îndreptă spre vas.

Două ore mai târziu: „Leul de mare" de la Oyster Pond-Point îşi părăsi refugiul şi ieşi în ocean. Între timp, corabia lui Daget dispăruse dincolo de orizont. Cunoscând bine direcţia, Rosvel porni cu îndrăzneală pe valurile oceanului.

Pânzele erau întinse şi micul vas înainta repede şi uşor, ca o pasăre pe apă. Pe măsură ce corabia se depărta, stâncile erau tot mai mici. Înspre

seară, capul Horn nu se mai vedea şi vasul intră în Oceanul Antarctic, dacă apele ce se află ceva mai spre Nord de cercul polar se pot numi aşa.

A doua zi la apusul soarelui, marinarii nu mai vedeau pământul. Corabia, ca un pescăruş care se grăbeşte la culcare, sălta peste valurile lungi, înaintând contra vântului.

Când se lăsă noaptea, Rosvel se duse la cârmaci şi-i porunci să pună capul pe Sud şi să meargă în voia vântului.

Nici în cursul nopţii, nici a doua zi nu interveni nici o schimbare. Vasul înainta spre Miază-zi cu o viteză de şase noduri. După vreo şaizeci de ore de când părăsise capul Horn, Gardiner socoti că făcuse trei grade spre Sud şi că se află dincolo de paralela 60.

Spre seara zilei a treia, începu să sufle un vânt puternic de la Sud-Est; acum corabia înainta repede. Apărură gheţuri; iceberguri pluteau clătinându-se pe valuri. Erau, în parte mâncate de apă, aşa că nu erau prea mari şi nici primejdioase. Suprafaţa netedă arată clar că gheţurile erau pe aproape. Gardiner o ştia nu numai după calcule, ci le şi vedea.

A cincea zi, când atmosfera se însenină, se iviră şiruri de iceberguri, semănând după contururi cu Alpii. O ceaţă deasă învăluia aceşti Alpi, legănaţi de valuri, care se ridicau, şi se lăsau în jos.

În ciuda primejdiei, marinarii nu se mai săturau privind privelişte măreaţă. Razele soarelui că-

deau pe icebergurile care scânteiau în toate culorile curcubeului, părând uneori chiar negre. Lângă ele, grămezi de gheaţă străluceau în culori aprinse, de aur şi de smarald. Se vedeau din nou cârduri de păsări, pinguini care pluteau în jur, umplând văzduhul cu strigătele lor ascuţite. Porumbei şi albatroşi treceau vijelios pe deasupra capetelor marinarilor, se auzea gâfâit de balene.

Având atâtea semne, Gardiner deduse că pământul e pe aproape şi că va descoperi insulele focilor, trecute pe harta sa, exact acolo unde le arătase răposatul Daget. Bazându-se pe observaţii exacte, Rosvel ştia că se află la o distanţă de un grad sau de treizeci şi două de mile spre Apus de locul înspre care se îndrepta în clipa când vântul începuse să sufle din Sud. Schimbarea vântului le era favorabilă marinarilor, corabia putea să se apropie mai mult de barajul de gheţuri ce se întindea ca un ţărm înaintea ei. Acum, icebergurile şi blocurile de gheaţă erau împinse departe spre Nord, încât vasul, trecând prin faţa lor, putea să înainteze cu pânzele întinse, în linişte.

În a şasea zi dimineaţa, Rosvel socoti că a mers destul spre Apus şi că nu-i mai rămâne decât să navigheze un grad spre Sud ca să ajungă în locul dorit. Vasul, la vreo două sute de metri depărtare de zidul de gheaţă naviga de-a lungul lui. Rosvel căuta o eventuală trecătoare printre acele haotice gheţuri plutitoare, care se întindeau adânc şi larg în direcţia din care sufla vântul. În sfârşit, fericit, descoperi un loc deschis şi corabia intră

neîntârziat în mijlocul lor. Cu toate că mai era ceață, atmosfera se limpezea și Rosvel urcă pe un catarg să vadă în jur.

Înspre Nord și de-a lungul trecătorii pe care mergea corabia, gheţurile începeau să se adune și era mai ușor să mergi înainte, decât să te întorci. Rosvel privi spre Est și Sud-Est sperând să vadă insulele căutate. În această direcție se deschideau mai multe trecători, dar gheața era mai înaltă. Crezu că vede, de câteva ori, munți adevărați pentru că atunci când grămezile de gheață erau luminate indirect păreau întunecate și pământii. Imediat ce soarele se ivea, blocurile negre începeau să strălucească în reflexe de smarald, fermecător.

Vrând să coboare pe punte, aruncă aproape inconștient o privire în depărtare. În aceeași clipă ceața se rupse pe neașteptate și, în fața lui, apăru un munte adevărat, înalt de vreo trei sute de metri. Acum, era limpede că avea înaintea lui pământ; fără îndoială una dintre insulele descrise de răposatul marinar și anume cea care era situată cel mai spre Apus. Latitudinea și longitudinea corespundeau.

Curând, alte fapte dovediră dreptatea răposatului Daget care spunea că insula cea mai mare, muntoasă, e situată mai spre Apus de celelalte, care erau mai mici și semănau cu niște stânci golașe. Fiecare, după spusele lui, era un vulcan activ din care ieșeau uneori flăcări.

Rosvel se bucură când se convinse că în fața sa se găsea un munte adevărat și că, în sfârșit, ajunsese unde trebuie. Își aduse aminte de cele auzite,

și anume că vasul trebuie să ancoreze în partea de Nord-Est a insulei unde exista un bazin în care pot încape vreo douăsprezece corăbii.

„Leul de mare" intră într-un canal și, către orele patru ale zilei, ocoli extremitatea de Miază-zi a celei mai mări dintre insule. Se vedeau și celelalte și, spre bucuria marinarilor, marea era aproape în întregime liberă de gheţuri.

La Răsărit, pe o insulă stâncoasă, cu o circumferință de trei-patru mile, se profila un vulcan fumegând. Se afla la o depărtare de patru leghe de insula principală, pe care Rosvel o numi Pământul Vânătorilor de Foci. Bazinul cel mare avea două intrări, una dinspre Sud, cealaltă dinspre Nord-Vest. Până la căderea serii mai era destul timp. Rosvel porunci să fie coborâtă o barcă și porni în căutarea portului. Îl descoperi exact în locul descris de Daget. Bazinul avea un diametru de vreo două sute de yarzi și era bine apărat de vânturi.

Bucuria căpitanului a fost mare când a intrat cu barca în el. De obicei, în apele antarctice e greu să acostezi la stânci din cauza pietrelor din apă și a fluxului. În acel loc însă, până și o barcă mică putea să se apropie de ţărmul care era neted. Sonda arăta și ea un loc prielnic pentru ancorare, cu o adâncime de vreo șaptesprezece metri. Așadar, micul port era unul din bazinele ce se întâlnesc des pe insulele muntoase, unde se pare că stâncile ies anume din mare ca să formeze un bun adăpost pentru vase. Golful exterior se întindea de la Nord la Sud, pe o lungime de peste șase

leghe[1], şi cu o lăţime de aproape patru leghe şi era deschis vânturilor şi valurilor.

Lui Rosvel nu-i scăpară calităţile lui. Era, aproape în întregime, liber de gheţuri, cu toate că înafara insulelor pluteau sloiuri. Se putea merge cu barca prin bazinul cel mare fiindcă insula principală avea două capete în formă de seceră, arătând ca o lună nouă.

Acest bazin Rosvel Gardiner îl numi, în cinstea primului său secund, capul Gasard. El cel dintâi îşi exprimase părerea că acel loc promite a fi bun pentru ancorarea vasului. Pe ţărmul stâncos urcuşul nu părea a fi greu, aşa încât Rosvel şi Stimson, care se ataşase mult de căpitanul său, îşi începuseră ascensiunea. Stânca se înălţa la cel mult treizeci de metri deasupra mării şi, ajunşi sus, cei doi marinari scoaseră strigăte de uimire şi încântare.

Dar nu văsuseră până atunci nici o morsă, astfel că Rosvel începuse a se îndoi că toate greutăţile şi primejdiile întreprinderii ar fi meritat efortul făcut. Văzând acum ţărmul de Miază-Noapte al insulei, îndoielile i se spulberară.

Pe acel ţărm, ce se întindea pe o lungime de câteva mile, animalele pentru care veniseră mişunau. Mii de morse stăteau culcate pe stâncile joase din partea aceea a insulei, încălzindu-se la soare. Erau nenumărate, mari, stângace. Se mişcau leneş, se rostogoleau greoaie spre marginea stâncilor, cădeau în mare, ieşeau din mare şi căutau câte un loc prielnic pentru a se încălzi la soare.

---

1 *leghe*=unitate de măsură marină egală cu 5,555 Km.

— Vom avea o vânătoare bogată, meştere Stephen, zise Rosvel însoţitorului său, frecându-şi a bucurie mâinile. O lună de muncă spornică şi vasul va fi încărcat, aşa că vom putea să pornim înapoi înainte de echinox. Ia te uită, mi se pare că acolo se văd oase de morsă sau de focă, de parcă ar mai fi fost aici cineva înaintea noastră.

— Exact, domnule căpitan Garner, insula este atât de la o parte, şi eu, deşi mă îndeletnicesc demult cu vânătoarea focilor, n-am auzit de ea; noi nu suntem primii veniţi. A mai trecut cineva pe aici, acum un an sau doi.

Rosvel nu se miră deloc. Putea nădăjdui acum că expediţia lui va fi încununată de succes, insula fiind cea din spusele lui Daget.

Înainte ca Rosvel Gardiner să coboare de pe stâncă, corabia intră în bazin şi aruncă ancora. Feţele tuturor erau luminate de bucurie. Toată lumea era mulţumită că vasul intrase într-un port liniştit, că nu va prins de gheţuri, că noaptea vor putea dormi fără teamă, şi, înainte de toate, că aveau în faţă şi un izvor de bogăţii. Marinarii debarcară toţi şi urcară în vârful stâncii să admire vânatul.

Luând câte o lancie în mână, nu ca armă de apărare ci ca bastoane, Rosvel şi Stimson începură să urce muntele din centrul insulei. Curând, îşi dădură seama că se înşelaseră în privinţa distanţei şi că pentru o astfel de ascensiune le-ar trebui o zi întreagă.

Izbutiră să ajungă într-un loc de unde se vedea departe, spre Răsărit şi Miază-Noapte şi de unde

își făcură o idee mai precisă asupra configurației insulei celei mari și a celor mici. Insula principală era în formă de triunghi neregulat și se înălța într-un zid stâncos la vreo șaizeci-nouăzeci metri deasupra oceanului. Jos, în fața ei, fluxul era foarte puternic. Ghețurile se retrăseseră și o mare întindere de apă se deschidea în fața ei.

Din câte putuse judeca Rosvel, Pământul Vânătorilor de Foci i se înfățișa măreț și prielnic. Și, fiindcă noaptea se lăsa, coborî și se alătură echipajului său.

Vânătorii de foci n-au timp de pierdut. Vara e scurtă, primejdia și riscul trecerii printre ghețuri sunt atât de mari, încât toți știu că trebuie să muncească din greu.

A doua zi au fost terminate toate pregătirile și au fost împușcate câteva foci și două morse lungi de câte nouă metri. Grăsimea lor a răsplătit cu prisosință vânătoarea grea. Rosvel dădea însă mai mare importanță pieilor de foci. În timp ce oamenii vânau focile, le uscau și le curățau pieile, tânărul căpitan își îndreptase atenția asupra amenajării unor cât mai bune condiții pentru echipajul său și pentru încărcarea vasului.

Goli cala de bârne, grinzi și scânduri și găsi un loc potrivit pentru ridicarea unei barăci, ca să nu se mai piardă timp cu transportul de pe vas pe țărm și înapoi.

Rosvel avea mult bun simț, își cunoștea bine meseria și dacă toată lumea ar fi putut să se

ocupe doar de vânătoare, nu şi-ar mai fi pierdut timp pentru construirea barăcii.

Focile nu erau încă speriate şi puteau fi ucise uşor cu duzinile. Partea mai grea era să le transporţi pe stânci, câteodată pe o distanţă de câteva mile. Dar, se descoperi mijlocul de a transporta animalele cu bărcile, deşi, o parte fiind blocată de gheţuri, transportul era destul de greu.

Ca să nu sperie animalele, Rosvel porunci ca numai marinarii cei mai rutinaţi să ia parte la vânătoare şi să nu fie ucis un număr de animale mai mare decât acela care putea fi jupuit imediat sau a căror grăsime se putea topi în ziua respectivă. Şi, vânătoarea se desfăşura bine organizat.

Baraca fu ridicată fără multă trudă într-o săptămână, pe platoul cel stâncos şi cuprindea o sală de mâncare şi un dormitor. Toată lumea primi ordin să doarmă în baracă, spre a nu pierde timp cu drumul. Încărcătura se depozita pe alt platou, situat cu nouă metri mai jos de acela pe care fusese ridicată baraca.

Cu toate că era în toiul verii şi nopţile erau aproape inexistente, când soarele apunea se făcea frig şi de câteva ori a fost nevoie să se facă foc în baracă. Printre alte lucruri, necesare şi nu tocmai se găsea pe vas şi o sobă de fier. Combustibilul lipsea, pentru că în acest scop erau întrebuinţate resturile de la topirea grăsimii.

În tot acest timp, vânătoarea şi-a urmat cu mult succes cursul. Animalele nu erau sperioase şi nici nu bănuiau cât de primejdioasă e prezenţa

omului pentru ele, nu se sinchiseau deloc de apropierea lui. De altfel, fuseseră luate toate măsurile de precauţie ca focile să nu fie speriate degeaba. Când un animal era ucis, se făcea atât de încet şi cu atâta băgare de seamă, încât celelalte nu erau alarmate.

Lucrul înaintase atât de mult, încât tot echipajul trebuia acum să ajute la prepararea animalelor vânate. Se lucra cu spor şi, curând, tot platoul din faţa barăcii se umplu cu butoaie şi piei.

Dacă munca s-ar fi mărginit numai la vânătoare, la jupuirea animalelor, la topirea grăsimii, la turnarea acesteia în butoaie, ea n-ar fi fost prea grea. Dar transportul prăzii pe distanţe de câteva mile, pe stânci, îngreuna terminarea rapidă a treburilor. Rosvel credea că ar putea încărca vasul într-o lună dacă l-ar putea aduce în apropierea stâncilor pe care focile se încălzeau la soare, scutind astfel pe marinari de căratul prăzii pe distanţe mari. În acest caz însă valurile şi gheţurile l-ar fi putut distruge lângă ţărmul de Miază-Noapte.

Atunci începură să întrebuinţeze bărcile care ocoleau unul din capuri ducând încărcături mici, depozitate imediat în cala vasului. Spre sfârşitul celei de-a treia săptămâni, cala de jos era plină de butoaie, astfel că vasul se echilibră perfect, nemaifiind nevoie de nici un balast.

Tot timpul vremea fusese minunată pentru această regiune polară.

A douăzeci şi treia zi de la intrarea vasului în bazin, Rosvel se afla pe platou, în apropierea barăcii şi privea ţărmul lung şi stâncos pe care morse,

foci şi urşi de mare se mişcau peste tot, la fel de liniştit ca în ziua când îi descoperise. Răsărea soarele, animalele ieşeau din apă şi se căţărau pe stânci să se încălzească.

— Domnule căpitan, un adevărat vânător de foci are ce admira. N-am mai văzut aşa ceva. Sunt vânător de douăzeci şi cinci de ani, dar nu mi s-a întâmplat să arunc ancora într-un bazin aşa de frumos şi să văd atâtea cete de animale. Mă tot mir că nu se sperie şi nu se feresc deloc.

Rosvel răspunse:

— Da, Stephen, se poate spune că avem noroc. Cred că ne vom încărca vasul şi vom ieşi din gheţuri la timp şi sper să ne meargă bine.

— Domnule căpitan, dumneavoastră credeţi că ăsta e noroc, dar eu cred că aici se potriveşte un alt cuvânt.

— Ştiu ce vrei să spui, Stephen, dar nu pot să-mi închipui ca Providenţei să nu-i fie egal dacă ucidem o sută de foci într-o zi sau nici una.

— Domnule căpitan, nu m-am gândit la asta şi nu mi-e ruşine s-o spun. Eu unul cred că Providenţa Dumnezeiască se simte în tot ce se întâmplă, dacă nu direct, atunci ca urmare a legilor după care toate se petrec într-un anumit fel. Eu cred că astăzi Providenţa nu vrea ca noi să lucrăm.

— De ce, Stimson? E o zi minunată, cum n-a mai fost până acum.

— Aveţi dreptate. Ziua e frumoasă, cu soare, o zi cum rar se întâmplă în locurile astea, dar tocmai de aceea cred că nu-i destinată lucrului. Aţi uitat probabil, că azi e Duminică.

— Așa e, uitasem, dar în meseria noastră nu se prea țin sărbătorile.

— Poate, dar cu atât mai rău pentru noi. Sunt pentru a șaptesprezecea oară în mările astea și spun că aceia care n-au ținut sărbătorile au produs mai puțin decât cei care le-au ținut. Omul care se odihnește odată pe săptămână și se gândește la lucruri mai alese decât grijile zilnice muncește cu mai multă voie bună și tragere de inimă decât acela care muncește zi și noapte, chiar zi de zi.

Rosvel nu respecta Duminica în înțelesul ei creștin. Mintea lui mândră nu putea să se împace cu tot ce avea legătură cu credința în Fiul lui Dumnezeu. Dar, ca șef bun și cunoscător de oameni, își dădea seama de importanța odihnei. De fapt, credea în Providența Dumnezeiască și în dreptatea Ei, însă nu cu sinceritatea și căldura marinarului de lângă el. Știa că o permanentă muncă fizică adoarme forțele mintale și își dădea seama cât de folositor este pentru un om să gândească, în anumite ceasuri stabilite, nu numai la grijile și lucrurile pământești, ci la cele viitoare, la cele de dincolo de moarte. Rosvel era pornit spre deism dar venera în inima sa pe Creatorul a tot ce se poate vedea și pricepe, precum și a multor alte lucruri ce nu se pot înțelege și nici percepe.

— Dumneata nu gândești ca un simplu marinar, răspunse Rosvel, după ce îl privi. Pe mare n-avem timp de sărbători.

— Ce-i drept, domnule căpitan, sărbătorile noastre sunt foarte rare, dar gândiți-vă că Dumnezeu e pretutindeni, atât pe ape cât și pe munți.

Duhul Lui e peste tot și privește trist ființele făcute după asemănarea Sa, care se gândesc atât de mult la bani, că nu mai au timp pentru odihnă sau și mai puțin timp să-l cinstească și să-l laude pe el.

— Stimson, eu nu spun că n-ai dreptate. După mine, ceea ce susții dumneata are mai multă valoare economică decât religioasă. Firește, e necesar să închini unele zile odihnei, dar cred că e păcat să pierdem o zi așa de frumoasă.

— Domnule căpitan, o zi frumoasă cere fapte frumoase. Să întrerupi lucrul și să te gândești la Dumnezeu nu înseamnă timp pierdut. Marinarii noștri sunt obișnuiți să țină Duminica. Cu toate să suntem cu toții interesați în această întreprindere, nu se va găsi nimeni care să nu se bucure când va auzi că azi e ziua Domnului și că trebuie să întrerupem munca.

— Stimson, cred că îi cunoști pe marinari mai bine decât mine. Nu ne-am mai odihnit de când am sosit. Am să te ascult și am să dau ordin de încetarea lucrului. Du-te și spune domnului Gasard că toate corvezile, afară de cele absolut necesare, se suspendă. Azi e Duminică și ne vom odihni. Ordonând aceasta, Rosvel se gândi că așa ceva i-ar fi plăcut și lui Mary.

Stimson, bucurându-se, se grăbi să-l caute pe Gasard și să aducă la cunoștința oamenilor că vor avea repaos. Poate exagera susținând că marinarii vor să se odihnească, dar nu se înșela spunând că vestea va fi primită cu bucurie.

Într-adevăr, oamenii aveau nevoie de odihnă, dar și mai multă nevoie aveau să se spele și să-și

cureţe hainele, pentru că umblaseră mereu cu grăsimi. Pentru a fi sănătos, corpul trebuie să fie curat, iar scorbutul nu se face numai din cauza subalimentării ci şi din pricina murdăriei.

De îndată, marinarii îşi scoaseră din saci şi cufere bricele, foarfecele şi alte asemenea lucruri. Spălatul, bărbieritul, tunsul, schimbarea hainelor ţinură un ceas. Toţi se gătiră, devenind parcă alţi oameni. Ordinul strict era ca nimeni să nu se apropie de foci, să nu le sperie. În rest, toată lumea putea să facă orice.

Rosvel citi câteva capitole din Biblie, apoi hotărî să urce în vârful stâncilor sterpe ce se înălţau în centrul insulei. Ziua abia începea. Luându-şi ca tovarăş pe Stimson, căpitanul porni la drum.

În acelaşi timp, Gasard, cu câţiva marinari, plecă cu barca, prin bazinul cel mare, spre vulcanul din care ieşea mereu fum, şi uneori flăcări.

Al doilea secund rămase, împreună cu doi oameni, lângă baracă spre a supraveghea vasul şi încărcătura.

Era 1 ianuarie, ceea ce pe continent corespundea zilei de 1 iulie.

Rosvel şi Stimson începură să urce pe platoul ce se întindea la o înălţime de vreo nouăzeci de metri deasupra nivelului mării. Mergeau tăcuţi, pentru că drumul era foarte greu. Ajunşi în platou, se opriră să răsufle şi să se uite în jur. Văzură barca, ca o pată albă ce înainta spre vulcan. În jur, totul se vedea clar, fapt cu totul neobişnuit pentru acel ţinut al ceţurilor. Micul port se afla sub ei. Văzându-şi vasul, Rosvel se miră că o cora-

bie atât de mică putuse să ajungă atât de departe şi să răzbată printre acei munţi de gheaţă. În toate cele patru zări, cât cuprindeai cu ochiul, blocuri uriaşe, plutitoare scânteiau în ocean. Doar bazinul dintre insule liber de gheţuri îţi reamintea că e vară.

— Ce-o fi acolo, la Răsărit? întrebă Rosvel, sau mai exact, la Nord-Est?

— Văd, văd, domnule căpitan, răspunse Stimson. Pare să fie o corabie! Şi încă una prinsă de gheţuri!

Pânzele albe ale vasului se vedeau clar în mijlocul uriaşului câmp de ghiaţă, ceva mai la nord de insula situată drept în faţa bazinului. Era clar că vasul e înconjurat, prins între gheţuri.

Rosvel recunoscu goeleta lui Daget, şi îşi spuse că acesta, probabil găsise insula mai degrabă în urma unor informaţii incomplete sau pe ghicite. Un sfert de ceas mai târziu, Rosvel şi Stimson erau lângă baracă. Dădură un semnal cu tunul şi peste o jumătate de oră o barcă fu gata de plecare. Plecă Rosvel, vasul încredinţându-l ajutoarelor sale. Stimson plecă cu el. De când văzuse pânzele corăbiei nu trecuse nici un ceas şi Gardiner se şi grăbea să vină în ajutorul celui înconjurat de gheţuri.

Trecând de stânci, ridicară pânza şi barca porni cu o viteză de cel puţin opt noduri. Îi trebuiră două ore să traverseze golful şi să ajungă la marginea câmpului de ghiaţă. Marinarii găsiră o trecătoare şi barca intră în ea. Gardiner porunci marinarilor să vâslească mai repede, cu toate că

era foarte primejdios să meargă mai departe. Cotind când la dreapta, când la stânga, barca înainta, ocolind sloiurile ascuțite și strecurându-se cu greutate. În sfârșit, ajunse la un punct unde sloiurile se împreunaseră și nu se mai putea merge mai departe.

Rosvel se uită în jur și văzând că barca e înafară de orice primejdie, porunci cârmaciului să-l aștepte și sări pe ghiață. Se cățără pe un sloi și scoase un strigăt. La o jumătate de milă depărtare, se găsea vasul lui Daget. Era prins de ghețuri din toate părțile și amenințat să fie zdrobit.

Deodată, Rosvel auzi un zgomot asurzitor și își dădu seama numaidecât că, din cauza presiunii exterioare câmpul de gheață se rupsese în două, iar vasul putea să scape sau să piară. Voise să pornească pe ghiață ca să ajungă până la Daget, când o voce se auzi din barcă:

— Domnule căpitan, sloiurile vin unele peste altele. Dacă nu ieșim într-un loc deschis, barca va fi strivită.

Într-adevăr câmpul de gheață pe care se afla începuse să se miște încet, cele două capete, apusean și răsăritean, apropiindu-se. Mișcarea era vizibilă fiindcă trecătoarea pe care mergea barca se îngusta din ce în ce, iar gheața de pe marginea celor două câmpuri începuse să trosnească și să se frângă. Presiunea era atât de puternică, încât blocuri de gheață mari cât o casă se spărgeau și săreau în sus, rupându-se în bucățele. Oricât de mică era mișcarea munților de gheață, nu mai era

timp de pierdut. Barca fu urcată pe gheață, iar Rosvel se uită în jur și spuse:

— Să știi, Stimson, că o să ne căznim mult până o să ajungem cu barca la apă, mai ales că se lasă noaptea.

Marinarul răspunse:

— Domnule căpitan, mi se pare că gheţurile sunt împinse spre stâncile acelea și atunci și vasul și barca vor intra în golf. Un curent merge de aici spre insulele noastre, l-am văzut la venire.

— Se poate. Curenţii circulă în diferite direcţii și un câmp de ghiață poate să treacă peste un banc de nisip. Dar un iceberg nu poate. Să știi însă că nu-mi aduc aminte să fi văzut un câmp de ghiață întreg între insule. N-am văzut acolo decât sloiuri izolate.

— Eu am văzut o singură dată. La câteva zile după ce am intrat în bazin, mă găseam singur pe o stâncă. Am văzut atunci cum un câmp de gheață uriaș a intrat în golf prin intrarea de Miază-Noapte și a ieșit prin cea de Miază-Zi. Dar uitaţi-vă, câmpul nostru se mișcă, condus parcă de o cârmă. Vedeţi? S-a și izbit de capul de Sud.

— Asta mă bucură. Poate că astfel va scăpa și Daget. Mergem acum drept spre golf, și, dacă trecem de insula asta, cred că nimic nu ne va mai împiedica. Spre Miază-Noapte e o stâncă de care am putea să ne izbim. Oare izbitura ar fi spre bine sau spre rău?

Thomson, care făcea pe cârmaciul, spuse:

— Știţi, domnule căpitan, izbitura va fi puternică, dar nu ne va pricinui nici un rău. Zilele

acestea domnul Green și cu mine am măsurat fundul mării, pe o distanță de o leghe și mai bine de bazin. Peste tot adâncimea era sub 40 de metri. Stânca ce se vede spre Miază-Noapte iese din apă ca o corabie uriașă.

— Ai dreptate. și-acum, Tomson și Tod, rămâneți aici și aveți grijă de barcă, iar noi pornim spre vas. Se pare că e prins ca într-o strânsoare și trebuie să-i venim în ajutor neapărat.

Într-adevăr, „Leul de mare", al doilea, era prins de ghețuri și acum încerca să treacă printre două câmpuri de gheață. Sloiurile începuseră să vină unele peste altele și vasul era în primejdie de a fi zdrobit.

Daget era un om hotărât și nu-și pierdea capul când se afla în pericol. Văzând un spațiu liber la marginea câmpului de gheață, în direcția din care bătea vântul, și unde vasul ar fi ferit un timp, îl conduse acolo și aruncă ancora în gheață. Apoi, porunci ca gheața să fie tăiată cu topoarele, cu ferăstraiele, sperând să facă un gol de mărimea și forma corăbiei, ca s-o protejeze. Când Rosvel și oamenii săi se apropiară pe neașteptate, operația dura de câteva ore.

Primejdia îi făcuse pe martha's vineyardezi să lucreze încordați, astfel că nimeni din ei nu a văzut nici barca, nici oamenii care veneau pe gheață, până în clipa când Gardiner îl strigă pe Daget.

— A, căpitane Garner! Ce fericire! strigă Daget, strângându-i prietenește mâna. Eram sigur că am să te întâlnesc prin părțile astea, pentru că răpo-

satul meu unchi v-a lăsat unele indicaţii că pe aici sunt multe foci! Vezi, căpitane Garner, în ce strânsoare suntem? Mi-e teamă că s-a sfârşit cu noi.

— Da, proastă treabă. Ai avut noroc că ai putut să-ţi bagi vasul în gaura asta.

— Putea fi mai rău. Dar atâta vreme cât suntem pe apă, totul e bine. Acum, am făcut loc pentru vas, dar, mai departe, sub apă, lucrul merge greu. Stratul de gheaţă e gros de nouă metri şi nu-i chip să-l tai. Cu mare greutate putem sfărâma gheaţa în bucăţi. Dacă ne-ar împinge gheaţa acum din spate, am putea să ne ridicăm. Am mai auzit de asemenea întâmplări, dar pe pielea mea nu le-am încercat.

— Să nu-ţi pui nădejdea într-o astfel de întâmplare. N-aţi făcut rău tăind gheaţa, cine ştie, poate vasul va fi ridicat. Dar aţi făcut ceva ca să întăriţi corabia pe dinăuntru?

— Încă nimic, dar m-am gândit să fac. Mă întreb însă ce înseamnă cea mai solidă corabie din lume, când e strânsă între gheţuri ca astea de aici? N-am făcut mai bine că am tăiat gheaţa?

— Continuaţi să tăiaţi gheaţa, iar eu am să mă apuc să întăresc corabia pe dinăuntru. Arată-mi grinzile şi scândurile pe care le ai şi am să văd ce pot face. În orice caz, puteţi fi siguri că viaţa voastră nu-i în primejdie. Vasul meu se află la şase leghe depărtare şi stă în ancoră tot aşa de bine cum ar sta într-un doc. Haide, căpitane Daget, să mergem să-ţi vedem lemnul de rezervă.

Firește că pentru marinarii aceștia, în starea deznădăjduită în care se aflau, era o mare mângâiere să audă că prin apropiere există compatrioți de-ai lor și un loc în care ar putea să se adăpostească în caz de nevoie. De aceea, începură să lucreze cu mai multă tragere de inimă.

Rosvel și oamenii săi se puseră pe lucru înăuntrul corabiei, în timp ce Daget și marinarii săi continuau să taie cu topoarele și cu fierăstraiele blocuri de ghiață și să pregătească apărătoare contra presiunii sloiurilor.

Gardiner se puse pe lucru cu râvnă. Era cunoscător în materie. Voia să întărească vasul, făcând proptele în cală. Aceasta era cu atât mai ușor de făcut, cu cât partea de sus a magaziilor era goală și se putea trece lesne peste tot locul. Grinzile au fost tăiate de lungime trebuincioasă, scândurile puse în partea cea mai lată a vasului, față în față încât să sprijine amândouă laturile corăbiei, care să reziste mai bine presiunii.

Rosvel termină operația într-un ceas și câteva minute, apoi cei doi căpitani se întâlniră pe gheață să se sfătuiască și să examineze situația ghețurilor.

Câmpul exterior de ghețuri apăsa tot mai mult asupra celui interior. Pe linia unde se întâlniseră cele două câmpuri, blocuri de ghiață fuseseră rupte și îngrămădite unele peste altele. Mai rămâneau, totuși, goluri din cauza formei neregulate a sloiurilor care se ciocniseră. Daget nădăjduia că locul unde se găsea vasul său va rămânea și el gol, afară doar de cazul când un val de vânt sau vreo

schimbare în direcţia curenţilor ar face ca sloiurile să vină cu şi mai mare putere unele peste altele.

Cele două câmpuri mai veneau unul peste altul iar presiunea lor reciprocă era atât de puternică, încât vasul era ameninţat. Locul gol dintre ele se tot micşora, astfel că într-o jumătate de ceas putea să dispară cu totul.

— Căpitane Daget, te-ai uitat la busolă să vezi poziţia celei mai apropiate insule? întrebă Rosvel, după ce cercetă cu luare aminte tot ce se vedea în jurul lor. Mi se pare acum că e situată mai spre Răsărit de noi decât acum un ceas. Dacă e adevărat, atunci câmpul nostru deviază mult spre Apus.

— În acest caz, putem spera că vom fi împinşi înainte, spuse Daget, urcându-se la bord şi îndreptându-se spre busolă.

Rosvel îl urmă.

— Doamne Sfinte! Ai dreptate! Poziţia insulei faţă de noi s-a schimbat cu cel puţin două diviziuni.

— Deci am deviat aproape cu o leghe. Dar ce zgomot o fi ăsta? Oare n-a început să erupă vulcanul?

— Nu, e zgomotul sloiurilor, răspunse Daget, după o mică pauză. Mi se pare că, din cauza presiunii, cele două câmpuri de ghiaţă s-au izbit de stâncile insulei şi s-au despărţit. Dacă e aşa, atunci câmpul care vine din direţia în care bate vântul trebuie să înainteze cu aceeaşi viteză cu care se deplasează câmpul care merge contra vântului.

— Mă îndoiesc, spuse Rosvel, privind spre insula cea mai apropiată, deoarece câmpul situat mai departe, în direcţia în care suflă vântul, va simţi, negreşit, mai curând puterea vântului şi presiunea munţilor de gheaţă şi se va mişca mai repede. Acest fapt va face ca ciocnirea să fie mai puţin violentă, dar nu cred că ea nu se va produce.

Totul se petrecu exact cum prevăzuse Gardiner. Câmpul exterior continua să exercite presiunea asupra celui interior; marginile celor două câmpuri se frângeau şi trecătoarea dintre ele se îngustase mult.

Marginea câmpului exterior se izbi prima oară de fundul vasului tocmai în partea care fusese întărită încât, timp de câteva secunde, cei doi căpitani crezură că va rezista la presiune.

Dar scândurile şi grinzile începură să trosnească, arătând că presiunea e prea mare. Căpitanii îşi ţineau răsuflarea, nădăjduind că puntea va începe să se ridice sub ei. Şi aşa s-ar fi întâmplat, dacă nu s-ar fi petrecut o altă schimbare, la care marinarii nu se aşteptau, dar care rezultă din legea forţelor mecanice.

Din cauza formei de pană a fundului, vasul se eliberă şi încă la timp, pentru că la o jumătate de minut, pereţii lui laterali ar fi fost străpunşi şi n-ar mai fi rămas decât nişte sfărâmături. Când corabia se ridică, Rosvel scoase un strigăt de bucurie.

Toată lumea îşi dădu seama că vasul poate să scape datorită acestei împrejurări. Smucitura fu atât de puternică, încât oamenii căzură.

Vasul, puțin aplecat pe o parte, nu mai era în pericol să sufere de pe urma câmpului exterior de gheață, care, în mișcarea sa, nu putea decât să împingă și mai mult corabia spre câmpul interior. Mai mult încă, în scurt timp se văzu că mișcarea și devierea câmpului interior e tot mai rapidă pe când câmpul exterior se oprise. Spațiul liber dintre cele două câmpuri se mărea din ce în ce, după cum înainte se micșorase. Acum însă, gheața nu mai trosnea și nu se mai rupea.

— Ai văzut, Daget? O să ieșim de aici, o să ieșim! strigă Rosvel, vesel, uitând, în clipa aceea, orice rivalitate, stăpânit de un imbold mărinimos. Acum pot să te felicit, dragul meu! Insula aceea ridicată e locul pe care-l cauți. Pe țărmul lui de Miază-Noapte sunt o mulțime de foci, morse și urși, încât ai putea încărca toate vasele din Martha's Vineyard.

— Asta-i adevărata camaraderie, Garner, răspunse Daget, strângând cu căldură mâna tânărului căpitan. Așa îmi place! În meseria noastră trebuie să fii bun camarad. Cred că nici un vas n-ar trebui să vină singur în locurile astea. Cine știe ce ți se poate întâmpla, așa cum mi s-a întâmplat mie astăzi! Și e atât de rău să nu fie nimeni care să-ți vină în ajutor!

Rosvel zâmbi ironic, auzind părerea lui Daget în privința vânătorii. Era absolut sigur că dacă acela ar fi știut o taină, n-ar fi împărtășit-o nimănui.

— Haide, haide, spuse el, să uităm trecutul, afară de clipele când ne-am ajutat unul pe altul.

Dumneata m-ai servit la Hatteras, eu te-am servit aici. Știi, în meseria noastră, acela care vine primul ia recolta. Eu am venit aici cel dintâi și, cum se spune, am luat crema. De fapt, asta nu înseamnă că dumneata ai venit târziu.

— Să sperăm. Ar fi păcat să trec prin atâtea și să nu mă aleg cu nimic. Ați topit multă grăsime?

— Am umplut cala de jos și mai avem vreo câteva butoaie. Ne-am ocupat mai mult de piei.

— Ați avut noroc că ați putut lucra cu așa spor, spuse Daget, invidios pe Rosvel. Dar vânatul nu e sperios acum?

— Nu, e tot așa de liniștit ca și în ziua când am venit. Trimiteam la vânătoare numai oamenii cei mai pricepuți și le porunceam cu toată strictețea să nu sperie vânatul. Dacă vrei să-ți încarci vasul repede, te sfătuiesc să procedezi la fel, aici vara e deja pe sfârșite.

— Îmi voi încărca vasul chiar dacă ar trebui să rămân aici peste iarnă, spuse Daget cu hotărâre, deși poate nu credea nici el ce spunea. M-am trudit mult până am găsit insulele astea și oamenilor de la noi nu le place să muncească pe degeaba.

— Dragul meu, să știi că n-ai să poți să rămâi aici peste iarnă, răspunse Rosvel, râzând. Ar trebui să spargi tot vasul și tot n-ai avea destule lemne de foc. Ai fi silit să mergi înapoi pe butoaie sau să rămâi aici pentru totdeauna.

— Cred că dumneata ai să vii din nou aici, la vară, spuse Daget, privindu-și semnificativ camaradul. Cine descoperă un astfel de loc, nu-l uită așa repede.

— Poate am să mai vin, poate nu, răspunse Rosvel, amintindu-şi de Mary. Aceasta depinde mai mult de alţii decât de mine. Şi-acum, când suntem amândoi aici şi n-avem pentru ce să ne mai jucăm de-a v-aţi-ascunselea, spune-mi: cum ai aflat despre insulele astea?

— Probabil l-ai uitat pe unchiul meu care a murit la Oyster Pond-Point, doar eu am moştenit lucrurile lui.

— Nu l-am uitat deloc. L-am văzut de mai multe ori şi am fost şi la înmormântarea lui.

— De la el am aflat despre insule. În drum spre ţară, unchiul meu a vorbit despre ele pe bricul cu care călătorea. Şi nu-i nevoie să-ţi spun că asemenea veşti se răspândesc repede prin toate porturile. Dar a auzi despre existenţa unor insule cu foci, nu înseamnă a şti şi unde anume sunt ele. Recunosc că, dacă nu descopeream un punct ras cu briceagul pe una din hărţile rămase de la defunct, eram într-o situaţie foarte grea. După mine, punctul acela a fost ras de curând ca să nu se mai poată desluşi o însemnare. Ştii doar că poziţia acestor insule corespunde întocmai cu latitudinea şi longitudinea punctului ras de pe hartă. Şi, aşa am venit să văd această ţară a făgăduinţei.

— Şi ai riscat să întreprinzi o călătorie atât de lungă pe un temei atât de şubred? făcu Rosvel, surprins de spiritul întreprinzător şi de perspicacitatea lui Daget, deşi americanii sunt vestiţi prin faptul că ştiu să câştige banii.

— Da, pe temeiul ăsta şi pe acela al unor însemnări împrăştiate prin hârtiile defunctului; îi

plăcea să mâzgălească hîrtiile. Pe una din foile Bibliei sale desenase harta acestor insule, așa cum le văd eu acum.

— Va să zică, n-ai avut nevoie de harta tipărită cu punctul ras?

— Greșești, căpitane Garner. Harta din Biblie n-avea nici latitudine, nici longitudine, ci numai insulele cu poziția lor unele față de altele și cu distanțele între ele. Nu era cine știe ce lucru. Insulele acelea puteau fi situate în emisfera nordică, după cum puteau fi situate și în cea sudică...

— Prin urmare, punctul ras...

— Punctele, căpitane Garner, punctele! îl întrerupse Daget. Unchiul meu a vorbit pe bric nu numai despre foci. Noi credem că harta a fost rasă în mai multe puncte și noi le vom vizita pe toate. Dumneata știi că legea ne îndreptățește s-o facem, pentru că bătrânul era de fel din Martha's Vineyard, iar noi suntem moștenitorii lui direcți.

— Cum să nu! răspunse Rosvel, râzând, dar de data aceasta râsul lui părea prefăcut. Fiecare muncește pentru el. Asta e o regulă minunată și dacă nu ne-am gândi la noi, nimeni nu ne-ar purta de grijă.

Stimson, care se găsea alături, adăugă și el:

— Domnule căpitan, mai este și Acela fără voia căruia nici un fir de păr nu cade din capul omului, oricât de uituc și lipsit de griji ar fi. Fără El, multe vase dintre cele intrate în mările astea nu s-ar mai fi înapoiat și mulți marinari iscusiți, cărora le plăcea să glumească și să petreacă, s-ar fi prefăcut în țurțuri.

Gardiner își dădu seama de justețea acestei observații și-i iertă intervenția. Se știe că în marina comercială disciplina nu-i atât de severă ca în cea de război. În cazul de față, toți marinarii erau cointeresați în întreprindere și, de aceea, vorbeau cu căpitanul lor ca și cu un egal. De altfel, această familiaritate nu mergea niciodată prea departe și nu împiedica îndeplinirea strictă a sarcinilor fiecăruia.

— Da, da, răspunse Rosvel, zâmbind. De fapt ai dreptate Stimson. Să știi însă că eu și cu domnul Daget vorbeam despre lucruri lumești. Ce crezi, Daget, câmpul de gheață interior tot se mai depărtează de cel exterior? Dacă e așa, atunci vom intra curând în golf.

Așa era în realitate. Greu de explicat, dar, cîmpurile de ghiață se depărtau unul de celălalt, cu o viteză mult mai mare decât cea cu care se apropiaseră. Acum, marinarii n-aveau de ce să se mai teamă de câmpul de ghiață exterior.

— Aveți dreptate, spuse Stimson, cu respect, dar și cu convingere. Îndrăznesc totuși să vă întreb: cine a avut acum grijă de siguranța noastră și de salvarea vasului?

— Providența, dragul meu. Mărturisesc cu toată sinceritatea că nu văd nici o cauză fizică directă, cu toate că dacă nu mă înșel, aici lucrează și curenții.

— Foarte bine, domnule căpitan, dar cine e stăpân peste fluxuri și curenți?

— M-ai dat gata, Stephen, răspunse Rosvel, zâmbind. N-am putut să aflu niciodată cine e stă-

pân peste fluxuri şi curenţi. Fiecare fenomen îşi are cauza lui şi trebuie doar s-o ghiceşti. Şi-acum căpitane Daget, e timpul să te gândeşti la siguranţa vasului dumitale. Ar trebui dus în bazin până la căderea nopţii, pentru că acum chiar gheţurile ne împing spre golf.

Era, într-adevăr, timpul să se gândească la vas. Cele două câmpuri de gheaţă se depărtaseră, unul de altul cu peste două sute de metri. Câmpul cel mic, pe care se găsea corabia, era împins spre golf de acţiunea comună a vântului şi curentului, în timp ce câmpul cel mare rămânea pe loc, oprit de insule.

Vasul se aplecase pe o parte şi fusese scos din apă, ca o barcă care este trasă pe un ţărm nisipos. Din fericire, izbitura se produsese în cel mai solid punct al vasului, care se aplecase, dar nu suferise câtuşi de puţin.

La sfatul lui Rosvel, oamenii începură să taie cu ferăstraiele gheaţa de sub vas, operaţie care le luă aproape două ceasuri. Era o muncă destul de grea, pentru că peste gheaţă se găsea un strat de apă de vreun metru şi jumătate. În sfârşit, gheaţa, începu să se rupă sub greutatea vasului, care se ridică, până când se aşeză bine pe apă. Apărătoarele protejaseră şi ele bordurile şi căptuşeala de aramă a vasului.

Lucrarea se încheie chiar când câmpul de ghiaţă ajunsese aproape în mijlocul golfului, cam în dreptul bazinului.

Între timp, înapoindu-se de la vulcan, Gasard se întâlni şi el cu căpitanul său în acel punct. Ra-

portul fu scurt și simplu, văzuse vulcanul, iar unul din cratere era activ. Nu descoperise nimic deosebit, nici foci nu erau pe acolo, așa că n-avea nici un rost să se treacă dincolo de golf.

Se lăsa noaptea când Gardiner conduse vasul în bazin. Acum, cei doi „Lei de mare" stăteau, unul lângă altul, ancorați.

A doua zi, Daget își trimise o parte din oameni la vânătoare, pe când ceilalți rămaseră să curățe cala. Regulile lui Rosvel se respectau cu strictețe încât sporirea numărului vânătorilor nu făcu decât să se mărească numărul animalelor ucise, fără ca vânatul să devină mai sperios.

Daget adusese o căruță țărănească, demontată firește care a servit amânduror căpitanilor. Roțile fură unite două câte două și pe fiecare osie doi-trei inși puteau trasporta o încărcătură pe care altfel n-ar fi putut s-o ducă nici zece oameni. Se lucra cu spor, și cu ajutorul roților se făcu o economie de timp, de cel puțin două săptămâni. Gardiner socoti că se economisise o lună de zile.

La patru săptămâni de la sosirea celui de-al doilea vas, într-o duminică dis-de-dimineață Rosvel și Daget se întâlniră pe platoul din fața barăcii. Cu toate că echipajul „Leului de mare" al doilea ar fi vrut să lucreze zi și noapte, regula lui Rosvel rămase în vigoare în privința repausului duminical. Marinarii începuseră deja să se spele și să se primenească.

— Mâine e 1 februarie, spuse Daget după ce-l salută pe Rosvel. Oare voi avea timp să-mi în-

carc vasul în cursul acestei veri? Ce crezi, Gardiner, mai stai o săptămână pe aici?

— Sperăm să fim gata până miercuri, răspunse Rosvel. Am văzut că vânatul a devenit mai prudent decât fusese şi mi-e teamă că va trebui să încercăm pe pielea noastră proverbul „încet-încet departe ajungi", dar noi ne-am cam grăbit.

— Acum, ţi-e tot una, spuse repede Daget. Se înţelege că de îndată ce termini o iei din loc.

Acest „se înţelege" nu-i plăcu lui Rosvel. El arăta că, în locul lui, Daget ar fi procedat exact aşa. Totuşi hotărârea bine chibzuită nu şi-o schimbă.

— Nu, căpitane Daget, răspunse el. N-am să fac aşa cum crezi dumneata, n-am să las pe aproapele meu singur în aceste locuri, când el nu poate să-mi spună nici măcar dacă va izbuti să plece de aici. Dacă te vei înţelege cu secunzii şi oamenii mei, o să aştept să-ţi încarci vasul şi o să plecăm împreună.

— Ai să ceri, firește, plată, nu?

— Firește că aş putea să cer, răspunse Rosvel, zâmbind, dar n-am s-o fac. Am vorbit deja despre asta cu secunzii mei, care mi-au spus că dezavantajul de a nu ne strecura singuri printre gheţuri ne va răsplăti pentru o amânare de două sau trei săptămâni. În ceea ce priveşte pe oameni, aici se schimbă chestia. Ei vor cere, probabil, plată. Ştii doar că trăiesc din munca lor şi, de aceea, vor cere să fie plătiţi pentru această muncă.

— Fii pe pace. Nu vor avea de ce să se plângă. Cât despre dumneata, căpitane Garner, sper că

patronii mei nu te vor uita, dacă, bineînțeles, vom sosi cu bine acasă și ne vom vinde bine marfa.

— Te rog să n-ai grijă de mine. Sunt de părere că nu se cade să te las singur, asta-i tot. Ce-ți spun, e lucru hotărât și nu-ți mai rămâne decât să te înțelegi cu oamenii mei. Și-acum, spune-mi, căpitane Daget, ce ar fi să facem o mică plimbare, să ne urcăm pe munte de pildă? De acolo am putea vedea locurile din jur și ne-am da seama de situația ghețurilor.

Daget primi cu plăcere. Cuvintele lui Rosvel îl liniștiră, fiindcă până atunci nu putuse hotărî dacă trebuie să rămână după plecarea lui Gardiner sau să plece odată cu el. Acum însă, nu mai avea de ce să fie neliniștit. Imediat după gustarea de dimineață, cei doi căpitani începură să se pregătească de drum. Stimson fu invitat să meargă cu ei. Rosvel îl îndrăgise și-i plăcea societatea lui. Ajunși pe platou cei trei marinari se opriră să răsufle și priviră în largul mării.

Muntele pe care urcau era o stâncă pleșuvă. Urcușul nu era numai greu, uneori era chiar periculos. Rosvel, prevăzător, își sfătuise însoțitorii ca, afară de lancia ce le ținea loc de baston, să ia și câte o frânghie, pentru locurile periculoase. Frânghiile puteau să le fie de mare folos, la coborât, dar le-au prins bine și la urcuș. A urca pe un munte înalt de trei sute de metri nu-i greu, chiar dacă sunt râpe, defileuri, gropi și bucăți de stâncă.

Un ceas mai tîrziu, marinarii se aflau pe vârful golaș al stâncii. O priveliște măreață li se deschidea

înaintea ochilor. Cu excepția golfului, de jur împrejur se vedeau numai iceberguri. Grupul de insule era înconjurat de ele, ca și cum ar fi fost o oaste împresurată de vrăjmași. Grămezi de gheață se mișcau încet spre Miază-Noapte. Gardiner văzu că trecătoarea prin care venise vasul lui era închisă și că nu se putea ieși din golf decât pe la Nord. Munții plutitori stăteau prea adânc în apă și împiedicau intrarea în golf. Spre Miază-Noapte, marea era mai puțin blocată de ghețuri. Privind în direcția aceasta, Gardiner și Daget ajunseră la concluzia că, având vântul din spate, în două zile se poate ieși din regiunea ghețurilor și regretară că nu sunt încă gata să plece.

Deodată, Rosvel rosti din inimă:

— Dacă există pe pământ un loc care să mire pe om de înțelepciunea lui Dumnezeu, el trebuie să fie ca cel de aici! N-am mai văzut atâta măreție!

Era într-adevăr o zi minunată, cu toate că lumina se schimba, capricioasă, ca întotdeauna în ținuturile polare. Pe alocuri era ceață. La Sud, bântuia viscolul, dar la Nord oceanul ardea sub razele unui soare orbitor. Diversitatea dădea un farmec deosebit priveliștii, care era minunată în sălbăticia ei. Icebergurile străluceau în toate culorile și un soare de vară se juca deasupra lor.

— Da, e un loc minunat, n-am ce zice, răspunse Daget, dar, recunosc, îmi place mai mult din cauză că are atâtea foci. Nu prea sunt amator de priveliști dacă de aici nu iese nici un profit. Noi, cei de la Martha's Vineyard, nu trăim în cer,

suntem, toți săraci și n-avem timp să admirăm ce-i în jur.

Câteșitrei tăcură un timp. Daget se lăsă furat de vise în legătură cu viitorul profit. Visul lui Rosvel îl trecu peste oceanul cel albastru și strălucitor departe, la Nord, la Oyster Pond-Point, în casa diaconului Pratt, la Mary. Numai Stimson nu visa la nimic, admirând frumusețile lumii lui Dumnezeu.

Drumeții rămaseră în vârful muntelui aproape un ceas. Apoi, vremea începu să se schimbe și trebuiră să pornească înapoi la drum.

Toată dimineața se văzu viscolul din depărtări, de deasupra munților strălucitori. Câtva timp, vulcanul nu se văzuse deloc, dar acum, deasupra locului unde se găseau marinarii, se ivi un nor alb. Începură să cadă fulgi mari și deși de zăpadă. La o depărtare de douăzeci de pași nu puteai distinge nimic, iar marinarii începură să coboare.

A urca e totdeauna mai puțin periculos decât a coborî de pe un munte. Când urci, e ușor să te oprești, când cobori asta nu mai depinde întotdeauna de voința omului. Dacă ar fi sperat că ninsoarea va înceta, Rosvel ar fi propus tovarășilor săi de drum să mai aștepte. Porni în silă și cu multă prudență pe urmele lui Daget. După el venea Stimson. La început înaintară fără deosebită greutate, coborând exact în locul unde urcaseră. Trebuiră doar să calce cu mai multă prudență, pentru că picioarele lunecau pe zăpadă. Daget mergea ceva mai înainte, vioi și curajos, strigând celor din urmă că n-au de ce să se teamă.

Ceilalți doi nu se grăbeau însă și-l urmau, îngrijorați. Ajunseră, deodată, la un punct de unde se părea că nu mai pot merge. În fața lor se întindea un platou neted, acoperit în întregime de zăpadă, încât nu puteau vedea unde se termină.

Daget susținea că recunoaște locul, că urcaseră pe acolo, și că există o mică ridicătură de pe care pot coborî pe alt platou, de unde drumul nu mai e greu.

Toți își aduceau aminte atât de o ridicătură, cât și de șes, dar era oare aceeași ridicătură sau alta?

Daget era convins de spusele sale și nici nu voi să se țină de frânghie, așa cum îi recomandase Rosvel. Se așeză în zăpadă, porni la vale și aproape în aceeași clipă dispăru.

— Ce o fi cu el? întrebă Rosvel, privind cu încordare jos. Nu se mai vede.

— Domnule căpitan, țineți acest capăt al frânghiei, iar celălalt dați-mi-l mie, răspunse Stimson.

Deși era mai periculos să rămână în urmă și să coboare ultimul, fără sprijin, Rosvel primi. Stimson începu să coboare și dispăru și el. Nu se vedea însă din cauza viscolului dar era aproape și vocea lui se auzea.

— Mergeți mai spre dreapta și țineți-vă bine de frânghie, strigă Stimson. Am să merg și eu în aceeași direcție.

Lui Rosvel nu-i era greu să meargă, pentru că drumul era neted. După un timp, Stimson trase de frânghie și strigă:

— Acuma e bine, domnule căpitan, sunt pe ridicătură și mă țin bine. Puneți frânghia pe zăpadă și dați-vă drumul jos, dar cât se poate mai încet și țineți-vă bine de frânghie, am să vă sprijin.

Ținându-se de frânghie, Gardiner coborî pe ridicătură exact pe locul unde se găsea marinarul ca să-l sprijine. Stimson îl opri la timp pe căpitanul său, care, altfel, ar fi trecut peste ridicătură și ar fi ajuns pe un povârniș aproape vertical, pe care n-ar mai fi putut să se oprească.

— Dar ce o fi pățit Daget? întrebă Rosvel, ridicându-se.

— Mi-e teamă că a căzut de pe stâncă, răspunse Stimson. Locul unde am coborât eu pe ridicătură era așa de îngust, încât mi-a fost aproape cu neputință să mă țin pe picioare și să ies de acolo. Judecând după urmele lăsate pe zăpadă, sărmanul s-o fi rostogolit la vale.

O veste îngrozitoare! Mai ales într-un astfel de loc și la așa oră. Totuși, Rosvel nu se pierdu și procedă cu judecată și cu sînge rece. Legă amândouă bucățile frânghiei între ele și, dându-le drumul jos, se convinse că ajunge până la fundul prăpastiei, adâncă de vreo treisprezece metri. Apoi, îi spuse lui Stimson să treacă frânghia în jurul său și, prinzând-o de o stâncă, să se țină cât mai bine de ea, iar el începu să coboare în prăpastie, atingând fundul acesteia exact la adâncimea scontată.

Cădeau fulgi mari, învârtindu-se atât de repede în jurul colțurilor stâncilor încât, din când în când, Rosvel se oprea, neputând distinge nimic. Socotea că sentimentul de omenie și de camara-

deric îi impune să-l găsească cu orice preț pe Daget, viu sau mort. De aceea, începu să rătăcească printre stânci.

Vântul urla atât de tare, încât nu se putea auzi nimic în afară de șuieratul lui. Deodată, vântul încetă, ninsoarea deveni mai rară și, cerul se însenină. Soarele începu să strălucească și atunci, doar în câteva clipe, Rosvel descoperi pe cel pe care-l căuta.

Daget nu se putuse menține pe ridicătura îngustă pe care rămăsese Stimson, și căzuse în prăpastie. Ținuse lancia cu vârful înainte, dar n-avusese de ce să se sprijine. De fapt, nu căzuse pe verticală, ieșiturile stâncilor încetinindu-i din când în când prăbușirea.

Când Rosvel își descoperi camaradul, acesta nu-și pierduse cunoștința și părea liniștit.

— Slavă Domnului că m-ai găsit, îi spuse lui Gardiner. Credeam că sunt pierdut.

— Bine că ești viu, îi răspunse Rosvel. Credeam că am să-ți găsesc doar trupul, dar parcă nu te-ai lovit prea rău.

— Garner, m-am lovit mai rău decât pare. Am impresia că mi-e rupt piciorul stâng, și mă mai doare umărul drept, dar nu cred că-i rupt și nici scrântit. Ce e mai rău pentru un vânător de foci.

— N-ai grijă de vas. Am să mă ocup eu de el.

— Ai să te ocupi dumneata? Dă-mi cuvântul și mă liniștesc.

— Ți-l dau. Amândouă vasele vor pleca odată și nu te voi părăsi cel puțin atâta vreme cât vom fi printre ghețuri.

— Îmi ajunge. Făgăduieşte-mi că vasul meu va fi încărcat la fel ca şi al dumitale. Făgăduieşte-mi!

— Cu ajutorul lui Dumnezeu îl vom încărca. Dar uite-l şi pe Stimson. În primul rând, trebuie să plecăm de aici.

Promisiunea lui Rosvel îl linişti pe Daget, care, în ciuda durerii şi a situaţiei sale deznădăjduite, se gândise numai la vasul său şi la încărcătura lui. Acum, când se liniştise în această privinţă durerea se făcu mai simţită.

Marinarii erau într-o situaţie destul de grea. Daget avea piciorul fracturat ceva mai sus de gleznă, dar, mai avea dureri şi în alte părţi, din cauza contuziilor. Rosvel şi Stimson n-aveau putinţa să-i dea ajutor acolo, trebuia dus în alt loc. Din fericire, nu departe de poalele muntelui, găsiră un loc potrivit. Coborâră cu multă băgare de seamă, ducându-l pe rănit pe braţe. Daget se ţinea cu mâinile de gâtul lor, iar trupul atârna între ei, ceea ce îi dădu rănitului un mare şi neaşteptat ajutor: pe când piciorul i se bălăbănea în aer, osul se lipi. Daget simţi numaidecât aceasta şi-i spuse lui Rosvel.

Deseori marinarii au prilejul să facă pe medicii, pe chirurgii şi pe preoţii. Rosvel îndreptase multe scrântituri şi acum urma să-l trateze pe Daget. Acesta fu aşezat pe o stâncă, la poalele muntelui. Dădu jos picioarele şi se rezemă cu spatele de o piatră. Rosvel îl trimise pe Stimson după ajutor, spunându-i să se grăbească.

Descălţând piciorul bolnav, Rosvel se încredinţă că osul se pusese la loc. Îl legă şi începu să pre-

gătească atele pentru picior, în timp ce Daget își scoase briceagul și se apucă să-l ajute, dând lemnului forma și grosimea trebuincioasă. Atelele au fost făcute repede din mânerul lănciei rupte a lui Daget. Punându-i-le la picior, Rosvel dovedi multă iscusință. Ca să micșoreze presiunea lemnului, puse niște fâșii de pânză, apoi legă atelele cu fire desfăcute din frînghie. Pansamentul fu gata într-o jumătate de oră. Piciorul n-avusese încă timpul să se umfle prea mult. După aceea, Rosvel ridică picioarele lui Daget și le întinse pe stâncă, poziția orizontală fiind mai comodă pentru piciorul bolnav decât cea verticală.

Trecură nu mai puțin de patru ore chinuitoare până când marinarii de pe vas ajunseră la poalele muntelui, aducând targa cu care transportau pieile animalelor. Rănitul fu culcat binișor pe targă, dus în baracă și așezat în pat.

Daget era mulțumit, știindu-se într-un loc acoperit, unde se găsea tot confortul posibil în asemenea pustietăți; putea să se odihnească în liniște. Rosvel îi spuse lui Stimson că, peste o lună sau peste șase săptămâni cel mai târziu, bolnavul se va pune pe picioare.

— Stephen, mare noroc a avut că a scăpat doar cu atât. Putea să fie mult mai rău, dacă n-avea lancia în mână și dacă nu se sprijinea de ea în cădere.

— Dumneavoastră credeți că a avut noroc, domnule căpitan, dar eu cred că așa a fost voința lui Dumnezeu, răspunse Stephen. În evanghelie

scrie că nici vrabia nu cade de pe acoperiș fără voia lui Dumnezeu.

Primul secund al lui Daget era un vânător destul de bun, dar om înflăcărat și nechibzuit. De aceea, uneori uita să respecte măsurile de precauțiune instaurate de Rosvel. Macy, așa îl chema, nu voia decât să ucidă cît mai multe animale și nu credea că acest lucru ar putea să dăuneze cumva.

De fapt, echipajul vasului de la Martha's Vineyard nu prea avea încredere în cunoștințele lui Rosvel, care n-avea în fața lor prestigiul pe care el îl deținea asupra propriului său echipaj. Acest lucru are mai multe explicații. Întâi, tinerețea lui Rosvel și faptul că era prima oară la comanda unui vas. Al doilea, rivalitatea și chiar invidia dintre cele două echipaje, sentiment greu de stăpânit. În afară de aceasta, Macy își dădea seama și spunea în gura mare că, în caz de boală a căpitanului său, comanda vasului trebuie să-i revină lui și că Daget n-are nici un drept să însărcineze pe altcineva.

Chestiunea era mult discutată de marinarii vasului de la Martha's Vineyard, în special despre drepturile lui Macy.

Într-o zi, plecând la vânătoare în fruntea oamenilor săi, pe când răpunea cu lancia o focă mică, Macy spuse batjocoritor.

— Comandantul spune că trebuie să ne purtăm delicat cu vânatul. Bine! Haide, băieți, ridicați copilul ăsta și puneți-l la o parte, iar eu am să mă duc s-o caut pe mă-sa.

Un hohot de râs izbucni. Văzând că secundul lor se exprimă în termeni atât de nepoliticoşi despre dispoziţiile lui Rosvel, oamenii simţiră dorinţa de a nu le respecta.

— Am culcat copilul! răspunse Jenkins, căruia îi plăcea, de asemenea, să glumească. Cred că singurul lucru cu care l-ai putea adormi e să omori toţi monştrii ăştia.

— Dă-i, dă-i! strigă Macy, atacând o morsă. Într-o clipă, învălmăşeala şi înghesuiala se porni pe stânci. Gasard, care se găsea din întâmplare prin apropiere îşi putu stăpâni oamenii, însă marinarii de la Martha's Vineyard părea că înnebuniseră.

În ziua aceea, au fost ucise multe foci, dar mult mai multe s-au speriat şi s-au azvârlit în mare, stâncile devenind pustii pe o distanţă de o leghe. Gasard şi oamenii lui rămaseră cu mâinile goale şi se înapoiară pe vas, unde mai erau destule de făcut.

Înainte de a pleca, Gasard spuse:

— Domnule Macy, cred că ştii că procedezi contrar regulilor stabilite. Mă văd obligat să raportez despre aceasta.

— Du-te şi raportează! strigă Macy. Eu n-am alt comandant decât pe căpitanul Daget. De aceea, dacă ai să-l vezi, să-i spui că azi am vânat de minune.

— Aşa, aşa... Azi ai pradă bună, Macy, dar ce are să fie mâine?

— Ce-a fost şi azi. Dracii ăştia o să vrea să respire şi o să iasă din nou pe stânci. Să ştii că

azi am vânat mai mult decât vânam înainte în două zile.

— Așa o fi cum spui dumneata, dar să vedem ce are să fie mâine. Am să-i comunic toate astea căpitanului Daget, să vedem ce-o să spună! Până la înapoierea vasului acasă, el e comandantul, indiferent dacă are sau nu picioare.

Gasard își văzu, apoi, de drum, dând dezaprobator din cap. Așa cum se așteptase, Daget se supără când află cele întâmplate și-i dădu de înțeles ajutorului său că el e adevăratul comandant al vasului și al vânătorii. Îl certă pe Macy și-i spuse că ar putea să ajungă din secund un simplu marinar. Cum se întâmplă de obicei în asemenea ocazii, vinovatul își ceru iertare și făgădui să nu mai calce pe viitor ordinele.

De-acum însă, vânătoarea nu mai era o întreprindere organizată, ci o chestie de noroc. Erau zile când oamenii se întorceau cu pradă bogată, dar și zile când nu vânau nimic. Vara era pe sfârșite, iar vasul lui Daget nu era încărcat nici pe jumătate.

Rosvel era aproape gata să ridice ancora și începuse să-și piardă răbdarea, stând pe loc degeaba.

La trei săptămâni din ziua nenorocirii, piciorul lui Daget începuse să se vindece. Oasele se lipiră și se putea aștepta ca, la începutul lunii viitoare bolnavul să se servească de piciorul stâng, ca înainte. Contuziile se vindecaseră și ele și Daget începu să meargă, încet, în cârje, plimbându-se pe platoul din jurul barăcii.

Într-o duminică, Daget se întâlni pe platou cu Rosvel şi începură să discute despre încărcarea vaselor şi starea echipajelor. Ca de obicei, Stephen se găsea lângă căpitanul său.

— Căpitane Daget, spuse Rosvel, aş vrea să mai vorbim despre treburile noastre. După cum ştii, vasul meu e încărcat. Nu mai avem ce face aici, chiar dacă am rămâne peste iarnă. Corabia dumitale e încărcată abia pe jumătate şi mă îndoiesc că încărcătura ar putea fi completată în cursul acestei veri. Domnul Macy ne-a făcut un mare rău, e ca şi cum am fi pierdut o lună fără rost. Acum, vânătoarea merge din ce înce mai rău. Echinocţiul se apropie, iar după el zilele vor scădea mereu, aşa că nu vom putea lucra. În ceea ce priveşte gheţurile poţi să te strecori printre ele numai pe lumină şi, chiar dacă am pleca mâine, tot ar trebui să facem câteva sute de leghe ca să ieşim dintre gheţuri. Gândeşte-te, ce cumplit va fi aici când soarele va înceta să se mai arate.

— Înţeleg, căpitane Garner, răspunse Daget liniştit, cu toate că glasul lui trăda mai curând o supunere forţată decât o aprobare cordială a părerii camaradului său. Poţi să dispui cum vrei, eşti stăpân pe dumneata şi sunt sigur că diaconul Pratt se va bucura mult de înapoiere. Dacă nu eram schilod, mă ţineam şi eu după dumneata.

Aceste cuvinte îl cam supărară pe Rosvel, dar, în acelaşi timp îl loviră în mândria lui. Marinarul îşi muşcă buza şi tăcu.

— Vezi, Daget, spuse după un timp, prietenia e una şi slujba e alta. Toţi yankeii trebuie să se

ajute între ei. Voi proceda însă așa cum ar proceda oricare altul în locul meu. Să știi însă că patronul meu e un om socotit și mă îndoiesc că împărtășește ideea dumitale despre camaraderie; el n-a călătorit pe mare.

— Da, firește. Dar mi se pare, Garner, că are o fată drăguță?

— Vrei să spui nepoată? răspunse Rosvel, roșind. Diaconul Pratt n-a avut copii, cel puțin n-are nici unul în viață. Mary Pratt e nepoata lui.

— Tot una e, nepoată sau fată. Dar e foarte drăguță și se spune că va fi și bogată. Ce să-i faci... Eu sunt sărac și afară de asta mai sunt și schilod!

Pentru astfel de aluzii Rosvel și-ar fi nimicit prietenul, dar știa să se stăpânească, încât să nu spună nimic.

— Totuși, căpitane Daget, spuse după ce tăcu puțin, ai de gând să rămîi aici peste iarnă?

— Dacă îmi încarc vasul, nu rămân pentru nimic în lume. Dar înțelege că vasul nu poate să se înapoieze la Martha's Vineyard fără o încărcătură completă, femeile și-ar bate joc de noi într-un hal fără hal. Dumneata, Garner, procedează așa cum îți dictează datoria față de diaconul Pratt, iar eu voi încerca să fac singur față situației. Peste vreo două săptămâni voi începe să merg, iar peste o lună sper să fiu în stare să conduc vânătoarea. Macy va fi mai prudent, dacă voi supraveghea personal lucrurile.

— Peste o lună! Știi că cel care va mai sta aici o lună, va fi silit să mai rămână vreo opt luni sau, poate, pentru totdeauna!

— E mai bine să plec mai târziu, decât să plec cu vasul încărcat pe jumătate. Când ai să soseşti la Oyster Pond-Point, cred că n-are să-ţi fie greu să scrii cîteva rânduri la Martha's Vineyard, ca ai noştri să ştie unde ne aflăm.

Urmă o lungă tăcere, Rosvel căzu pe gânduri.

— Ascultă, Daget, uite ce am să fac, reluă Rosvel cu hotărâre în glas, ca un om care s-a gândit bine asupra unui lucru şi care nu este dispus să-şi schimbe părerea. Te mai aştept douăzeci de zile şi te ajut să-ţi încarci vasul. După aceea, plec, indiferent dacă pân-atunci vânezi o mie de animale sau nu vânezi nici unul. Să mai rămân după aceea ar fi curată nebunie.

— Bravo Garner! Dă-mi mâna. Ştiam eu că eşti băiat bun şi că n-ai să-ţi laşi un camarad în necaz.

Astfel, ajunseră la o înţelegere. Rosvel îşi dădea seama că a cedat mai mult decât ar fi trebuit. Sentimentul de camaraderie era însă puternic şi n-ar fi vrut să facă nimic din ceea ce ar fi dat de bănuit că-şi lasă tovarăşul la ananghie. Aceasta nu-l împiedica a bănui că, de fapt, Daget caută să-l reţină din cauză că nu vrea să-l piardă din vedere până când vor ajunge la insula unde e îngropată comoara.

În continuare, vânătoarea se făcu cu mai multă metodă şi prudenţă. Aproape în fiecare seară,

Rosvel își bucura camaradul cu vestea că lucrul merge tot mai bine.

Rosvel se ţinu de cuvânt, cu toate că, pe zi ce trecea, își dădea seama că vara e pe terminate. Îi păru foarte bine când sosi termenul. Venise luna martie și în curând urmau să înceapă nopţile lungi de iarnă. Vasul lui Daget nu era complet încărcat și căpitanul mergea în cârje. Totuși, în ajunul zilei stabilite, Gardiner dădu ordin să se facă toate pregătirile de plecare.

— Mi se pare, Garner, că dumneata eşti ferm hotărât să pleci acasă, începu Daget cu glas plângăreţ, ca și cum ar mai fi sperat să-și convingă camaradul să mai amâne plecarea. Într-o săptămână, am completa încărcătura.

— Nu mai rămân nici o zi, răspunse Rosvel. Și așa am așteptat destul. Plec neapărat mâine, ceea ce te sfătuiesc să faci și dumneata. Aici iarna vine tot așa de repede ca la noi primăvara. Nu sunt deloc dispus să rătăcesc printre gheţuri când nopţile vor fi mai lungi decât zilele.

— Ai dreptate, Garner, ai dreptate. Totuși, cum să mă întorc cu încărcătura incompletă?

— Ai alimente suficiente și, la înapoiere, ai putea să te îndeletnicești cu vânătoarea balenelor. Mai bine să te aștept acolo o lună decât aici o singură zi.

— O, mă sperii! Sper că golful nu va îngheța timp de câteva săptămâni.

— Poate. E chiar foarte probabil. Dar, din cauza aceasta zilele nu vor creşte și nouă nu ne va fi mai uşor să ieşim dintre gheţuri, care, după

cum vezi, au fost împinse așa de mult spre Nord. Nu uita că va trebui să navigăm printre gheţuri o sută de leghe, şi asta nu e glumă. De fapt, de ce să mai vorbim în zadar? Mâine ridic ancora şi te sfătuiesc să faci acelaşi lucru.

Astfel discuţia luă sfârşit. Daget înţelese că nu poate să rămână singur. Nu putea face mai nimic fără sfaturile lui Rosvel şi fără ajutorul oamenilor săi. În privinţa lui Macy, speranţa era foarte slabă. Şi dădu ordin să se facă pregătiri pentru plecarea acasă. Cuvântul „acasă" trecea din gură în gură.

Niciodată nici un vas nu s-a pregătit atât de repede pentru plecare ca „Leii de mare". E drept, vasul lui Rosvel se pregătise pentru aceasta timp de două săptămâni. Marinarii de la Martha's Vineyard însă mai aveau multe de făcut şi se puseră pe treabă.

— Lăsăm baraca pentru folosinţa celor care vor veni după noi aici, spuse Rosvel când totul fusese trasportat pe vas. Diaconul nu s-a scumpit la lemne, încât am putea arunca jumătate din ele, pentru că vasul e bine încărcat. Să rămână totul, Gasard, şi bârnele şi scândurile, nu mai este loc. Să rămână şi lemnele astea, adăugă, arătând la lemnele depozitate pe stâncă. Cineva va avea nevoie de ele, poate chiar noi. Confraţii noştri, marinarii, nu ştiu niciodată în ce port vor acosta.

— Nădăjduiesc că, acum, vor intra în Sag-Harbourg, răspunse vesel Gasard. E un port neînsemnat, dar de acolo fiecare ajunge repede la casa lui. Parcă ar fi poarta principală a întregului comitat.

— Dacă nu-i poarta principală, e una laterală, răspunse Rosvel. E adevărat că Sag-Harbourg-ul e, pentru voi, cel mai apropiat port. Eu însă voi fi nevoit să mai conduc vasul la debarcaderul diaconului, dincolo de insula Shelter.

Câte amintiri și câte nădejdi stârniră aceste cuvinte spuse în glumă! Lui Rosvel i se părea că o vede pe Mary ieșind în fugă pe scară când se apropie vasul și caută să deslușească siluetele neclare ale oamenilor care se mișcă pe covertă.

Dar ce făcea Mary în ziua aceea? Era liniștită, veselă și nu-și permitea să se plictisească. Știa că se poate aștepta la o apropiată înapoiere a lui Rosvel. Inima i se frângea când își aducea aminte cât de departe este el și cât de furtunoase și primejdioase sunt mările pe care navighează.

A doua zi după discuție, către amiază, amândoi „Leii de mare", fiind gata de plecare ridicară pânzele în același timp. Toate lucrurile fuseseră aduse, marinarii erau pe coverte și numai baraca și câțiva metri cubi de lemne rămâneau mărturie ședерii unor oameni pe insula pustie.

Vasul lui Daget ridică cel dintâi ancora. Vântul abia se simțea în bazin, însă era suficient de puternic să umfle pânzele și corăbiile să poată porni.

În urma înțelegerii dintre cei doi căpitani, Daget, ca unul care era mai mare, naviga în frunte. Într-o oră, corăbiile ieșiră din golful cel mare și, lăsând

în urma lor grupul de insule, se îndreptară spre Nord-Est, cu o viteză de zece noduri.

Pe măsură ce se depărtau de insule, marea devenea tot mai agitată. Era de aşteptat o furtună. Noaptea se apropia şi şirurile de iceberguri străluceau, la Nord, în lumina ultimelor raze oblice ale soarelui.

În faţa corăbiilor, marea era curată până departe şi nu se vedea nici un sloi. Daget nu ştia dacă trebuie să înainteze sau să schimbe cursul vasului şi să petreacă noaptea la oarecare depărtare de iceberguri, în direcţia din care bătea vântul. Sufla un vânt favorabil, cerul era senin şi se putea aştepta că, pe la ora nouă, va răsări luna şi va lumina până dimineaţa.

Dar, clima era schimbătoare şi nu se putea conta pe un cer senin, mai ales că sufla un vânt puternic, aproape vijelios, dispre Nord-Vest şi se puteau aştepta că se va dezlănţui furtuna.

În afară de aceasta, era posibil ca vasul să se izbească de insuliţe plutitoare de ghiaţă şi de frânturi de iceberguri, înainte de a ajunge la grămezile de gheţuri ce pluteau la o depărtare de douăzeci de mile în direcţia din care bătea vântul.

Îţi trebuia un mare curaj ca să înfrunţi astfel de primejdii la o oră când se lăsa noaptea. Dar Daget îşi continua drumul şi Rosvel îl urmă la o distanţă de vreo două sute de metri.

Ca să nu se piardă unul pe altul din vedere, când soarele ajunse aproape de linia orizontului, fiecare vas atârnă câte o lanternă pe una din verigile de jos. Deocamdată, nu era nici un fel de

pericol. Lanțul de iceberguri era la o distanță de două ore, timp în care corăbiile trebuiau să navigheze pe întuneric.

Daget strânse câteva pânze, ca să nu se apropie de iceberguri înainte de a răsări luna. Înainte de a se înopta, cercetă zarea, căutând o trecătoare printre iceberguri, dar nu văzu nimic. Zări una, dar ea se închise repede, fie din cauză că munții plutitori se apropiaseră unii de alții, fie din cauza schimbării poziției vaselor. Daget uită curând de ea. Trebuia să-și încerce norocul, de aceea merse înainte, iar Rosvel se ținu după el.

În primele ore ale acestei nopți bogată în aventuri domni un întuneric grozav. Dar Daget se tot apropia de iceberguri, neluând alte măsuri de precauțiune decât aceea de a strânge câte o pânză și de a se uita cu mare atenție. La interval de cinci minute, de pe puntea de comandă a fiecărui vas se auzea strigătul: „bagă de seamă, nu dormi!", cu toate că Daget și Rosvel stăteau la proră și scrutau întunericul. Nici un om nu dormea pe cele două vase. Cu toate că se hotărâse cartul și marinarii liberi puteau să se culce, nimeni nu coborî în cabine. Toți așteptau ceva. Până și cei mai neexperimentați simțeau că în cele douăzeci-și patru de ore ce urmează se va hotărî și soarta călătoriei.

Neliniștea căpitanilor spori și mai mult când, la ora respectivă, luna nu răsări. În urma lor se vedeau nori, dar stelele străluceau, ca de obicei. Nu era atât de întuneric ca să nu poți vedea nimic. Marinarii deslușeau în depărtare grămezi pluti-

toare de gheaţă. Pe la ora nouă se lăsă ceaţă şi întunericul deveni şi mai dens. Acest fapt îl făcu pe Daget să navigheze cu şi mai multă băgare de seamă. El execută o manevră de întoarcere şi porni spre Răsărit, ca să nu dea, în întuneric, peste iceberguri. Rosvel îi imita manevrele. Când răsări luna, cele două corăbii erau scuturate de tangaj şi se găseau la o depărtare de o milă de iceberguri. Insule sau câmpuri plutitoare de gheaţă însoţeau aceste iceberguri şi se întindeau departe spre Miază-Zi, astfel că vasele puteau să dea peste ele în orice clipă. De altfel, aceste câmpuri nici nu semănau cu cele văzute înainte. Erau mâncate de valuri şi numai unele din ele aveau un sfert de milă în diametru. Majoritatea nu întreceau, ca mărime, sloiurile ce curg primăvara pe un râu lat. Apropierea lor fusese semnalată prin zgomotul produs de frecarea sloiurilor între ele, acest zgomot se auzea în ciuda vântului care urla bezmetic.

Îngrijorarea celor doi căpitani sporea clipă de clipă. Era clar că Daget procedase cu prea mare îndrăzneală şi că se apropiase de munţii plutitori fără prudenţa necesară. Pe măsură ce se ridica luna, primejdia era din ce în ce mai evidentă.

Nimic nu putea fi mai măreţ decât priveliştea ce se deschisese înaintea ochilor. Firește, dacă vasele n-ar fi fost ameninţate de primejdie, ar fi admirat-o cu toată încântarea. Grămezile de gheaţă păreau un oraş de albastru distrus. Se vedeau bolţi, turnuri, coloane, statui întregi. Un şir lung de ziduri verticale, străvezii îţi făceau impresia unor cetăţi, metereze, biserici,

Pe la ora zece luna se ridicase, marea nu mai era întunecată și totul în jur începuse să se distingă mai clar. Abia acum marinarii își dădură seama de situația primejdioasă în care se aflau. Când Daget văzu întâia oară imensele câmpuri de gheață, ordonă aproape instinctiv ca prora vasului să fie întoarsă spre vânt, în măsura în care mai era cu putință.

Rosvel observă și ordonă să se execute aceeași manevră. Talazurile erau prea mari ca vasele să poată manevra și nici nu aveau loc suficient. Sloiurile erau atât de aproape, încât corăbiile se loveau de părțile lor care ieșeau în afară; vasele intraseră în mijlocul ghețurilor.

Jumătatea de oră ce urma trebuia să hotărască dacă vasele vor izbuti sau nu să evite primejdia, mergând contra vântului și depărtându-se de ghețuri. Sloiurile veneau unele după altele, o izbitură era urmată de alta. În sfârșit apăru în fața corăbiilor un imens câmp de gheață, care se întindea spre Sud cât puteai cuprinde cu ochiul. Mai rămânea posibilitatea de a manevra contra vântului. În scurt timp, cele două vase puseră capul pe direcția din care bătea vântul, în spuma albă a unui talaz uriaș, iar o clipă mai târziu, se auzi cum gheața se freacă de pereții exteriori.

Nu se mai putea executa o nouă manevră de întoarcere înainte ca vasele să fi fost înconjurate de câmpurile de gheață. Observând în față, la o distanță mică, un loc relativ deschis, Daget se îndreptă cu îndrăzneală într-acolo. Rosvel îl urmă.

„Leii de mare“ intrară pe o adâncime de o milă în mijlocul gheţurilor fără putinţa de a se întoarce.

Daget pornise spre locul cel deschis când numai rămăsese altceva de făcut. Acum, corăbiile intraseră atât de adânc în gheţuri, încât valurile deveniseră mai puţin puternice, cu toate că zvârcolirile oceanului erau încă simţite, iar sloiurile se mişcau în jurul lor cu o forţă înspăimântătoare, ciocnindu-se, trosnind şi scârţâind, acoperind vuietul vântului cu zgomotul lor. Pânzele din faţă erau strânse ca să se micşoreze viteza vasului şi să se poată schimba direcţia. Căpitanii erau siliţi să schimbe cursul mereu. Daget proceda cu îndrăzneală, măiestrie şi prudenţă, apropiindu-se încetul cu încetul de locul relativ deschis. După un timp, descoperi o trecătoare între câmpurile de gheaţă. În faţă se ridica un zid străveziu, vertical, înalt de vreo şaizeci de metri şi lung de aproape o leghe. Insulele de gheaţă erau înalte, dar mici ca suprafaţă. Acum oscilaţiile lor nu erau prea puternice. Deodată, sloiurile se cutremurară, iar bolţile, turnurile şi zidurile păreau că se vor prăbuşi. Un talaz uriaş se ridică în trecătoare, aruncă vasele în sus, ca pe nişte dopuri de plută la o înălţime de cel puţin cincisprezece metri şi la o sută de yarzi în lungime. În urma acestui val se rostogoliră altele, însă ceva mai mici şi mai slabe. După aceea, suprafaţa mării se linişti încetul cu încetul şi îşi reluă înfăţişarea dinainte.

— Cutremur! strigă Daget. Probabil, craterul vulcanului e închis şi aburii au aruncat în aer stâncile din apă.

— Nu, domnule, răspunse Stimson de pe prora vasului său, trebuie să fie altceva. Un munte s-a dărâmat şi s-a răsturnat, ca o balenă şi de aceea s-au cutremurat şi ceilalţi munţi.

Explicaţia era justă, dar numai un vânător de foci cu experienţă cum era Stimson putea s-o dea. De altfel, fenomenul nu este rar în regiunile gheţurilor, marinarii trebuiau să se ferească mereu de asemenea situaţii.

Icebergurile când pornesc prima oară din loc, sub influenţa gerului sau a razelor calde ale soarelui, au o formă regulată şi o suprafaţă netedă. Sub acţiunea apei îşi schimbă repede forma. Un iceberg, după ce pluteşte un timp, având o parte încălzită de razele soarelui, îşi pierde curând echilibrul şi se apleacă, iar centrul de greutate se mută. Atunci, blocul uriaş cade în mare şi de obicei se întoarce pe dos.

Cu toate că explicaţia dată de Stimson lămuri misterul primejdia nu se micşoră deloc. Dacă s-a răsturnat un iceberg, se putea aştepta ca acelaşi lucru să se petreacă şi cu altele.

Căpitanii erau acum siguri dacă un iceberg se răsturna la o depărtare de vreo două sute de metri, vasele s-ar putea lovi foarte uşor de un zid de gheaţă sau să piară în alt chip. Era însă târziu să se mai întoarcă şi atunci porniră repede înainte.

Trecătoarea dintre câmpurile de gheaţă era dreaptă şi destul de lată, direcţia ei corespundea cu direcţia vântului. Corăbiile înaintau repede cu vântul în spate. De la prăbuşirea icebergului, făcu-

seră trei leghe într-o oră împinse de vântul care bătea cu o putere înspăimântătoare.

Lumina lunii, blocurile uriașe de gheață, care păreau că gonesc în sens invers, diversitatea culorilor, de la cenușiu pal și până la portocaliu și verde de smarald, trecătorile late și înguste, care se vedeau într-o parte și în alta, siluetele fantastice, pe care imaginația le crea, toate acestea se întipăriră adânc în mintea lui Rosvel.

Spre sfârșitul primei ore de la răsturnarea icebergului, corabia lui Daget își schimbă pe neașteptate cursul, punând repede capul pe Vest. Trecătoarea se termina, în față, printr-o fundătură. Nu mai rămăsese decât o singură fâșie pe care vasul înainta, acum, încet.

Lui Rosvel, care venea în urma lui Daget, nu i-ar fi fost greu să cotească în trecătoarea laterală, dar n-avu curajul să meargă înainte și își urmă ghidul.

În sfârșit, Daget izbuti să intre, cu mare greutate, în trecătoarea laterală, care era foarte îngustă și părea că se îngusta tot mai mult. În continuare, era mult mai lată, însă întâi trebuia parcursă porțiunea îngustă și periculoasă.

Rosvel îl preveni pe Daget, spunându-i că, probabil, icebergurile se apropie unele de altele. De îndată ce Daget intră în canal, un bloc uriaș de gheață se desprinse din vârful unui munte și închise drumul în urma lui. Rosvel mai avu timpul să întoarcă și să se depărteze de muntele care începuse să se legene. Strigăte deznădăjduite se auziră

de pe vasul din față dar Rosvel nu putea să ajungă până la el. Singurul lucru care putea să-l facă era să-și întoarcă vasul contra vântului, să coboare o barcă și să se îndrepte spre locul pericolului.

Îndrăzneț, Rosvel o porni înainte, cu toate că nu putea să-și învingă îngrijorarea și să nu-și silească inima să bată mai tare. Trecu pe sub bolta făcută de icebergul prăbușit și se apropie de vasul lui Daget, care era prins de ghețuri, dar nu pierise încă. Dacă nu s-ar fi prăbușit muntele, vasul ar fi fost de mult strivit. Un bloc uriaș, prăbușit între două icebergur, nu le lăsase să se ciocnească. Acum, nemaiputând să se izbească, începură să se întoarcă în direcția în care venea curentul, depărtându-se încet unul de altul și lăsând trecătoarea să se lărgească.

O oră mai târziu, drumul se eliberă și bărcile traseră vasul, cu pupa înainte, în trecătoarea cea lată.

Corabia lui Daget suferise accidentul la sfârșitul lunii martie, lună care corespunde, în emisfera sudică, lui septembrie. Pentru regiunile polare acesta era un timp destul de înaintat, dar mai rămâneau câteva săptămâni neprimejdioase.

In acest răstimp, acasă, pe continent se schimbaseră multe. Când căpitanul Gardiner a plecat în călătorie, toată lumea a crezut că nu va lipsi mai mult de șase luni. Și prietenii și rudele marinarilor plecați cu el erau siguri de aceasta. De aceea, mare a fost dezamăgirea tuturor când vara a venit și vasul tot nu s-a întors.

Treceau săptămânile una după alta, şi corabia nu mai venea. Nerăbdarea sporea din ce în ce mai mult şi speranţa sfârşi în a se transforma în nelinişte. Diaconul Pratt ofta şi gemea. Nici banii obţinuţi din vânzarea uleiului trimis de Rosvel nu-l mai alinau. Mary devenea şi ea tot mai tristă. Zâmbea mai rar, până când surâsul încetă să-i mai apară pe buze. Mâhnirea şi-o uşura prin tot mai dese rugăciuni. Cea mai neplăcută lună pe coasta Oceanului Atlantic în Statele Unite este luna noiembrie. Furtuni puternice nu sunt, dar gerul e mereu posomorât şi bat vânturi reci.

În regiuni ca Oyster Pond-Point-ul, vânturile sunt aproape tot atât de puternice ca şi pe mare iar Mary simţea întotdeauna trecerea de la cele calde şi uşoare de vară la cele de toamnă, aspre.

Starea sănătăţii diaconului se înrăutăţea şi ea. Bătrâneţea începuse să-şi arate colţii şi Mary îl consultase, pe ascuns, de câteva ori pe doctorul Sage.

Dar Pratt nu se descuraja şi se ocupa, ca şi înainte, cu tragere de inimă, de treburile sale. Îşi încasa creanţele, urmărea termenele ipotecilor, căuta să vândă lemne şi alte mărfuri la preţurile cele mai avantajoase şi nu scăpa nici un prilej să realizeze un beneficiu în plus. Dar gândurile lui erau la vas. Aşteptase un profit mare de la această întreprindere şi acum dezamăgirea lui era tot atât de mare ca şi speranţele.

Pe la sfârşitul lui septembrie, unchiul şi nepoata se găseau în salon. Diaconul stătea într-un jilţ, fata cosea, dar amândoi stăteau în aşa fel încât

puteau să vadă rada în care vasul lui Rosvel stătuse înainte de plecare.

— Unchiule, spuse Mary, fără să-şi dea seama că priveşte ţărmul cu ochii plini de lacrimi, ce bine ar fi dacă, într-o dimineaţă, sculându-ne şi apropiindu-ne de fereastră, am vedea că „Leul de mare" se află ancorat lângă insula Gardiner. Deseori mi se pare mai mult ca sigur, că e acolo, numai că aceasta nu se întâmplă niciodată! Unchiule, am primit răspuns la scrisoarea pe care o trimisesem la Martha's Vineyard. Am vrut să-ţi spun de ieri, dar nu te-ai simţit bine.

Diaconul se întoarse şi ochii îi străluciră odintrdată.

— Din nefericire nici acolo nu s-a primit nici o veste despre căpitanul Daget. De când vasul a plecat din Rio, nu se mai ştie nimic. Rudele lui Daget sunt tot atât de îngrijorate de soarta lui, ca şi noi de a lui Rosvel. Ei cred că amândouă vasele au călătorit împreună şi că au avut aceeaşi soartă.

— Dumnezeu nu va îngădui aşa ceva! strigă diaconul. Nu va îngădui!

— Zău, unchiule, e mai plăcut să crezi că nu s-au despărţit, decât să-ţi închipui un vas singur, fără camarazi, în mijlocul furtunilor!

— Vorbe goale, ca tot ce spun femeile. Dacă ai şti tot, n-ai mai vorbi prostii.

— Unchiule, repeţi deseori cuvintele astea. Te apasă vreo taină probabil, de ce nu mi-o dezvălui? Mă iubeşti doar ca pe o fată a dumitale.

— Mary, răspunse diaconul, tu eşti o fată bună şi drăguţă, dar nu te pricepi deloc la vânătoarea focilor şi n-ai să te îmbogăţeşti. Dacă aş fi procedat aşa cum ai fi vrut tu, viitorul tău n-ar fi fost aşa de bine asigurat şi aşa de fericit, cum pot să nădăjduiesc că va fi după moartea mea, dacă îmi e sortit să mor.

— Totuşi, unchiule, are să-ţi vină mai uşor dacă ai să-mi spui taina dumitale.

Vreo zece minute diaconul tăcu.

— Da, Mary, tu trebuie să ştii tot şi vei afla, spuse cu tonul unui om hotărât. Garner a plecat să vâneze focile despre care mi-a vorbit Daget, cel care a murit acum vreun an şi jumătate şi care mi-a vorbit despre nişte insule pe care nu le ştia nimeni în afară de el. Camarazii lui marinari, care ştiau despre existenţa lor, muriseră înainte ca Daget să-mi fi dezvăluit taina sa.

— Bănuiam demult că trebuie să existe o taină şi că cei din Martha's Vineyard au aflat despre ea. Eu am dedus aceasta din purtarea căpitanului Daget, când a fost aici.

— Spune şi tu dacă nu-i o minune? Insule pe care poţi încărca repede un vas cu piei şi cu grăsime! Insule minunate!

— Se poate, unchiule, dar, nu trebuie să uiţi de pericolul căruia i se expun cei care pleacă într-o călătorie atât de lungă! Şi cât de scump îşi plătesc partea lor de profit!

— Foarte scump! Numai să se înapoieze vasul, şi n-am să mă mai gândesc la bani. Dar mă chinuieşte un lucru: ştii doar ce scump a costat vasul

şi armarea lui! Decl, Garner s-a dus mai întâi la insulele alea, care sunt situate la dracu-n praznic. Dar, ce să mai vorbim? Cine nu riscă, nu câştigă. Trebuie să adaug însă că Rosvel n-a plecat numai după foci.

— Nu te prea înţeleg, unchiule. De altfel, mi-aduc aminte că vorbeai ceva despre Indiile apusene.

— Mai încet, Mary, mai încet. Nu vorbi aşa de tare. Du-te şi vezi dacă nu-i deschisă uşa la bucătărie. E mai bine aşa. Acum, vino mai aproape. Nu vreau ca ceea ce am să-ţi spun acum să afle tot Oyster Pond-Point-ul. Mai aproape. Şi nu mă privi aşa, parcă ai vrea să mă mănânci. Altfel, nu pot vorbi. Vai, mi se pare că ar fi mai bine nici să nu încep.

Apoi diaconul îi istorisi povestea cu comoara, dovedind o respingătoare lăcomie.

— Cred, spuse Mary, după ce diaconul termină, că Rosvel ştie că acea comoară prădată trebuie înapoiată proprietarilor ei.

— Dar cine sunt proprietarii legali? De unde să-i iei? Doar aurul de acolo nu provine de la o singură persoană. Să zicem că Rosvel găseşte comoara, şi, deşi călătoria durează prea mult eu nu mi-am pierdut încă speranţa, unde să caute proprietarii legali?

— Dragă unchiule, mi-ar părea rău, foarte rău dacă Rosvel s-ar îmbogăţi pe o astfel de cale.

— Bine, bine, să nu mai vorbim. Dă-mi nişte picături. Sunt obosit după discuţia cu tine şi-mi vine greu să respir. Nu mai sunt tânăr şi o duc

cam prost cu sănătatea. Dar, atâta vreme cât mai sunt în viață, nu voi înceta să susțin că o comoară care nu se știe cui aparține trebuie să treacă în stăpânirea aceluia care a găsit-o. Legea e de partea mea și în cazul când Garner... Dar să lăsăm, te rog, discuția asta. Ia mai bine jurnalul și uită-te la rubrica vânătorilor de balene, poate găsești ceva în legătură cu focile.

Mary luă numaidecât ziarul și-l deschise la rubrica informațiilor navale.

Citi o lungă dare de seamă despre vânătorii de balene, despre sutele și miile de butoaie de ulei aduse de cutare sau cutare vas, dar nu găsi nici un cuvânt despre vânătorii de foci. În sfârșit, la rubrica „diverse", citi următoarele:

„Două vase sosite la Stoningtone au adus știrea că în emisfera sudică ghețurile se întâlnesc, anul acesta, mult mai departe decât în alți ani. Vânătorii de foci întâmpină greutăți, strecurându-se printre ghețuri. Sloiurile creează dificultăți până și vaselor care ocolesc Capul Bunei Speranțe".

— Așa e! Au dreptate, Mary! strigă diaconul. Blestematele de ghețuri! Dacă nu erau ghețurile, vânătoarea focilor era o îndeletnicire ușoară. Se prea poate ca Garner să fi fost nevoit să se întoarcă din cauza ghețurilor, în drumul spre casă. S-o fi întors și așteaptă acum un timp favorabil ca să navigheze spre Nord. Asta nu este o veste rea. Probabil, cu cât ghețurile se întind mai mult spre Nord, cu atât sunt mai puține în preajma Polului.

— Dar, la înapoiere, Garner va trebui să treacă printre ghețurile astea, răspunse trist Mary. Vai,

de ce oamenii nu se mulțumesc cu ceea ce Providența le oferă în patrie și pleacă în țări depărtate după lucruri străine?

— Mary Pratt, mi se pare că-ți place ceaiul și încă cu zahăr, îți place să porți rochii de mătase cu panglici. Dar de unde acestea toate dacă oamenii n-ar pleca în lungi călătorii? Știi doar că nici ceaiul, nici zahărul, nici atlazul nu cresc pe Oyster Pond-Point.

Mary înțelese temeinicia observației și schimbă vorba. Ziarul, nemaiavând nici o informație despre vânătorii de foci, îl puse la o parte.

— Poate că Garner dezgroapă acum comoara, spuse diaconul, după ce tăcu un timp. O fi întârziat din cauza asta. Poate că nu i-e frică de ghețuri.

— Dar comoara se află pe o insulă mică, în Indiile apusene?

— De ce strigi, Mary? Nu-i nevoie ca tot Oyster Pond-Point-ul să știe unde-i comoara. Ce, puține insule există pe lume? De ce vorbești tocmai despre Indiile apusene?

— Voiam să spun doar că, dacă era acolo, Rosvel ne trimitea un răvaș.

— Nu, dragă, Rosvel n-ar fi corespuns așteptărilor mele dacă ar fi bătut toba cu povestea despre insulă, înainte de a fi pus mâna pe comoară. Nu, Mary. N-ar fi trimis răvaș de acolo pentru nimic în lume și apoi s-ar putea să nu poată găsi comoara fiindcă răposatul Daget n-a dat prea multe amănunte despre locul unde e îngropată.

Mary nu-i mai răspunse, ca să nu stârnească o nouă discuție. Era sigură că, dacă Gardiner era în Indiile apusene, le-ar fi trimis demult vești.

Cele spuse de unchiul ei îi cam încurcară gândurile, fata neștiind dacă trebuie sau nu să le dea crezare și, cu cât se gândea mai mult, cu atât se încurca mai mult. O apăsa și problema cui aparține de drept comoara. În sfârșit ajunse la concluzia că dacă ar găsi ea o comoară, ar da un anunț la ziare, iar dacă proprietarii adevărați n-ar ieși la iveală, ar întrebuința comoara în scopuri de binefacere.

Cât de puțin cunoștea lumea! Dacă ar fi anunțat în ziare găsirea unei comori răsăreau numaidecât o mulțime de profitori care jurau că au fost jefuiți de tâlhari. Și, dacă i-ar fi crezut, nici un singur dublon n-ar fi intrat în buzunarul proprietarului legal.

Dar toate aceste meditații nu contribuiră deloc la înapoierea lui Rosvel. Se apropia a doua iarnă, cu vânturi puternice și cu furtuni, trezind îngrijorări în sufletele rudelor celor plecați pe mare. Și nu era săptămână în care diaconul să nu primească scrisori de la soția, mama sau sora vreunuia dintre marinari în care se punea întrebarea ce s-a întâmplat cu acei care au plecat sub comanda căpitanului Rosvel pe bordul „Leului de mare".

Aceleași scrisori, trădând temeri și dor, veneau și de la Martha's Vineyard iar îngrijorarea diaconului creștea din ce în ce. În cele din urmă, cei din jurul lui și-au dat seama că această îngrijorare, sporită și de bătrânețe, îi distrugea sănătatea, punându-i viața în primejdie. Nimic nu arăta mai

mult dragostea diaconului pentru bani decât faptul că, înainte ca întreprinderea întemeiată pe informaţiile primite de la Daget să fi adus rezultate palpabile, însuşi întreprinzătorul începuse să semene cu răposatul marinar în ultimele lui zile de viaţă. Erau puţine speranţe că va profita de roade într-o măsură mai mare decât marinarul care-i dezvăluise taina.

Mary îşi dădea seama de acest lucru. Orbirea şi lăcomia unchiului ei o întristau la fel de mult, ca şi soarta aceluia pe care-l iubea din tot sufletul.

Dar, să ne întoarcem la cele două corăbii, pe marea îngheţată.

După ce un vas se izbeşte de ceva, în primul rând trebuie examinate pompele. Daget se ocupă personal de acest lucru, în timp ce bărcile lui Rosvel remorcau corabia lui în trecătoarea cea lată.

Toţi aşteptau cu nerăbdare rezultatul examenului. Rosvel ţinea lanterna, pentru că luna arunca o lumină slabă, la care nu puteai vedea la ce nivel se ridica apa în pompă. Daget stătea la una din pompe, iar Gardiner şi Macy se găseau lângă el.

— Ce-i, e multă apă? întrebă Daget, nerăbdător.

— Cred că este, pentru că, în asemenea cazuri, nici un vas nu poate să rămână fără spărturi.

Gardiner spuse, clătinând din cap:

— Înălţimea apei în cală e de vreo nouăzeci de centimetri. Dacă nu se va îndrepta situaţia, vasului îi va fi greu să se menţină la suprafaţă.

— Se va menține atât cât vor lucra pompele. Hai, montați pompa de babord și dați-i drumul.

— Poate că din cauza presiunii încheieturile s-au desfăcut, apoi, când vasul a ieșit din strânsoare, s-au unit din nou. Peste vreo zece minute, pompa ne va arăta dacă am dreptate sau nu.

Deși nu e corvoadă care să fie mai puțin pe placul marinarilor decât pompatul apei fiindcă e o muncă grea și istovitoare, se puseră pe lucru cu tragere de inimă, știind că e singura lor posibilitate de salvare; așa a fost și acum. Între timp, vântul începu să se schimbe. Lucrul acesta fu observat curând, pentru că nu mai era frigul pătrunzător de la începutul nopții.

— Mi se pare că vântul a început să sufle de la Nord-Est, spuse Rosvel, care stătea, împreună cu Daget, pe punte, pregătindu-se să facă o nouă încercare. Ultimul val de vânt ne-a lovit drept în față.

— Oricare ar fi direcția vântului, eu tot mă întorc la insulă, trag vasul pe țărm și-l examinez să văd dacă curge sau nu. N-am ce face și nici nu mă gândesc ca, după asemenea izbitură să ajung la Rio, ar însemna să pompez mereu apa.

— Căpitane Daget, răspunse Rosvel, aceasta ne-ar pricinui o mare întârziere. Acum că am trecut printr-o mulțime de ghețuri ne-ar fi mult mai ușor să navigăm spre Nord, decât să ne strecurăm din nou spre Sud.

— O fi, dar eu mă întorc totuși. Rosvel, nu te rog să te întorci cu noi. Și așa ne-ai așteptat destul, și-ți mulțumesc mult. E adevărat că vântul

a început să bată de la Nord-Est și sper ca, în 24 de ore, să fiu din nou în port. E un loc acolo unde aș putea trage cu multă ușurință vasul pe uscat, exact sub platoul pe care am ținut butoaiele de rezervă. În două săptămâni reparăm vasul și încercăm să te ajungem din urmă. Când sosești la Oyster Pond-Point spune că venim și noi, vestea va ajunge repede la Martha's Vineyard.

Daget știa foarte bine că a vorbi astfel însemna a-l lovi pe Rosvel în onoarea lui. Gândul că își va părăsi camaradul în nenorocire nu-i dădea pace.

— Să vedem ce o să arate pompa! spuse Rosvel, nerăbdător. Poate că situația nu-i așa de gravă. Dacă pompele pot scoate mai multă apă decât intră, n-ai pentru ce să te întorci.

— Îți mulțumesc că-mi dai speranțe, dar mă îndoiesc că, după toate prin câte a trecut, vasul ar fi în stare să facă, nereparat, două mii de mile. Văd că icebergurile s-au împrăștiat și ne-au deschis calea spre Sud.

— Mi se pare că ai dreptate. Totuși, să te strecori din nou printre ghețurile astea, e un risc inutil și o pierdere de timp. Adu-ți aminte ce munți de gheață au rămas în urma noastră.

Examinarea pompelor nu dură mult.

— Ei, Garner, cum stăm? întrebă Daget. Cine-i mai tare: noi sau apa? Dacă suntem noi mai tari, vasul nu-i pierdut.

— Și eu cred că nu-i pierdut! răspunse Rosvel. Dacă cu o singură pompă apa a scăzut cu vreo doisprezece centimetri, cu două am putea-o scoate toată.

— Să pompăm până nu va mai rămâne nici o picătură de apă! strigă Daget. Haideţi, băieţi, mai puneţi o pompă! Mai repede!

Marinarii, ajutaţi de jumătate din oamenii lui Rosvel, se puseră pe lucru, cu mai multă tragere de inimă.

Apoi, vasele executară o manevră de întoarcere, ridicară câteva pânze şi porniră înainte, împinse de vântul care sufla, acum, în sens invers. Voiau să-şi reia vechiul curs, în trecătoarea cea mare. Corabia lui Daget naviga în frunte, iar Gasard o urma. Rosvel rămăsese pe vasul avariat.

Şi aşa trecură câteva ore. Pompele scoaseră toată apa, dar, se constată că vasul n-ar fi fost inundat numai dacă oamenii ar munci la pompe şase ore din douăzeci şi patru. Spărtura era mare şi, în câteva zile, oamenii s-ar fi sleit de puteri. Deci, nici nu putea fi vorba de continuarea călătoriei.

Când corăbiile se apropiară din nou de câmpurile de gheaţă, Rosvel trecu pe bordul vasului său. Toate bărcile care fuseseră coborâte spre a veni în ajutorul „Leului de mare" al doilea au fost ridicate. Acum, Gardiner porni înainte, iar corabia avariată îl urmă la mică distanţă.

Era şi mai greu să treci printre sloiurile care trosneau şi apăsau din toate părţile. Cu toate că acestea îşi puseseră apărătoarele, primiră izbituri puternice, în urma cărora căptuşeala de aramă se strică pe alocuri. Rosvel se temea că presiunea laterală a gheţurilor va strivi vasul.

Înspre dimineaţă, zilele scădeau mereu, marinarii constatară că se află în mijlocul unor uriaşe câmpuri plutitoare de gheaţă, şi că se îndepărtează de iceberguri, care, sub acţiunea curentului, se îndreptau spre Nord, în timp ce câmpurile erau împinse spre sud.

În depărtare, gheţurile se ciocneau între ele cu atâta putere, de parcă bântuia o furtună. Momentan nu aveau posibilitatea să iasă dintre gheţuri şi nu le rămânea decât să înainteze spre Miază-Zi cu o viteză de două noduri, împreună cu câmpurile de ghiaţă. Astfel, petrecură o zi şi o noapte. Gheaţa înconjura atât de strâns corăbiile, încât se putea trece foarte uşor de pe unul pe celălalt.

Totul se schimbă pe neaşteptate a doua zi când gheţurile începură să se împrăştie. Nimeni nu înţelegea de ce, dar, probabil, că direcţia vântului nu corespundea cu cea a curenţilor. Către amiază se zări fumul vulcanului şi încă înainte de apusul soarelui apăru creştetul muntelui de pe insula principală, înconjurat acum de o perdea de ninsoare.

În a patra zi dimineaţa, marinarii intrară în golful cel mare, liber de gheţuri, apoi vasele ancorară în port.

Rosvel se uita în jurul său, înciudat, trist şi uimit pentru că era silit să piardă atâta timp când fiecare clipă era preţioasă. Totul se schimbase pe insulă, oricât de puţin timp lipsise. Toate semnele verii, deşi puţine şi slabe, dispăruseră. Sosise o iarnă rece şi mohorâtă. Baraca însă, nu se schimbase deloc, lemnele aşezate în stive şi alte lucruri

lăsate pe insulă erau aceleași, dar totul devenise trist și neprietenos. Spre surprinderea generală, nu se mai vedea nici urmă de focă sau morsă. Nimeni nu știa din ce cauză dispăruse vânatul. Daget își dădu seama, înciudat, de acest lucru: fiindcă în taină își făcuse soscoteala că va profita de înapoierea lui pe insulă ca să completeze încărcătura vasului. Unii presupuneau că vânatul s-a speriat și a trecut pe alte insule. Toată lumea era însă de acord asupra unui singur lucru: vânatul dispăruse.

— Ce zici, Macy, întrebă Gasard, arătând la stânci, nu se mai vede un singur animal. Dar au fost aici mii și mii.

— Ce să zic? Zic că au dispărut, lucru care mi s-a mai întâmplat să-l văd și altă dată. Un om care știe să observe semnele naturii trebuie să știe ce înseamnă asta.

— Vorbește mai lămurit, pentru că, recunosc, nu am înțeles nimic.

— Focile au plecat, înseamnă că trebuie să ne cărăm și noi, asta am vrut să spun. Dumneata n-ai decât să crezi ce vrei dar natura face deseori astfel de aluzii și un marinar deștept trebuie să le înțeleagă. Asta spun: vânatul a plecat deci și vânătorii trebuie să plece.

— Crezi că asta e atenționarea pe care ne-o face natura?

— Exact. Dacă eram gata de plecare, sfătuiam pe căpitani să ridice ancora la noapte. Gasard, ține minte ce-ți spun: din înapoierea noastră aici, din descărcare și încărcare n-o să iasă nimic bun.

Gasard râse. În clipa aceea, îl strigă Rosvel și discuția se curmă.

Vasele au intrat în port a doua zi dimineață. Corabia lui Daget a fost trasă la țărm, în locul unde acesta era mai jos, apoi oamenii au început s-o descarce. Pe măsură ce vasul devenea mai ușor, era tras tot mai mult pe uscat; pericolul scufundării dispăru chiar dacă n-ar mai fi pompat apa.

Până să se lase întunericul, vasul fu întărit cu suporturi și cabluri și pus drept pe *carenă*[1]. Când începu fluxul, trebui să fie tras pe o distanță de încă doi metri și jumătate, ca să stea pe uscat. Corabia era acum în apă pe o adâncime mai mică de 1,20 metri, dar în cală mai rămânea o bună parte din încărcătură.

Oamenii lui Daget coborâră saltelele pe țărm, se instalară în baracă, făcură focul în sobă urmând să coboare și bucătăria. Rosvel și echipajul său rămaseră însă pe vas.

A doua zi, toate lucrurile de pe vasul avariat, inclusiv arborii subțiri, au fost transportate pe mal. Nu rămăseseră decât arborii de jos și *bompresul*[2]. Echipajele făceau față cu ușurință lucrărilor de pe micul vas. Butoaiele goale au fost puse sub corabie iar la jumătatea fluxului carena ei se găsea pe uscat.

Într-o săptămână, micile avarii au fost reparate și vasul lăsat din nou la apă. Se descoperi astfel

---

1 *carenă*=partea care stă sub apă
2 *bompresul*=catarg înclinat de la prora corăbiei

o spărtură atât de mare în carenă încât vasul nu putea să iasă în larg.

După ce fu scoasă căptușeala de aramă, se constată că una din scânduri era deplasată și că era o spărtură prin care intra apa.

Lucrările de reparații țin ură o săptămână.

În sfârșit, totul se termină.

În cele două săptămâni, zilele scăzuseră mult. În dimineața când se terminară reparațiile, golful cel mare se acoperise cu gheață. Vântul se pornise și valurile sparseră gheața, însă, în apropierea stâncilor aceasta era atât de groasă, încât putea ține greutatea unui copil mai măricel. Icebergurile fuseseră împinse departe spre Miază-Noapte, dar, cu cât nopțile deveneau mai reci, cu atât mai multe câmpuri de ghiață apăreau în jurul insulelor. Acum, marinarii trebuiau să se teamă în primul rând de aceste câmpuri de ghiață.

Peste încă o zi, vasul lui Daget era complet gata de plecare, fapt ce-l bucură mult pe Rosvel. Cu toate că era către seară, Rosvel stăruia să ridice ancora imediat, însă Daget se opuse, prezentând mai multe argumente temeinice pentru amânarea plecării.

În primul rând, nu era vânt. Rosvel propunea ca vasele să fie remorcate până la jumătatea golfului, însă Daget obiectă că oamenii sunt istoviți de muncă și că trebuie să se odihnească. Avantajul remorcării vaselor în golf era că ar fi fost în afara cojii de ghiață ce se forma în fiecare noapte lângă coastă, dar care se rupea și era împrăștiată de valuri imediat ce vântul începea să sufle.

Rosvel nu se lăsă însă convins de nici un argument şi hotărî să-şi remorcheze vasul în golf, lăsându-l pe Daget de capul lui.

Înapoindu-se la bordul vasului său, Rosvel îşi adună oamenii şi, arătându-le situaţia, îi puse să aleagă dacă să coboare bărcile imediat sau nu? Oamenii hotărâră să le coboare, dar, ca să nu obosească, numiră carturi.

Rosvel stăruia să remorcheze corabia la o depărtare de o leghe de port, dincolo de linia imaginară dintre cele două capuri, pentru că era mare pericolul îngheţurilor în bazinul de forma unei seceri. Această manevră se putea executa în câteva ore şi chiar mai repede, dacă le venea în ajutor vântul. Oamenii rămaseră perfect mulţumiţi de această lămurire.

Când vasul se mişcă din loc, Rosvel simţi de parcă o piatră îi căzuse de pe inimă. O barcă mergea înainte, remorcând încet vasul. Pânzele nu stricau, dar nici nu ajutau. Când Rosvel ajunse în dreptul celuilalt vas, numai căpitanul Daget era pe covertă. Acesta îi ură noapte bună şi-i spuse că, a doua zi, dis-de-dimineaţă, va porni şi el la drum.

Era întuneric şi Rosvel distingea cu greu stâncile din jur. Gerul se întetea. După puţin timp, oamenii se plânseră că apa îngheaţă pe lopeţi. Începu a se îndoi că va izbuti să ducă la bun sfârşit maneva plănuită. Pe apă apăru o pată mare de grăsime, pe care barca trebui s-o taie. Din fericire, un vânt uşor începu să bată, vasul ridică pânzele şi în scurt timp putu fi scos dincolo de

linia dintre cele două capuri. Oamenii au fost trimiși la culcare, iar secunzii au primit ordin să facă de cart, cu schimbul.

Cu un ceas înainte de revărsatul zorilor, al doilea secund îl trezi pe Rosvel, potrivit ordinului primit. Atmosfera era liniștită când Gardiner urcă pe punte. Era un ger grozav. Pe manevre și pe pereții vasului, cât ajungea apa, se formase gheață. Din fericire, noaptea fusese liniștită, astfel că stropii valurilor nu căzuseră pe vas și nu se formase prea multă gheață. Încercând-o cu un cârlig special, Rosvel constată că în jurul vasului era un strat subțire, de vreo șase centimetri. Acest fapt îl îngrijoră pe Rosvel, care aștepta cu nerăbdare să se lumineze de ziuă ca să afle în ce situație se găsește Daget.

Când se revărsară zorile, constată că în bazinul dintre cele două capuri ghiața ținea greutatea unui om. Daget și oamenii săi ieșiseră la lucru, tăind ghiața. Se sculaseră, probabil, cu mult înainte de a se lumina de ziuă, pentru că vasul se și găsea în golf la o distanță de vreo două sute de metri de intrarea în port.

Din fericire pentru Daget, începu să bată un vânt destul de puternic. În golf se formară valuri care rupeau gheața. Punând pânzele, Daget începu să se strecoare printre sloiuri și către amiază se apropie de vasul lui Rosvel.

Gardiner ieși în ajutorul lui Daget împreună cu oamenii săi. Când valurile începură să spargă gheața, se întoarse pe vasul său și porunci să se

ridice pânzele, aşteptând cu nerăbdare momentul favorabil pentru a ieşi în larg. În sfârşit, corabia se puse în mişcare, Daget îl urmă pe Rosvel.

Seara, coborând în cabină să se odihnească puţin după o zi şi o noapte, Rosvel spuse:

— Lăsaţi vasul să meargă înainte, am pierdut destul timp degeaba. Sculaţi-mă imediat dacă se iveşte vreo primejdie.

Gasard răspunse: „am înţeles", îşi încheie bine mantaua şi, ca să-şi alunge somnul, se duse să mai stea de vorbă cu Stimson, care era în cart. N-apucaseră să intre în vorbă, când observatorul strigă:

— Cârmeşte la dreapta! În faţă sunt gheţuri!

— Gheţuri? Aici, în golf? strigă Gasard şi fugi pe proră. Nu m-am aşteptat! Unde sunt gheţurile, Smith?

— Acolo, în direcţia din care bate vântul! Un bloc uriaş, ca ăla care „pusese mâna" pe „Leul" al doilea. Blocul ăsta ar fi în stare să scoată toată zeama din noi, mai abitir decât un bucătar dintr-o lămâie!

Gasard se uita trist la blocul de gheaţă, pentru că nădăjduise că, în timpul cartului său, va izbuti să scoată vasul în larg. Dar sloiurile se apropiau vertiginos de trecătoare, ameninţând să taie ieşirea celor două vase din golf.

Vasul lui Daget venea, la mică distanţă, în urma vasului camaradului său, cel mai bun semn că acest navigator cu experienţă nu întrevedea nici o posibilitate de întoarcere.

Răsărise luna, și toate din jur se vedeau, acum, mai clar. Gasard îl strigă pe Daget și întrebă ce-i de făcut.

— Căpitanul e pe covertă? întrebă Daget, a cărui corabie se găsea în timpul acela în dreptul vasului lui Rosvel, în partea din care bătea vântul. Dacă nu e, vă sfătuiesc să-l sculați numaidecât.

Sfatul lui Daget fu ascultat.

Când Rosvel urcă pe punte, Daget i-o și luase luase înainte.

— Garner, strigă Daget, n-avem timp să ne sfătuim! Înaintea noastră marea e liberă de gheţuri. Trebuie să mergem înainte, altfel gheţurile ne vor împinge în bazinul dintre capuri. Eu o iau înainte, dacă vrei, poţi să mă urmezi.

Rosvel dădu numaidecât dispoziţiile necesare.

Amândouă vasele înaintau. Oamenii de pe ambele corăbii ieșiseră pe covertă. Nu se dăduse nici un ordin, nu se produsese nici un zgomot care să le fi atras atenţia și, totuși, toţi oamenii din cabine aflaseră, deodată, că-i amenință o primejdie mare.

Într-adevăr, primejdia îi amenința! Vasele trebuiau să navigheze de-a lungul acestei coaste, care părea îmbrăcată în platoșă și unde, nu demult, se încălzeau la soare focile. Pe o distanţă de aproape o leghe, gheţurile nu permiteau să te depărtezi de ţărm decât pe maximum două sute de metri. Mai departe acesta făcea o cotitură spre Miază-Zi și puteai nădăjdui că vei ieși în larg. Un flux puternic izbea, valurile intrau, cu urlet asurzitor, în văgăunile de pe mal. Marinarii umblaseră pe acolo

deseori cu bărcile, de aceea, știau că marea e adâncă în partea aceea, chiar lângă stânci.

Nimeni nu scotea o vorbă. Toată lumea se uita cu încordare înainte. Din când în când, întorceau capul, privind pupa, așteptând ca, dintr-o clipă în alta, câmpul de ghiață să se izbească de partea de sub apă a capului. După puțin timp se auzi probabil pe o rază de o milă, un zgomot îngrozitor și trosnet de gheață.

Căpitanii nu pierdeau timpul degeaba. Imediat ce începuseră gerurile, pe fiecare vas, în partea de sus, se făcuse câte o cabină din acelea pe care marinarii le numesc „cuiburile de cocori". Acum, în aceste cuiburi, au fost trimiși secunzii celor două vase ca să vadă ce se petrece în partea în care bătea vântul.

Aproape în același timp, amândoi secunzii strigară căpitanilor să facă manevră de întoarcere pentru că un uriaș câmp de gheață se apropie de vase și le va strivi.

Trebuiau luate grabnice măsuri, fiecare comandant dădu dispozițiile sale.

Rosvel îndreptă vasul în contra vântului, valurile nefiind atât de puternice ca să împiedice această manevră.

Daget, dimpotrivă, profită de vânt și merse înainte.

Peste vreo zece minute, cele două vase erau la o distanță de zece mile unul de altul.

Navigând în zig-zag, Rosvel se depărtă curând de stânci cu o milă întreagă, în partea în care sufla vântul, apropiindu-se atât de mult de alt

câmp, încât putu să-l examineze amănunţit, observând şi direcţia în care mergea. Pentru a vedea cât mai bine urcă în „cuibul de cocori". Luna revărsa o lumină clară şi cerul era senin. La Răsărit, pe o distanţă de vreo două mile, strălucea gheaţa, dar nu erau sloiuri răzleţe, îngrămădite unele peste altele, ci o masă uriaşă şi compactă. Nopţile erau geroase şi marea se acoperea în întregime cu gheaţă. Rosvel nu se îndoia că sloiuri de ghiaţă răzleţe, sfărâmate de valurile mării, se transformaseră, sub acţiunea gerului, într-un singur câmp de gheaţă. Deşi vântul ce sufla venea din ţări calde, gerul era atât de aspru, încât Rosvel, pe jumătate degerat, coborî repede din „cuibul de cocori" şi îşi chemă secunzii ca să se consfătuiască cu ei.

— Domnule căpitan, spuse Gasard, mi se pare că n-avem de ales, suntem înconjuraţi din toate părţile de gheţuri şi, până dimineaţă ar trebui să stăm pe loc. Poate că pân-atunci se va produce vreo schimbare de care am putea profita. Altfel, trebuie să ne împăcăm cu gândul că vom petrece iarna aici.

Aceste cuvinte au fost spuse cu calm şi judecată. Era clar că Gasard era ferm convins că nu există altă ieşire.

— Uiţi, domnule Gasard, răspunse Rosvel, că la Apus există, probabil, o trecătoare prin care am putea să ne strecurăm în mare. Căpitanul Daget s-a îndreptat în direcţia aceea şi nu se mai vede. Trebuie să-l urmăm.

— Foarte bine, domnule căpitan, ştiu şi eu asta şi poate că aveţi dreptate. Numai că am văzut de

sus că și în partea aceea strălucesc ghețuri care se întind dincolo de insulă. Le-am văzut bine și nu mă înșel .

— Gasard, în partea aceea au fost ghețuri întotdeauna. Ai zărit, probabil, icebergurile pe care le-am văzut și noi toată vara în acea parte. Aceasta nu dovedește însă că n-am putea trece pe acolo, mergem destul de repede de-a lungul câmpului de gheață. Mi se pare numai că prora s-a afundat mult. Dumneata ce spui despre asta, Gasard?

— E foarte simplu, domnule căpitan, gheața apasă peste ea. Cred că s-au format câteva tone de gheață la port-sart-uri.

O examinare a vasului confirmă spusele lui Gasard. Rosvel își dădu seama că nu-i timp de pierdut și porunci să se pună cât mai multe pânze.

În vreme ce pe vas se ținea sfatul, un imens câmp de ghiață se desenă clar la Apus. Astfel, existența unei trecători în partea aceea deveni foarte problematică. În același timp, se formă pe neașteptate o trecătoare spre Miază-Noapte, care, după părerea lui Rosvel, era destul de lată. Vasul execută greoi o manevră de întoarcere și, după ce parcurse o milă, intră în acea trecătoare.

La început, totul era bine. Părea că trecătoarea se lărgește din ce în ce, iar corabia înainta, împinsă dintr-o parte de vânt. Aceasta nu dură însă mult, pentru că trecătoarea se înfundă.

Rosvel voi să se întoarcă, dar nu mai putu. Uriașul câmp de gheață începu să se învârtească

---

1 *port-sart*=platformă pe bordajul lateral al navei

în jurul centrului său, dar era împiedicat de un câmp vecin, care, la rândul lui, se izbise de stânci. Rosvel își dădu seama numaidecât că, în clipa de față, nu poate întreprinde nimic. Dădu ordin ca velele să fie strânse, aruncă ancorele în gheață și își conduse vasul într-un fel de baie, unde, cel puțin n-ar fi fost în primejdie de a fi strivit.

În acest timp, Daget muncea ca o albină. Ocolise capul și se bucura la gândul că va trece prin fața tuturor stâncilor și va ieși în larg, când câmpuri imense de ghiață, strălucitoare îi tăiară drumul pe neașteptate, astfel că nu mai putea înainta. Execută o manevră de întoarcere, ca să meargă înapoi. Dar pe proră se formase o mare cantitate de gheață, mai mare încă decât pe vasul lui Rosvel și-i era greu să mai meargă contra vântului. De vreo câteva ori vasul se opri de tot. Atunci, oamenii erau siliți să spargă ghiața cu topoarele și vasul devenea mai ușor, dar se pierdea un timp prețios.

Când Daget hotărî să se întoarcă, constată că și aici drumul îi e tăiat de ghețurile care se uniseră cu stâncile. La miezul nopții, s-au fixat carturile, oamenii disponibili fiind trimiși la culcare. Nu exista un pericol deosebit, pentru că se întâmplă deseori ca un vas să fie înconjurat de ghețuri.

În sfârșit, veni dimineața, geroasă și tristă. Corăbiile erau una în văzul celeilalte. Rosvel văzu primejdia ce amenința pe Daget, iar acesta își dădu seama de grava situație a vasului lui Gardiner.

Erau la o depărtare de o milă unul de altul, dar situația „Leului" al doilea era mult mai critică,

el se găsea la marginea unui câmp de gheață, care se mișca mereu.

Îndată ce văzu primejdia ce-l amenința pe camaradul său, Rosvel hotărî să-i vină în ajutor. Examinând gheața din jurul vasului său și convingându-se că totul e în regulă, strigă pe nume șase marinari, le dădu ordin să mănânce ceva cald, apoi să-l însoțească.

Douăzeci de minute mai târziu, Rosvel mergea pe ghiață cu oamenii săi. Fiecare marinar luase un topor și alte scule de care ar fi putu avea nevoie. Era greu să înaintezi. Suprafața gheții era aproape perfect netedă și acoperită cu un strat gros de zăpadă înghețată.

— Fâșia de apă dintre ghețuri și stânci e mult mai îngustă decât am crezut, spuse Rosvel către Stimson, nedespărțitul său însoțitor. Mi se pare că de aici nu sunt mai mult de 100 de yarzi.

— Așa-i, domnule. Vai, ce ger! Gâfâi ca o balenă! Dar știți, domnule căpitan Garner, gheața va tăia vasul în două înainte ca noi să ajungem până la el. Uitați-vă, domnule, sloiurile sunt lângă stâncă și se apropie mereu de ea!

Rosvel nu răspunse. Vasul era într-o situație mai gravă decât crezuse. Înainte de a se apropia de țărm, nu-și dăduse seama de forța extraordinară cu care câmpul de ghiață apăsa asupra stâncilor. Frânturi de ghiață, ca niște ființe vii, urcau pe țărm. Din când în când, sloiuri uriașe se desprindeau din câmpul care înainta și mai repede. Urmau minute parcă de repaus, când existau speranțe că vasul va scăpa.

— Uitați-vă, domnule! strigă, deodată, Stimson. Vasul a fost târât înainte dintr-odată pe o distanță de vreo cincizeci de metri. Cred că e foarte aproape de stânci!

Grupul de marinari se opri, toți înțeleseră că nu mai au de ce să se grăbească. Vedeau că vasul e la vreo două sute de metri depărtare de stânci și așteptau clipa în care se va face țăndări.

Dar, spre uimirea tuturor, corabia n-a fost prinsă între ghețuri și stâncă. Susținută de sloiuri, începu să se ridice și, aproape fără nici o avarie, se pomeni pe un platou stâncos. Nici un om nu coborî de pe ea, iar corabia stătea, liniștită, pe țărm, la șase metri deasupra nivelului mării, pe o stâncă netezită de valuri. Dacă lucrurile se opreau aici, se putea spera că, în timp, vasul va putea fi lăsat din nou la apă și chiar să ajungă în America.

Mișcarea ghețurilor însă nu se opri. Sloiurile veneau mereu, îngrămădindu-se unele peste altele, până când un munte de gheață fu aruncat pe țărm. Rosvel și oamenii săi se cățărară pe mal cu mare greutate.

Când se apropiară de nefericitul vas, acesta era acoperit cu totul de sloiuri. Catargurile fuseseră frânte, pânzele rupte, bordurile găurite! Din vas nu mai rămăsese decât o grămadă de lemnărie bună pentru foc sau pentru construirea unei mici bărci!

Toate se petrecuseră în zece minute. Cât de evidentă era nimicnicia omului față de marile forțe ale naturii! Marinarii de pe amândouă vasele erau albi ca varul, dându-și seama de neputința lor,

Echipajul vasului avariat se salvă până la ultimul om. Mișcarea ghețurilor era pe atât de înceată și de progresivă, pe cât era de inevitabilă. Oamenii s-au salvat numai cu hainele de pe ei. Tot avutul lor fiind îngropat sub muntele de ghiață, care atingea, acum, o înălțime de vreo doisprezece metri.

— Știi, Garner, spuse Daget, neputând să-și ia ochii de la vasul distrus, dacă mi-ar fi spus cineva că s-ar putea întâmpla așa ceva, n-aș fi crezut!

— Domnule căpitan Garner, domnule căpitan Garner! spuse repede Stimson. Trebuie să ne grăbim spre vasul nostru. E în pericol. A fost împins spre cap și poate fi aruncat pe el, dacă nu pornim imediat într-acolo!

Stimson avea dreptate. Din motive nelămurite, un câmp de gheață pornise repede spre intrarea în golful principal. Cauza era, probabil, că un câmp interior trecuse peste partea din apă a canalului, târând câmpul învecinat după el. Daget și câțiva oameni din echipajul lui au rămas să vadă ce pot salva de pe vasul distrus. Ceilalți fugiră spre capul spre care era împinsă corabia lui Rosvel.

Peste o jumătate de ceas, Rosvel și oamenii care îl însoțeau ajunseră pe drumul de sus la baracă. Vasul lui se găsea la mai puțin de o jumătate de milă depărtare de acel loc, apropiindu-se din ce în ce, împreună cu câmpul exterior de gheață. Deocamdată, nu suferise nici o avarie. Spațiul liber în care se afla vasul nu se micșorase; dimpotrivă, se mărise, astfel că, acum, era ușor să execuți o manevră de întoarcere, ajutat de pânze. Nu puteai

însă ieşi din bazinul acela, care n-avea nici o singură crăpătură prin care să te strecori.

Vasul aruncase ancora în acel bazin, în gheaţă, în partea din care sufla vântul. Marinarii rămaşi pe bord se uitau, îngrijoraţi, la oamenii de pe ţărm, care, la rându-le, urmăreau mişcările vasului.

Situaţia marinarilor devenea critică. Era aproape ora douăsprezece şi la umbră era un ger aspru. Soarele lumina gheţurile, dar razele lui erau oblice şi nu încălzeau deloc. Cât cuprindeai cu ochiul de pe înălţimea capului, totul, afară de o parte a golfului mare, era acoperit de gheaţă. La Sud, în jurul ieşirii din golf, era un şir de icebergur uriaşe, ca nişte străjeri gata să oprească pe orice îndrăzneţ. Vântul scăzuse, valurile se potoliseră şi gheţuri noi se formau în golf, lucru care se vedea dintr-o linie strălucitoare premergătoare înaintării neîncetate a câmpului de gheaţă.

Daget ajunse la baracă cu o oră înainte de apusul soarelui. Izbuti să taie în ghiaţă un coridor până la uşa cabinei vasului avariat, de unde nu era greu să cobori în partea de jos a „Leului de mare". Fiecare îşi luă lucrurile: haine, tutun, rom, unele alimente, aşternut; nimeni nu se mai gândi la grăsime sau la piei.

În acest timp, Rosvel se înapoie pe vasul său, care se tot apropia de cap. Când Daget i se alătură, această mişcare mai continua. Oamenii de pe vasul avariat rămaseră în baracă, unde făcură

foc și își lăsară lucrurile. Apoi, luând cele două osii cu roți, cu care vânaseră, se întoarseră la vas.

Cei doi căpitani se consfătuiră, invitându-i și pe secuzi. Era absolut necesar ca vasul celălalt să fie salvat. Era clar că o mare primejdie îl amenința. Un câmp de ghiață îl împingea spre partea cea mai periculoasă a capului Gasard. O singură împrejurare l-ar mai fi putut salva: în jurul corăbiei mai era un spațiu liber de ghețuri, care se micșora din ce în ce, sub presiunea stâncii. Se punea problema: ar putea vasul, manevrând în acest spațiu, să înainteze spre Sud, încât să ocolească extremitatea sudică a zidului ce apăra portul? Deocamdată, spațiul liber nu era prea mare. Se întindea însă pe o distanță destul de însemnată în acea direcție. Dacă acest spațiu nu s-ar acoperi cu ghețuri înainte ca vasul să ajungă la punctul arătat, salvarea „Leului de mare" ar mai fi posibilă.

Gardiner trimise o parte din oameni cu ferăstraie la locul amintit. Stratul de gheață avea o grosime de vreo doisprezece centimetri, astfel că lucrul avansa repede. Gasard nu se mulțumi să facă un canal în spatele stâncii, ci îl continuă până în port, spre locul unde vasul stătuse ancorat în vară.

Pe măsură ce soarele cobora spre orizont, situația se înrăutățea. Corabia era împinsă spre stânci cu atâta putere, încât Rosvel își dădu seama că nu se mai poate pierde nici o clipă. Cablurile ancorelor au fost tăiate, și vasul a executat o manevră de întoarcere. Distanța între câmpul de

gheață și partea din apă a capului nu era, acum, mai mare de treizeci de metri și se micșora mereu, iar spațiul liber era cel din jurul vasului și de la linia țărmului. Vasul coti în primul din aceste bazine și oamenii își ținură răsuflarea. „Leul de mare" ajunse repede la intrarea în trecătoare, care se îngustase la optsprezece metri. Vergile erau cât pe-aci să atingă stâncile, dar vasul izbuti, totuși, să treacă și capetele de otgoane au fost aruncate oamenilor de pe gheață, care-l traseră în portul înghețat.

Când se văzură scăpați de pericol, cel puțin de cel al ghețurilor, oamenii au strigat de trei ori „ura". Se înnopta și toată lumea s-a grăbit să se odihnească.

Întâlnirea celor doi căpitani, a doua zi dimineață a fost tristă. Singura speranță a înapoierii acasă era că înainte ca ghețurile să se prindă de țărm câmpul de gheață, împins de curenți, va ieși din golful cel mare. Dar golful se acoperise cu gheață aproape în întregime și era greu ca această speranță să se realizeze.

— Cel mai inteligent lucru pe care l-am putea face, spuse Gardiner, ar fi să pregătim cât mai repede tot ce ne trebuie ca să ne petrecem iarna aici. Dacă, însă, am putea pleca, n-ar mai avea importanță că am muncit degeaba.

— Ai dreptate, răspunse Daget, îngândurat. Și-acum, Garner, uite ce mi-a trecut prin gând pe când veneam încoace: vasul meu are o mulțime de piei, iar vasul dumitale are multă grăsime. Ce ar fi dacă am scoate o parte din grăsimea dumitale?

În felul acesta, s-ar face loc pentru piciile mele. Cred, că, într-o săptămână, băieții mei le-ar cără aici.

— Căpitane Daget, din cauza acestor pici ale dumitale am dat de bucluc.

— Dar gândește-te că, la greutate egală, piciile sunt mult mai scumpe decât grăsimea.

Rosvel zâmbi și bombăni ceva supărat. Se gândea la tristețea și deznădejdea care o va cuprinde pe Mary din cauză că el nu se va înapoia la termenul hotărât. Gândul acesta îl chinuia, dar, probabil, s-ar fi chinuit și mai mult dacă ar fi știut că Mary nu se va lăsa pradă deznădejdii și că nu-i va fi dor de el. Mângâindu-se oarecum la acest din urmă gând, Rosvel începu să cugete la situația și la nevoile lui actuale.

Părea că Daget n-avea grijă decât de piciile lui, pe care voia să le pună la adăpost înainte de a începe să ningă. Rosvel nu știa cum să-l refuze, dar Stimson îi veni în ajutor:

— Lăsați-l să le aducă aici! spuse Stimson, respectuos și serios. El nu va putea să le așeze la noi în cală, cel puțin pentru iarna ce vine. Dar ne-ar prinde foarte bine să căptușim cu ele pereții barăcii.

— Prin urmare, Stephen, crezi că vom rămânea peste iarnă aici?

— Suntem toți în mâna lui Dumnezeu și, cum va voi El, în înțelepciunea Lui, așa va fi soarta noastră. În orice caz, domnule căpitan, e mai bine să ne pregătim cât mai repede pentru iarnă. Cred că ne-am simți cu toții mai comod în baracă decât

pe vas. Acolo am avea mai mult loc și am putea să facem focul trebuincios, doar să ne ajungă lemnele.

— Asta-i nenorocirea, Stephen. De unde să luăm lemne ca să ne ajungă măcar pentru un singur foc pe zi, toată iarna?

— Să facem economie și să ne încălzim printr-o muncă oarecare. Am iernat odată în condiții ca acelea de aici și știu ce se face în asemenea cazuri. În primul rând, oamenii trebuie să fie cât mai curați. Vai de cel murdar, când e frig! și trebuie să se spele cu o apă cât mai rece; iată ce cred că trebuie făcut ca să nu-ți fie frig.

— Cred că ceea ce spui e binevenit, răspunse Rosvel, am să țin seama de cuvintele dumitale. Avem destule sobe, una e chiar în baracă, mare și bună, mai este câte una în fiecare cabină și, în sfârșit, două de bucătărie. Numai să ne ajungă combustibilul!

— Dar vasul distrus, domnule? Dacă-l spargem, avem lemne pentru toată iarna.

Rosvel nu-i răspunse, dar îl privi lung pe Stimson. Nici prin gând nu-i trecuse să spargă corabia pentru lemne și socotea că, probabil, lucrul acesta nici nu s-ar putea face. În primul rând, s-ar opune Daget, atâta timp cât mai avea o cât de mică speranță de a-și lăsa din nou vasul la apă. Dar nevoia e nevoie și când se va pune problema ce vas să fie spart pentru lemne firește că și Daget va trebui să se supună împrejurărilor.

Marinarilor de la Martha's Vineyard li s-a dat de înțeles că n-ar fi rău să transporte tot ce se

poate de pe vasul sfărâmat, în baracă. Zilele scădeau tot mai mult, iar distaţa până la vasul distrus era atât de mare, încât nu se puteau face mai mult de două drumuri pe zi. Corabia stătea aproape drept, susţinută de frânturile câmpului de ghiaţă. Sloiuri uriaşe se găseau pe vas şi se îngrămădeau deasupra lui. Aceste sloiuri constituiau un fel de acoperiş care-l apărau de vânt.

Poziţia barăcii era incomparabil mai bună. Înălţimile ce se întindeau de-a lungul întregului cap şi mai departe, spre Apus, o apărau de vânturile îngheţate iar razele calde ale soarelui, atâtea câte erau ele într-un ţinut polar, căzeau pe ea şi pe stâncile din jur. Era încă frumos şi cald, încât era plăcut să lucrezi pe terasa de sub baracă şi chiar să stai la soare, în orele de după amiază. Iarna glumea, deocamdată.

Una din primele griji ale lui Rosvel a fost transportul alimentelor de pe vasul avariat. Fiecare avea alimente numai pentru un an, iar jumătate din ele se şi consumaseră, şi, anume, carnea sărată care constituie baza proviziilor alimentare ale unui vas. În afară de acestea mai erau câteva butoaie de făină, o cantitate suficientă de cartofi, multă ceapă, câteva butoaie de mălai, un butoi de castraveţi acri, o jumătate de butoi de varză la saramură, un butoi întreg de sirop de zahăr, apoi o cantitate mică de vin şi rachiu (numai pentru bolnavi), şi un stoc considerabil de ceai şi cafea.

Înainte de terminarea transportului acestor alimente, Rosvel nici n-a vrut să audă de transmutarea pieilor de focă.

În aceste zece zile, imediat ce se încălzea vremea, Daget propuse încetarea transportării alimentelor, nădăjduind că nu va fi nevoie să rămână peste iarnă pe insulă.

Când Daget făcu această propunere și a doua oară, Rosvel îl duse pe o stâncă de vreo nouăzeci de metri și-i arătă că, în jurul insulelor, sunt atâtea gheţuri încât nu le poţi cuprinde cu ochiul. Atâta timp cât această mulţime de gheţuri nu va fi sfărâmată de valurile mării și nu se va topi sub influenţa razelor soarelui, nu putea fi vorba să iasă în larg nici vasul lui Rosvel, necum cel aruncat pe ţărm.

— Și chiar dacă această cantitate de gheaţă s-ar topi până la ultima bucăţică, continuă Gardiner, nici atunci vasul dumitale n-ar fi în stare să navigheze. Nici la cel mai bun șantier din America nu s-ar găsi suficient material pentru construirea săniei necesare corăbiei dumitale. N-am mai auzit ca un vas să poată fi coborât în mare pe verticală, de la o înălţime de șase metri.

— Nu știu, răspunse Daget, încăpăţânat. În ziua de azi se fac lucruri de-a dreptul imposibile. Am văzut, de pildă, cum un rând întreg de case de cărămidă a fost așezat cu ajutorul macaralelor, iar o altă casă a fost coborâtă de pe o colină care avea peste șase metri înălţime. Căpitanul Roger a scos, nu demult, din apă o fregată întreagă. Ceea ce s-a făcut odată, se mai poate repeta. Nu depun armele până nu încerc toate mijloacele.

— Înţeleg, căpitane Daget, răspunse Rosvel. Toată lumea știe că eşti un om foarte energic, numai

că, în cazul de față, energia dumitale nu te va putea ajuta. Nici căpitanul Roger, nici altcineva n-ar putea să lase din nou la apă vasul dumitale dacă n-ar avea mijloacele necesare.

— Crezi că vara ar fi așa de greu să găsești pe vas lemnărie pentru construirea unei sănii? întrebă Daget. Uită-te, vasul stă drept ca o biserică și n-ar fi așa de ușor să pui bârne sub el.

— E adevărat că-i ușor, dar e greu ca aceasta să ajute. Nu, dragă Daget, nici nu te gândi la asta. Încărcătura însă o poți depozita în baracă. La Rio ai putea să *navlosești*[1] un vas și să te înapoiezi aici ca s-o ridici.

Daget îi aruncă repede o privire întrebătoare. Rosvel roși. Planul pe care-l propuse era ușor de executat, dar căpitanul credea că în felul acesta ar scăpa de Daget în drum spre insulele Indiilor apusene.

Discuția se întrerupse și cei doi căpitani plecară să supravegheze trasnportul proviziilor.

Baraca în care marinarii trăiseră toată vara, deși construită ca o casă, era tot baracă. Avea acoperișul trainic și impermeabil, iar pereții groși și solizi, căptușiți cu scânduri și care odinioară fuseseră vopsiți în roșu. În general, baraca era trainică, dar, aveau să vină geruri puternice, să bată vânturi aspre și aici ar fi tot atât de ușor să înghețI, ca și sub cerul liber. Trebuiau găsite mijloace care s-o transforme într-un adăpost cald de iarnă.

---

1 *a navlosi* = a închiria

Stimson, cel mai bătrân marinar din amândouă echipajele și cel mai rutinat vânător de foci ar fi putut da multe sfaturi în această privință. Fusese silit odată să petreacă iarna în apropiere de capul Horn. E drept că acolo era un ținut locuit în care creștea iarbă și copaci. Pământul Vânătorilor de Foci n-avea nici un fel de vegetație, totuși, experiența nu rămase fără folos. Capul Horn e situat aproape la 56°, iar Pământul Vânătorilor de Foci cu zece grade mai spre Sud. Clima era în amândouă regiunile aproximativ aceeași și un om care petrecuse o iarnă într-unul din ele putea prezice cum va fi o iarnă în celălalt ținut.

— Domnule căpitan Garner, spuse într-o zi Stimson, nu-i de glumit cu clima de prin aceste locuri. Nici o flotă din lume n-ar fi în stare să ne scoată de aici, până când nu revine soarele cald de primăvară și nu alungă iarna. Nu spun că nu s-ar putea tăia cu toporul drum pentru un vas așa de mic ca al nostru, numai că ar fi greu s-o faci pe gerul acesta atât de aspru. Nu, domnule, trebuie să ne pregătim de pe acum să petrecem iarna ca lumea, să facem totul cu grijă și cu socoteală.

— Cu ce ar trebui să începem, Stephen? întrebă Daget, care ascultase cu luare-aminte cuvintele lui Stimson.

— În primul rând, domnule căpitan, trebuie să dezvățăm oamenii de căldură. Prea se încinge soba asta la noi, nu-i bine. Apoi, isprăvim prea repede lemnele. Oamenii să nu se mai îngrămădească lângă mașina de gătit. Acum sunt deja

unii dintre ei care nu pleacă de lângă ea; peste vreo zece săptămâni nu vor mai fi buni de nimic. Trebuie oţeliţi şi obişnuiţi cu frigul.

— E mai uşor s-o spui decât s-o faci, spuse liniştit Rosvel.

— Să nu credeţi asta, domnule căpitan. Am văzut cum oameni slabi şi friguroşi se obişnuiau cu frigul. Înainte de toate, trebuie să le ordonaţi să facă în fiecare zi duşuri reci şi să-şi şteargă corpul cu prosoape muiate tot în apă rece. Aceasta îi va scuti de nevoia de a se îmbrăca prea gros. Da, să stea fiecare, dimineaţa, un minut sau două într-o cadă cu apă rece, lucru pe care vă sfătuiesc să-l faceţi şi dumneavoastră. Vă încredinţez că o găleată de apă vă încălzeşte mai bine decât orice flanelă. Dar, mai ales, să nu mai stea nimeni lângă sobă. Pe urmă, trebuie să spuneţi bucătarilor să bage mai puţine lemne în maşină. În dormitor nu trebuie făcut foc deloc. Dacă vom căptuşi pereţii şi vom astupa găurile cu câlţi, vom face mare economie de lemne. Dacă orânduim baraca aşa cum trebuie, încă o lună sau două vom putea face focul numai la bucătărie.

Rosvel aprobă aceste propuneri şi, dând personal pildă tuturor avu grijă de transpunerea lor în practică. Într-o săptămână, îşi dădu seama cât de folositor e să faci băi reci, să-ţi ştergi corpul cu un prosop muiat în apă rece şi să stai cât mai departe de sobă. Acolo unde pilda nu-şi făcea efectul, ajuta ironia şi ordinul. Câţiva oameni graşi şi leneşi au fost desvăţaţi să stea lângă sobă tot glumindu-se pe seama lor.

Baia se găsea în port, într-o colibă de ghiață, unde fusese adusă o pompă. În fiecare zi, iar câteodată de două ori pe zi, se făcea gaură în gheață. Efectul băilor se văzu repede: oamenii își scoaseră flanelele de lână și începură să lucreze în haine obișnuite, care, de altfel, erau calde și anume făcute pentru clima polară.

Deocamdată, nu se făcea foc în nici o sobă, afară de bucătărie. Scara, datorită flanelelor, mâncării calde și prezenței unui număr destul de mare de oameni într-o încăpere atât de mică, era posibil să nu se facă foc în soba mare.

Măsurile propuse de Stimson pentru menținerea căldurii în baracă se dovediră, curând, foarte bune. Pieile, pânzele și cea mai mare parte a manevrelor au fost aduse, pe roți, de pe vasul naufragiat. Curând căzu zăpada, din fericire la amiază ea se topea de-a lungul întregului drum, iar noaptea înghețа, întărindu-se din ce în ce. În scurt timp, drumul se bătători și deveni posibil transportul cu săniile, ceea ce era mai ușor și mai comod.

Daget mai discută chestiunea pieilor, considerându-le încă drept încărcătură, dar, în cele din urmă nevoile l-au făcut să cedeze. Pereții au fost căptușiți cu patru-cinci rânduri de piei. Pe dinăuntru, Stimson le acoperi cu pânze întinse, prinse cu scoabe. Au fost căptușiți cu pânze nu numai pereții, ci și tavanul, în amândouă încăperile, iar unele au fost atârnate cu atâta măiestria, încât s-au transformat la ferestre în perdele călduroase și comode, dacă nu chiar și frumoase. Stephen nu se mulțumi numai cu atât; după sfatul lui, Rosvel

porunci să se facă obloane, fapt care-i îngădui să economisească o însemnată cantitate de lemne.

Au fost aduse lemne de pe vasul distrus și cele care fuseseră aruncate pe țărm au fost acum adunate cu grijă și așezate lângă ușa de intrare. Între baracă și stânci se formă un fel de curte și Rosvel visa să o curețe de zăpadă și gheață, dar aceasta se dovedi tot atât de imposibil, ca și topirea unui ghețar. Gospodăros cum era, Stephen puse pânzele de rezervă, groase și dese, pe acoperiș, și le întinse deasupra spațiului dintre baracă și stâncă formând astfel un fel de galerie pe care plimbarea era plăcută.

Primele două luni trecură repede. Noutatea situației îi amuza pe toți și, înafară de aceasta, au mai fost terminate câteva lucrări în urma cărora baraca rece deveni o locuință călduroasă și aproape comodă. Zilele scăzuseră, iar nopțile crescuseră. Soarele apărea doar pentru câteva ore și aproape se ridica deasupra orizontului nordic. Frigul se întețea, dar vremea era încă schimbătoare, cu toate că dezghețuri nu mai erau și termometrul arăta —19° până la —22°. Totuși, oamenii simțeau că s-au mai obișnuit cu frigul și-l suportau mai ușor decât și-ar fi închipuit. Acest frig era neobișnuit pentru cei care erau de fel din New-York și Noua Anglie, unde iernile cu asemenea geruri sunt rare, chiar dacă uneori țin destul de mult.

Curând, căzu zăpadă multă, dar nămeții din jurul barăcii erau atât de mari încât oamenilor le venea greu să iasă la plimbare. Erau și locuri unde zăpada nu se ținea de fel și aceasta era

terasa de sub baracă, deschisă pentru vântul de Apus ca și pentru cel din Răsărit și care-o mătura de la un capăt la altul. Zăpada nu se ținea nici pe platoul ce ducea spre vasul naufragiat, dar pe drumul de sanie, da. Aici erau locuri unde se formau troieni și oamenii erau siliți să-și facă drum cu ajutorul lopeților. Faptul avea și o latură folositoare deoarece contribuia la menținerea sănătății, chiar dacă oamenii munceau de două ori mai puțin decât la o temperatură normală.

În tot acest timp, Daget nu-și socotea vasul ca fiind pierdut definitiv, deși îngăduise să se ridice o parte din manevre. Aproape în fiecare zi venea cu un nou plan pentru lansarea la apă, dar toți cei care-l auzeau erau încredințați de imposibilitatea acestui lucru.

Coverta vasului fusese curățată, și intrarea care ducea în cabina cea mare, în cală și în cabina de la proră era perfect liberă. Dar „Leul de mare" de la Martha's Vineyard era prins într-un uriaș toc de gheață. Câteva lemne și soba de gătit mai erau pe vas. Daget o transportase în cabină și se ducea acolo, deseori, pentru câteva ore, însoțit de doi-trei oameni. Ca să justifice o astfel de repartiție a forțelor, spunea că, în felul acesta, în baracă rămâne mai mult spațiu. Ceasuri întregi se plimba încolo și încoace pe punțea vasului său, furat de cele mai irealizabile vise în legătură cu înapoierea acasă.

Pe Rosvel Gardiner îl îngrijora însă combustibilul. Mare parte din lemnele aduse de acasă fuseseră întrebuințate la soba de gătit și în cea din

baracă. Oricât de mare era stocul, scăzuse simţitor şi, după socoteala lui, lemnele puteau să ajungă abia pe jumătate din timpul ce urmau să-l petreacă pe insulă. Era o chestiune la care trebuia să se gândească serios. Fără combustibil nu se putea trăi.

— Căldura trebuie menţinută, spunea Stimson deseori, altfel nici cel mai tare dintre noi nu va apuca vara. Avem destulă cafea şi cafeaua încălzeşte mai bine decât orice rachiu sau wisky. O cană de cafea caldă dimineaţa face mai mult decât o flanelă.

— Din fericire, avem multă cafea şi mult zahăr. Aceste alimente le-am luat în cantitatea cea mai mare.

— Aşa-i, dar cafeaua trebuie s-o bei caldă, pentru că numai atunci e folositoare, şi ca s-o bei caldă, trebuie să ai lemne.

— Mi-e teamă că lemnele se vor isprăvi la jumătatea iernii, bine că am luat multe. Celălalt vas a luat mai puţine decât ar fi trebuit să ia pentru o călătorie atât de lungă.

— Domnule căpitan, cred că ştiţi ce trebuie să faceţi. Oamenii nu pot trăi fără mâncare caldă, iar dacă vasul de la Martha's Vineyard are puţine lemne, trebuie să-l folosim pe el.

Rosvel îl privi cu atenţie pe Stephen, care, a doua oară, îi pomenea despre aceasta.

— Aşa vom face, îi răspunse, numai că nu ne va fi uşor să-l convingem pe Daget să accepte.

Discutase cu Daget de multe ori această problemă, dar marinarul de la Martha's Vineyard socotea

propunerea ca o jignire personală. Niciodată neînțelegerea dintre cei doi căpitani nu fusese mai mare ca acum.

Daget îi răspundea, de fiecare dată, cu hotărâre:

— Oricine se atinge de vasul meu, cu ferăstrăul sau cu securea, îmi va fi dușman. Destul a suferit de pe urma ghețurilor, nu voi îngădui să fie distrus cu totul. Și părerea lui rămânea neschimbată. E drept, ghiața îl împiedica să-i vadă toate distrugerile, dar, nici un om care se pricepea cât de puțin la mecanică și cunoștea și puținele mijloace de pe insulă, nu se putea îndoi nici o clipă de faptul că planurile lui Daget erau absurde și obsesive.

Dar, nu numai căpitanul era de această părere, ci și oamenii săi o împărtășeau întrucâtva. Se spune că acolo unde sunt mulți sfătuitori e și multă înțelepciune, dar nu e mai puțin adevărată și teza opusă, aceea că acolo poate fi și multă prostie. Oamenii simt nevoia să se susțină unii pe alții, atât în adevăr cât și în rătăciri. Un om singur n-ar îndrăzni să-și spună aiurelile în gura mare, dar le propovăduiește când se simte sprijinit.

Așa ceva se petrecea cu Daget și cu oamenii lui. Rosvel observase mai demult că aceștia erau însuflețiți de un fel de spîrit de partid și că urmăresc cu invidie succesele camarazilor săi. Acest spirit sporise de la naufragiul vasului și acum se întărea și mai mult. Se observa o dușmănie, se făceau aluzii cu două înțelesuri. Se părea că marinarii de la Martha's Vineyard vor să stea separat.

De fapt toate acestea puteau să nu fie nimic grav, ci doar o expresie a deznădejdii lor. Daget îngăduise să fie transportată în baracă doar o parte din alimente, însă destule mai rămăseseră la bord. După toate aparențele, faptul n-avea nimic dușmănos, probabil Daget voia să stea mai mult pe vasul său schilodit și aceasta era de înțeles.

Atâta timp cât o parte din echipajul vasului de la Martha's Vineyard putea să stea pe vasul său, n-avea nici un rost să-i convingă să n-o facă. În felul acesta, în baracă și în jurul ei, era mai mult spațiu.

Lui Daget îi părea bine când vreunul din echipajul „Leului" al doilea își manifesta dorința de a merge pe vasul lor și de a rămâne acolo câteva zile. Ca să mențină această tendință, el însuși îl vizită pe Daget și petrecu două nopți în cabina acestuia.

Din ce trăiseră până atunci, marinarii se convinseră că atâta timp cât mercurul nu cobora sub —23° se putea sta acolo. Cum va fi mai târziu nu se știe încă și de aceea nu se luă deocamdată nici o hotărâre.

Cabina era spațioasă și soba mare de gătit o încălzea perfect. Daget era foarte econom cu lemnele, aplicând și el sistemul lui Stimson; oamenii făceau băi reci și își ștergeau corpul cu prosoape muiate în apă rece.

Curând constată că, sub gheață, la o anumită adâncime, apa era mai caldă decât la suprafață.

Se găsi şi mijlocul de a se scoate apă pentru baie, din straturile de jos.

Pentru că băile aveau acum o mare importanţă, căpitanii discutară chestiunea din toate punctele de vedere. În apropierea vasului naufragiat nu era loc potrivit pentru baie şi Rosvel susţinea că e mai bine să stea în baracă. Daget îl contrazise şi într-o zi îşi conduse musafirul în peşterile de gheaţă care se formaseră pe drumul care ducea la vasul său. O plimbare prin galeriile de gheaţă, pe un ger de —23° nu era un lucru prea plăcut, dar Rosvel a fost de altă părere. În timpul plimbării n-a simţit vântul deloc. Este ştiut că vântul face gerul de nesuportat. Mergând mereu, strecurându-se printre sloiuri, trecând peste ele, Rosvel se încălzi de minune şi coborând de pe vasul avariat constată că acolo se trăieşte mai bine decât îşi închipuise.

Pregătirile pentru iarnă erau terminate, dar căpitanii trebuiau să născocească nişte exerciţii ca să menţină vioiciunea sufletească şi trupească a echipajelor.

Pe măsură ce iarna se adâncea, cădea tot mai puţină zăpadă. Oamenii începură să se dea cu săniuţa de pe munte pe ghiaţă şi să patineze. Văzură că nu puteau rămâne multă vreme în aer, pentru că le venea greu să respire. Totuşi, trebuiau să stea la aer, cât de puţin, pentru că nu era sănătos să-ţi petreci tot timpul în îmbâcseala barăcii. La sfârşitul lui iulie, care corespunde lunii ianuarie de la noi, se făcură haine din piele de focă.

Iarna avansa şi Rosvel se întreba tot mai mult cum să reziste până la primăvară? Daget tot mai

tremura pentru vasul lui și porunci chiar ca lemnele să fie aduse înapoi.

Dezgheţuri nu mai erau și gerul se înăsprea din ce în ce. Erau uneori zile când se putea sta un ceas, două la aer, dar erau și zile când nu puteai scoate nasul afară. În general însă, gerul era moderat și foarte rare erau zilele când oamenii nu ieșeau la amiază să se dea cu săniuţa, să patineze sau să facă vreo corvoadă.

Zilele cele mai scurte trecuseră, dar, chiar la amiază, soarele se ridica abia cu câteva grade deasupra orizontului nordic.

— Soarele pare rece, totuși parcă încălzește puţin, spuse într-o zi Stimson, plimbându-se cu Rosvel pe terasa de jos. Mie, domnule căpitan, toate aceste schimbări în mișcarea soarelui îmi par ciudate și nu pot să le înţeleg; sunt un prost, alţii însă știu să lămurească aceste lucruri.

Gardiner începu să-i explice lui Stimson mișcarea soarelui, fără se știe dacă îl înţelege sau nu. Totuși, Stimson pricepu că soarele nu se vedea deloc în acel anotimp fiind cu câteva grade mai la Sud.

— Bine, domnule căpitan, continuă Stimson, de acum înainte soarele se va ridica tot mai sus și mai sus. De ce atunci căldura nu se întoarce odată cu soarele?

— E firesc să-ţi pui această întrebare, dar frigul naște frig și trebuie timp ca gerul să dispară cu totul. Februarie e cea mai rece lună din tot anul, dar și în alte luni pot fi zile mai reci. Mă îngrijorează lunile martie și aprilie, cu atât mai mult cu

cât lemnele noastre se consumă mai repede decât am crezut.

— Aveţi dreptate, domnule căpitan, dar de foc nu te poţi lipsi. Azi dimineaţă m-am sculat când oamenii dormeau încă şi, credeţi-mă, că nu se putea sta în baracă fără căciulă şi fără blană. Dacă gerurile vor mai ţine, va trebui să punem planton la sobă ca focul să nu se stingă. Cred chiar că nu ne va ajunge o sobă, că va trebui să mai punem una şi în dormitor.

— Vai, câte lemne se vor consuma atunci! Dacă domnul căpitan Daget nu va îngădui să-i spargem vasul, vom rămâne fără lemne.

— Domnule căpitan, ne vom încălzi citind Biblia, răspunse Stimson, zâmbind şi privindu-l serios şi îngândurat pe Rosvel. Aduceţi-vă aminte că aţi făgădit aceleia care se roagă pentru noi în fiecare zi să citiţi capitolele însemnate de ea şi să vă gândiţi bine la cele de acolo. Nimic nu este mai folositor decât să citeşti cum trebuie această carte sfântă.

Începu o discuţie lungă, în care agerimea minţii, arta de a vorbi, mândria omenească şi alte simţăminte ale acestei lumi se luptară cu convingerea clară, adâncă şi vie, pe care Dumnezeu o dăruieşte deseori acelora ce ni se par nevrednici de un dar atât de preţios.

La începutul lui octombrie, deci aprilie de la noi, începe primăvara. Dar, aici, pe Pământul Vânătorilor de Foci era altfel.

Iarna persista, gerul nu înceta şi nici nu se simţea dezgheţ. Deocamdată, toate necazurile erau la obraji şi nasuri degerate şi acestea numai din imprudenţă. Dacă unul din cei care văzuseră locurile acelea în iulie, le-ar fi privit-acum, ar fi constatat multe schimbări grave.

Se depusese o cantitate mare de zăpadă şi terasa era acoperită de zăpadă, drumul spre vasul naufragiat fusese întroienit, iar baraca înzăpezită aproape în întregime. Bătea un vânt aspru, care aproape că dublase puterea gerului. Mercurul când se ridica în termometru, când îngheţa.

În septembrie fuseseră multe furtuni, iar începutul lui octombrie a fost foarte geros. Acum zilele geroase şi senine alternau cu îngrozitoare furtuni. Echinoxul trecuse, soarele lumina peste douăsprezece ore pe zi. Ţurţuri uriaşi atârnau de pe acoperiş, atingând pământul. Erau martorii rapidelor treceri de la cald la rece, la soare. Pretutindeni, pe ţărm, se vedeau troieni mari. Avalanşe ameninţau să se desprindă din stânci.

Daget şi oamenii săi se mutaseră cu totul pe vas. Căpitanul fusese silit să-şi spargă încetul cu încetul vasul, ca să aibă lemne de foc, dar nu voise să le împartă cu Rosvel. Hotărâse că fiecare echipaj să trăiască independent şi respecta cu stricteţe această hotărâre.

Între timp, Rosvel îşi isprăvise demult lemnele. Încercase de câteva ori să facă foc cu grăsime de focă. Izbutiseră să gătească mâncare, dar, când gerul se înăsprise, îşi dădu seama că ori vor desface vasul, ori vor pieri cu toţii.

A vrut să înceapă cu bărcile, însă Stimson i-a dat alt sfat.

— Ce câştigam, spuse el, dacă ardem bărcile şi pe urmă suntem siliţi să trecem şi la vas? Bărcile ne-ar ajunge exact pentru o săptămână, dar ar putea să ne ajute atunci când tot vasul ar fi prefăcut în cenuşă; am putea pleca de aici şi în bărci. Cred, domnule căpitan Garner, că trebuie să începem cu vasul. Catargele şi verigile le cruţăm deocamdată, cu toate că ar arde mai bine decât alte părţi. Să începem cu suprastructura, punţile, stinghiile, cu tot ce se ridică măcar cu treizeci de centimetri deasupra apei. De tot ce este mai jos de aramă să nu ne atingem, deoarece căpitanul Daget îşi frământă creierii cum să-şi lase vasul la apă, dar, în acelaşi timp îl sparge pentru lemne. La primăvară vom găsi noi cu ce să-l căptuşim şi să-i facem o covertă nouă, acum însă, el ne va încăzi mai bine decât bărcile.

Rosvel hotărî să-i urmeze sfatul. În zilele când o îngăduia vremea, oamenii demontau căptuşeala şi coverta vasului, le tăiau, le transportau pe insulă şi le depozitau lângă baracă. Cu toate că aveau, acum, un nou stoc de combustibil, trebuiau să-l consume raţional şi să se teamă că vor fi siliţi să pună mâna şi pe carenă. Tot ce se găsea pe vas a fost scos afară. Grăsimea îngheţată era întrebuinţată pentru foc şi luminat. Din pânze se făceau fitiluri, care erau afundate în vase cu grăsime. Arderea grăsimii producea căldură, dar, totuşi nu te puteai lipsi de lemne. Toţi aveau grijă să facă

economie de combustibil, astfel că nu era nevoie să se dea ordine în această privinţă.

Din fericire, iarna se apropia de sfârşit, venise luna octombrie.

Dar, cu o lună înainte se petrecuse ceva. Pe la sfârşitul lui septembrie Daget trimisese la Rosvel pe Macy şi încă pe un marinar, cu propunerea de a se muta cu oamenii lui pe vasul avariat şi de a arde baraca. Pe vremea aceea, vasele erau încă aproape intacte.

Gardiner se gândise şi înainte dacă n-ar fi mai bine să se mute pe vasul său, iar baraca s-o ardă. Planul fusese însă repede părăsit. Baraca era construită din lemn uscat de pin, care ar fi ars foarte bine, dar tot materialul ar fi ajuns pentru două, cel mult trei săptămâni. Şi pe urmă?

Apoi, celor două echipaje le-ar fi fost strâmt pe vasul lui Daget, şi ar fi trebuit să fie transportate toate lucrurile pe o mare distanţă. Gândindu-se la acelea şi la altele, Rosvel socotise că e mai bine să respingă propunerea lui Daget.

Macy dormi în baracă şi, a doua zi, după gustarea de dimineaţă, plecă acasă. Ştia că Daget aşteaptă înapoierea lui ca să înceapă să taie vasul avariat. Împreună cu Macy plecă şi marinarul care-l însoţise.

Peste două zile, zăpada începuse să se topească la soare, apoi venise un nou îngheţ. Rosvel şi Stimson o porniră înspre Daget ca să încerce să-l convingă din nou să se mute în baracă. La jumătatea drumului găsiră cadavrul îngheţat al marinarului. La un sfert de milă depărtare, în aceeaşi

poziție, zăcea nefericitul Macy, cel care, întreținuse cel mai mult în Daget îndărătnicia. Cei doi ajunseră cu greu la vasul naufragiat și le povestiseră cele văzute.

Dar nici acest semn grozav nu-l făcu pe Daget să cedeze. Începuse să-și spargă vasul, dar, îi spuse lui Rosvel, după un sistem care i-ar fi îngăduit păstrarea materialului necesar construirii altuia, mai mic.

După această întâmplare, timp de o lună nu existase nici un fel de comunicare între cei doi.

În cele patru săptămâni, Rosvel începu să se preocupe de acea chestiune importantă despre care îi vorbise Mary și despre care Stimson îi aducea mereu aminte. Soarta înfricoșătoare a lui Macy și a camaradului său, propria lor situație și toate împrejurările îl făcuseră să cadă pe gânduri și, mai ales, să se resemneze.

Când o nenorocire se abate asupra omului, acesta devine altul decât în împrejurări fericite. Necredința lui Rosvel era urmarea mândriei omenești, care te duce la o încredere exagerată în forțele tale. Credea că dogma întrupării Fiului lui Dumnezeu contrazice filosofia și experiența. Se gândea deseori la acest lucru, dar dintr-un punct de vedere foarte mărginit și, când era vorba să tragă concluzia definitivă, era condus mai curând de înfumurare decât de cunoștințe adevărate.

Stimson nu era mare filozof, dar, probabil că nici Newton nu înțelegea atât de clar marile adevăruri ale religiei ca acest om simplu și incult. Credea în ele nu cu mintea, ci din toată inima

și convingerea sa. Marea putere a credinței constă tocmai în faptul că poate cuprinde dintr-o dată și în totalitate ființa morală a omului.

Marinarii erau îngânduraţi și nimic nu le-ar fi plăcut și nu i-ar fi mângâiat mai mult decât Biblia. Rosvel citea și, respectând credința altora, nu-și îngăduia să facă observații asupra pasajelor de al căror adevăr se îndoia.

Partea istorică a evangheliei trădează un adevăr atât de firesc și neclintit, încât convinge pe orice om care nu-i ușuratic. Îndoielile lui Rosvel înrădăcinate de atâta vreme în mândria raţiunii nu dispărură dintr-o dată.

Într-o seară de octombrie, după un amurg minunat și senin, cum nu mai fusese demult pe insulă, Rosvel și Stimson se plimbau pe terasă, deși soarele apusese demult. Se anunța o noapte rece, însă deocamdată se mai putea sta afară. Amândoi marinarii visau suflul primăverii în adierea vântului care bătea din țări calde, de la Nord-Est.

— Nu mai știu nimic de cei de la Martha's Vineyard, spuse Rosvel, când ajunseră la marginea terasei, în partea dinspre vasul naufragiat. De o lună n-am văzut pe nici unul din ei și nu știm ce fac și cum o mai duc.

— Nu-i bine că ne-am despărţit, spuse Stimson. Aceasta mă întristează din ce în ce mai mult. Gândiți-vă ce frumos ar fi fost dacă erau cu noi dimineaţa și seara, când citim Cartea Cărţilor!

— Văd, Stephen, că toate gândurile dumitale se îndreaptă către această carte. Vai, cât de mult aș vrea să cred și eu! Și, deodată simți dorința să

rămână singur. Dădu lui Stimson un ordin și continuă să se plimbe pe terasă.

Se lăsa o noapte senină și geroasă. Era una din acele ultime sforțări ale iernii, în care se concentrează toată asprimea ei. Părea că natura, obosită de eforturile zadarnice de a reveni la frumoasele zile de vară a cedat, desnădăjduită, geroasei ierni. Era lună nouă, dar stelele străluceau cu limpezimea nopților senine și geroase. Toate aceste măreție semne ale atotputerniciei lui Dumnezeu ardeau în spațiu ca niște făclii aprinse. Îți era suficient să te gândești la dimensiunile lor închipuite sau cunoscute, la destinația lor posibilă sau rațională, ca să-ți faci idee despre adevărata măreție a lumii, în care omul ocupă un loc atât de neînsemnat. Omul, care se crede uneori stăpân a tot ce există pe pământ, unde s-ar părea că totul e supus voinței lui, că e creat pentru el, ce este față de toate aceste lumi? Dar chiar și pe pământ, mic, neputincios, pierind din cauze uneori neînsemnate, ce e el? Ce e rațiunea lui față de rațiunea atotcuprinzătoare revărsată în univers? Față de această rațiune Dumnezeiască, nu e mai neînsemnat decât un fir de praf, vizibil doar la microscop?

Lui Rosvel îi trecură prin cap toate acestea nu sub forma unor gânduri răzlețe, ci-l cuprinseră dintr-odată, ca un singur sentiment. Fu uimit, copleșit de această măreție înspăimântătoare și în același timp mângâietoare, care i se deschisese, pe neașteptate. I se păru ciudat că n-o obsevase până acum. Cum de putuse să privească, să admire acest cer înstelat, și, de fapt, să nu vadă nimic?

Fără îndoială, această noapte a fost cea mai însemnată din viața lui Rosvel.

Emoționat, se plimba încoace și încolo pe terasă, fără să mai simtă gerul. Nu-l părăsea sentimentul de uimire pioasă ce-l năpădise. Se opri și își ridică din nou privirea spre cer: Crucea Sudului strălucea deasupra lui. Rosvel își aduse aminte, fără să vrea, de îndoielile lui. Deodată, tot ce citise în Cartea Sfântă i se înfățișă în suflet, clar și pe nesimțite. „Vă dau o poruncă nouă: iubiți-vă!", îi sună duios în inimă. Învățătura dumnezeiască a Mântuitorului intră în sufletul lui tot atât de măreață și necuprinsă, ca și aceste lumi imense din cer. Și el care n-o văzuse, crezuse că această învățătură e omenească, nu cuvântul veșnic al Fiului lui Dumnezeu întrupat! Oare din învățătura Mântuitorului nu se desprinde aceeași dragoste nemărginită, dumnezeiască, pe care o descoperise, cu o înduioșare atât de mare, în măreția universului?

Din nou, și nu sub forma unor gânduri răzlețe, neputincioase, omenești, ci ca un singur sentiment, ca un singur gând, se pătrunse de credință în acea învățătură mare și veșnic adevărată a creștinismului, de care îndrăznise să se îndoiască!

Nu este oare neînsemnată rațiunea lui față de rațiunea Dumnezeiască ce a creat miriadele de lumi? Nu este oare tot atât de neînsemnată ființa lui morală față de veșnica învățătură a iubirii?

Înspăimântat și înduioșat, căzu în genunchi și lacrimi de fericire îi curseră șiroaie din ochi.

Vai, dacă Mary ar ști ce s-a petrecut cu el, cu ce lacrimi de mulțumire s-ar mai ruga ea Creatorului!

Pe cerul necuprins stelele străluceau. Părea că strălucirea lor era mai clară şi că răspândea mai multă bucurie, că cerul se bucura de revenirea unui păcătos la calea cea adevărată şi de lacrimile lui de pocăinţă.

În aceste clipe solemne pentru Rosvel, când flacăra credinţei se aprinsese în inima lui, Stimson ieşi pe terasă să vadă ce-i cu căpitanul. Oamenii se culcaseră de vreo oră.

— E timpul să vă culcaţi, domnule căpitan, zise Stephen. Se lasă ger.

— Nici nu-l simt, răspunse Rosvel, dimpotrivă, m-am încălzit. Am fost atât de vioi la suflet şi la trup, încât frigului i-a fost greu să mă înfrângă. Ascultă, nu ţi se pare că în partea aceea, unde-i vasul avariat... parcă a strigat cineva?

Este ştiut că atunci când e ger şi e senin, sunetele se aud la mari depărtări. O discuţie pe un ton obişnuit se aude la o milă. Marinarii făcuseră chiar încercări de a comunica prin grai între vas şi baracă, unele cuvinte se auzeau clar, însă nu se putea întreţine o convorbire clară.

— Stephen, spui că-i frig. Dar câte grade sunt?

— Înainte de a veni aici m-am uitat la termometru: nu prezice o noapte de spaimă. Mercurul s-a băgat în globuleţul lui şi nu vrea să scoată nasul afară.

— Grozav, mie nu mi-e frig deloc. Mi se pare că vântul se schimbă şi începe să bată dinspre Nord-

Vest. Dacă e așa, va fi desgheț. Ai auzit? Iar a strigat cineva!

De data aceasta nu se mai înșelau. O voce omenească se auzise în tihna acestei nopți aproape polare.

— Ajutor! strigă cineva aproape desnădăjduit.

— E glasul lui Joe, bucătarul domnului căpitan Daget.

— Crezi? Negrul ăsta are niște plămâni grozavi și, probabil, a fost trimis la noi după ajutor. Ce li s-o fi întâmplat?

— E greu de spus, domnule căpitan. Au destule alimente și chiar dacă nu le-ar fi ajuns, ar fi trimis la noi. Poate li s-a stins focul și nu știu cum să-l aprindă.

Această din urmă ipoteză i se păru foarte posibilă lui Rosvel, care hotărî să plece imediat în ajutor, dar, înainte de aceasta trebuiau sculați secunzii, anunțați despre strigăte, pregătiți să plece în ajutorul lui Daget. Deocamdată, oamenii nu trebuiau treziți. De altfel, unul din ei făcea mereu de planton, având grijă să nu se stingă focul și să nu se aprindă ceva.

Rosvel îl luă cu el pe Stimson. Dacă ar fi fost vorba numai de aţâţarea focului, doi inși erau suficienți. Luară tot ce era necesar pentru aceasta, precum și un pistol încărcat ca să tragă un foc în cazul când ar fi fost nevoie de alt ajutor.

Rosvel și Stimson porniră. Trebuiau să ocolească nămeți uriași, însă luna și stelele aruncau o lumină clară, iar reflexul zăpezii era atât de puternic, încât vedeau pe unde mergeau. Nu ajunseseră nici

la jumătatea drumului, când se auzi un nou strigăt. De data aceasta însă, strigătul era foarte slab şi părea că nu venea din direcţia unde era vasul, ci din altă parte.

Marinarii alergară într-acolo. Un vânt puternic îi împiedica să meargă repede, dar nu trecură nici cinci minute de când cotiseră şi văzură în zăpadă ceva negru.

— Ai dreptate, Stephen, spuse Rosvel, aplecându-se spre pata cea neagră. E bucătarul. A îngheţat în drum spre noi.

— Trebuie să mai fie în viaţă. N-au trecut nici zece minute de când l-am auzit strigând. Ajutaţimă să-l întorc, să-l frecăm şi să-i dăm o înghiţitură de rachiu. O ceaşcă de cafea caldă l-ar învia.

Rosvel trase cu pistolul ca să-şi anunţe secunzii că are nevoie de ei, apoi îl ajută pe Stimson. Negrul mai trăia, dar încă vreo câteva minute şi ar fi murit. Masajul îi făcu bine, iar înghiţitura de rachiu îi salvă, probabil, viaţa. În timp ce căuta să-l readucă pe bucătar în simţiri, Rosvel găsi lângă el o bucată de carne de porc şi privind-o, se convinse că nu era fiartă. Astfel îşi dădu seama numaidecât ce nenorocire se abătuse asupra lui Daget şi a oamenilor săi.

Ajutorul veni repede, mult mai repede decât s-ar fi putut aştepta. Sub comanda lui Gasard oamenii aduseră o lampă şi un castron cu cafea caldă. Lampa încălzea de jos cafeaua şi, curând, atât bolnavul cât şi cei sănătoşi simţiră efectul binefăcător al băuturii.

Luând două-trei sorbituri de cafea, încălzit de masaj şi de apropierea atâtor oameni, bolnavul îşi veni încetul cu încetul în fire. Somnolenţa şi tâmpirea ce preced, după cum se ştie, moartea prin îngheţ trecură repede. Negrul putu, în cele din urmă, să stea în picioare şi chiar să meargă, sprijinindu-se de ceilalţi. Cafeaua caldă avea asupra lui un efect de-a dreptul miraculos părând că fiecare înghiţitură nouă face ca mecanismul vital să funcţioneze cu tot cu mai multă putere.

În timp ce Gasard, după cum se exprimă el, remorca pe negru spre docuri; bucătarul îşi reveni într-atât încât putu să gândească şi să vorbească. Rosvel şi Stimson se întoarseră şi ei şi ascultau lacomi povestirea negrului.

Daget ceruse oamenilor în această lună îngroziitoare să facă mai multă mişcare decât înainte. Grija combustibilului nelăsându-l în pace, dăduse cele mai stricte ordine în vederea limitării consumului de lemne. Aceste ordine erau executate cu cea mai mare stricteţe, şi focul se întreţinea cam slab în sobă. Noaptea, ca să fie mai cald, oamenii trebuiau să se culce mai aproape unul de altul şi să se acopere mai bine. Astfel, toată lumea se îngrămădea într-o cabină mică, unde, din cauza aceasta, era îmbâcseală, dar, nu era cald.

În dimineaţa aceea, când negrul se apropiase de maşina de gătit, ca să facă o gustare, constatase că focul se stinsese. Nu mai rămăsese nici un pic de jar, nici o scânteie şi, ceea ce era mai rău, nu găsise nici iasca. După cum se constată

mai târziu, iasca fusese pusă între bârnele vasului, dar acela care o pusese acolo, uitase.

În asemenea împrejurări dispariția iascăi era, poate, cea mai mare nenorocire. Până la gustarea caldă de dimineață, puteai să mai stai acoperit cu pături călduroase sau să faci mișcare, dar gustarea nu putea fi gătită prea rapid. În acest timp, frigul începuse să pătrundă în cabină și toată lumea își dăduse seama că situația devine critică. Toată ziua trecuse în sforțări inutile de a aprinde focul. Se freca lemn de lemn, dar în zadar, săreau scântei dar nu destule. Între timp frigul se înteța. Mâncarea gătită în ajun se făcuse tare ca piatra, rachiul înghețase și el. Tot ce era în cabină, până și oamenii începuseră să înghețe. Unul se plângea că-i degeraseră urechile, altul că-i degerase nasul, mâinile sau picioarele. Oamenii stăteau culcați, acoperiți cu pături groase. Nu mai puțin de trei oameni fuseseră trimiși la Rosvel după foc. Bucătarul era ultimul din acești trimiși.

Cel puțin două ore trecură până când negrul fu adus la baracă, mâncă și fu în stare să povestească toate acestea. Rosvel hotărî numaidecât cum să procedeze. Era o chestiune ce nu putea fi amânată în nici un caz. Gerul se înteța mereu.

În această noapte de pomină Rosvel o porni a doua oară spre vasul naufragiat. Era însoțit de Stimson, de al doilea secund și de un om. Plecară exact la miezul nopții, cu câte un castron de cafea caldă, sub care ardea câte o lampă.

Gerul era atât de aspru, încât, ajungând la locul unde fusese găsit negrul, Rosvel se gândi

serios să se întoarcă. Își aduse aminte însă de situația în care se afla Daget și oamenii săi și își continuă sprinten drumul, ca să nu înghețe. Marinarii trebuiau să-și mențină căldura propriului corp și să nu lase frigul de afară să pătrundă până la ei, deci, să-și înconjoare trupul cu răi conducători de căldură. Unul din acele prețioase elemente termoizolante erau blănurile din piei de focă precum și cele două cămăși pe care le îmbrăcase fiecare. De aceea, nici unul din cei patru drumeți nu se lăsă pradă gerului, înaintând toți repede.

Lângă vasul avariat îl găsiră pe unul din trimișii lui Daget despre care pomenise negrul. Era mort. Trupul îi era tare ca lemnul. Până și cele mai mici particule lichide ale corpului înghețaseră și ceea ce fusese un om frumos și voinic, zăcea, acum, ca un buștean, acoperit de gheață.

Fără să zăbovească, marinarii noștri merseră mai departe. Peste douăzeci de minute dădură peste alt cadavru. Încă peste zece minute, erau sub bolțile de gheață, apoi intrară în cabină.

Nu se uitară nici la dreapta, nici în stânga, la nici unul din aceia care se aflau acolo, ci se duseră drept la mașina de gătit și se apucară să aţâțe focul. Lemnele erau puse și se vedea că se făcuseră mai multe încercări de a le aprinde. Surcele de pin erau puse printre lemne și trebuiau doar aprinse.

Cei veniți de afară se gândeau și ei cum să se încălzească, frigul răzbise încetul cu încetul prin hainele lor și, acum, tremurau.

În cabină, unde ușile erau închise și pereții capitonați cu pânze, părea că-i mai cald decât afară

însă uitându-se la termometrul care atârna pe perete, Rosvel văzu, îngrozit, că mercurul înghețase.

Stimson se grăbi să facă focul în sobă, cei veniți de afară privindu-l cu inima la gură să vadă cât de repede se vor aprinde lemnele, operațiune de care depindea acum salvarea sau pieirea lor.

Numai Rosvel își roti ochii prin cabină. Nu văzu decât trei inși din echipajul vasului de la Martha's Vineyard, dar crezu că ceilalți sunt în paturi, acoperiți de mormane de haine. Unul din cei trei era foarte aproape, astfel că lumina de la lampa din mâna lui Rosvel permitea să i se vadă fața și tot trupul, înfășurat în piei. Omul stătea rezemat de o bârnă. Ochii îi erau deschiși și ațintiți spre sobă, iar gura întredeschisă, așa că Rosvel crezu, că-i va auzi glasul. Dar trăsăturile nemișcate, mușchii împietriți și expresia sălbatică a ochilor deschiși dovediră curând trista realitate, omul era mort. Rosvel se cutremură de groază și de frig și, ca și ceilalți, începu să privească cu atenție la lemnele ce urmau să încălzească.

Se știe că pe ger mare lemnele se aprind foarte greu. De două ori încercase Stimson să aprindă focul, dar nici un rezultat. Marinarul se opri și sorbi din cafeaua care se răcise aproape.

Oamenii băgară în mașină, între lemne și surcele, pânză muiată în grăsime și puseră chiar și o lampă. Aceasta ajută, în sfârșit, și lemnele de stejar, înghețate, se aprinseră cu greu și limbi de foc alergară prin sobă. Lângă mașină se găseau foale de fierărie. Oamenii le puseră în funcțiune, astfel că, în scurt timp, stejarul se aprinse și puteai să te

încălzești la foc. Ca totdeauna, încălzindu-se, oamenii începură să tremure.

Cabina era mică și bine închisă din toate părțile, iar mașina atât de mare, încât, pe măsură ce se aprindeau lemnele, căldura se făcea din ce în ce mai simțită.

Rosvel se uită la vasele de bucătărie. O oală mare, plină de cafea, transformată în corp solid! În câteva crătiți era carne de vită și de porc, pregătită să fie pusă la fiert, dar, și aceasta se solidificase. Când toate acestea începură să se dezgheațe, prietenii noștri își dădură seama că puterea focului iese învingătoare și speranțe prinseră a licări în inimile lor. Uitându-se la termometru, Rosvel văzu că mercurul începuse să se dezgheațe. În scurt timp, mercurul se ridică. Se constată, atunci, că, în cabină, temperatura era de numai —40°!

Totul, până și viața, depindea, acum, de putința de a întreține și a înteți focul. Din fericire, în cabină, erau lemne suficiente. Nenorociții de la Martha's Vineyard n-avuseseră doar cu ce să le aprindă!

— Domnul milostiv să fie lăudat! spuse Stimson, când lemnele se aprinseră bine și nu mai era nevoie de foale. Focul încălzește și-i va salva pe toți aceia care n-au înghețat încă.

Apoi, se uită la crătiți și la oale. Cafeaua se topea destul de repede. În clipa aceea, o voce slabă se auzi dinspre pat, de sub un morman de haine.

— Garner! spuse jalnic această voce. Dacă îți lubești aproapele, dă-mi măcar o sorbitură de cafea.

Simt cum miroase. N-am mâncat de trei zile şi nici n-am băut. Vorbea Daget, om cu nervi de oţel şi cu vise de aur! Nu trecu mult de când se gândise cu atâta socoteală, cu atâta prudenţă şi cu atât zel la profitul său. Cum se schimbă toate! Implora să i se dea o sorbitură de cafea şi nu se mai gândea nici la pieile de focă, nici la grăsime, nici la comorile de pe insulele singuratice!

Rosvel alergă la el. Din fericire, cafeaua adusă fusese pusă pe maşină şi se încălzise bine. Lui Daget îi dădură câteva înghiţituri de cafea şi după glasul lui se văzu numaidecât cât de mult îl ajutase băutura binefăcătoare.

— Mi-e foarte rău, Garner, spuse Daget. Şi ne e rău tuturor. M-am luptat cât am putut cu frigul, dar, în cele din urmă, am căzut istovit.

— Daget, câţi dintre ai voştri au rămas în viaţă?, spune-ne, o să-i ajutăm.

— Vai, Garner, mi-e teamă că nu mai au nevoie de ajutor. Al doilea secund şi doi oameni se găseau în cabină când m-am culcat, dar nu ştiu dacă mai trăiesc. Le-am spus să se culce şi ei şi să se acopere mai bine. Dar îi cuprindea deja somnolenţa, de la care, după cum ştii, nu mai e mult până la moarte.

— Au îngheţat, nu le ajută nimic. Cred că aţi rămas în viaţă numai patru. Văd că acolo se mai mişcă doi. Stephen, nenorocitul ăla mai trăieşte?

— Mai trăieşte, domnule căpitan, dar e pe moarte. Dacă-l silim să înghită puţină cafea, poate că îngerul morţii îl părăseşte.

Stephen vorbea despre Lee, unul dintre cei mai tineri și voinici marinari. Îi băgară în gură câteva înghițituri de cafea, și nenorocitul își reveni. Examinându-l văzură că membrele nu-i degeraseră încă, dar circulația sângelui prin vine era pe cale de a se opri. Nu și-ar mai fi venit niciodată în fire dacă ar fi petrecut încă o oră în frigul din cabină.

Examinându-l pe Daget, Rosvel se îngrozi. Picioarele și brațele, lângă umeri, erau tari și reci ca gheața. Rosvel trimise numaidecât după gheață, ca să-i frece membrele degerate.

Cadavrele au fost scoase din cabină și puse cu grijă pe gheață. Căldura crescândă cerea ca aceasta să se facă imediat. Termometrul ce atârna într-un colț îndepărtat al cabinei, arăta, acum, că mercurul se ridicase la —17°grade. Gerul era încă destul de mare, însă suportabil, mai ales în comparație cu ce fusese înainte. De aceea, oamenii începură să scoată câte ceva din maldărele de haine.

Echipajul „Leului de mare", al doilea, era compus din cincisprezece persoane. Din ele, patru înghețaseră pe drum, între baracă și vasul avariat, doi în ajun și doi înainte, două cadavre au fost găsite șezând și două au fost scoase din paturi. Mai rămăseseră trei persoane în viață: căpitanul, bucătarul și Lee, în total doisprezece. Mai lipseau trei oameni.

Când Lee fu întrebat despre ei, răspunse că unul înghețase cu câteva zile în urmă, într-una din peșterile de ghiață din jurul vasului. Ceilalți doi, nemaiputând suporta frigul din cabină din timpul ultimelor furtuni, fuseseră trimiși la Rosvel. Și,

dacă nu ajunseseră la baracă înainte ca Gardiner şi camarazii săi să fi plecat de acolo, era probabil că îngheţaseră pe drum.

Astfel, din toţi cei cincisprezece oameni plecaţi de la Martha's Vineyard şi dispuşi să înfrunte toate primejdiile, în speranţa unei îmbogăţiri, numai trei au rămas în viaţă. Şi, din aceştia numai Lee era perfect sănătos. Starea sănătăţii căpitanului şi a bucătarului era foarte problematică.

După ce cadavrele au fost scoase şi pe mâinile şi picioarele lui Daget se puse zăpadă, Rosvel se uită din nou la termometru. Coloana de mercur arăta —7°. Comparativ cu temperatura dinainte, era aproape cald, toţi simţiră repede această schimbare. Cauza acestei fericite schimbări n-a fost numai focul. Revenind, unul din marinarii care ieşise din cabină, spuse că vremea se schimbă în bine. Sufla de câteva ore un vânt puternic de la Nord-Est. Peste numai o oră termometrul de afară arăta 9 grade. Schimbarea neaşteptată o adusese vîntul care bătea acum din ţinuturi calde. Oamenii îşi scoseseră blănurile făcute din piei de focă şi micşorară focul în sobă, având însă grijă să nu se stingă.

Suferinţa lui Daget, după ce i-au pus zăpada pe membrele degerate, se sfârşi înainte de revărsatul zorilor. Apoi căpitanul fu culcat pe un pat, la care se schimbase salteaua şi se pusese aşternut curat.

Rosvel şi însoţitorii lui se culcară şi ei în paturi libere, ca să se odihnească. Dimineaţa, când ieşiră cu toţii afară, constatară că vremea se schimbase.

Acum, bătea un vânt atât de cald, încât începuse dezgheţul. În ţinuturile polare vremea se schimbă ciudat, după geruri cumplite primăvara vine repede şi pe neaşteptate.

În ciuda unor semne favorabile, Rosvel ştia că vara n-a venit încă. Urmau să mai treacă multe săptămâni până când sloiurile vor începe să curgă şi s-ar putea coborî o barcă pe apă. De aceea, trebuiau să mai facă economie de alimente.

Supravieţuitorii avuseseră de câştigat de pe urma grelelor pierderi pe care le suferise echipajul lui Daget. Alimentele destinate hranei celor două echipaje aveau să fie consumate de unul singur. Chibzuind această împrejurare, Rosvel îşi dădu seama că, altfel, cei rămaşi în viaţă ar fi trebuit să ducă mari lipsuri, chiar să sufere de foame.

Între timp, dezgheţul creştea din ce în ce. Zăpezile din munţi începuseră să curgă şiroaie în văi. De-a lungul coastei stâncoase nu rămase, curând nici un pic de zăpadă. Sloiurile se micşorau ca volum şi se spărgeau în bucăţi mici.

Rosvel avea mari temeri în privinţa vasului avariat. Îi era teamă că torentele îl vor lua cu ele sau că ar putea fi strivit sub bolţile uriaşe de gheaţă, care formaseră peşterile din jurul corăbiei.

Un timp voise, în ciuda furtunii, să-l transporte pe Daget în barcă, cu targa. Când văzu însă puhoaiele de apă trecând cu zgomot peste stânci, îşi dădu seama că o astfel de întreprindere ar fi curată nebunie, şi mai petrecu o noapte în cabană.

A doua zi dimineaţă, când ieşi afară să vadă cum e vremea, vântul de Nord-Est, ploaia şi dez-

gheţul lucrau de zor. În peşteri, apa curgea şiroaie de sus şi totul arăta că gheaţa se topeşte cu o repeziciune nemaipomenită. Peste tot locul unde pătrundea vântul zăpada dispăruse şi ghiaţa îşi micşorase simţitor volumul. Trecerea de la gerul excesiv la dezgheţ era atît de plăcută încât oamenii se plimbau în ciuda ploii care curgea. Unii se urcaseră pe stâncile din apropiere, sperând să vadă baraca.

Rămas în cabină, Rosvel aştepta cu nerăbdare înapoierea lor. Revenind pe vasul avariat, oamenii adunaseră veşti importante. Zăpada se topise aproape în întregime, atât pe şes, cât şi în munţi, afară de unele locuri unde fuseseră nămeţi prea mari. Lângă baracă nu mai erau deloc. Văzuseră şi câţiva marinari rătăcind pe stânci. Totul vestea, în sfârşit primăvara.

Rosvel hotărî să se înapoieze acasă, însărcinând pe ajutorul său să observe tot ce se petrece pe vas. Lee plecă împreună cu Rosvel.

Înainte de lăsarea serii, amândoi ajunseră la baracă, unde Gasard şi oamenii erau foarte îngrijoraţi. Povestea nenorocirii abătute asupra marinarilor de la Martha's Vineyard îi impresionă puternic. Rosvel a remarcat că niciodată marinarii nu ascultaseră rugăciunea cu o atenţie mai mare decât în seara aceea.

Dimineaţa următoare era senină, deşi vântul era puternic şi sufla în aceeaşi direcţie. Înainte de gustare, Rosvel coborî spre port să vadă poziţia vasului, sau, mai exact, a resturilor lui. Pe corabie mai era multă zăpadă îngheţată, şi căpitanul tri-

mise oameni să o cureţe. La amiază, în mare parte se topise încât oamenii nu avură mult de lucru.

Rosvel porunci să se descarce tot ce mai rămăsese pe vas: o parte din încărcătură, butoaiele cu apă şi o parte din alimentele degerate. Îndată ce-l descărcară în întregime, *pescajul*[1] lui se micşoră cu vreo 25 de centimetri.

În aceeaşi seară, Gardiner ţinu o consfătuire cu Gasard şi marinarii mai bătrâni. Se punea problema dacă să plece de pe insulă cu bărcile sau să facă o nouă covertă şi să plece cu vasul astfel reparat. Dezbătându-se chestiunea din toate punctele de vedere, ajunseră la concluzia că peste o lună se vor putea încumeta să iasă în largul mării furtunoase cu bărci pentru vânătoarea balenelor, cu atât mai mult, cu cât suflau vânturi calde de la Miază-Noapte. În timpul acesta, oamenii vor putea să se ocupe cu repararea vasului. Dacă gerurile vor reveni, se vor întrebuinţa pentru foc părţi din vas, indiferent dacă vor rămânea pe loc sau vor fi transportate în port. Dacă iarna nu va mai reveni, vor putea lucra cu şi mai mult spor, astfel că echipajul va fi gata să pornească la drum imediat ce sloiurile vor începe să curgă.

Lucrările începură să fie întrerupte numai de vremea neprielnică. Timp de trei săptămâni a suflat vânt de primăvară din Nord, abătându-se spre Apus sau spre Răsărit, niciodată însă de la Miază-zi. Furtunile şi valurile, venind peste insule, spărgeau gheaţa lângă ţărm.

---

1 *pescaj* = adâncimea la care se scufundă în apă o navă.

Daget a fost transportat cu targa la baracă şi îngrijit cât se putea de bine. Rosvel îşi dădea seama că starea sănătăţii camaradului său era foarte gravă. Mai ales picioarele se puteau foarte uşor cangrena. Toate leacurile cunoscute de oamenii săi au fost epuizate, dar fără succes.

Transportul bârnelor şi scândurilor rămase de la vasul avariat în port cereau mari eforturi şi dacă n-ar fi fost cele două osii cu roţi, nici nu s-ar fi putut face. Demontarea vasului însuşi nu era nici ea o muncă uşoară. Afară de aceasta, materialele obţinute trebuiau prelucrate, pentru că întregi mai erau numai carenele celor două vase, partea lor superioară fiind arsă. Excepţie făcând pupa vasului lui Daget, care rămăsese intactă, căci acolo se afla cabana. Fiecare bârnă trebuia prelucrată şi pregătită pentru o nouă întrebuinţare. Rosvel nici nu visa să-şi refacă vasul sub forma lui veche. Nici n-ar fi avut material pentru aceasta. Voia numai să-l repare în aşa măsură încât să poată pleca în siguranţă pe bordul lui şi să aibă la îndemână tot ce e necesar.

Din fericire, Lee de la Martha's Vineyard era teslar de corăbii şi mult mai iscusit decît Smith de pe vasul lui Rosvel. Amândoi erau îndeajuns de pricepuţi ca să facă ceea ce nu mai făcuseră niciodată.

Deşi partea de sus a „Leului de mare" primi o formă nu tocmai grozavă, totul era bine făcut şi tramic. Corabia deveni chiar mai solidă decât înainte, luându-se măsuri ca vasul să poată rezista mai bine la presiunea gheţurilor. Experienţa îi

învățase pe marinari ce locuri trebuie întărite. Carena vasului, singura care putea să aibă înrâurire asupra vitezei lui, rămăsese neschimbată.

Spre sfârșitul celei de-a doua săptămâni, partea de sus a scheletului corăbiei a fost gata. Din fericire, puntea inferioară a vasului de la Martha's Vineyard era intactă, așa că a fost întrebuințată tot pentru puntea inferioară. Lipseau însă scânduri pentru coverta principală și cea de proră. Atunci, s-a luat tot materialul lemnos bun de pe amândouă vasele, s-a transformat în scânduri și coverta a fost gata.

Încă din prima săptămână dispăruseră peșterile din jurul vasului avariat iar sloiurile se topiră repede sub influența vântului, ploii și a soarelui. Focile începură să-și facă apariția, și acesta era un semn bun. Începuseră să mișune din nou pe partea depărtată a țărmului, dar, vai, nu-i mai stârneau nimănui dorința de a se îmbogăți. Nimeni nu se mai gândea la profit. Toți voiau să-și salveze viața.

Apariția focilor îl impresionară puternic pe Rosvel Gardiner. În vremea din urmă, se obișnuise să se gândească tot mai des la chestiuni de religie și le discuta cu Stimson mult mai des decât înainte. Firește că nu știința lui Stephen în domeniu îl atrăgea, ci adâncimea și sinceritatea credinței lui, ce se înălța deasupra tuturor îndoielilor și rătăcirilor.

Stephen era întotdeauna liniștit și vesel, chiar în cele mai grele clipe din această groaznică iarnă Nu se descurajase niciodată, nici atunci când toți

ceilalţi au fost cuprinşi de deznădejde şi au prezis o mulţinme de nenorociri.

— Dragii mei, spunea el, n-o să îngheţăm, nici n-o să murim de foame, dacă Dumnezeu n-o să vrea să fie aşa. Şi, dacă aşa ar vrea El, atunci şi aceasta ar fi spre binele nostru.

Părea că Daget uitase de vasul său şi nu-l pomenea niciodată. Când i s-a spus că au reapărut focile, ochii au început să-i strălucească şi părea că lăcomia a reapărut în el. Nu era decât un reflex al vechiului său spirit şi repede a fost acoperit de vălul care închidea, acum, pentru el, toate treburile acestei lumi.

Stimson se ruga deseori cu Daget, iar Rosvel îi citea destul de des din Biblie, dând curs rugăminţii lui. Totul arăta că Daget se gîndeşte mai mult la sfârşitul său decât la viaţa pământească.

Rosvel vedea toate acestea şi gândurile pe care i le stârnea propria lui situaţie desnădăjduită, moartea atâtor camarazi, sfârşitul apropiat al lui Daget, iubirea şi supunerea lui Stimson faţă de voinţa lui Dumnezeu erau exact aşa cum ar fi vrut Mary Pratt.

Dar grija principală, centrul tuturor nădejdilor şi temerilor vânătorilor era reparaţia „Leului de mare". Deşi dezgheţul ţinu vreme îndelungată gerul a fost atât de aspru de vreo câteva ori, încât te puteai aştepta să revină iarna. Spre sfârşitul celei de-a treia săptămâni începu să bată un vânt puternic dinspre Miază-Zi, să ningă şi gerul se înăspri din nou. Furtuna începu pe la ora zece dimineaţa şi, către apusul soarelui, se for-

mară nămeți în jurul barăcii. Lucrările fură întrerupte din cauza furtunii, care făcea ca marinarii să se gândească din nou că vor fi siliți să spargă vasul pentru lemne. Gerul nu mai era atât de aspru ca luna trecută, dar, se făcea totuși simțit. Într-o dimineață, după o noapte furtunoasă, mercurul scăzu la —29°, de obicei arăta numai —18 —19°.

Oamenii erau neliniștiți și pentru că-l vedeau în fața lor pe Daget murind din cauza frigului. De aceea, nu făceau economie de lemn de foc. Tocmai când gerul se înăsprise, lui Rosvel i se raportă că nu mai sunt lemne nici pentru două zile. În cala vasului se găsea o mică rezervă de lemne pentru cursa de înapoiere, până la Rio. Această rezervă trebuia consumată acum, dacă vremea nu se schimbă.

În clipa în care se dezlănțui furtuna, sufletul lui Daget se pregătea să se despartă de trup și să se înfățișeze la judecată înaintea lui Dumnezeu.

— Mi-e teamă că am iubit prea mult banii, îi spuse muribundul lui Rosvel. Dar cred că i-am dorit nu atât pentru mine, cât pentru alții. Vai, Garner, soția și copiii leagă mult pe un om de pământ. Soțiile noastre sunt obișnuite cu nenorocirile și femeile de la Martha's Vineyard știu că foarte puține din ele ajung la bătrânețe în tovărășia soților lor. Totuși, e dureros pentru o mamă sau pentru o soție să afle că fiul sau bărbatul ei drag a murit în floarea vârstei. Biata Betsy! Poate că ar fi fost mai bine pentru noi amândoi dacă

ne-am fi mulțumit cu puținul ce-l aveam. Acum, săraca, va trebui să aibă singură de grijă de toate.

Daget tăcu, dar buzele lui continuau să se mişte; probabil se ruga. Era dureros să-l vezi murind în puterea vârstei! Dar aşa îi era sortit şi nimic nu-l mai putea readuce la viață.

Peste un timp, Rosvel duse mâna la inima lui Daget: nu mai bătea; era acum un trup neînsufleţit.

Ca să prevină descompunerea, trupul a fost îngropat, peste o oră, în zăpadă.

Marinarii ajunseră la concluzia că ori se stinge focul, ori trebuie să spargă paturile şi alte mobile pentru a face lemne. Rosvel hotărî să se strecoare printre nămeții care acoperiseră aproape în întregime baraca şi să vadă dacă nu sunt semne că vremea se schimbă.

Afară, sub marchiza de pânză, termometrul arăta —29°. Sufla un vânt năprasnic de la Miază-Zi, din această cauză părea că e mult mai frig. Ninsoarea încetase, dar se depusese în cantitate foarte mare; căzuse mai multă zăpadă decât în cursul întregii ierni.

— Domnule Gasard, spuse Rosvel, tremurând de frig, nu văd nici un semn de schimbare. E mai bine să ne întoarcem mai repede în baracă. Altfel, o să îngheţăm rău şi o să ne fie greu să ne încălzim fără lemne. De fapt, în baracă, chiar când nu e foc, e mai cald decât aici.

— Se înţelege, domnule căpitan, răspunse secundul, s-a strâns atâta lume pe un spaţiu atât de mic, şi nu bate vântul, nu ninge.

Într-adevăr, în baracă mercurul arăta cu trei grade mai mult decât sub marghiză şi, probabil cu încă atâtea grade mai mult decât în aerul liber de afară.

Chibzuind situaţia, hotărâră că cel mai bun lucru ar fi ca după o masă îmbelşugată să-şi scoată o parte din haine şi să se culce, acoperiţi cu ce aveau. În felul acesta, paturile ar face un serviciu mai bun decât dacă ar fi fost arse. La o oră după înapoierea lui Rosvel şi a lui Gasard toţi erau culcaţi, acoperiţi cu mormane de pături de lână, haine, pânze şi alte lucruri care puteau să împiedice frigul de a pătrunde până la piele. Astfel petrecură şaizeci de ore, nimeni neîndrăznind să se mişte.

Ultimele zece ore Rosvel a dormit sau a dormitat, aşa cum au făcut aproape toţi ceilalţi. Toată lumea era cuprinsă de o somnolenţă grea, multora începuseră să li se răcească mâinile şi picioarele, în ciuda mormanelor de haine. Nimeni nu ştia cât de mult coborâse mercurul în noaptea aceea, dar erau siguri că niciodată nu-i încercase un ger atât de năprasnic. Frigul începuse să pătrundă în baracă, acoperind totul cu o brumă pufoasă. Pătrundea până şi în aşternut şi cum li se descoperea puţin umărul, mâna sau urechea, simţeau o ascuţită durere. Pe mulţi începuse să-i doară capul şi le era greu să respire. Picioarele li se răciseră. Aceasta a fost ultima senzaţie neplăcută pe care o sim-

ți Rosvel, când se desmeticise pentru o clipă și apoi căzuse din nou într-o stare de semiinconștiență. Tuturor le era somn, deși se luptau cu somnul, știind că acesta este premergător morții prin înghețare.

Rosvel nu știa cât de mult a durat ultimul lui somn. Când se trezi văzu că cineva se învârtea lângă mașina de gătit. Încercând să-și miște picioarele, a observat că aproape nu le mai simțea. Neliniștit a început să și le frece cu putere până când a simțit că circulația sângelui, aproape oprită, se accelerează din nou:

Uită să mai privească în jur până când omul care umbla la mașină veni la el cu o cană de cositor. Era Stimson, bine îmbrăcat și, după toate probabilitățile, perfect sănătos.

— Domnule căpitan, poftiți cafea caldă, spuse el. Beți-o și sculați-vă. Slavă Domnului vântul s-a schimbat și a început să plouă. Cred că acum a sosit adevărata primăvară.

Rosvel bău puțină cafea și simți numai decât cum o căldură bine făcătoare i se revarsă prin tot trupul. Îi spuse lui Stimson să dea cafea la toată lumea, apoi se așeză în pat și începu să-și frece picioarele și mâinile. Masajul și cafeaua avură un efect minunat și căpitanul sări din culcuș și se îmbrăcă repede.

Stimson făcu focul la mașină cu ultimele rămășițe de lemne și temperatura începu să urce în baracă.

În scurt timp se sculară cu toții și începură să umble și să sară prin baracă. Circulația sângelui

se accelerase şi primejdia trecu. Numai doi sau trei aveau nasurile şi urechile degerate, dar li se puse numaidecât zăpadă pe locurile bolnave. Temperatura se urca din ce în ce şi toată lumea simţi foamea. Stephen puse într-un ceaun o cantitate respectabilă de carne de porc şi fasole încât după masă toţi îşi reveniră şi nimeni nu se mai plângea de frig.

În scurt timp, datorită schimbării vântului de afară şi focului din sobă, în baracă erau 3° plus. Şuvoaiele de apă provenite de la ploaie şi dezgheţ curgeau cu zgomot, între stânci se vedeau cascade. A doua zi ploaia încetă. Adevărata primăvară venise. La umbră erau +9 grade, iar la soare +21 de grade. Oamenii lepădară hainele de iarnă, iar unii lucrau numai în cămaşă.

Zăpada se topi atât de repede precum căzuse.

În timp ce secunzii se ocupau de strângerea pânzelor, Rosvel urcă pe platou, de acolo pe un munte ca să vadă ce e în jur, care e situaţia gheţurilor.

Într-o săptămână, vasul putea fi gata de plecare, dar era încă prins de un câmp de gheaţă, care acoperea tot golful dintre insule. Rosvel socoti că, spre a remorca vasul în larg, ar trebui spartă gheaţa pe o întindere de cinci mile şi o adâncime de patru picioare. Acest lucru era imposibil.

La Miază-Zi începu şi mişcarea icebergurilor. Rosvel numără aproape o sută de munţi plutitori. Toţi aveau forma regulată, vârful retezat şi pluteau drept, neaplecându-se în nici o parte. Trebuiau să treacă printre aceşti Alpi marini înainte

de a fi împinşi spre Nord. Probabil, spre Miază-Noapte oceanul era deja liber de gheţuri.

Toată greutatea consta în scoaterea vasului dintre gheţurile între care era prins. Rosvel credea că ar putea mai curând să iasă prin strâmtoarea de Miază-Zi care era liberă de gheţuri. Însă câmpul de gheaţă, care ocupa tot golful dintre insule era din cauza vântului de Nord-Est lipit de ţărmul pe lângă care ar fi trebuit să treacă pentru ca să ajungă la ieşirea în ocean.

A treia zi după începerea dezgheţului, vântul se schimbă, începând să sufle cu putere dinspre Nord-Vest. Potrivit aşteptărilor, câmpul de gheaţă începu să se mişte în direcţia vulcanului, şi în acelaşi timp, spre Nord. Pe la ora şase dimineaţa, Gasard raportă lui Rosvel că de-alungul stâncilor a apărut o fâşie de apă liberă de gheţuri, dar că, în acelaşi timp, există temeri în privinţa canalului făcut în ajun între vas şi stâncile cele mai apropiate. Nu mai puteau pierde nici o clipă, vasul trebuia să plece imediat. Canalul avea o lungime de cel puţin o sută yarzi şi o lăţime care abia i-ar fi permis să treacă. Se înţelege că trebuiau să se grăbească pentru ca vasul să poată trece prin acel canal.

Cu toate că aveau încă lucruri ce trebuiau luate de pe gheaţă sau din baracă, se dădu numaidecât ordin ca otgoanele să fie aruncate şi vasul tras înainte.

Oamenii se puseră pe lucru bucuroşi că pleacă, în sfârşit, acasă şi, cinci minute după ce Gasard raportase lui Rosvel cum se prezintă situaţia, vasul

se mișcă spre stânci, pe o distanță destul de mare. Apoi, se opri. Din cauza încălecării gheţurilor compacte, tari, care umpleau portul spre Răsărit, canalul începu să se lărgească din nou și mult mai repede decât se îngustase. Datorită acestui fapt, imediat ce drumul se deschise în fața vasul a fost iar tras și, în uralele marinarilor, ajunse, în sfârșit, la stânci. Gheţurile se depărtaseră și, nu peste mult timp, așteptau ca si trecătoarea să se lărgească. Între timp, toate lucrurile lăsate pe țărm au fost aduse pe corabie.

Fâșia de apă, șerpuitoare ca și linia țărmului, se întindea în fața ochilor. În prima lor zi de la plecare, mișcarea vasului a fost stânjenită de îngustimea trecătorilor dintre stâncile ce ieșeau în afară și marginea câmpului de gheţuri. Atunci, oamenii puneau mâna pe ferăstraie și topoare, lărgind trecătorile, pentru că nu mai aveau răbdare să aștepte ca gheţurile să se deplaseze singure. Trebuiau să se grăbească și de frica vântului, care ar fi putut să se schimbe și atunci i-ar fi împins spre stânci. Peste alte două ore, „Leul de mare“ era deja la capătul golfului cel mare, de unde începea capul lung și jos ce se întindea spre Sud-Vest. Vântul ajungea acum la vas, trecând pe deasupra stâncilor, pricină din care marinarii ridicară *gabia*[1] precum și velele de jos. Împins de vânt, având curelele pe jumătate strânse, „Leul de mare“ începu să manevreze pe ape cu desăvârșire libere de gheţuri, înspre grupul de insule mici.

---

1 *gabie*=platformă de observare

În imediata apropiere nu se mai găseau câmpuri de gheață, în schimb era plin de iceberguri. Acești munți plutitori nu se apropiau de trecătoare, pentru că adâncimea ei era prea mică, dar înconjuraseră toată coasta de Miază-Zi, până departe în zare.

Se punea problema dacă vasul va fi în stare să învingă aceste obstacole.

După o scurtă consfătuire cu secunzii, Rosvel hotărî să înainteze cu vântul în spate. Îi era teamă că, poate, câmpul de gheață s-a apropiat prea mult de marginea golfului, ceea ce era foarte probabil. Și, dacă era așa, vasul ar fi fost în pericol de a intra într-o fundătură, de unde n-ar mai fi avut putința de a se întoarce contra vântului. Totuși, dându-și seama că în clipa de față nu poate face nimic mai bun, se hotărî să țină acest curs.

Corabia înainta repede. Gasard se urcase pe gabie să vadă mai bine.

— Domnule Gasard, întrebă Rosvel, întrevezi vreo primejdie, aici, în dreptul vulcanului?

— Cred că nu. Am afundat sonda și am constatat că lângă țărm adâncimea apei era de patru metri și jumătate. După părerea mea, domnule căpitan, n-avem de ce ne teme.

— Dar ce se vede în față? N-aș vrea să ne împotmolim lângă vulcan. Ne-am îneca cu fum înainte de a afla ce s-a întâmplat.

— Atât timp cât vântul nu se schimbă, nu există nici o primejdie. Față de vulcanii adevărați, cei de aici sunt niște jucării. Vântul duce fumul la Nord-Vest... Ei, păcatele mele! Dar asta ce-o mai fi?

Abia începuse Gasard să vorbească despre caracterul inofensiv al vulcanului, când, parcă trasă dintr-un tun izbucniră flăcări și cenușă și pietre ce sburară în înălțime. Vreo câteva pietre mari căzură în apă, lângă vas, iar multe altele, mai mici, pe coverță.

— Nu-i timp de pierdut ! strigă Rosvel ajutorului său. Domnule Gasard, trebuie să ne depărtăm cât mai repede de „domnul“ăsta.

Într-adevăr trebuie să mergem înainte, nimic nu ne poate opri. Numai lângă capul dinspre Răsărit, mi se pare că gheţurile au ajuns la ţărm.

— Fii cu ochii în patru! Vezi, poate găseşti o trecătoare printre insulele mici, poate curenţii dintre ele ne-au eliberat calea.

Corabia înainta repede, aproape prin spuma fluxului, pe lângă vulcan. Rosvel se temu că vasul ar fi prins de flux, dar nu se întâmplă nimic.

În schimb, vulcanul se dezlănţui. Se auzeau tunete, se vedeau flăcări, fumul acoperea cerul şi pietroaie uriaşe treceau pe deasupra corăbiei, căzând cu zgomot pe gheaţă, chiar lângă ea. Pe punte nimereau însă, ca şi înainte, numai pietre mici. Era mâna lui Dumnezeu care alunga primejdiile şi ocrotea „Leul de mare“.

Trecând prin faţa insulei principale, Gasard văzu o trecătoare îngustă, care, se pare, ducea în largul mării. Din fericire, puteau să se strecoare pe acolo şi douăzeci de minute mai târziu, grupul de insule rămase în urma vasului care plutea acum în largul oceanului.

Peste douăzeci de zile, vasul plecă și din Rio, unde intraseră pentru a vinde grăsimea de focă ce le mai rămăsese și pentru a cumpăra alimentele de care duceau atâta lipsă.

Peste alte douăzeci de zile, cu pânzele strânse în parte, împins de alizeul de Sud-Est, „Leul de mare" se afla în largul unor insule joase și nisipoase. Manevrând, găsi loc prielnic să ancoreze și Rosvel se îndreptă cu barca spre țărm.

În timp ce „Leul de mare" și oamenii săi trecuseră prin atâtea întâmplări, nici la Oyster Pond-Point timpul nu stătuse pe loc. Vara în care vasul ar fi trebuit să se înapoieze trecu, veni apoi toamna, fără ca Rosvel și însoțitorii săi să fi dat vreun semn de viață, apoi, din nou, iarna și tot nimic.

Mary Pratt nu se mai ruga pentru Rosvel ca pentru un om viu, era sigură că e mort. În ceea ce-l privește pe diacon, starea sănătății lui se înrăutățea cu fiecare zi și, după toate semnele, bătrânul era cu un picior în groapă. Poate că ar mai fi dus-o dacă veșnica neliniște și mâhnire din cauza dispariției vasului său nu i-ar fi distrus puterea. Doctorul Sage nu mai spera în însănătoșirea lui, lucru despre care îi vorbi și lui Mary.

Este nemaipomenit ce simpatie și ce compătimire poate stârni un bogătaș muribund rudelor sale, atât celor apropiate, cât și celor mai îndepărtate. Diaconul Pratt nu era un om sărac! Lumea socotise că ar avea între treizeci, patruzeci de mii

de dolari, suma care în aceste timpuri, era considerată o mare avere. Şi, iată de ce toţi cei care nădăjduiau să primească ceva din moştenirea lui începură să se adune din toate colţurile comitatului Suffolk.

În acest timp, Mary Pratt, care-l îngrijise pe diacon în tot timpul bolii sale, devenise o persoană însemnată. Dar şi alţii, având grade apropiate de rudenie cu muribundul, cum ar fi fratele şi sora, simţiră un val de duioşie şi începură să se îngrijească de bolnav. Şi, bucuros ar fi trecut Mary asupra lor această îndatorire, dacă i s-ar fi îngăduit să citească numai rugăciuni la capătul bolnavului, dar repede a fost înlăturată şi de aici. Preotul Wittle, având în vedere importanţa diaconului printre enoriaşi, socoti ca o sfântă datorie a lui s-o dea pe faţă la o parte. Unele din neamurile sosite de curând şuşoteau între ele că preotul îi face diaconului prea des aluzii la nevoile comunităţii spirituale şi stăruie să se facă un testament ca moştenitorul să fie obligat a zugrăvi, a pune sobe şi a face şi alte multe îmbunătăţiri la casa de rugăciuni.

Dar şi rudele, mai ales cele mai de departe, îi făceau diaconului mereu aluzii că n-ar fi rău să dispună asupra averii lui cât mai e în viaţă. Dimpotrivă, rudele mai apropiate credeau că ar fi mai bine dacă n-ar face testament, fiindcă, potrivit legii, întreaga avere le-ar reveni.

Veni şi aprilie, lună de obicei liniştită şi plăcută. În ziua aceea, ferestrele erau deschise în camera de culcare a diaconului. Un vânt cald de primăvară

împrospăta aerul. Mary se găsea lângă bolnav. Deodată, Joe o chemă să iasă pentru o clipă afară. Fata ieşi şi văzu că pescarul stătea la fereastra care se deschidea înspre golful Gardiner.

— Uite-l, domnişoară Mary! spuse Joe, arătând cu degetul pe fereastră şi zâmbind de bucurie diaconului. Iată-l, în sfârşit! Şi eu care nu-l recunoscusem de la început!

Mary văzu că o corabie se îndreaptă spre Oyster Pond-Point, dar nici nu-i trecu prin cap că e „Leul de mare".

— Ce-mi arăţi, Joe? întrebă Mary mirată.

— Vasul nostru, „Leul de mare", despre care am crezut că s-a prăpădit!

Auzindu-l fata de-abia se mai ţinu pe picioare.

— Nu, nu! strigă, căzând într-un jilţ. Nu-i „Leul de mare". Nu seamănă deloc cu el.

— Şi mie mi se pare că nu prea seamănă, dar el este. Alt vas ca ăsta nu mai este prin părţile noastre. Uitaţi-vă cum fâlfâie steagul albastru. Eu l-am ajutat să-l facă când diaconul poruncise să fie arborat. Credeţi-mă, e aşa cum vă spun!

Joe ar fi putut să vorbească la nesfârşit dar Mary şi fugi în odaia ei. Vreme îndelungată pescarul mai aduse diferite dovezi, uitându-se pe fereastră şi neobservând lipsa fetei, timp în care aceasta îi mulţumea lui Dumnezeu, cu lacrimi în ochi, îngenunchiată.

Într-un ceas, toate îndoielile se spulberară fiindcă se vedea clar că vasul naviga între Oyster Pond-Point şi insula Shelter, îndreptându-se spre debarcader.

— Extraordinar, Mary, spunea întrerupându-se diaconul, extraordinar că, în sfârşit, Garner vine! Dacă a executat toate ordinele mele, ziua de azi va fi cea mai frumoasă din toată viaţa mea. I-am mulţumit întotdeauna lui Dumnezeu pentru binefacerile Lui şi azi îi voi mulţumi din nou, din tot sufletul. Aia îmi tot spun să-mi fac testamentul, iar eu le-am răspuns că n-am ce lăsa. Acum, când s-a înapoiat vasul, mă vor bate şi mai mult la cap. Să ştii, Mary, că dacă mi se întâmplă ceva le arăţi hârtia cu pecete pe care ţi-am dat-o ca s-o pui bine. Cred că-i va satisface pe toţi. Ţine minte că e adresată lui Garner. Acolo nu scrie mult. Totuşi, e ultima hârtie pe care am iscălit-o înainte de a mă îmbolnăvi. Garner s-a înapoiat! M-a înviat, nu altceva! Să ştii că peste o săptămână mă scol din pat! Dar o fi găsit comoara?

Mary ştia că nu numai zilele, dar şi orele îi sunt numărate şi o întrista faptul că nu se gândeşte decât la bani chiar şi în pragul morţii.

Între timp, vasul acostă la debarcader şi o fată veni s-o vestească pe Mary. Un ceas mai târziu, Rosvel o ţinea în braţe, fericit. N-avusese timp să-i povestească nimic, îi şoptise doar la ureche despre marea schimbare petrecută în convingerile lui. Diaconul îl chemă imediat la el.

— Să trăieşti, Garner, să trăieşti! Bine ai venit! îi strigă Pratt atât de tare încât lui Rosvel nici nu-i trecu prin cap că patronul lui e pe moarte.

— Să trăieşti, continuă diaconul. Nu mi-am pierdut niciodată speranţa că ai să te întorci şi în orice clipă am aşteptat veşti de la dumneata.

Garnerii sunt oameni de nădejde, de aceea ţi-am încredinţat vasul meu. În ceea ce îi priveşte însă pe cei ce sunt din neamul lui Daget, mai bine să nu vorbesc despre ei, cu toate că de la unul din ei am aflat despre foci şi despre insule.

Diaconul se opri să mai răsufle. După ce luă picăturile pe care i le pregătise infirmiera, continuă:

— Vezi, Garner, sunt cam bolnav şi mi-au venit rudele să mă vadă. Vor fi mulţumite când vor afla că totul e bine. Vasăzică, vasul s-a întors. Aici toţi armatorii de la Sag-Harbourg credeau că a pierit. Garner, vasul e întreg, nu-i aşa?

— Nu tocmai, domnule diacon. De când ne-am despărţit, am avut zile bune, dar şi zile rele. Partea cea mai bună a vasului e intactă!

— Partea cea mai bună! spuse diaconul, sufocându-se. Partea cea mai bună! Dar unde-i restul?

— Restul l-am ars ca să nu degerăm şi să murim.

Şi Rosvel povesti pe îndelete toate peripeţiile.

— Vasăzică, e proastă treaba, spuse diaconul, după ce ascultă povestirea. Te pomeneşti că agenţii de asigurare vor refuza să mă despăgubească. Vor spune că vasul e refăcut. Pe urmă, s-ar putea întâmpla ca şi ăia de la Martha's Vineyard să ceară despăgubiri: doi dintr-ai lor te-au ajutat şi materialele le-ai luat tot de pe vasul lor, iar noi n-avem nici încărcătură ca să ne putem achita de datorii!

— Nu domnule diacon, treaba nu-i deloc aşa de proastă, răspunse Rosvel. Am adus piei destule. Avem cu ce plăti oamenii, acoperim cheltuielile făcute cu armarea vasului şi mai rămâne şi un mic profit. Vânătorii de foci nu se înapoiază

cu mâinile goale, dacă dau de un loc bun. Încărcătura noastră, pieile, face cel puțin douăzeci de mii de dolari. Afară de aceasta, am mai lăsat pe insulă încărcătură cam în aceeași valoare și după care putem trimite.

— Slavă Domnului! spuse diaconul. Atunci e bine. Dar chestia ailaltă, Garner? Mi-e frică să te întreb. Întreabă-l tu, Mary, știi tu despre ce.

— Unchiul te întreabă despre insula aceea pe care te-a rugat s-o vizitezi, rosti Mary.

— Domnule, toate ordinele dumneavoastră sunt executate cu exactitate. În ceea ce privește cea din urmă chestiune...

— Stai, Garner, stai nițel! Despre această insulă singuratică trebuie să vorbim doar între patru ochi. Hi-hi-hi!

Diaconul râse vesel de gluma sa. Toți străinii ieșiră, rămăseseră numai bolnavul, infirmiera, Mary și Rosvel.

— Ușa e închisă? întrebă diaconul, tremurând din tot corpul, nerăbdător să afle ce-i va spune Rosvel. Ia vezi, Mary, dacă ușa e bine închisă. Ei n-au de ce să știe taina noastră. Taina aceasta e a noastră. Bagă de seamă, îi spuse infirmierei, e o taină.

Mary execută însărcinarea dată de unchiul ei.

— Și acum, Garner, continuă diaconul, spune-mi tot, tot și fii sincer. Nu-mi ascunde nimic. Ai fost pe insula aceea?

— Cum să nu, răspunse Rosvel, privind cu părere de rău pe muribund.

— Și ai găsit ceea ce ai căutat? La locul arătat?

— Exact. Am pierdut mult timp până am descoperit semnul principal după care trebuia să ne orientăm, pentru că se schimbase din cauza intemperiilor, dar, de îndată ce am făcut acest lucru, restul n-a fost greu de găsit.

— Vasăzică, ai găsit exact aceeaşi insulă despre care a vorbit Daget?

— Exact aceeaşi şi exact locul arătat de el.

— Copacul era acolo? Şi o moviliţă de nisip sub copac?

— Întocmai. Moviliţa s-a cam mărit, pentru că marea a aruncat pe ţărm o mulţime de nisip. Restul era exact aşa cum l-a descris el.

— Ai săpat sub moviliţă?

— Da, şi am găsit cufărul despre care a vorbit piratul.

— Era mare cufărul? Ştiu că piraţii nu fac nimic pe jumătate! Hi-hi-hi!

— N-aş putea să spun că era prea mare.

— Şi ce era în el? Ce era?

— Asta, spuse Rosvel, scoţând din buzunar un săculeţ şi punându-l pe patul diaconului. E numai aur şi anume 143 de monede, dubloni grei. Fiecare monedă e de şaisprezece dolari.

Diaconul se smuci să smulgă săculeţul, dar o criză de tuse îl doborî. Totuşi, puse mâna pe el, apoi căzu pe perne.

Peste o clipă, murise.

A doua zi după înmormântare toate rudele mortului se adunară ca să afle ultima lui voinţă. Se

scuzară că se grăbesc, doar trebuiau să se înapoieze acasă!

— Cred că n-ar fi rău, începu domnul Joe Pratt, una din rudele cele mai de aproape, n-ar fi rău, doamnelor și domnilor, dacă, înainte de a ne despărți, am afla ultima voință a răposatului. Între rude trebuie să fie numai încredere și dragoste și cred că n-am alte sentimente pentru nici unul din cei de față. Cred — domnul Joe Pratt credea numai dar nu știa nimic — că sunt cel mai îndreptățit să am grijă de cele rămase de pe urma sărmanului diacon. Dar, dacă alții ar socoti că mă înșel în această privință...

Toți îl asigurară însă că nu se înșeală deloc; aveau doar nevoie de un organizator.

— N-aș fi crezut că diaconul e așa de bogat precum se zvonea, continuă Joe Pratt. Cred că a lăsat vreo zece mii de dolari.

— Cum?! făcu o vară a defunctului, care se afla și ea printre cei setoși. Am crezut totdeauna că diaconul Pratt are patruzeci poate chiar cincizeci de mii de dolari. Și dumneata vorbești de zece mii! Mică ar fi, în cazul acesta, partea fiecăruia din noi!

— Doamnă Martin, ripostă Joe Pratt, cred că nu toți vor lua parte la împărțeala care se va mărgini la rudele cele mai apropiate. Dacă nu se va găsi testamentul și după câte știu nu există niciunul, zise accentuând, toată averea, mobilă și imobilă, trebuie împărțită în cinci părți. Deci, după socoteala mea, ar fi câte două mii de fiecare. Firește

că nu e cine știe ce lucru. Totuși, n-ar fi rău să adaugi această sumă la propria-ți avere.

— Dar eu aș vrea să știu dacă a lăsat testament insistă văduva Martin. Știu că diaconul nu putea să nu-și aducă aminte, înainte de moarte, de vara sa Jeny, care e o văduvă săracă.

— Mi-e frică doamnă Martin, că vă înșelați. Doctorul spune că se îndoiește că diaconul a făcut vreo dispoziție pentru cazul când ar muri și că n-a auzit nimic despre testament. Mary nu știe nici ea despre acest lucru și habar n-am pe cine să mai întreb. Dar, stimatul părinte Wittle crede că testamentul există.

— Aș dori să fie un testament, spuse modest preotul.

— Și eu aș dori să fie, răspunse grav domnul Joe Pratt, dar unde e?

— Nu știe nimeni dintre cei de față despre vreun testament lăsat de defunct? întrebă preotul.

Nu-i răspunse nimeni. Toți se priviră unii pe alții, pe urmă se întrebară reciproc, dar nimeni nu știa nimic.

— N-a lăsat diaconul vreo hîrtie, care să fie deschisă după moartea lui? întrebă din nou preotul.

— Hârtie! făcu Mary. Ba da, unchiul mi-a dat o hârtie ca s-o înmânez lui Rosvel Gardiner, când se va înapoia. Dacă, totuși, n-ar fi apucat să-l vadă, trebuia s-o dau tot lui Gardiner. De aceea, mi-a adus aminte de hârtia aceasta chiar în ziua când a murit.

— E, probabil, testamentul, strigă preotul. Ce crezi, domnişoară Mary?

Mary nu se gândise niciodată la testament. Ştia că unchiul ei doreşte căsătoria ei cu Rosvel şi, de aceea, credea că această dorinţă a lui este exprimată în scrisoarea decedatului către Gardiner. În ceea ce priveşte moştenirea, nici prin gând nu-i trecuse că unchiul îi va lăsa ceva.

Mary se duse după scrisoare şi se întoarse repede cu un plic sigilat. Domnul Joe Pratt şi stimatul părinte Wittle se grăbiră să i-l ia, dar primul izbuti să-i smulgă documentul.

— „Domnului Rosvel Gardiner, comandantul vasului „Leul de mare", care se află absent", citi Joe şi voi să rupă pecetea. Doamna Martin şi doamna Thomas, sora defunctului, se repeziră să-l ajute.

— Daţi-mi voie, spuse Rosvel, cu hotărâre. Scrisoarea îmi este adresată mie şi eu o deschid. Nu se deschid scrisori străine.

— Dar scrisoarea aceasta e de la diaconul Pratt, spuse văduva Martin. Poate e testamentul.

— Chiar în cazul acesta cred că am un oarecare drept să-l deschid, adăugă domnul Joe.

— Cum să nu! spuse doamna Thomas. Doar nu i-am fost străini! Şi dacă i-am fost mai aproape decât altcineva, avem drept mai mare să-i citim scrisorile!

— Ştiţi, probabil, continuă Rosvel cu fermitate, că legea pedepseşte aspru pe acela care deschide o scrisoare care se ştie că nu-i a lui. Domnule, scrisoarea îmi este adresată mie şi cer să mi-o restituiţi imediat.

Domnul Joe îi dădu în silă scrisoarea.

— Cel puțin trebuie s-o deschizi în fața noastră, spuse doamna Martin. Trebuie să știm ce conține.

— Cu ce drept, doamnă? Cred că pot să citesc scrisoarea când și unde vreau. De fapt, dacă conținutul scrisorii privește pe cei de față, am să vă spun. Pe plic nu scrie ca scrisoarea să fie deschisă în fața martorilor. Totuși, având în vedere imprejurările, prefer s-o deschid în fața dumneavoastră.

Rosvel deschise plicul și arătă tuturor celor de față o hârtie cu sigiliu și cu o mulțime de semnături.

— Așa, așa, spuse pescarul Joe, care intrase și el în odaie, împreună cu altă lume, e testamentul. Cum l-am văzut, l-am recunoscut.

— Dar ce știi despre el, Josee? întrebă văduva.

— Ce știu, doamnă Martin? Am văzut cum diaconul l-a iscălit și a pus pecetea. Pentru el a venit notarul Graft din Riverged și care a vorbit și despre peceți.

Rosvel citi documentul de două ori, o privi pe Mary și i-l întinse. Fata citi și ea și ochii i se umplură de lacrimi.

— Nu-l citi acum! făcu Mary.

— De ce să nu-l citească, domnișoară Mary? întrebă văduva Martin. Ba, tocmai acum trebuie să-l citească. Dacă e testamentul...

— Da, e mai bine să aflăm totul dintr-o dată, interveni cu hotărâre domnul Joe Pratt. Dacă e testamentul, domnule căpitan...

— E testamentul, domnule, răspunse Rosvel. Şi e semnat, sigilat şi iscălit de martori.

— Atunci citeşte-l! spuse Joe Pratt. Trebuie să ştim cine e executorul testamentar. Domnilor, vă rog puţină linişte!

Toată lumea tăcu şi Rosvel începu să citească testamentul:

„În numele lui Dumnezeu, amin. Eu Isaia Pratt, din oraşul Soutold, comitatul Suffolk, statul New-York, simţind slăbiciunea trupească, dar fiind în deplinătatea facultăţilor mintale, declar cele ce urmează drept ultima mea voinţă şi las:

Nepoatei mele Mary Pratt, unica fată a fratelui meu Israel Pratt, toată averea mea imobilă, din orice ar consta şi oriunde s-ar afla, în deplină proprietate, atât ei, cât şi urmaşilor ei, de veci.

Las fratelui meu Joe Pratt unul din caii mei, după alegerea lui, în schimbul calului care a fost rănit pe când era întrebuinţat pentru nevoile mele.

Las surorii mele Johna Thomas oglinda mare din odaia mea de culcare şi care a aparţinut, pe vremuri, iubitei noastre mame.

Las văduvei Caterina Martin, vara mea, perna de ace care se află în aceeaşi odaie şi care-i plăcea atât de mult.

Las nepoatei mele Mary Pratt, pomenită mai sus, unica fată a fratelui meu Israel Pratt, toată averea mea mobilă, care se află în numerar sau în creanţe, vesela, uneltele agricole, mobila şi diferitele obiecte, lucrurile de îmbrăcăminte şi, în general, averea mobilă de orice fel.

„Numesc pe Rosvel Gardiner, care se află în serviciul meu și care e absent, fiind plecat din ordinul meu, drept singurul executor al testamentului meu, dacă se va înapoia înainte de expirarea termenului de șase luni de la moartea mea. Dacă însă nu se va înapoia în șase luni, numesc drept executoare a testamentului meu pe nepoata și moștenitoarea mea Mary Pratt.

Sfătuiesc în modul cel mai serios pe sus-zisa nepoată a mea Mary Pratt să se mărite cu sus-zisul Rosvel Gardiner. Dar nu-i pun nici o condiție în privința acestui sfat, lăsând fetei mele adoptive libertatea de a proceda așa cum va găsi de cuviință."

La scurt timp după cele petrecute, Mary urmă sfatul răposatului ei unchi. Apoi, luă în posesie toată averea mobilă și imobilă rămasă în urma diaconului Pratt, în afară de suma de aproape 2000 de dolari găsită de Gardiner pe insulă. Și, pentru că moștenitorii legali ai acestor bani au fost cu neputință de găsit, Mary și Rosvel hotărâră să-i împartă între familiile marinarilor morți împreună cu Daget.

Mai târziu, trimițîndu-l pe Gasard la insula focilor, după încărcătura rămasă, Gardiner i-a poruncit să ia tot ce rămăse după moartea lui Daget. Acele mărfuri au fost, de asemenea trimise celor în drept și Rosvel, firește, a făcut transportul gratuit.

„Leul de mare“ și-a recăpătat vechea lui siluetă, Gasard achitându-se bine de însărcinarea primită. El a mai adus, în afară de încărcătura rămasă, o mulțime de piei și grăsime de focă.

Rosvel nu l-a uitat nici pe Stimson. I-a cumpărat un vas mic, care începu să facă curse regulate între Soutold și New-York.

...Și aici ia sfârșit povestea celor doi „Lei de mare“ de pe coasta americană de Răsărit.

Scriitor reprezentativ pentru literatura americană a pionieratului, ***James Fenimore Cooper*** *s-a născut la 15 septembrie 1789 în Burlington, statul New Jersey. După cîțiva ani de studii la Universitatea din Alabama, încearcă diferite meserii, printre care și aceea de marinar. Călătorește prin Europa și începe să scrie dintr-un capriciu, vrând să-și țină o promisiune făcută soției sale.*

Într-un timp relativ scurt a scris și a publicat peste 16 romane și povestiri, dintre cele mai cunoscute fiind: Spionul; Pionierii; Ultimul mohican; Piraţii; Urmărirea; Descoperitorul de urme; Vînătorul de cerbi.

Romanele sale au ca subiect viața indienilor, a pionierilor americani în căutare de noi pămînturi și bogății, întîmplări din războiul de secesiune. Din ciclul celor închinate mării, marinarilor, luptei omului cu vrăjmășia naturii dar și a semenilor săi, face parte romanul Leii de mare, *alături de altele cu aceeași temă între care* Pilotul *și* Corsarul roșu.

În 14 septembrie 1851, Fenimore Cooper, cel care avea să fie considerat un Walter Scott al Americii, scriitorul cavaler al dreptății, al victoriei binelui în toate înțelegerile, moare la Pooperstown, oraș înființat de tatăl său.

ISBN 973-95436-9-3

LEI: 280 + 10 TL = 290

Autor al unor celebre romane ca Ultimul Mohican, Pieile Roșii, Vinătorul de cerbi, Corsarul Roșu, Fenimore Cooper e socotit de critica engleză drept un Walter Scott al Americii. În Leii de mare el realizează una dintre cele mai frumoase cărți de aventuri, într-un cadru exotic, într-un timp de legendă, cu marinari viteji, cu pirați fioroși, cu eroi capabili să captiveze toate generațiile de cititori și să rămînă pentru întreaga viață, de neuitat.